

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

2. SINIFA DEVAM EDEN İKİ ÖĞRENCİNİN YAZIM HATALARININ
DÜZELTİLMESİ ÜZERİNE BİR DURUM ÇALIŞMASI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Naime DEMİRKOL

Danışman

Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZGEN

KONYA-2012

T.C.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Öğrencinin imzası

(İmza)

R. Demirel

T.C.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Adı Soyadı

DEMİRKOL

03.07.2012

tarafından hazırlanan Üzerine Bir Durum başlıklı bu çalışma tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

2.Sınıfı Devam Eden İki Öğrencinin

Yazın Hatalarının Düzeltilmesi

Çalışması

Ünvanı, Adı Soyadı

Danışman ve Üyeler

İmza

Yrd. Doç. Dr.

Mustafa Öggen

Prof. Dr. Muammer C. MUSTAFA
S.Ü. EĞİTİM FAKÜLTESİ

Danışman

Doç. Dr. İsa KORKMAZ
S.Ü. A.K. Eğitim Fakültesi

ÖN SÖZ

İlk okuma yazma sürecinde çeşitli sebeplerle, geç öğrenen ve arkadaşlarından geri kalan çocuklar hemen hemen her sınıfta bulunmaktadır. Bu öğrenciler çoğu zaman “başarısız” olarak nitelendirilmektedir. Bu durum, bu öğrencilerin öğrenim hayatlarında hatta tüm yaşamlarında derin izler bırakmaktadır. Bu öğrencilere yardım edip, onları mutlu bireyler olarak tekrar topluma kazandırmak için biz öğretmenlere büyük görev düşmektedir. Bu çalışmada yazma güçlüğü yaşayan öğrencilerin, yazım hatalarının düzeltilmesi ve yazma konusunda sınıf arkadaşlarının seviyesine gelebilmeleri konusunda önemli sonuçlara ulaşılmıştır.

Bu çalışmamın her aşamasında bana rehberlik eden ve desteğini her zaman üzerimde hissettiğim danışmanım Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZGEN’e, tez konumun şekillenmesinde ve çalışmam sürecinde değerli bilgilerini benimle paylaşan Doç. Dr. İsa KORKMAZ’a, araştırmamı yürütürken yardım ve bilgisini esirgemeyen Prof. Dr. Hayati AKYOL’a çok teşekkür ederim.

Ayrıca hayatımın en zor anlarında yanımda olan, umutsuzluğa kapıldığımda beni cesaretlendiren, desteğini hiçbir zaman esirgemeyen ve beni bu günlere getiren değerli aileme sonsuz teşekkür ederim.

Naime DEMİRKOL

KONYA-2012

ÖZET

2. SINIFA DEVAM EDEN İKİ ÖĞRENCİNİN YAZIM HATALARININ DÜZELTİLMESİ ÜZERİNE BİR DURUM ÇALIŞMASI

DEMİRKOL, Naime

Yüksek Lisans Tezi, Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZGEN

2012, 184 sayfa

Araştırmanın temel amacı yazım hataları bulunan ve yazma güçlüğü çeken iki öğrenci üzerinde uygulanan bireysel program sonucunda öğrencilerin çalışma öncesi ve sonrasındaki yazım yanlışları arasındaki farkı ortaya koymaktır. Bu çalışmada, örnekleme oluşturan iki öğrenci üzerinde ilk okuma yazma sürecinde bitişik eğik yazı öğretiminin çeşitli değişkenler (oturma, kâğıt tutma, kalem tutma, okunaklılık, bağlantı, boşluk bırakma, yazım hızı, imla kurallarına uygunluk) açısından değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu öğrencilerin doğru heceleme öğrenmesinin yazma başarısını artıracığı düşünülerek, araştırmanın 10 saatlik bölümünde de hece çalışması gerçekleştirilmiştir. Ayrıca çalışmada doğru yazım başarısı da ayrı bir ölçüt olarak değerlendirilmiştir.

Araştırmacı yazma güçlüğü çeken bu iki öğrenciye 70 saatlik bir çalışma programı uygulamıştır. Bu çalışmada öğrencilere sırasıyla ilk önce sesler, iki sestem oluşan heceler, üç ve dört sestem oluşan heceler, iki heceden oluşan kelimeler, üç ve dört heceli kelimeler, sonrasında kısa cümleler ve en son olarak da metinler dikte ettirilmiştir. Heceleme çalışmalarına da araştırma süresince devam edilmiştir. Ayrıca araştırmacı bu 70 saatlik çalışma sürecinde araştırmanın örneklemini oluşturan iki öğrenciye araştırmanın ölçütlerini oluşturan değişkenler hakkında bilgi vererek öğrencilerin yazım hatalarının düzeltilmesi için çalışmıştır.

Araştırmanın sonucunda her iki öğrencinin de yazma sürecinde oturma, kâğıt tutma ve kalem tutma hataları tamamen yok olmuştur. Bu çalışmada öğrencilerin, seslerin yazımındaki bağlantı hataları ve yazıda eğim hatasından kaynaklanan harfler arasındaki boşluğun

gereğinden az ya da çok olması sorununu düzeltmek oldukça uzun bir zaman almıştır ve araştırmanın sonucunda bu hataların oldukça azalsa da tamamen yok olmadığı gözlenmiştir.

Araştırma sürecinde öğrencilerin en çok “*a, e, E, İ, s, ş, l, n, p, P, z, F ve m*” harflerinin yazımında zorlandıkları görülmüştür. Araştırmanın sonunda öğrenciler, imla ve noktalama konusunda oldukça başarılı bir hale gelmiştir. Sadece virgül kullanımında öğrencilerin bazı hataları devam etmiştir. Araştırma sonunda her iki öğrencinin de doğru yazım ve heceleme başarılarının, araştırma öncesi ile kıyaslandığında oldukça arttığı gözlenmiştir. Ayrıca bu araştırma sonucunda her iki öğrencinin de yazma ve okuma hızlarının da arttığı gözlenmiştir.

ABSTRACT

A CASE STUDY ON THE AMENDMENT OF THE MISSPELLING OF TWO SECOND GRADE STUDENTS

Demirkol, Naime

Yüksek Lisans Tezi, Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZGEN

2012, 184 pages

The aim of the study is to manifest the difference between pre and post-study carried out to amend the mistakes as a result of an individual programme applied on two students who misspelled and had difficulty in writing. In the study, the teaching of cursive writing was evaluated with regard to different variables (sitting position, holding the paper and pencil, legibility, connection of the letters, interspacing, writing speed, and compliance to spelling rules) during the process of teaching the initial reading and writing to the two sample students. Thinking that if the students learn correct syllabizing, it would increase their success in writing; a syllabary study was carried on in ten hours of the study. Furthermore, the success of correct writing was considered as another criterion.

The researcher applied a 70 hour training programme on the mentioned two students, who had difficulty in writing. Starting from the sounds, the syllables comprised of two sounds, the syllables comprised of three and four sounds, the words comprised of two syllables, the words with three and four syllables, then short sentences, and lastly some texts were dictated in turn to the students. The studies on syllabication went on throughout the study. Besides, informing the two students about the variables constituting the criterion of the study, the researcher tried to amend their mistakes in spelling during the whole 70 hour study.

At the end of the study, the mistakes of the two students in sitting and holding the paper and pencil were completely rectified. In the study, rectifying the mistakes of the students in connecting the letters and too much or little interspacing between the letters due to mistakes in forming the letters in italic style took long time. Although the mistakes were quite lessened, they were not completely rectified.

It was seen during the study that the two students had the most difficulty in writing “*α, e, ε, ℓ, s, φ, l, n, ρ, P, z, F* and *m.*” At the end of the study, the students were quite successful in spelling and punctuation. They rarely made mistakes only in using the comma. When compared to their pre-suty writing, the success of the students in correct writing and syllabization at the end of the study substantially increased. Furthermore, it was observed that both students increased their reading and writing speeds at the end of the study.

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI.....	i
ÖN SÖZ	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	ix
BÖLÜM I: GİRİŞ.....	1
1.1 Araştırmanın Konusu.....	1
1.2 Araştırmanın Amacı	2
1.3 Araştırmanın Önemi	2
1.4 Varsayımlar (Sayıtlılar)	3
1.5 Sınırlılıklar.....	3
1.6 Tanımlar.....	3
1.7 Kısaltmalar.....	3
BÖLÜM II.....	4
2 KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	4
2.1 Ülkemizde Yazı Öğretimi.....	6
2.2 Yazma Hataları	7
2.2.1Disgrafi.....	8
2.2.2Göz Önüne Getirebilmekte Aksaklıklar	9
2.2.3Söz Diziminde Aksaklık	9
2.3 Yazı Öğretiminin Temel İlkeleri	10
2.5 Ses Temelli Cümle Yöntemi.....	11
2.5.1 Ses Temelli Cümle Yönteminin Özellikleri.....	12
2.5.2Ses Temelli Cümle Yönteminin İlkeleri	14
2.5.3Ses Temelli Cümle Yönteminin Aşamaları	15

2.6	Bitişik Eğik Yazı	15
2.7	Bitişik Eğik Yazı Öğretimi	18
	2.7.1Yazıya hazırlık	19
	2.7.2Yazıya Hazırlık Çalışmaları	20
2.8	Bitişik Eğik Yazı Harflerinin Öğretiminde Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler	28
2.9	Yazmayı Etkileyen Unsurlar	28
	2.9.1Oturuş	28
	2.9.2Kas Gelişimi	30
	2.9.3Yazmada Yönler	30
	2.9.4Yazmada El Tercihini	31
	2.9.5Yazmada Boşluklar	32
	2.9.6Kalem Tutuşu	32
	2.9.7Kâğıdın Konumu	34
	2.9.8İmla Kurallarına Uygunluk	34
2.10	Bitişik Eğik Yazıda Güçlük Çekilen Harfler	34
2.11	Bitişik Eğik Yazı Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme	35
2.12	Heceleme Stratejisi (SAYBO: Söyle – Alkışla – Yaz – Birleştir – Oku)	36
2.13	İlgili Araştırmalar	36
BÖLÜM III		45
3	YÖNTEM	45
3.1	Araştırma Modeli	45
3.2	Evren ve Örneklem	46
3.3	Verilerin Toplanması ve Analizi	47
3.5	Verilerin Geçerliliği ve Güvenirliliği	161
BÖLÜM IV		162
4	BULGULAR VE YORUM	162

4.1	Oturma Ölçütüne İlişkin Bulgular	162
4.2	Kâğıt Tutma Ölçütüne İlişkin Bulgular	162
4.3	Kalem Tutma Ölçütüne İlişkin Bulgular	163
4.4	Okunaklılık Ölçütüne İlişkin Bulgular	163
4.5	Bağlantı Ölçütüne İlişkin Bulgular	165
4.6	Boşluk Bırakma Ölçütüne İlişkin Bulgular	166
4.7	Hız Ölçütüne İlişkin Bulgular	166
4.8	İmla Ölçütüne İlişkin Bulgular	166
4.9	Heceleme Ölçütüne İlişkin Bulgular	167
4.10	Doğru Yazım Başarısına İlişkin Bulgular	168
BÖLÜM V.....		172
5	SONUÇ VE ÖNERİLER.....	172
5.1	Sonuçlar	172
5.2	Öneriler	175
KAYNAKÇA		177
EKLER.....		182

BÖLÜM I

GİRİŞ

İlköğretim birinci sınıfta başarılı bir okuma yazma süreci geçiren çocuklar okuduğunu anlayabilen, düşüncelerini yazılı olarak ifade edebilen, okumaktan ve öğrenmekten zevk alan, çevresiyle barışık ve mutlu bireyler olurlar.

İlk okuma yazma sürecinde başarılı olamayan veya öğrenmeyi zorlaştıracak etkilerle karşılaşan çocuğun okula, derslere ve eğitime karşı olumsuz bir düşünceye sahip olacağı kesindir (Akt: Tosunoğlu, Öz, Katrancı, 2009). Bu şekilde okuma yazma sürecinde başarısız olan ve akranlarından geri kalan bu çocukların oluşturdukları önyargılar sebebiyle tüm öğrenim hayatları olumsuz etkilenecektir.

Ayrıca bu çocuklar toplum ve arkadaşları tarafından da “tembel” olarak nitelendirilmektedir. Bu durum çocukların kendilerine karşı öz güvenlerini yitirmesine yol açmakta ve okul ortamında diğer arkadaşları ile yeterli sosyal ilişki içerisine giremeyip yalnızlığa itilmelerine sebep olmaktadır.

Hemen hemen her sınıfta çeşitli sebeplerden dolayı geç öğrenen çocuklar bulunmaktadır. Bu öğrencilere yardımcı olup diğer sınıf arkadaşlarının düzeyine getirebilmek ve bu çocukları topluma kazandırabilmek için öğretmenlere büyük sorumluluk ve görev düşmektedir.

1.1 Araştırmanın Konusu

Araştırmanın konusu, 2. sınıfa devam eden ve yazma güçlüğü çeken iki öğrencinin yazım hatalarının düzeltilmesi üzerine bir durum çalışmasıdır. Araştırmada yazı yazarken oturduğunda yanlışlık olan, kalemi yanlış tutan, bazı sesleri karıştıran (*h-ğ, g-ğ, n-m, c-ç, ı-i, u-ü, n-n, a-o*), bazı sesleri hatırlamakta zorlanan (*j, ğ, h, f, p, z, v, H, I*), kelimeler arası boşluk bırakmakta hata yapan, yazı yazarken sürekli yazılarını silmeye çalışan ve yazı temizliğine özen göstermeyen, seslerin bağlantılarını ve yazımını yanlış yapan, noktalama işaretlerini tanımayan, bir metin dikte ettirildiğinde çok sayıda kelimeyi yanlış yazan ikinci sınıf öğrencisi olan iki öğrenci üzerinde yazım yanlışlarının giderilmesi için bireyselleştirilmiş yazma programı uygulanmıştır. İkiz kardeş olan bu iki öğrenci, diğer sınıf arkadaşları ile aynı zamanda okuma yazmayı öğrenememiştir. Bu öğrencilerden biri 1. sınıfın

sonunda diğeri ise 2. sınıfta okuma-yazmaya geçebilmiştir. Ayrıca bu öğrencilerin anne babaları da okuma yazma bilmemektedir. Bu öğrenciler ile sınıf ortamından ayrı olarak bireysel çalışma yapılmıştır. Öğrencilere yazma ve heceleme çalışmalarını içeren 70 saatlik bir çalışma programı uygulanarak yazım yanlışlarının giderilmesi konusunda gelişimleri izlenmiştir.

1.2 Araştırmanın Amacı

Araştırmanın temel amacı yazım hataları bulunan ve yazma güçlüğü çeken iki öğrenci üzerinde uygulanan bireysel program sonucunda öğrencilerin çalışma öncesi ve sonrasındaki yazım yanlışları arasındaki farkı ortaya koymaktır.

1.3 Araştırmanın Önemi

Yazma düşüncelerimizi ifade edebilmek için gerekli sembol ve işaretleri motorsal olarak üretebilmektir. İnsanoğlunun iletişimde kullandığı en etkili ve kalıcı araçlardan birisi olan yazıdaki önemli unsurlar ise hız ve okunabilirliktir (Akyol, 2001:51). İlk okuma yazma öğretiminde okuma ve yazma çalışmaları paralel olarak yürütülmelidir.

Yazma becerisi öğrencilerin akademik becerilerini artıran ve bireylerin yaşamları boyunca kullanacakları önemli bir beceri alanıdır (Ünüvar, 2002). Dolayısı ile bu beceriyi geliştirmek kişinin gelecekteki başarılarına önemli katkı sağlayacaktır.

Ülkemizde 1. sınıf sürecinde diğer sınıf arkadaşlarıyla aynı anda okuma ve yazmayı öğrenemeyen, akranlarından daha ileri bir zamanda okuma ve yazmayı öğrenen çocukların varlığı ve bu durumun bu çocuklar ve özellikle öğretmenleri için yol açtığı sorunlar üzerinde hassasiyet gösterilmesi gereken bir konudur. Bu çalışma sonucunda elde edilen bulguların sınıf öğretmenlerinin ve ailelerin yazma konusunda zorluk yaşayan ve göze çarpan hatalar yapan bu öğrencilerin yazım hatalarının düzeltilebileceğini ve bireysel çalışma sonucu bu çocukların da diğer sınıf arkadaşlarının düzeyine ulaşabileceğini ortaya koyacağı düşünülmektedir. Bu çalışma sonucunda yazım hataları yapan, doğru yazamayan öğrencilere karşı sınıf öğretmenlerinin daha olumlu bir tutum içerisinde olacakları ve bu öğrenciler için neler yapabilecekleri konusunda bilgi sahibi olacakları düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışmada getirilen önerilerin yeni araştırmaların yapılmasına zemin hazırlayabileceğini ümit etmekteyiz.

1.4 Varsayımlar (Sayıtlılar)

1-Araştırma örnekleminin evreni uygun olarak yansıttığı düşünülmüştür.

2-Araştırmaya öğrencilerin içtenlikle katıldıkları düşünülmüştür.

1.5 Sınırlılıklar

1-Bu araştırma ikinci sınıf öğrencisi ve ikiz kardeş olan doğru ve okunabilir bir şekilde yazı yazamayan, yazı örneklerinde çok sayıda yazım hatası sergileyen iki öğrenci ile sınırlıdır.

2-Bu araştırma Mart 2011-Haziran 2011 tarihleri arasında yapılan değerlendirmeler ile sınırlıdır.

1.6 Tanımlar

Yazma: Yazma; evrensel anlamda duygu, düşünce, deneyim ve izlenimleri kalıcı hale getirme ve karşı tarafa aktarmak amacıyla, toplumlara göre belirlenmiş şekil, sembol ve resimlerin kullanıldığı en etkili ve kalıcı iletişim faaliyetidir (MEB, 2005).

Akyol (2010: 51) ise yazma kavramını düşüncelerimizi ifade edebilmek için gerekli sembol ve işaretleri motorsal olarak üretebilmek olarak tanımlamıştır.

Ses Temelli Cümle Yöntemi: İlk okuma yazma öğretimine seslerle başlanarak, anlamlı bütün oluşturacak birkaç ses verildikten sonra seslerden hecelere, kelimelere, cümlelere, metinlere ulaşılmasını sağlayan yöntemdir (Akyol, 2010: 87). Bu yöntemde okuma ve yazma, ilk okuma-yazma öğretimi boyunca birlikte sürdürülmekte ve okunan her öge yazılmakta; yazılanlar da okunmaktadır. Yazı öğretiminde ise öğrencilerin gelişimine uygun olan bitişik eğik yazı harfleri kullanılmaktadır(MEB,2005).

Diyagonal: köşegen, çapraz

1.7 Kısaltmalar

APA: American Psychological Association(Amerikan Psikoloji Derneği)

Akt: Aktaran

STCY: Ses Temelli Cümle Yöntemi

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

DSM: Mental Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı

BÖLÜM II

2 KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

İnsanlar yaşamları boyunca düşüncelerini ifade edebilmek, sahip oldukları bilgileri aktarmak ve yaymak için yazıya gereksinim duyarlar. Yazının insan yaşamındaki etkisi büyüktür. Yazı yazma becerisi öğrencilerin diğer derslerdeki başarı düzeyini büyük oranda etkiler.

Günümüzde “yazma işi” için bilgisayar, daktilo vb. çeşitli yazı makinelerinin kullanıldığı düşünüldüğünde; bireye ait, bireyin kimliğini gösteren bir yazıya sahip olmak oldukça önemli hâle gelmiştir (Bay, 2010a).

Bayraktar (2006), yazma öğretiminin genel hedeflerini; çocuğun açık, okunaklı ve işlek bir yazı yazma becerisi ile duygu, düşünce ve izlenimlerini yazılı olarak anlatabilme yeteneğinin geliştirilmesi biçiminde özetlenebileceğini aktarmıştır.

İlk okuma yazma öğretiminin genel amacı bireye hayatı boyunca kazanacağı okuma ve yazma becerisini kazandırmaktır (okulweb.meb.gov.tr). İlköğretim birinci sınıfta kazandırılan okuma yazma öğretimi bireyin sonraki yaşantısında başarısını ya da başarısızlığını önemli oranda etkileyecektir. Bireylere bu beceriyi kazandırmak da sınıf öğretmenine düşmektedir.

Bazı anne – babalar ve öğretmenlerin ” Yazı yazmayı sonra öğrense de olur.” düşüncesiyle çocuklarını yazma eyleminden önce okumaya yönlendirdikleri görülür. Bu son derece uygun olmayan bir yaklaşımdır. Zira çocuklarda yazı yazma arzusunun uyandırılmasına ilişkin hazırlıklar, mümkün olduğu ölçüde okumaya başlamadan önce yapılmalıdır. Yazı öğretimi ile okuma öğretimi birbirini tamamlayan önemli unsurlardır. Bugünkü eğitim sistemimizde de her iki etkinlik de aynı zamanda başlamaktadır (Artut, 2006).

Birinci sınıfta yazı, öteki sınıflarda olduğundan çok daha fazla okuma ile kaynaşmış bir derstir. Bu nedenle okuma yazma etkinlikleri birlikte yürütülmeli ve biri diğerine yeğlenmemelidir (Bilir, 2005).

Yazı çalışmalarında çocuğun sırada doğru oturması, kolunu uygun şekilde masaya yerleştirmesi ve kalemi doğru tutması önemli unsurlardır. Burada unutulmaması gereken en önemli nokta yazı öğretiminin kompozisyon yazmak olmadığıdır. Kompozisyonda içerik, organizasyon, dil bilgisi ve imla kuralları önemli unsurlardır. Oysa bu gereklilikler istenmeden önce yazma becerisinin kazandırılması gerekir. Bundan dolayı yazma becerisi kazandırılırken kurallarına uygun kompozisyon yerine dikte ve kopyalama çalışmaları yaptırmak daha uygundur (Akyol, 2010: 59).

Yazmanın bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutu vardır. Bilişsel boyutunu, edinilen bilgilerin, duyuların, görülenlerin sıraya konarak zihinsel işlemlerden geçirilmesi ve yorumlanması oluştururken; yazma becerisinin duyuşsal boyutunu, yazılı anlatımın yalınlığı, akıcılığı, çekiciliği, yazının güzelliği ve okunaklılığı oluşturmaktadır. Defter, kâğıt, kalem kullanma ve yazmadaki kas hareketlerinin eşgüdümü ise devinişsel boyutu oluşturur (Akt:Bayraktar, 2006).

İlköğretim birinci sınıfta yazı çalışmaları her gün yapılmalı ve gerekirse uzun bir süre yerine iki ayrı zaman diliminde çalışılmalıdır (Akyol, 2010:59). Yazıyı belli bir hızla yazabilmek, satıra dizmek, uygun büyüklükte yazabilmek için küçük kasların gelişimi ve kontrolünün kazanılmasıyla ilişkilidir. Ancak, bu yaş döneminde çocukların küçük kasları gelişim süreci içinde bulunduğundan gereğinden fazla yazı çalışması yaptırmak onlarda yorgunluk belirtilerinin ortaya çıkmasına, gerginliğe ve isteksizliğe neden olur. Bu durum çocukların bozuk yazı yazmalarının nedenleri arasında gösterilmektedir (Çelenk, 2003).

İlköğretim programının yenilenmesiyle ilköğretim birinci sınıf öğrencileri bütün yazı çalışmalarını bitişik eğik yazı ile yazacaklardır. Eskiden uygulanan yazı programında bitişik eğik yazıya ikinci sınıfın ikinci yarısında geçilmekte, birinci sınıfta ilk okuma-yazma dik temel harflerle yapılmaktaydı. Bu değişiklik yenilenen programın en önemli değişikliklerinden biridir. Yapılacak hazırlık çalışmaları, öğrencileri bitişik eğik yazı harflerine hazırlamalıdır. Bu nedenle çizgi çalışmalarına eğik ve yuvarlak çizgilerden başlanmalıdır (Bayraktar, 2006).

İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin ilk okuma yazma çalışmalarının başlangıcında, dik ve köşeli harflere göre, dik ve keskin köşeli olmayan yuvarlak harfleri daha düzgün ve daha kolay, güzel yazdıkları görülmektedir. Öğrencilerin bu özellikleri dikkate alındığında, Milli Eğitim Bakanlığının yeni program çalışmalarında dik yazı yerine bitişik ve eğik yazıyı

ilköğretimin ilk sınıflarından itibaren benimsemiş olması, çocukların işlek ve güzel bir el yazısı becerisi kazanmaları açısından olumlu bir gelişmedir (Bilir, 2005).

2.1 Ülkemizde Yazı Öğretimi

Ülkemizdeki yazı öğretimin tarihsel sürecine bakıldığında, bu süreçte birçok yöntemin uygulandığı görülecektir.

İlk okuma yazma konusunda ilk ciddi çalışma 1924 yılında "Alfabe Kongresinde" yapılmıştır. "Ses" yöntemiyle "sözcük" yöntemlerinden birinin seçilmesi 1924 ilkokul programında öğretmene bırakılmıştır (<http://esincolak.blogcu.com>).

1926 yılı İlkokul Programı'nda, hecelemeyle sonuçlanan harf yöntemiyle ses yöntemi yasaklanmış; sözcük yöntemiyle karma yöntemlerden birini seçme konusunda öğretmen serbest bırakılmıştır. 1926 İlkokul Programı'nda ilk okuma yazma öğretiminde okuma ve yazmanın birlikte yapılacağı belirtilmiştir. Öğrenciler okudukları sözcük ve cümleleri yazacak; yazdıklarını da okuyacaklardır (Bayraktar, 2006).

1936 programında kısa, basit cümle ve kelimeleri başlangıç kabul edip sentez ve çözümleme ile öğretilmesi öngörülmüştür. Cümle yöntemi esas olmak üzere harf metodunun da uygulanabileceği ifade edilmiştir (<http://esincolak.blogcu.com>)

1948 programında “İlk okuma ve yazmaya, basit cümlelerle başlanacaktır. Zamanla bu cümleler kelimelere, kelimeler hecelere, heceler ise harflere bölünecektir. Bu çözümlenmeler sonunda elde edilen kelime, hece ve harfle yeni cümleler ve kelimeler teşkil edilecektir" şeklinde ifade edilmiştir. Ancak çözümleme metodu Cumhuriyetin kuruluş yıllarında öngörülmekle birlikte buna uygun bir kitabın olmaması sebebiyle 1948'e kadar kullanılmamıştır. 1948'de uygulanmaya başlanmasıyla birlikte olumlu sonuçlar alınmıştır (<http://esincolak.blogcu.com>).

1968 “İlkokul Programı”nda; ilk okuma-yazmaya başlarken, programın çizdiği yazı esaslarına uygun olarak, büyük ve küçük harflerin birlikte öğretileceği; harflerin şekillerine ve yazılış yönlerine, satırda kapladıkları yerlere, büyük harflerin küçük harflerle ilişkilerine, oranlarına, gerektiğe öğrencilerin dikkatinin çekilmesi gerektiği belirtilmiştir (Akt: Bayraktar, 2006).

1982 “İlkokul Programı”nda; ilk okuma-yazmaya öğrencilerin anlayabileceği kısa cümlelerle başlanacağı, zamanla bu cümlelerin kelimelere, kelimelerin hecelere bölüneceği,

daha sonra heceler içindeki harflerin seslerinin sezdirileceği belirtilmiştir (Akt: Bayraktar, 2006).

2005'te yürürlüğe giren Türkçe Öğretim Programı'nda yazı öğretimine birinci sınıftan itibaren bitişik eğik yazı ile başlanması ve bütün yazı çalışmalarının bitişik eğik yazı harfleriyle yapılmasının gerekli görüldüğü belirtilmiştir (MEB, 2005).

2.2 Yazma Hataları

Yazma becerilerinin gereken şekilde kazanılmayışı çocuğu üç temel sorunla karşı karşıya bırakır:

- a. Yazma aşamasında çocuğun, öğretmen veya ilgili yetişkin tarafından algılanmasına olumsuz etki eder.
- b. Harflerin doğru yazılmayışı veya kelime içerisinde yazılmayışları, yazma sürecinin fikir üretme, planlama vb. unsurları üzerinde olumsuz etki yapar.
- c. Yazma yetersizlikleri çocuğun “yazar” olarak gelişmesini etkiler (Akyol, 2010:53).

Çok defa önem verilmeyen bir beceri olmasına rağmen el yazısı, özellikle ilkökul seviyesinde eğitimin önemli bir parçasıdır. Yazılan yazıların başkaları tarafından okunması gereklidir. Bu nedenle özel yazı problemleri olan öğrenciler yardım almalıdırlar. Öğrenciler fonksiyonel yazı becerilerini geliştirmek için alıştıırma yapmalıdırlar (Akt: Bayraktar,2006).

Graham ve Weintraub'a (1996) göre yazma sistemiyle ilgili yetersizlikler metin oluşturmayla ilgili yüksek seviyeli düşünme süreçlerini olumsuz yönde etkilemektedir. Çocuğun yazması çok yavaş ise düşüncesini ve maksadını kâğıt üzerine aktaramadan kaybeder. Graham'a (1990) göre mekanik zorluklar 4 ve 6. sınıflar seviyesinde yazıların hem niteliğini hem de uzunluğunu olumsuz yönde etkilemektedir. Yazmadaki mekanik zorluklar öğretim zamanının verimsizliğine yol açar. Ayrıca bu tür sorunu olanlar ödevlerini tamamlamada zorluk çektikleri gibi derslerde de yeterli şekilde not tutamamaktadır. Brigs (1970) ve Markham'a (1976) göre öğretmenlerin yazılı kâğıtları değerlendirmeleri ve not vermeleri kâğıtların okunabilirliğinden etkilenmektedir (Akt. Akyol, 2010:52).

Öğrenme güçlüğü, APA(2000), DSM-IV-TR ' de “Bireysel olarak uygulanan standart testlerde, kişinin kronolojik yaşı, ölçülen zekâ düzeyi ve aldığı eğitim göz önünde

bulundurulduğunda; okuma, matematik ve yazılı anlatımın beklenenin önemli ölçüde altında olması” olarak tanımlanmıştır (Akt. Turgut, S. ,Gülşen, E. ,Karakaş, S., 2010).

Yazı yazmada görülen bozukluklar üç grupta toplanabilir:

1. Disgrafi
2. Gözönüne getirebilmekte aksaklık
3. Söz diziminde aksaklık

2.2.1 Disgrafi

Disgrafi, yazı alanında çocuğun herhangi bir nörolojik sorunu olmadığı halde, orta ya da yüksek zekâ yaşına rağmen zorlandığı, öğrenme bozukluğunun bir türüdür (<http://www.kekemegitimmerkezi.com>)

Disgrafi yaşayan çocukların sıklıkla karşılaşılan özellikleri şöyledir:

- Harflerde şekil ve orantı bozukluğu olması,
- Harflerin arasındaki mesafelerde sorun olması,
- Harfleri ters yazma,
- Kelimeleri bitişik yazma,
- Kelimeleri ortadan bölme,
- Kelimeleri harf atlayarak yazma,
- Kelimeleri harf ekleyerek yazma,
- Kelime içinde harflerin yerini değiştirme,
- Harfleri karıştırma(örneğin; d yerine b, k yerine t yazma gibi),
- Noktalı harfleri karıştırma(s yerine ş, ı yerine i yazma gibi),
- Noktalama işaretlerini hiç yazmama,
- Noktalama işaretlerini karıştırma (soru işareti yerine nokta koymak gibi),
- Sayfayı kullanma biçiminin uygunsuz olması(kâğıdın ortasından başlama gibi),
- Satır atlama(www.disleksi.net).

Bu çocukların el yazısı, yaşlılarına oranla okunaksızdır ve yaşlılarına göre daha yavaş yazdıkları gözlenir. Okuma ve matematik alanında zorluk yaşamazlar (Bayraktar, 2006).

2.2.2 Göz Önüne Getirebilmekte Aksaklıklar

Bazı çocuklar sözcükleri duydukları zaman harflerin ve sözcüklerin simgelerini göz önüne getiremezler, sözcükleri kendiliğinden yazamazlar ama bakarak yazabilirler. Harfleri görünce adını söyleyebilir, sesini çıkarabilirler fakat işittiğini yazamazlar (www.sulesoyer.com)

2.2.3 Söz Diziminde Aksaklık

Bazı çocuklar söz dizimini gramer kurallarına göre yapamazlar. Dolayısı ile kompozisyon yazamazlar. Düşüncelerini, yazmak istediklerini bir düzene sokamazlar. Yazılı sınavlarda başarılı olamazlar ve mektup ya da hikâye yazamazlar (www.sulesoyer.com)

2.2.4 Disgrafinin Eğitimi ve Tedavisi

Yazma bozukluğu olan çocukların çoğu, kalem tutmasını beceremez. Bu çocuklara kalem tutma becerisi farklı duyu organlarına hitap ederek öğretilmeye çalışılmalıdır. Ayrıca yazı yazarken de doğru duruşu öğretmek de gerekir.

Bu çocuklara uzun yazı ödevleri vermek yerine sınıfta yazı uygulamalarını fazlalaştırıp, yazım hatalarına yerinde ve zamanında müdahale ederek düzeltilmelidir.

Eğitimci, anne ve babalar ise şu hususlara dikkat ederek çocukların yazma güçlüklerine yardımcı olabilirler;

- İyi bir dinleyici olunmalıdır.
- İş yaparken yapılan iş üzerinde konuşturulmalı veya yazdırılmalıdır.
- Basit direktifler verilmelidir.
- Çocukların mevcut bilgileri kullanılmalıdır.
- Kelimeler doğru olarak tekrarlatılmalıdır.
- Çocuklar yazdıkları hakkında konuşturulmalıdır.
- Duygularını ifade edici metinler yazdırılmalıdır.
- Acele etmeden, kelime ve harf atlamadan yazmasına teşvik edilmelidir (Yorgancı, 2006). Bütün öğrenciler, özellikle de yazma güçlüğü çeken bu öğrenciler için gerekli ilkeler ve çeşitli yöntemler doğrultusunda etkili bir yazı öğretimi uygulanmalıdır.

2.3 Yazı Öğretiminin Temel İlkeleri

Özer (1987) yazı öğretiminde başarılı olabilmek için gerekli bazı ilkeleri şu şekilde sıralamıştır:

- a. Çocuğun yazı gelişimi her zaman göz önünde bulundurulmalıdır. Okula yeni başlayan çocuk kalemi tutmada, onu rahatlıkla kullanmada güçlük çeker. Parmak uçları henüz sertleşmediği için çabuk yorulur. Eline yeterince hâkim olamayışı, düzgün çizgi çizmesine, harfleri doğru yapmasına engel olur. Ancak kalem kullandıkça eline hâkimiyeti gelişir ve kalemi daha iyi kullanabilir.
- b. Öğretmen, doğru ve güzel yazı yazmada öğrencilere örnek olmalıdır.
- c. Yazı çalışmalarında araç olarak kullanılacak metinler öğretimi amaçlanan harfleri, sözcükleri ve cümleleri içermelidir.
- d. Yazı çalışmalarında yararlanacağımız araçlar çocuğun kullanması için uygun ve kolay olmalıdır. Kullanılacak kalemlerin çok ince, çok kalın ya da çok kısa saplı olması rahat çalışmayı engeller. Yumuşak uçlu, silindir kalemler tercih edilmelidir. Kullanılan kâğıt beyaz, mat, olabildiğince iyi kalitede olmalıdır.
- e. Çocuklar güzel yazı yazmak için güdülenmelidir (Akt. Bayraktar, 2006).

2.4 Okuma Yazma Öğretim Yöntemleri

Ülkemizde ve dünyada, tarihsel süreç içinde birçok okuma yazma öğretim yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemlerden bazıları şunlardır:

a. Harf Yöntemi

Bu yöntem tüm dünyada 19. yy. sonlarına kadar kullanılmıştır. Bu yöntemde harfler alfabeadaki adlandırılmasıyla (b=be, d=de...) ve sırasıyla öğretilir. Bu yöntemin temel ilkesi harfleri tanımdır. Harfler yan yana getirilerek heceler oluşturulmakta ve bu heceler okunup yazılmaktadır. Daha sonrasında ise sözcükler ve cümleler oluşturulmaktadır.

b. Ses Yöntemi

Bu yöntemde harfler adları ile değil, ağızdan çıktığı gibi öğretilir. Sesten öğretimde öncelikle sesli harfler öğretilir. Daha sonra sessiz harfler öğretilerek sessi ve sessiz harfler

birleştirilerek heceler oluşturulmaktadır. En sonunda da heceler birleştirilerek kelimeler ve kelimelerle de cümleler oluşturulmaktadır.

c. Hece Yöntemi

Bu yöntemde öğrencilere öncelikle belirli bir sıra ile çeşitli heceler öğretilir. Öğrencilerin bu heceleri iyice ezberlemeleri gereklidir. Daha sonra ezberlenen bu heceler ile sözcükler ve cümleler oluşturulmaktadır. Bu yöntem ezberlemeye dayandığı için öğrencinin belleğini aşırı zorlamaktadır.

d. Kelime Yöntemi

Bu yöntemde, okuma yazma çalışmalarına anlamlı sözcükler öğretilerek başlanır. Bu sözcükler bütün öğrencilerin bildiği, basit sözcüklerdir. Bu sözcükler öğretilirken resimlerden yararlanılır. Öğretilen sözcükler cümle içerisinde kullanılır. Aynı zamanda öğretilen sözcüklerin harf ve hecelerine de dikkat çekilir.

e. Cümle (Çözümleme) Yöntemi

Bu yöntemde okuma yazmaya öncelikle kısa ve anlamlı cümleler ile başlanır. Öğrenciler yeteri kadar cümle öğrendikten sonra cümleler kelimelere, kelimeler hecelere, en sonunda da hecelerden harflere geçilir. Harflerin adı verilmez. Cümlelerden kesilen kelime, hece ve harflerle yeni kelimeler ve cümleler oluşturulur.

f. Öykü Yöntemi

Bu yöntem cümle yönteminin daha geniş bir uygulamasıdır. Okuma yazma öğretimine çocuklar için ilgi çekici ve anlamlı, kısa öykülerle başlanır. Öğrencilerden öyküyü iyice ezberlemeleri istenir. Daha sonra öyküdeki cümleler teker teker ele alınıp, okuma ve yazma çalışmaları yapılır. Daha sonraki aşamalar cümle yöntemiyle aynıdır.

Yukarıda ifade edilen okuma yazma yöntemlerine ek olarak 2005-2006 öğretim yılından itibaren ülkemizde uygulanan ve geliştirilen “Ses temelli Cümle Yöntemi” ayrı bir başlık olarak ve ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır.

2.5 Ses Temelli Cümle Yöntemi

Bu yöntemde, ilk okuma-yazma öğretimine seslerle başlanmaktadır. Anlamlı bütün oluşturacak birkaç ses verildikten sonra seslerden hecelere, kelimelere ve cümlelere ulaşılmaktadır. İlk okuma yazma öğretimi, kısa sürede cümlelere ulaşılacak şekilde düzenlenmektedir. Öğretim boyunca okuma ve yazma birlikte sürdürülmektedir. İlk okuma

yazma öğretimi Türkçe öğretiminin beş öğrenme alanı ile ilişkili yürütülmektedir. Bu yöntem, öğrencinin dil gelişimine (örn. doğru telaffuz, sesleri ayırt etme vb.) katkıda bulunmaktadır. Öğrencilerin sözlü dilden yazılı dile geçmesi kolaylaşmakta ve öğrenciler yazma sürecinde hata yapmamaktadırlar. Yazı öğretiminde dik temel harfler yerine bitişik eğik yazı harfleri kullanılmaktadır (Özsoy, 2006).

Dündar'ın (2006) tanımına göre, Ses Temelli Cümle Yöntemi'nde ilk olarak birinci grup sesler (*e.l.a.t*), sonrasında ikinci grup sesler (*i.n.o.n.m*) öğretilmektedir. İkinci grup seslerden sonra ortalama 500 sözcük, 100 cümleye ulaşılmaktadır. Daha sonra üçüncü grup sesler ve diğer sesler öğretilmektedir. Ses Temelli Cümle Yöntemi'nde öğretilen sesler, heceler ve sözcükler belirli bir sistem içinde *e, l, el, ele, el ele; a, al, ala, al ala; t, at, ata, et, ete* şeklinde düzenli olarak çalışılmaktadır. Öğrenilen hecelerden hece havuzu yapılmaktadır (Akt: Değirmenci, 2008).

2.5.1 Ses Temelli Cümle Yönteminin Özellikleri

Ses Temelli Cümle Yöntemi'nin özellikleri şöyle sıralanabilir:

- a.** Ses Temelli Cümle Yöntemi'nde ilk okuma-yazma öğretimi, dinleme, konuşma becerilerinden kopuk, sadece okuma-yazma becerilerini geliştirme olarak değil; Türkçe öğretiminin beş öğrenme alanı ile birlikte yürütülmektedir.
- b.** İlk okuma-yazma öğretimine seslerle başlanması, seslerin birleştirilmesi ile anlamlı heceler, kelimeler oluşturulması ve cümlelere ulaşılması öğrencinin, bilgileri yapılandırmasını kolaylaştırmaktadır. Ses Temelli Cümle Yöntemi, bu yönüyle yapılandırıcı öğrenme yaklaşımına uygundur.
- c.** Bu yöntem tek tip, belirli kalıplara sıkıştırılmış ve belirli sayıdaki cümlelerle ilk okuma-yazma öğretimi yerine, çeşitliliğe ağırlık vermektedir. Bu nedenle öğrenciler çok sayıda ve çeşitli hece, kelime, cümlelerle ilk okuma-yazmayı öğrenmektedir.
- d.** Öğrencilere sunulan zengin içerik, onların temel düşünme becerilerini, yaratıcılıklarını ve zekâ alanlarının gelişimine katkı sağlamaktadır.
- e.** Okuma-yazma öğretiminde ilerleme, kolaydan zora doğru belirli bir sıra içinde yürütülmektedir.

- f.** Ses Temelli Cümle Yöntemi öğrencinin dikkat gelişimine uygun bir yöntemdir. Bu yöntem öğrenme-öğretme sürecinde öğrencinin dikkat gelişimini de sağlamaktadır.
- g.** Yöntemin bir gereği olarak ilk okuma-yazma öğretiminde ses, harf, hece, kelime, cümle ve metin oluşturma sırası izlenmektedir. Bu süreç, öğrencinin cümle kurma ve metin oluşturma becerilerinin gelişimine katkı sağlamaktadır.
- h.** Öğrenciler hece, kelime, cümle ve metin oluşturma sürecine bizzat katıldıklarından bu yöntem öğrencilerin yaratıcılığını geliştirici olmaktadır.
- i.** Bu yöntemle ilk okuma-yazma öğretiminde, çok sayıda hece, kelime, cümle ve metinlerle çalışılmaktadır. Bu durum öğrencilerin cümleleri ezberlemesini engellemekte ve cümleyi anlayarak öğrenmesini gerektirmektedir. Böylece öğrencilerin anlama becerilerini geliştirmektedir.
- j.** Türkçede her harf bir sesi karşıladığından bu yöntem Türkçenin ses yapısına uygundur.
- k.** Öğrencilerin duyduğu ve çıkardığı seslerin bilincine varması sağlamakta; dil gelişimine (doğru telaffuz, akıcılık, sesleri ayırt etme vb.) katkıda bulunmaktadır.
- l.** Öğrencilerin sesleri belirli bir sıra içinde öğrenmesi, yazma sürecinde kelimelerin doğru yazımını öğrenmesini sağlamaktadır.
- m.** Öğrenciler yazma ile okuma arasındaki benzerlikleri görmekte, yazının harflerin birleştirilmesiyle okumanın ise seslerin birleştirilmesiyle yapıldığını anlamaktadır.
- n.** Öğrencilerin sözlü dilden yazılı dile geçmesini kolaylaştırmaktadır.
- o.** Öğrencilerin ilk okuma-yazmayı öğrenme sürecinde bireysel, zihinsel ve sosyal gelişimlerine katkı sağlamaktır (MEB,2005,233).

Bu yöntem ilk okuma-yazmayı öğrenme sürecinde öğrencilerin bireysel, zihinsel ve sosyal gelişimlerine katkı sağlamaktadır (Bektaş, 2007).

Ses Temelli Cümle Yöntemi'ne uygun olarak okuma yazma öğretimi yapmak için göz önünde bulundurulması gereken bazı ilkeler vardır.

2.5.2 Ses Temelli Cümle Yönteminin İlkeleri

İlk okuma-yazma öğretim sürecinde dikkat edilecek ilkeler şunlardır:

- a. Öğrencinin ön bilgilerinden hareket edilmelidir.
- b. Ağırlıklı olarak sentez tekniği kullanılmalıdır.
- c. Özellikle ve öncelikle anlamlı heceler elde edilmelidir.
- d. Oluşturulacak heceler;
  - Kolay okunmasına,
  - Türkçede kullanım sıklığına sahip olmasına,
  - Anlamın açık ve somut olmasına,
  - Anlamın görselleştirilebilir (canlandırılabilir, resimlenebilir vb.) olmasına,
  - İşlek hece yapısına sahip olmasına dikkat edilmelidir.
- e. Kısa sürede cümlelere ulaşılmalıdır
- f. İmkânlar ölçüsünde görsellere başvurulmalıdır.
- g. Somut öğelerden yararlanmaya ağırlık verilmelidir.
- h. Hece tablosu kullanılmamalıdır. Ancak öğrenilen heceler tekrarlama amaçlı kullanılabilir.
- i. Öğrenilenlerin kalıcılığı sağlanmalıdır. Bu amaçla aşağıdaki etkinliklerden yararlanılabilir:
  - Yeni öğrenilenleri önceki öğrenilenlerle ilişkilendirme
  - Deftere, yazı tahtasına vb. yazma
  - Yazılanları sergileme
  - Çalışma kitaplarında yer alan etkinlikleri yapma(MEB,2005,234).

Ses Temelli Cümle Yöntemi'ne göre okuma yazma öğretimi gerçekleştirebilmek için bu yöntemin aşamalarına uygun şekilde etkinlikler planlanması başarıyı artıracaktır.

2.5.3 Ses Temelli Cümle Yönteminin Aşamaları

Ses Temelli Cümle Yöntemi'nin uygulaması birtakım aşamalardan geçtikten sonra tamamlanmaktadır. Bu aşamalar şöyle sıralanmıştır:

- a. İlk okuma yazmaya hazırlık aşaması
- b. İlk okuma yazmaya başlama aşamasının da belli başlı uygulama sırası bulunmaktadır. Bunları da şu şekilde sıralayabiliriz.
  - Sesi hissetme ve tanıma
  - Harfi yazma ve okuma
  - Harflerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümleler yazma ve okuma
  - Metinler oluşturma
- c. Serbest okuma yazma aşaması

Cemaloğlu (2005), Ses Temelli Cümle Yöntemi'nin, bitişik eğik yazı kullanılarak ilk okuma-yazma öğretimini gerçekleştirilebilecek şekilde düzenlendiğini ve bu yöntem sayesinde çocukların hem ilk okuma-yazmayı öğrenebileceğini hem de bitişik eğik yazı ile yazmayı alışkanlık haline getirmiş olacaklarını belirtmektedir (Akt: Bayraktar, 2006).

2.6 Bitişik Eğik Yazı

Ülkemizde Atatürk'ün önderliğinde 1928 yılında bitişik eğik yazı ile okuma yazma seferberliği başlatılmış, çocuk ve yetişkinlere uzun yıllar bitişik eğik yazı öğretilmiştir. Bitişik eğik yazı öğretimi Ses Temelli Cümle Yöntemi ile birlikte yeniden ele alınmış ve bitişik eğik yazı ile ilk okuma yazma öğretimi öngörülmüştür (MEB,2005,235).

Fitzgerald (2004), Tarnowski ve O'reilly 'e (2003) göre bitişik eğik yazının bilinen karakteristik ve belirleyici özelliği, yazının soldan sağa doğru kesintisiz hareketlerle yazılmasıdır. Bu durum bireye yazma sırasında birçok fayda sağlamaktadır. Bitişik eğik yazıda öğrenci harfleri yazarken, elini hiç kaldırmadan belirli bir noktadan başlayıp yine belirli bir noktada bitirmektedir. Harflerin bu şekildeki kesintisiz akışı yazının işlek, kıvrak ve devamlı olmasını; dolaylı olarak da öğrencilerin, harfleri ve yazacakları fikirleri yazma esnasında akılda tutmalarını kolaylaştırmaktadır (Akt: Bay, 2010b).

Dik temel yazı ile eğik yazı arasındaki farklar pek çok insanın düşündüğü gibi harflerin birleştirilmesi veya birleştirilmemesi değildir. Farklılık, harfleri oluşturmak için yapılan hareketlerdedir. Harflerin başlangıç noktaları, yönler kısacası öğretim süreci önemlidir. Dik temel küçük harfleri okunaklı şekilde yazmak için altı ayrı hareket yapılması gerekirken, eğik küçük harfleri yazmada üç temel hareket gerekmektedir. Hareket sayısının fazla olması hem zaman kaybına hem de işin daha karmaşık hale gelmesine neden olur. İyi bir yazma da akıcılıkla birlikte okunaklılığa da ihtiyaç vardır. Okunaklılık harflerin doğru yazılması, boyutların (büyüklük, küçüklük) ve boşlukların (harf, kelime, cümle ve kenar) iyi ayarlanması, eğri çizgi ve birleştirmelerin uygun yapılması, yazı çizgisinin takip edilmesiyle ilgilidir. Bitişik eğik yazıda okunaklılık daha kolay sağlanmaktadır (Akyol, 2010:55).

Milli Eğitim Bakanlığı 2005 Türkçe Öğretim Programında, ilk okuma yazma çalışmalarına bitişik eğik yazı ile başlanmasının gerekliliğini şu şekilde açıklamıştır (MEB, 2005,235, 236):

- a.** Bitişik eğik yazı, öğrencinin yazı yazarken harflere, harf bağlantılarına ve ayrıntılara dikkat etmesini zorunlu kılmaktadır. Bu durum öğrencinin dikkatini geliştirmektedir.
- b.** Bitişik eğik yazıdaki süreklilik ile düşüncedeki süreklilik örtüşmekte ve birbirini desteklemektedir. Böylece yazmada kazanılan akıcılık okuma becerisine de yansımaktadır.
- c.** Öğrenciler anatomik yapıları gereği kalemi eğik olarak tutmaktadır. Bu durum öğrencilerin bitişik eğik yazıya geçişini kolaylaştırmaktadır.
- d.** Bitişik eğik yazı, geri dönüşlere izin vermemektedir. Bu durum yazının akıcı ve doğru yönde gelişimini sağlamaktadır.
- e.** Bitişik eğik yazıda harfler birbirine bağlandığından kelimeler bütün olarak yazılmaktadır. Bu durum öğrencinin kelimeleri tanımasını kolaylaştırmaktadır.
- f.** Bitişik eğik yazıda öğrenci rakam ve işaretleri daha kolay fark etmektedir.
- g.** Bitişik eğik yazı dik temel yazıya göre daha hızlı yazılmakta ve yazma çalışmalarını kolaylaştırmaktadır.

h. Bitişik eğik yazı ile okuma yazma öğrenen öğrencilerin diğer harf karakterleriyle yazılmış metinleri okumakta güçlük çekmedikleri deneysel çalışmalarla kanıtlanmıştır.

i. Bitişik eğik yazının estetik görünümü, öğrencilerin estetik bir bakış açısı geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Bitişik eğik yazı öğretimi görsel sanatlar dersine de katkı sağlamaktadır.

j. Bitişik eğik yazı öğrencilerin parmak ve el kasları için uygundur.

k. Bitişik eğik yazı solak öğrenciler için de uygundur. Solak öğrencilerin eli dik yazı yazarken harflerin çoğunu kapatmaktadır. Oysa bitişik eğik yazı yazarken öğrencinin eli biraz daha sağa kaymakta ve yazıyı daha az kapatmaktadır. Öğrenci yazdıklarını daha kolay görmekte ve okumaktadır.

Güneş'e (2006) göre bitişik eğik el yazısı öğrencide yazı yazma isteğini artırmakta, öğrencilerin ilgilerini uyandırmakta, yazı yazmaya özendirilmekte, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmekte, süslü yazı yazma zevkini kazandırmaktadır. Bitişik eğik yazı aynı zamanda güzel yazı yazmaya da uygundur. Bitişik eğik yazının harfleri öğrencilerin yapacakları çeşitli süslemelere daha elverişlidir (Akt:Bektaş, 2007).

Bitişik eğik yazının hem yazma hızını hem de düşünme hızını artırdığına inanılmaktadır. Dik temel yazıda görülen harflerin geri çevrilmesi(*e.b.d* vb.) olayı bitişik eğik yazıda görülmemektedir. Fiziksel ve yazılış olarak birbirine benzeyen (*u.l.l*) harflerdeki yazım yanlışları da bitişik eğik yazıyla ortadan kaldırılmaktadır. Ayrıca bitişik eğik yazıyla öğretim, özellikle heceleme becerisini geliştirmektedir (Akyol, 2010:57).

Güneş'e göre (2006), bitişik eğik yazı ile kazanılan süreklilik, akıcılık ve dikkat; okumaya da yansır ve öğrencinin okuma becerilerini de geliştirir (Akt.Bayraktar, 2006).

Blomenfeld'in (1997) anlatımına göre, eğik el yazısı yazan öğrenciler, harfleri birbirine karıştırmamaktadır, çünkü elin sürekli hareketi bunu imkânsızlaştırmaktadır. Tarnowski vd 'e göre, (2002) de eğik el yazısı kullanımı öğrencilerin kelimeleri tanımasını da olumlu yönde etkilemektedir. Zira eğik el yazısı ile yazmada harflerin birbirine ekleniyor olması, yani yazılı kelimelerin kesintisiz bir bütünlük arz etmesi öğrencilerin kelimeleri bir bütün olarak algılamalarını sağlamaktadır (Başaran, M; Karatay, H. ,2005).

Akyol (2010:57) bitişik eğik yazı öğretiminin bazı faydalarını şöyle sıralamaktadır;

- a. Bitişik eğik yazı ile okuma yazma öğrenmek dik temel harflerle yazılan metinleri okumada sorun oluşturmamaktadır.
- b. Eğik harflerin sadece bir başlangıç noktası varken dik harflerin farklı başlangıç noktaları vardır. Bu durum çocukların zorlanmalarına neden olmaktadır.
- c. Dik temel harflerde, harf yazımında hareketlerin nerede başlayacağını ve nasıl bitirileceğinin kolay öğrenilemeyişi önemli bir sorundur. Çünkü farklı noktalardan birleştirme söz konusudur. Oysa eğik yazı harflerinin çoğu el kaldırmadan tek harekette yapılmaktadır.
- d. Bitişik eğik yazı yazmak, bitişik eğik yazının kolay okunmasına katkı sağlamaktadır.
- e. Programda seçilen bitişik eğik yazıyla öğretim yönteminde daha fazla kelime öğrenilmektedir.
- f. Öğrenciler arasındaki yazım farklılıkları azalmaktadır.
- g. Bitişik eğik yazıda harfler ayna görüntüsü oluşturmaz. Çünkü bütün harflerin şekilleri birbirinden farklıdır.

2.7 Bitişik Eğik Yazı Öğretimi

İlköğretim okullarının birinci sınıfında başlayan ilk okuma-yazma öğretiminin amacı öğrencilere, doğru, akıcı ve anlayarak okuma; doğru, güzel, akıcı ve anlaşılır yazma beceri ve alışkanlığını, onların gelişim özelliklerine uygun yöntemleri, araç ve gereçleri kullanarak kazandırmaktır. Bu amaç doğrultusunda, öğrencilerin ilk okuma-yazma becerilerini istenen nitelikte kazanabilmeleri, ilk okuma-yazmayı öğrenmeye hazır oluş düzeylerine de bağlıdır. İlk okuma yazmanın yazma boyutundan bakıldığında öğrencilerin yazmaya hazır duruma gelmeleri için şu özelliklere sahip olmaları gerekmektedir: parmak kaslarının yeterince gelişmiş olması; sinir-kas ve el-göz uyumunun yeterince sağlanabilmesi; yazma için gerekli olan kalem, defter vb. araç ve gereçleri doğru kullanabilme; satır, çizgi, yazı, sağ, sol, yukarı, aşağı, dik, yatık, eğri, iç, dış, alt, üst vb. kavramları bilme; yazmanın yönünün soldan sağa ve yukarıdan aşağı doğru olduğunu bilme; özellikle alfabedeki harflerin şekillerini oluşturan çizgileri doğru yönde ve düzgün çizebilme; yazmaya istekli olma. Bu özellikleri henüz kazanamamış öğrencilere yazmayı öğretmeye girişmek öğrencinin çabuk yorulması, kalemi

doğru tutamaması, yazının çirkin ve yanlış olması, öğrencinin başarısız olması, yazmadan bıkmaması ve nefret etmesi gibi sorunlara yol açmaktadır (Yangın, 2007).

İlk okuma yazma ğretiminde sınıf ğretmeni de öğrencilerin çalışmalarını dikkatle gözlemlemelidir. Yazma alışmaları her gün yapılmalı, öğrencilerin yanlışları hemen fark edilerek düzeltilmelidir. Çünkü başlangıçta hemen düzeltilmeyen ve alışkanlık haline gelen bir hatayı düzeltmeye çalışmak çok daha zordur. Öğretmenler bu çalışmalar esnasında sabırla, özveriyle ve zaman kaybı olduğunu dşunerek telaşa kapılmadan öğrencilere doğru becerileri kazandırmalıdır. Ayrıca ğretmenlerin iyi bir ğretim ortaya koyabilmesi için çocukların nasıl öğrendikleri konusunda yeterli bilgi birikimine sahip olmaları da gerekmektedir.

Bitişik eğik yazı ğretiminde dört temel unsur vardır:

- a. Harf şekillerinin doğru yazılması
- b. Uygun ölçülerde (ebatlarda) yazılması
- c. Harfler arası bağlantıların uygunluğu
- d. Alt ve st uzantıların uygun yazılması.

Bu sıralama dikkate alınarak her çalışmada bir iş üzerinde durulmalıdır. İlk iş harf şekillerinin doğru yazılmasıdır. Daha sonra ebatlar, bağlantılar ve uzantılar gelir (Akyol, 2010:58).

Harfler tek tek çalışılmalıdır. Birkaç harf öğretildikten sonra öğrenilen harflerle hece ve kelimeler oluşturulmalı ve yazılmalıdır. Harfi doğru yazma çalışmaları bittikten sonra ebatlar üzerinde durulmalı ve kk harfler büyük harflerin yarısı kadar (zellikle boy açısından) olmalıdır. Bağlantılar ne çok dik ne de gereğinden fazla yatay olmalıdır. Bağlantılara dikkat edilmezse, harfler arasındaki boşluklar ayarlanamaz. Bağlantı çok dik olursa harfler birbirine yapışır. Bağlantı çok yatay olursa harfler arası boşluk gereğinden fazla olur. Son olarak da alt ve st uzantılar üzerinde durulmalıdır (Akyol, 2010:58).

2.7.1 Yazıya hazırlık

İlk okuma ve yazma ğretimi çocuğun okula gelmeden önce hem biyolojik (olgunlaşma), hem bilişsel (ilk okuma ve yazma öğretiminin gerektirdiği düzeyde n bilgi ve beceri), hem de duyuşsal(ğrenme istekliliği ve güdüsü) n yeterliklere sahip bulunması gerekir. Örneğin; belli bir kas sinir gelişim gücü kazanmadan ocuk kalem tutma, belli bir beyin ve zihin gelişim ve olgunluğu kazanmadan da yazıları okuma ve onlardan anlam

çıkarma başarısını gösteremez. Benzer şekilde çocukların ilk okuma ve yazma öğretiminde başarılı olabilmeleri onların ileri düzeyde öğrenme güdüsüne (öğrenme istek ve arzusuna) sahip olmalarıyla mümkündür (Çelenk, 2008).

Yapıcı'ya (2006) göre ilk okuma-yazmaya hazır bulunuşlukta aktif ve pasif kelime hazinesinin, gözün küçük objeler üzerinde odaklaşabilmesinin ve yavaşça sağa kayıp tekrar tekrar başladığı yere dönebilmesinin, küçük kas ve göz-el koordinasyonunun önemi büyüktür. Ancak, sosyo-ekonomik açıdan yoksul çevrelerden gelen çocuklarda, bu gelişim eksik kalmaktadır. Bu tür durumlarda, okulun içinde bulunduğu çevreye göre okuma-yazma etkinliklerine başlamadan önce göz-el ve büyük kas-küçük kas koordinasyonunu geliştirecek alıştırmalara, daha uzun süre ayrılması yararlı olacaktır (Akt: Bayraktar, 2006).

Yazı öğretimi için yapılacak öncelikli iş öğrencinin zihinsel hazırlığını sağlamaktır. Zihinsel hazırlık çalışmalarında yapılacak ilk iş öğrencide güçlü bir yazma arzusu ve isteği uyandırmak olacaktır. Öğretmenlerin bilmesi gereken bir nokta şudur ki yazma eğiliminde öğrenciler kendi becerileri ile yüz yüze geldiklerinde kendilerini yetersiz olarak algılayabilirler. O anda öğretmenden kendilerini güdüleyici destek bekleyebilirler. Öğretmenin gerçekleştireceği öğrenme öğretme etkinliği ne kadar güçlü olursa olsun öğrenen birey öğrenme istek ve arzusuyla dolu olmadıkça etkinliğin gerçekleşme düzeyi düşük olacaktır (Duran, 2009).

Yazı yazmak altyapı isteyen bir çalışma olduğu için bu altyapının oluşması için bazı ön çalışmalara ihtiyaç vardır.

2.7.2 Yazıya Hazırlık Çalışmaları

Keskinkılıç (2005), yazmaya başlamadan önce öğrencilerin çeşitli oyunlarla el kol kaslarının geliştirilmesini önermektedir. Bu aşamada aşağıdaki çalışmaların uygulanması yazmaya hazır bulunuşluk düzeyini yükseltecek etkinlikler olarak önerilebilir.

- Taklidi hareketler yaptırılır (uçan kuşun kanat çırpışı, oltaya takılan balığı çekme, denizde yüzme, basketbol topunu potaya atma, kulaç atarak yüzme, direksiyon çevirme, ağaçtan meyve toplama, vb.)
- Ambalaj kâğıdı, karton, fon kâğıdı gibi büyük alanlı çizgiler çizdirilip bu çizgiler resme dönüştürülür.
- Elleri yumruk yapıp açıp kapama,

- Yumruk yapılmış elleri bilekten çevirme,
- Eski gazetelerdeki çeşitli resim ve şekilleri ucu sivri olmayan küçük makaslarla kesme,
- Düz kâğıtları katlama, renkli kâğıtlardan çeşitli şekiller kesip düz kâğıtlara yapıştırma,
- Elde leke bırakmayan renkli kil ve plastikten hayvan, bitki, eşya, vb. şekiller yapma (Daha ekonomik olması açısından hamur çalışmaları da yapılabilir.),
- Eski gazeteleri şerit gibi yırtma,
- Düğmeyi ilikten çıkarma ve tekrar takma gibi hareketlerle el ve parmak kaslarını geliştirme çalışmaları yapılabilir (Akt. Duran, 2009).

Öğrenciden birden bire kalem tutmasını istemek yerine, kalem özelliği taşıyan pastel ve keçeli kalemler ile boyama kitaplarındaki resmi sınırlarını taşımadan boyamaları istenir. Öğrencilere çeşitli resimler (kuş yuvası, çember, bulut yapma, dalga, yılan, halat, vb.) yaptırılır. Yapılan bu çalışmaların çevrede görülen ve bilinen varlık ve nesnelere örnekendirilmesi öğrencinin çevresiyle bütünleşmesi ve yaptıklarını anlamlandırması bakımından önemlidir (Duran, 2009).

Yazmaya hazırlık olarak aşağıda el hareketleri, boyama, kalem tutma, serbest çizgi çalışmaları verilmektedir. Öğrencilerin gelişme durumuna göre daha farklı çalışmalar da yapılabilir.

1) El hareketleri: Yazmaya başlamadan önce öğrencilerin çeşitli oyunlarla el kol kaslarının esnekliği sağlanmalıdır. Bu amaçla aşağıdaki etkinlikler yapılabilir:

- Parmakları kullanarak şarkılar söyleme. Örneğin, “sağ elimde beş parmak, sol elimde beş parmak...” şarkısının söylenmesi.
- Parmak uçları ile sıra üzerine vurarak yağmur yağma sesinin çıkartılması (hafif yağmur, şiddetli yağmur, gök gürültüsü taklitleri).
- Direksiyon çevirme hareketiyle sağa ve sola doğru dönüşler yapma.
- Elma, armut toplama veya parmaklarını açıp kapatarak çeşitli el hareketleri yapma.

2) Boyama: Çeşitli boya kalemleriyle resim yapma etkinlikleri yapılabilir.

3) Kalem tutma: Kalem tutmanın ilk okuma-yazma öğretimi açısından ayrı bir önemi bulunmaktadır. Öğrencilerin bu aşamada geliştirecekleri beceriler hayat boyu sürmektedir. Öğrencinin kalemi yanlış tutması, ellerinin çabuk yorulmasına neden olmakta ve güzel yazı yazmasını engellemektedir. Bunu önlemek için öğretmen, öğrencilerin kalem tutma biçimlerini izlemeli ve kalemi doğru tutmalarını sağlamalıdır.

4) Serbest çizgi çalışmaları: Serbest çizgi çalışmaları bitişik eğik yazıya hazırlayıcı nitelikte olmalıdır. Öğrencilere çeşitli resimler yaptırılır. Yapılan bu çalışmaların çevrede görülen ve bilinen varlık ve nesnelere örneklendirilmesi öğrencinin çevresiyle bütünleşmesi ve yaptıklarını anlamlandırması bakımından önemlidir. Serbest çizgi çalışmalarında çizgilerin sürekli ve eğik olmasına dikkat edilmelidir.

Bunun için;

- Kuş yuvası, çember, bulut gibi nesnelere resimleri çizdirilerek karalama çalışmaları veya dalga, yılan, halat gibi sürekli ve eğik çizgilerden oluşan çalışmalar yaptırılabilir.

5)Düzenli çizgi çalışmaları: Bu aşamada yapılacak çizgi çalışmaları, harflere hazırlık niteliğinde olmalıdır (MEB, 2005:237).

Yazı öğretiminin başlangıcında alışkanlıkların doğru kazandırılması çok önemlidir. Bu alışkanlıklar ilk aşamada çizgi çalışmalarıyla gerçekleştirilebilir(Artut, 2006).

Öz (1999), yazmaya hazırlık çalışması olarak yapılacak en önemli şeyin çizgi çalışmaları olduğunu ifade etmektedir. Bu çalışmalarda öğrencilere harflerin yazımına yardımcı olacak temel çizgiler çizdirilir. (Akt. Bayraktar,2006).

Öğrencilere soldan → sağa yazılacağı fikri verilmeli, yukarıdan aşağıya, soldan sağa, yuvarlak, eğik çizgiler çizme alışkanlığı vermek için çeşitli alıştırmalar yaptırılmalıdır. Aşağıda örneği verilen altı temel çizgi çalışması üzerinde yeterince durulmalıdır (Bilir, 2005).

1-Dik Çizgi ↓ |||| yukarıdan aşağıya dik çizgiler,

2-Yatay Çizgi →
==== soldan sağa yatay düz çizgiler

3-Sola Eğik ↙ // // //

4-Sağa Eğik ↘ // // //

5-Eğik Çizgi C C C

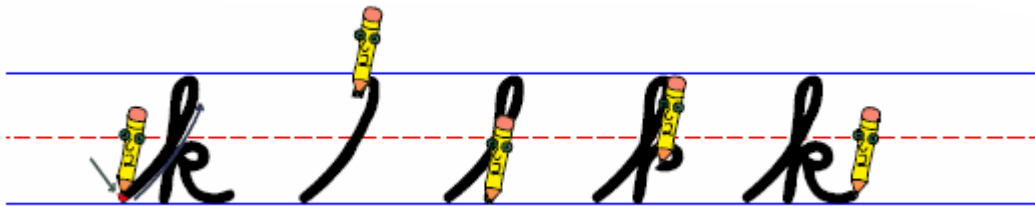
6-Yuvarlak Çizgi O O O

Çalışmalara çizgi ve şekillerle başlamak daha uygun olur. Çizgiler yukarıdan aşağıya doğru çizilmeli ve yuvarlak şekiller saatin iki noktasında başlayıp yukarı doğru ilerleyip sola doğru devam ederek bitiş noktasına ulaşmalıdır. Tek çizgilerle yapılan çalışmalar yeterli değildir ve kullanılan çizgiler mutlaka birbirleriyle birleştirilmelidir (Akyol, 2010:58).

İlk haftalardaki hazırlık alıştırmalarında çizgi ve biçimlerin ağır ağır, doğru ve güzel yapılması sağlanmalıdır. Çocukların havada, sıra üzerinde, kum masasında, yazı tahtasında, kâğıt ve benzeri şeyler üzerinde yapacakları yazı çalışmalarını devamlı bir şekilde kontrol edilmeli ve özensiz yazı yazan çocuklar üzerinde durularak, onların kötü bir alışkanlık kazanmaları önlenmelidir (Bilir, 2005).

Öz (2001), bitişik yazı öğretiminin en önemli ilkesi olarak tümevarım yöntemini önermektedir. Bu ilke doğrultusunda mutlaka önce tek tek harfler öğretilmelidir. Harflerin öğretilmesinde acele edilmemelidir ve bir harf iyice kavratılmadan asla diğer bir harfe geçilmemelidir (Akt.Bayraktar, 2006).

Öğretmen harfin nasıl yazıldığını tahtada göstermeli ve harfi öğrencilerle birlikte okumalıdır (MEB,2005,243)

Şekil 2.1: “k” harfinin yapılışı (<http://jjmdesigns.com>)

Alıştırma kitabındaki büyükçe çizilmiş harfin üzerinden ok yönünde yazma çalışması yaptırılarak öğrenciler harfin yazılışına hazırlanmalıdır. Öğrencilerden yazılış yönüne dikkat ederek defalarca üzerinden gitmeleri istenmelidir.

Şekil 2.2: “e” harfinin yazım yönü, (MEB,2005,244).

Öğrencilerin, satır aralıklarına (dört çizgi üç aralık) yazılmış harf örneklerinin üstünden kalemleriyle gitmeleri sağlanmalı ayrıca öğrencilerin harfleri yazmaları, yazdıkları harflerin doğru yazımı ve seslendirmesini de eksiksiz olarak yapmasına özen gösterilmelidir (MEB,2005,240).

Yazılması zor olan (*a, A, k, y, g, Ç, f*) harflerden önce, bu harflerin yazımına yönelik hazırlayıcı çizgi çalışmaları yapılmalıdır.(MEB,2005,240).

Seslerin/harflerin öğretiminde alfabadeki sıralama değil; aşağıda verilen sıralama ele alınmalıdır. Bu sıralamada Türkçenin ses yapısı, harflerin yazım kolaylığı, anlamlı hece ve kelime üretmedeki işlevlik dikkate alınmıştır. Ayrıca, bu gruplardaki bazı seslerin/harflerin yerleri değiştirilerek farklı gruplamalar da yapılabilir. Ancak bu düzenleme Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın anlayışına, tematik yaklaşıma ve Ses Temelli Cümle Yöntemi'ne uygun olmalıdır.(MEB,2005,240)

Ses/Harf Grupları

1. Grup : <i>e, l, a, t</i>	<i>E, L, A, T</i>
2. Grup : <i>i, n, o, r, m</i>	<i>İ, N, O, R, M</i>
3. Grup : <i>u, k, v, y, s, d</i>	<i>U, K, İ, Y, S, D</i>
4. Grup : <i>ö, b, ü, ş, z, ç</i>	<i>Ö, B, Ü, Ş, Z, Ç</i>
5. Grup : <i>g, c, p, h</i>	<i>G, C, P, H</i>
6. Grup : <i>ğ, v, f, j</i>	<i>Ğ, V, F, J</i>

Bitişik eğik yazıda “*F, N, P, V, T*” harfleri yazılış özelliği bakımından kendinden sonra gelen küçük harfle bağlanmaz. Büyük harf yazıldıktan sonra kalem kaldırılır.

Örnek: *Vatan, Feride, Naime, Papatya, Talat*

Bitişik eğik yazı büyük harfleri ile kelime yazılırken harfler birleştirilmez.

Örnek: *A N K A R A*

Yazı öğretimine küçük harflerle başlanır. Bitişik küçük eğik yazının baş harfleri gerekli durumlarda bitişik büyük yazı ile başlar. Küçük harf gövdeleri tam yuvarlak değil, dar ve uzun yazılır. Satırlar arasında büyük harflerde en fazla bir harf boyu kadar aralık bırakılır. Küçük harflerle yazarken satırlar arasında aşağıya doğru uzanan harf uzantısının yarısı kadar aralık bırakılır. Bitişik eğik yazı ortalama 70 derece sağa eğimlidir (Bayraktar, 2006).

Bitişik eğik yazının önemli bir özelliği de yazarken kalemi kelimenin yazılışı bitene kadar kâğıt yüzeyinden kaldırmamaktır. Harflerin noktaları ve noktalama işaretleri, kelimenin yazılışı bittikten sonra konur. Böylece yazıda işleklik sağlanır (Bayraktar, 2006).

Harf çalışmaları yaparken harfler arası boşluklara dikkat çekilmelidir. Kelime arası boşluklar birbirine eşit olmalıdır. Çocukların yazıları defalarca kontrol edilmeli ve sayfayı yanlış çalışmalarla doldurmalarına izin verilmemelidir. Doğru yazılanlar övgüyle kabul edilirken, yanlış yazılanlar uygun bir şekilde çocuğa düzeltilmelidir. Zaman kaybı olur düşüncesiyle yanlışlar düzeltilmez ise ileride daha büyük sıkıntılarla karşılaşılması kaçınılmaz olacaktır (Akyol, 2010:58).

Başlangıçta kurşun kalem kullanılır, ilerleyen zamanlarda renkli kalemlerle uygulamalar daha çekici hale getirilebilir (Artut, 2006). Başlangıçta büyük boyutlu kâğıtlar üzerinde kalın kalem veya boyalarla çalışılmalıdır. Kalın yazma aracı (kalem veya boya) çocuğun kâğıda çok fazla bastırarak yazmasını engeller. Bu da çabuk yorulmayı önler. Ancak kalem ilk tutuşta mutlaka doğru tutulmalıdır (Akyol, 2010:58).

Yazı çalışmaları yorucu ve sıkıcı bir etkinlik olmamalıdır. Küçük ve ulaşılabilir hedefler belirlenmeli, gayretler övülmeli, yanlışlar uygun dönütlerle düzeltilmeli, böylece başarı artırılmalıdır. Çocuklar genelde yazmak isterler ancak öğretmenlerin onlardan olan

beklentilerini ayarlamamaları ve çocukların kendilerine karşı güvensizlikleri bu durumu olumsuz etkileyebilir (Akyol, 2010: 59).

Bitişik eğik yazıyı okumayı öğrenenlerin zorluklarından bir tanesi bazı harflerin birleşirken kendinden önce ve sonra gelen harflere göre farklı şekiller almasıdır. Örneğin” *bin* ve *bon*” kelimelerine baktığımızda burada “n” harfinin “i” ve “o” ile birleşmesi farklıdır. Çünkü birisi aşağıdan diğeri yukarıdan bağlanmaktadır. Ayrıca küçük “i” ve küçük “e” harfleri birbiriyle karıştırılabilir (Akyol, 2010:60).

Bitişik eğik yazının nasıl yazıldığını iyi kavramayan bir çocuk beklenildiği gibi iyi okumayabilir. Çünkü harflerin bağlanış şekilleri sabit değildir. Hepsi yazım çizgisi üzerinden ve harfin üst kısmından bağlanmıyor ve bağlantı durumuna göre az da olsa harfler şekil değiştiriyor. Bu durum çocuğun okumasını zorlaştırır (Akyol, 2010:60).

Jarman (2006), harfler yazılırken ve birleştirilirken aşağıdaki kurallara dikkat edilmesini önermektedir:

1. İyi bir yazı yuvarlak ve paralel çizgilerin birleşimi üzerine şekillenir.

0 1 0 1 0 1 0 1 0 1

2. Aşağı doğru inen çizgilerin tümü paraleldir.

m h n a d f t

3. Tüm benzer harfler aynı yüksekliktedir.
4. Harflerin alt ve üst uzantıları birbirine dokunmamalıdır.
5. Üstte biten harfler yatay olarak birleşir.

Orvf → *orvf*

6. Altta biten harfler diyagonal birleşir (Akt.Bayraktar, 2006).

Akyol (2010:60) bitişik eğik yazıda birleştirmelerin aşağıda belirtildiği şekilde yapıldığını belirtmektedir:

a. Bitişleri yazım çizgisinde olan harflerin kendisinden sonra gelen harflere bağlanması diyagonal şekilde olacaktır. Bu harfler “*a, c, ç, d, e, f, g, ğ, h, ı, i, j, k, l, m, n, p, s, ş, t, u, ü, y, z*” dir.”

b. Yazımı harfin üst kısmında biten harflerin bağlantısı yatay olacaktır. Bu harfler “*o, ö, n ve v*” dir. Bunlara ek olarak “*ö*” harfi de yatay bağlantılı olursa daha uygun olabilir. Çünkü “*ö*” harfinin diyagonal bağlantısı harfin yuvarlağının çocuk tarafından uygun şekilde yapılmasını engelleyebilir.

Diyagonal ve yatay bağlantı aşağıdaki örneklerde görüldüğü gibi yapılmaktadır (Bayraktar,2006).

Örnek (Diyagonal Bağlantı): *El, masa, kalem, kitap, fidan*

Örnek (Yatay Bağlantı): *Okul, öndek, evet balık*

Doğru şekilde yazılırsa “*a, c, ç, d, e, f, g, ğ, h, ı, i, j, k, l, m, n, p, s, ş, t, u, ü, y, z*” harfleri kolayca ve doğal bir şekilde kendisinden sonra gelen harflere bağlanabilir. Sıkıntı çizgi üzerinde başlayıp, daha sonra gelen harfin üst kısmına doğru uzanıp geriye gelen (gidiş- gelişli birleştirmeler) birleştirme çizgilerinde olabilir. Örneğin “*kat*” kelimesini dikkatlice incelersek “*k*” harfinin bitiş çizgisi, yazım çizgisinin üstündedir. Bunu “*a*” harfiyle birleştirmeye çalıştığımızda önce yukarı doğru diyagonal şekilde hareket edilir. Harfin üst noktasına ulaşınca geriye, sola ve aşağıya doğru hareket etmek gerekmektedir. İşte bu gidiş- gelişli bağlantılarda sıkıntılar yaşanabilir. Bunun daha başlangıçta çocuğa uygun şekilde kavratılması gerekir (Akyol, 2010:61).

Bitişik eğik yazı öğretiminde yazım hatalarını en az düzeye indirebilmek için okuma yazma öğretiminin en başından itibaren üzerinde durulması ve önemsenmesi gereken birtakım ilkeler vardır.

2.8 Bitişik Eğik Yazı Harflerinin Öğretiminde Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler

Başaran ve Karatay'a (2005) göre harflerin yazımında dikkat edilmesi gereken üç ilke vardır:

- **Eğim:** Harflerin normalde dik kabul edilen çizgileri yaklaşık 50 derecelik açıyla çizilmelidir.

Şekil 2.3: 50 derecelik açıyla yazılmış bitişik eğik yazı örneği (<http://www.sadullah34.net>).

- **Boşluk:** Küçük harfler kullanıldığında boşluğun genişliği “u” harfi kadar olmalıdır. Yüksekliği büyük harfler kadar olan “d, p, t” kelimenin sonunda ise boşluk iki “u” kadar olmalıdır. “f, g, j, p, y ve z” harfleri kelimenin başında ise boşluk yine iki katı olmalıdır.
- **Yazının koyuluğu:** Öğrencilerin harfleri, kaleme fazla bastırmadan yazmalarını sağlamak gerekir. Ancak, büyük harfler tek başına yazıldığında koyu yazılmalıdır. Küçük harflerin yazılışı öğretildikten sonra harflerin koyuluk derecesinin alıştırılması yaptırılmalıdır.

Tüm etkinliklerde, defterdeki yatay çizgiyi takip etmenin ve dikey çizgide yazıyı bitirmenin ve başlamanın nasıl olacağı öğretilmelidir (Akt. Bayraktar, 2006).

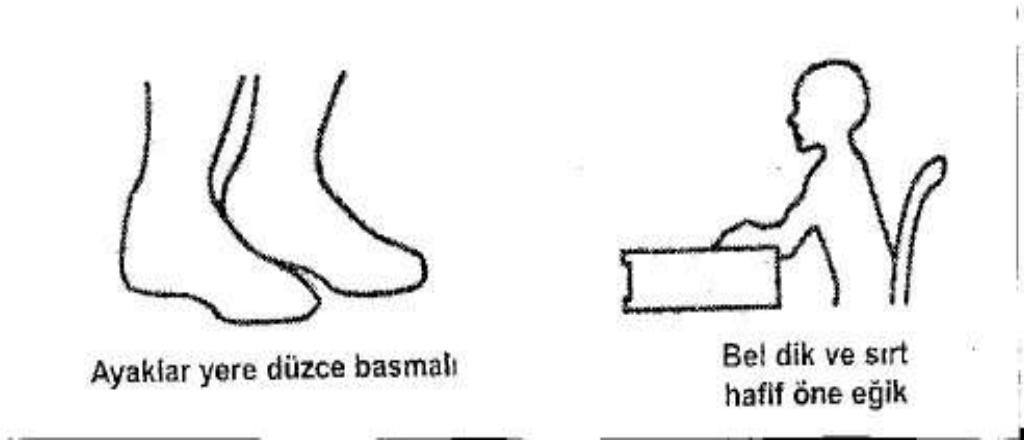
Bitişik eğik yazı öğretiminde önemsenmesi gereken ilkelerin yanında öğrencilerin yazma becerisini birebir etkileyen bazı unsurlar da vardır.

2.9 Yazmayı Etkileyen Unsurlar

2.9.1 Oturuş

Yazmada öncelikle dikkate alınacak husus oturma şeklidir. Çocuk sırada oturduğu zaman ayakları yere düzgünce basmalıdır. Eğer oturuşu sıra veya sandalye yüksek olursa çocuğun ayakları yere basmaz. Bu durumda askıda kalan ayaklar biraz da hareket ettirilince

çocuğun sıradan kayarak ayağa kalkmasına neden olur. Ayakta yazma kolun masa üzerine yayılma şeklini, dolayısıyla kalem tutmayı da olumsuz yönde etkileyecektir (Akyol, 2010: 61)

Şekil 2.4: Akyol (2010) Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi s.72.

Calp (2005), sırada oturma becerisi kazandırmada aşağıdaki hususlara dikkat edilmesini önermiştir:

- Sırada sırt hafif öne eğik olmak üzere dik oturulur.
- Kalçalar oturma yüzeyine yerleştirilir.
- Ayaklar zemine tam temas edecek şekilde düz konur.
- Göğüs ve dirsekler sıraya dayanmadan düzgün olarak oturtulur.
- Kolun dirsekten önceki üçte ikisi sıra üzerinde tutulur.
- Sıraya ışık soldan gelecek biçimde oturulur (Akt. Duran, 2009).

Gaunt ve Whitwell (1993), çocuğun sandalyeye otururken arkaya yaslanmasını, ayaklarının zemin üzerinde sabit durmasını önermiştir. Çocuk yazarken kambur oturmamalıdır. Buna çocuğun sandalye ve masaya göre uzun olması neden olmaktadır. Çocuğun kambur oturmaması için, oturduğu sandalye ve masanın yüksekliği uygun olmalıdır. Her iki el ve kol yazma yüzeyine rahat konulmalıdır. Serbest el, kâğıdı kontrol için kullanılmalıdır (Akt. Bayraktar, 2006).

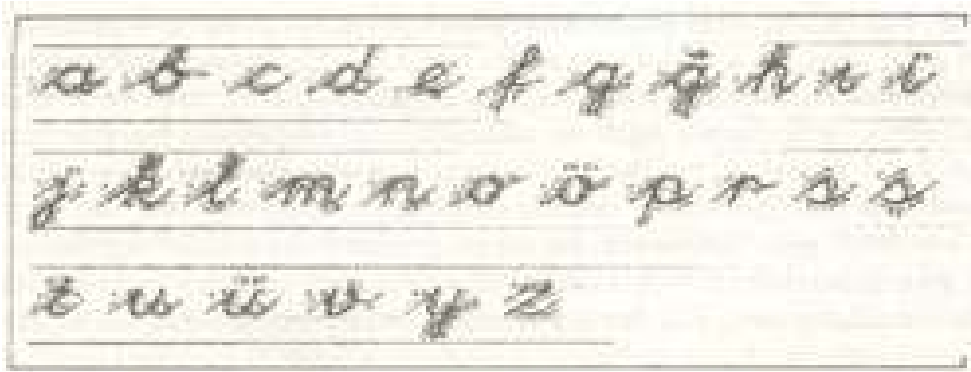
2.9.2 Kas Gelişimi

Yazmada omuz, kol, bilek ve parmak kasları önemlidir. Kas gelişiminde büyük kaslardan küçük kaslara doğru bir yol izlenmelidir. Önce omuz, kol sonra bilek, daha sonra da parmak kasları geliştirilmelidir (Akyol, 2010: 62).

Yazı çalışmalarına başlamadan önce, öğrencilerin kas gelişimi güzel bir yazı yazmaya hazır oluncaya dek, kol, el ve parmak kaslarını geliştirici çalışmalar yapılmalıdır. Bu da zaman alır. Bunun için önce kol havaya kaldırılarak havada soldan sağa, yukarıdan aşağıya serbest hareketler yaptırılır. Kum masasında ve sıraların üzerinde parmakla hareketler yaptırılır. Böylece kolun vücuttan bağımsız hareket etmesi sağlanır Daha sonra, kil veya hazır macun hamurları ile küçük el ve parmak kaslarının gelişimi için çalışmalar yapılır. El, koldan; parmaklar da elden ayrı hareket etmeye başlayınca normal çizgi çalışmalarına başlanabilir. Bu çalışmalar sınıfça yapılabileceği gibi, hazır oluş düzeylerine göre bireysel ya da oluşturulacak seviye grupları ile grupça da yapılabilir. Öğretmenin acele etmeden kaygıya kapılmadan planlı bir şekilde bu çalışmalarını sürdürmesi gerekir (Bilir, 2005).

2.9.3 Yazmada Yönler

Yukarıdan aşağıya ve soldan sağa hareket, Türkçe yazmada temel yönlerdir. Öğretmen daha çizgi çalışmaları aşamasında yönlere dikkat çekecektir. Yönlere dikkat çekmek için mutlaka oklar kullanılmalıdır. Harflerin ve diğer şekillerin başlangıç ve bitiş noktaları vurgulanmalıdır. Yön kavramı gelişmemiş olan çocuklar harflerin bağlantılarını uygun şekilde yapamayabilirler. Diyagonal ve yatay bağlantılar iyi kavratılmalıdır. Yuvarlaklar saatin tersi yönde hareket edilerek yazılmalıdır (Akyol, 2010:62).

Şekil 2.5: Bitişik eğik yazıda harflerin oklarla yazım yönlerinin gösterilişi (<http://www.sadullah34.net>) .

2.9.4 Yazmada El Tercihi

Yazmada ilk izlenecek husus el tercihidir. Burada sağ, sol ve karışık ellilik söz konusu olabilir. Çocukların çoğunluğu sağ elini tercih etmektedir. Sol elini tercih edenler sağ el tercihi için zorlanmamalıdır. El tercihinin tespit etmekte etkili yollardan birisi öğretmenin gözlemleridir (Akyol, 2010:62).

Artut vd.(2004) sol elini kullanan öğrenciler için yazı yazarken ışığın sağ taraftan gelmesi gerektiğini söylemiştir. Böylece elin yazı yazılacak bölgeyi gölgelemesi engellenir. Kâğıt eğimi, sol elini tercih edenlerde sağ ellerini tercih edenlerin tersinedir. Sol eli öğrenciler kalemi, kalemin yazım noktasından 4 cm yukardan tutmalıdırlar (Akt. Duran, 2009).

Gaunt and Whitwell'e (1993) göre, sol elini kullanan çocuklar, yazdıklarını görebilmeleri için yüksekliği fazla olmayan sıraya oturmalıdırlar. Böylece yazısının üst kısmının bir parçasını görebilirler. Bu öğrenciye daha çok hareket imkânı tanır. Mümkünse sol elle harfin çizilişi gösterilmelidir. Sol elliler çok sıkı kalem tutma eğilimindedirler. Kalemin parmaklarından kaymasını engelleyecek bir kalem tutuşu çocuğun kalem üzerindeki baskısını azaltır (Akt. Bayraktar, 2006). Böylece sol eli çocukların daha hızlı yazması sağlanır.

Sol elle yazan öğrencilerde; temiz ve okunaklı yazmamak, yazarken sol elini hilal şeklinde bükme, defteri sol elle yazmaya uygun şekilde tutmamak, harflerin uzantılarını yanlış yapmak, harf ve kelime boşluklarını uygun şekilde ayarlayamamak, çabuk yorulmak, kalemi yanlış tutmak, uygun oturmamak gibi sorunlar görülebilir. Ancak sol elle yazma, gerekli beceriler kazanılırsa bir sorun oluşturmaz (Akyol, 2010:78).

Weber'e (2005) göre solak bir öğrenci sağ elle yazmaya zorlanırsa bazı problemler ortaya çıkar. Bunlar, bellek bozuklukları, konsantrasyon bozuklukları, okuma-yazma güçlükleri, mekân-durum istikrarsızlığı (sağ-sol güvensizliği), konuşma bozuklukları ve hassas motor hareketlerle ilgili sorunlar (örneğin, çirkin bir yazı) dır (Akt. Bayraktar, 2006).

Sağ ve sol el tercihi, yazmada probleme yol açmaz. Ancak iki ellilik, çeşitli sorunlara yol açar. İki ellilik bir işi yaparken çocuğun biraz sağ, biraz da sol elini kullanması olaydır. Öğretmen buna kesinlikle izin vermemelidir. Eğer çocuk iki elini de kullanıyorsa o zaman öğretmen değişik alıştırmalar yaptırarak etkin olarak kullanılan eli tespit eder (Akyol, 2010:63).

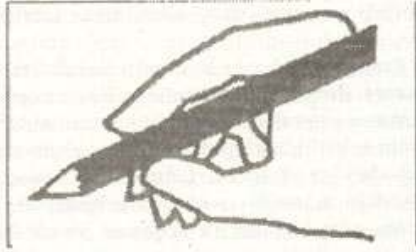
2.9.5 Yazmada Boşluklar

Yazmada cümleler, kelimeler, harfler arası ve sayfa kenarlarındaki boşluklar dikkate alınmalıdır. Öncelikle sayfa kenarlarında bırakılması gereken boşluklar vurgulanmalıdır. Daha sonraları da sırasıyla harfler, kelimeler ve cümleler arası boşluklara çocukların dikkatleri çekilmelidir (Akyol, 2010: 63).

Harfler arasındaki bağlantı çizgilerinin eğimi aşağı yukarı 45 DERECE civarında olmalıdır. Daha fazla eğim harf aralıklarının çok olmasına; az eğim ise harf aralıklarının dar olmasına yol açar (Akyol, 2010: 63).

2.9.6 Kalem Tutuşu

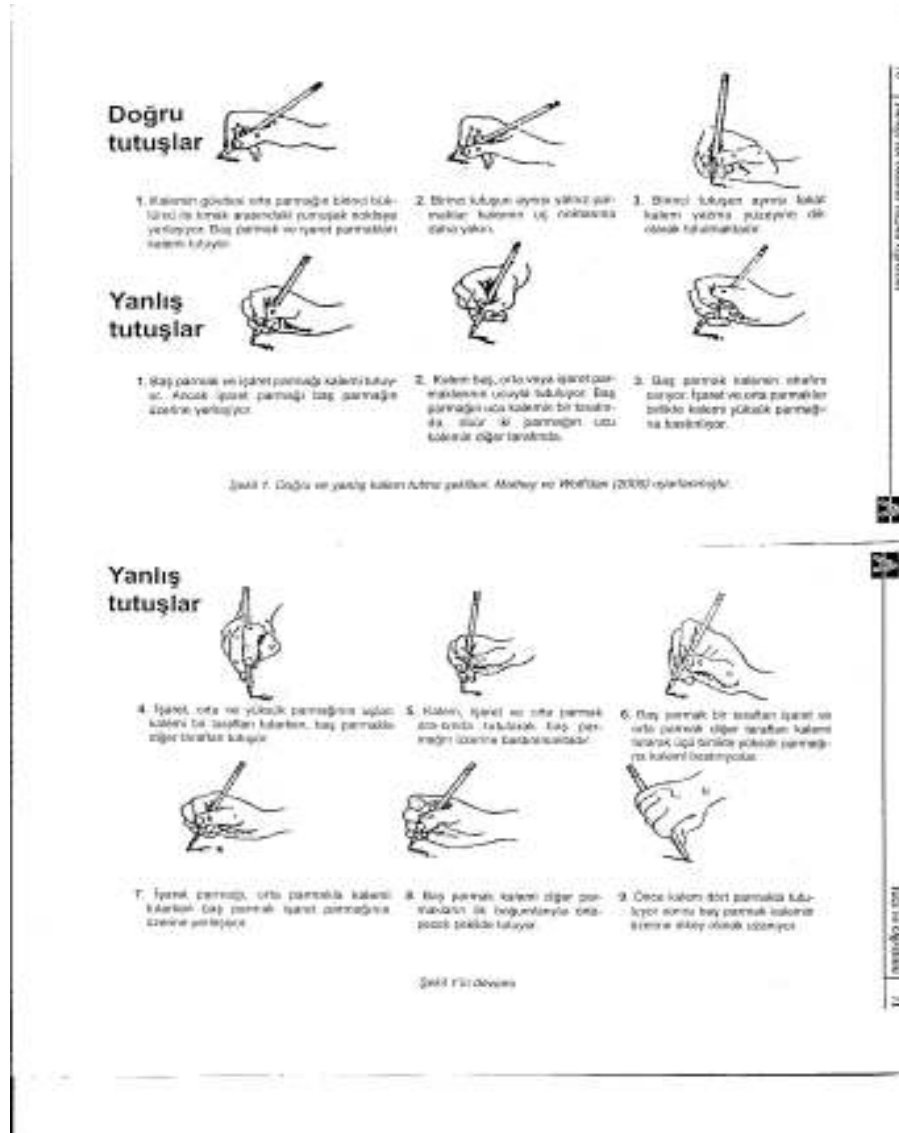
Kalem, elin baş, orta ve işaret parmağı arasında tutulmalıdır. İşaret parmağı neredeyse düz olmalı, başparmakla orta parmağın ucu birleştirilmelidir. Orta parmak, başparmağı kavrayacak şekilde tutulmalı ve işaret parmağının da yardımıyla kalem bu üç parmağın arasında tutulmalıdır. Kalemin ucuyla işaret parmağı arasında 1,5-2 cm mesafe olmalıdır. Kalemin silgisi, kalemi tutan elin omzunu işaret edecek şekilde olmalıdır. Kalemin ucundaki silginin başka yönleri göstermesi öğrencinin kalem tutuşuyla ilgili bir problemi olduğunu gösterir (Karatay, H. ; Başaran, M. , 2005).

Şekil 2.6: Kalem işaret, baş ve orta parmak yardımıyla, ucundan 1,5-2 cm uzaklıkta ve ucu onu tutan elin omzunu işaret edecek şekilde tutulmalıdır.

Birinci sınıfa gelen çocuklar eğer okul öncesi eğitim kurumuna gitmemiş ise, kalemi defteri ilk kez bu sınıfta tanıyorlar ise, bunlarla yapılacak hazırlık çalışmaları bir-bir buçuk ay sürebilir. Çünkü bu çocuklar, ellerine kalem verildiğinde kalemi çok sıkı bir şekilde, sanki bütün vücutlarıyla tutarlar ve kalemi hareket ettirmek istediklerinde bütün vücutları katılaşıyor ve topyekûn hareket ederler. Böyle bir durumda, önce kolun vücuttan, daha sonra bileğin (elin) koldan ayrı hareket etmesi sağlanır. Diğer bir deyişle, yazı çalışmalarına başlamadan önce, öğrencilerin kas gelişimi güzel bir yazı yazmaya hazır oluncaya dek, kol, el ve parmak kaslarını geliştirici çalışmalar yapılmalıdır (Bilir, 2005).

Kalemi yazma noktasına çok yakın tutan çocuklar yazdıklarını göremedikleri için oturdukları masa ve sıralar uygun olsa bile ayağa kalkarlar veya sıra üzerine iyice kapanırlar. Kollarını yazım alanına yanlış şekilde yerleştiren çocuklar da ayağa kalkmak zorunda kalırlar. Örneğin, kolun avuç içi ile aynı yönde olan yüzeyinin 90 derecelik bir açı oluşturacak bir şekilde yazım alanına yerleştirilmesi kalemin kâğıtla buluşmasını imkânsız hale getirecektir. Bu durumda çocuk kolunu ileri doğru hareket ettirip elini bileğinden bükerek koluna hilal şeklini aldıracaktır. Bu hareket vücudu öne doğru çekeceği için çocuk ayağa kalkmak zorunda kalacaktır. Bu durum hem görüş açısını bozar hem de çocuğun çok çabuk yorulmasına yol açar. Özellikle sol ellilerde bu durum daha fazla görülür. Öğretmenlerin bu duruma çok dikkat etmeleri gerekir. Kalem tutan el mutlaka yazım çizgisinin altında olmalı ve el hilal şekline getirilmemelidir (Akyol, 2010:73).

Şekil 2.7 :Akyol,(2010) Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi ss. 70-71.

2.9.7 Kâğıdın Konumu

Graham ve Miller'e (1980) göre sağ el ile yazanlar defterin sol tarafı vücudun orta kısmını biraz geçecek şekilde sağa kaydırmalıdır ve defteri aşağı yukarı 45 derece saat hareketinin aksi yönde döndürülmelidir. Sol elliler bu durumun tersini yapmalıdırlar. Yani defterin sağ tarafını, vücudun orta kısmını biraz geçecek şekilde sola kaydırmalıdır ve defteri yaklaşık 45 derece saat hareketi yönünde döndürmelidirler (Akt.Akyol, 2010:73).

Şekil 2.8: Akyol,(2010) Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi s. 72.

2.9.8 İmla Kurallarına Uygunluk

İmla, yazılış, noktalama, büyük harf kullanımı ve paragraf başını kapsamaktadır. İmla, metnin okunabilirliğini artırmaktadır. İmla öğretimiyle ilgili olarak, hatalı metin örneklerini öğrencilere göstererek hataları bulmalarını istemenin, noktalama işaretleri olmayan bir metni verip noktalama işaretlerini kendilerinin koymalarını istemenin, yapılan düzeltmeleri incelemelerinin faydalı olacağı vurgulanmaktadır (Duran,2009).

2.10 Bitişik Eğik Yazıda Güçlük Çekilen Harfler

Graham, Berninger ve Weintraub (1999), 300 öğrenci üzerinde yaptığı çalışma sonunda yazımında en çok zorlanılan küçük harfleri "q, y, z, u, n, k" olarak tespit etmişlerdir. Bu harflerdeki yanlışlıklar, yapılan bütün yanlışlıkların (boşluk bırakmalar, düzensizlik, bağlantı ve eğim hatası, vb.) %48'ini oluşturmuştur. Yalnız kötü yazma açısından bakıldığında ise "q, z, u, a ve f" harfleri önemli bir yer tutmuştur. Diğer taraftan Newland 'ın (1932) 2381 ilkokul ve lise öğrencisi ile yetişkin üzerinde yaptığı bir araştırmada yazımında %50 'den fazla güçlük çekilen harflerin "e, n, d, t, n, i, a, h ve b" olduğu ortaya konmuştur. Bu harflerin arasında da küçük "e" en zor yazılan harf olarak belirlenmiştir. (Akt. Akyol, 2010: 66).

Harfler yazdırılırken tek bir harfi defalarca yazdırmanın bitişik eğik yazı açısından pek faydası olmayacaktır. Bunun yerine öğrenilen harflerin bir grup olarak çalışılması daha yararlıdır.

Büyük harflerin yazımında da bazı sorunlar yaşanabilir. Reason ve Boote' ye (2000) göre çocuklar üç nedenden dolayı büyük harfleri uygun olmayan şekilde kullanır.

1. Özellikle yazılımı fiziksel olarak aynı olan ve büyüğü ile küçüğü yazım çizgisine göre ayırt edilen harflerde bu sıkıntıyı yaşarlar. Örneğin “ P” harfinin alt uzantısının nerede olacağı çocuk açısından sıkıntı oluşturabilir.
2. Harfi ters yazma endişesi çocuğu yanlış yazıma yönlendirebilir. Örneğin “*ℓ* ve *ℓ'*” harflerini yazarken birbirine karıştırma söz konusu ise çocuk bunların büyüğünü yazarak yanlış harf seçme endişesinden uzaklaşma yoluna gidebilir.
3. Bazı harflerin büyüğü ve küçüğü arasında şekilden ziyade ebat farklılığı vardır.(O, o, Ö, ö vb.) (Akt. Akyol, 2010:67).

2.11 Bitişik Eğik Yazı Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme

Eğik el yazısı çalışmaları muhakkak surette denetlenmeli ve öğrencilere uygun dönütler verilmelidir. Öğretmen dönütlerin yapıcı olmasına dikkat etmelidir. Olumsuz, utandırıcı veya açık olmayan dönütler yazı eğitiminde beklenen olumlu sonuçları vermeyecektir. Dönütlerin öğrencinin yazması üzerindeki etkisi de kontrol edilmelidir. Bu denetlemelerde öğretmen, kullanacağı ölçütleri belirlemeli ve öğrencilerin kesin olarak takip edebileceği yazım kılavuzları kullanılmalıdır. Yazı öğretiminde denetleme hayati öneme sahiptir, çünkü öğrencilerin yanlış öğrendiklerini düzeltmek ilk defa yazmayı öğretmekten daha zordur (Başaran, M; Karatay, H. 2005).

Öğretmen, aşağıda sıralanan ölçütleri öğrencilerin yazılarında gözlemlediğinde, öğrencilerinin iyi eğik el yazısı yazdığı sonucuna varabilir (Başaran, M ; Karatay, H. 2005).

- a. Bütün küçük harflerin yükseklikleri doğru
- b. Bütün büyük harfler aynı yükseklik ve büyüklükte
- c. Kelimeler arası boşluklar uygun
- d. Kelime içindeki harfler arası boşluklar eşit
- e. Harflerin eğimi birbirine paralel

f. Tüm harfler çizgi üzerinde aynı şekilde konumlanmış

Bu ölçütlerin tümü aynı zamanda gelişebileceği gibi her bir ölçütün gerçekleşmesinin farklı zamanlarda da olabileceği unutulmamalıdır.

2.12 Heceleme Stratejisi (SAYBO: Söyle – Alkışla – Yaz – Birleştir – Oku)

Bu strateji öğrenciye heceleme becerisini kazandırmayı amaçlamaktadır. Bütünsel olarak öğretilen kelimeler üzerinde aşağıdaki aşamalar kullanılarak heceleme çalışmaları yürütülmüştür:

1. Kelime söyle. (Örnek: kelebek)
2. Alkışlayarak kaç defada söylendiğini belirle. (3 alkış)
3. Hece sayısını yaz.(1 2 3)
4. Hece sayısının altına uygun heceyi yaz
1 2 3
Ke le bek
5. Heceleri birleştirerek kelimeyi yaz ve oku.
1 2 3
Ke le bek = kelebek

Stratejinin geliştirilmesinde Bhattacharya (2006) ve Ehri' ye (2004) ait heceleme öğretim yönteminden yararlanılmıştır. Alkışlama ve yazma boyutları araştırmacılar tarafından eklenmiştir (Akyol, H. ; Yıldız, M., 2010).

2.13 İlgili Araştırmalar

Araştırmanın konusu ile ilişkili araştırmalar, günümüze en uzak tarihten günümüze en yakın tarihe doğru sıralanmıştır.

Çapan (1989) “*A Linguistic Study Of Reading And Writing Disorders In Turkish, An Aggluative Language*” adlı çalışmasında Türk alfabesinin tarihi geçmişi ve yapısı üzerinde durmuştur. Araştırma okuma ve yazma güçlüğü yaşayan IQ su yüksek 3. sınıfta okuyan iki öğrenci üzerinde yapılmıştır. Araştırmacı öğrencilerin Türkçedeki zaman ve son ek alan fiil ve isimleri okuma ve yazmada hatalar yaptıklarını, bu öğrencilerin kelimeler arasında ayırım yaparak boşluk bırakmada zorlandıklarını, noktalama işaretlerinde sık sık hata yaptıklarını

belirtmiştir. Çalışmada kelimelerdeki hece sayısı arttıkça bu çocukların okuma ve yazma başarısının düştüğü üzerinde de durulmuştur. Araştırmanın sonucunda okuma ve yazma güçlüğü yaşayan bu çocukların hatalarının Türkçenin karakteristik yapısından kaynaklandığı sonucuna varmak için çok erken olduğu ve bu konuda çok az sayıda çalışma yapıldığı için elde edilen verilerin çok sınırlı olduğu üzerinde durulmuştur.

Taylan (2001) tarafından yapılan “*İlköğretim Yazı Öğretimi Programının Birinci Kademe Uygulamasının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*” adlı yüksek lisans tez çalışmasında, öğretmenlere “programda belirtilen harflerin yazılış biçimlerindeki problemler” hakkında görüşlerinin olup olmadığı sorulmuştur. Öğretmenlerin %57.1’i harflerin yazılış biçimlerini uygun bulurken, %42.9’u çeşitli harfler üzerine görüş bildirmiştir. Dikkat edilmesi gereken nokta, bazı harflerin yazılışına çocukların alışmadığı ve bunların yazılışlarında değişiklik yapılabileceği olarak belirlenmiştir.

Ünüvar (2002) “*Burdur İli İlköğretim Okullarında Okuma ve Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar*” adlı, örneklemini 21 öğretmenin oluşturduğu çalışmasında, ilk okuma yazma öğretiminde öğrenciden kaynaklanan sorunların okul öncesi eğitim almama ve okul öncesi eğitim almış olanların bu kurumlarda edindikleri hatalı alışkanlıklarda yoğunlaştığını belirtmiştir. Velilerin çocuklara harfleri adıyla öğretmelerinin, kendi aralarında yaşadıkları sorunları çocuklarına yansıtma ve kendi çocuklarını başka çocuklarla karşılaştırmanın sorun oluşturduğu vurgulanmıştır. Ayrıca çalışmada, öğrencilerin küçük yaşta okula kayıt edilmelerinin ve birinci sınıfı okutan öğretmenlerin meslekte 20 yılını aşmış olmaları gibi durumların da sorun oluşturduğu ifade edilmiştir.

Bilir (2005) “*İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Özellikleri ve İlk Okuma Yazma Öğretimi*” adlı çalışmasında ilk okuma yazma öğretiminde en iyi yöntemin, cümle yöntemi olduğunu belirtmektedir. Yeni İlköğretim Programı çalışmalarında Milli Eğitim Bakanlığının, ilk okuma yazma öğretiminde benimsediği “Ses Temelli Cümle Yöntemi” nin çocukların öğrenme özelliklerine uygun olmadığını, bu yöntemin daha çok, ayrıntıları görme ve aralarında mantıksal bağ kurma becerileri gelişmiş yetişkinler için uygun olabileceğini ifade etmektedir.

Karadağ’ın (2005) “*İlköğretim Birinci Basamakta Görev Yapan Öğretmenleri İlk Okuma Yazma Öğretiminde Çözümleme (Cümle) Ve Bireşim (Harf) Yöntemlerinin Etkililiğine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi*” adlı çalışmasındaki elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin bireşim yönteminde, harf, ses ve hecelerin öğretilmesinde sorunlar yaşadıkları,

bu yöntemde öğrencilerin öğrenememe kaygısına kapıldıkları ortaya çıkmıştır. Çözümleme yönteminde yaşanan sorunların ise okul-aile işbirliğinin yeterli düzeyde olmaması, ailenin bilinçsizliği, evde ve okulda uygulanan yöntem farklılığı, çocuğun okuma yazmayı aile, çevre ya da televizyondan öğrenmiş olarak okula başlaması; mesleğin ilk yıllarında mesleki eğitim yetersizliği, denetçilerin ve okul idaresinin ilgisizliği, araç-gereç eksikliği ve sınıfların kalabalık olmasından kaynaklandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Özsoy (2006) “ *Ses Temelli Cümle Yöntemiyle Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Güçlükler (Eskişehir İl Örneği)*” adlı çalışmasında bitişik ve eğik yazma çalışmalarında önemli sorunların olmadığını ifade etmiştir. Araştırmada ilköğretim okullarındaki sınıf öğretmenlerinin bireşim yapma, heceleyerek okuma, okuduklarını anlamama, noktalama işaretlerini yerinde kullanamama sorunları ile karşılaştıklarına ilişkin bulgular elde edilmiştir. Sınıfta öğrenilen hece, kelime ve cümlelerin tanınmasında zorluk çekilmediği ancak öğrencilerin yeni hece, kelime ve cümlelerle karşılaştıklarında bunları tanıma ve okumada zorlandıkları belirtilmiştir.

Çaycı ve Demir’in (2006) “*Okuma ve Anlama Sorunu Olan Öğrenciler Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma*” adlı çalışmalarının amacı, zihinsel, bedensel, görsel ve işitsel engeli olmadığı hâlde okumayla ilgili alanlarda (anlama, yazma, konuşma, dinleme vb.) sorunu olan iki öğrencinin seçilip, sorunun nedenleri ile birlikte ortaya konulması ve tespit edilen sorunu çözmek için uygulamalar yapılmasıdır. 11 haftalık bir zaman periyodunda bu öğrencilerle birebir ve küçük adımlarla yapılan eğitim sonucu okuma ve anlama konusunda tespit edilen hatalar önemli ölçüde giderilmiştir.

Artut (2006) ” *İlköğretim (1. Kademe-Birinci Sınıf) Yazı Öğretiminde Temel İlkeler*” adlı çalışmasında güzel yazı yazma alışkanlığının ve becerisinin ilköğretimden itibaren öğrenciye planlı olarak kazandırıldığını ve bu becerinin diğer derslerin başarısını da önemli ölçüde etkilediğini ifade etmektedir. Yazı öğretimi sürecinde özellikle harflerin tanıtılması ve kavratılmasında doğadaki bazı varlıklarla ve günlük yaşamda sıkça kullanılan objelerle olan benzerliklerinin ilişkilendirilmesinin etkili bir öğretim modeli olarak düşünüldüğünü belirtmiştir.

Bayraktar (2006) “*İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazıda Yaptıkları Hatalar*” adlı yüksek lisans tez çalışmasında, ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin bitişik eğik yazıda ne tür hatalar yaptıklarını tespit etmeye çalışmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Ankara ili Altındağ, Keçiören ve Mamak ilçelerindeki 3 ilköğretim okulundan

seçilen 70 birinci sınıf öğrencisi ve bu sınıfları okutan öğretmenler oluşturmaktadır. Bu araştırma kapsamında, öğrenciler için bitişik eğik yazı değerlendirme formu oluşturulmuştur. Gözlenen okullardaki birinci sınıf öğretmenleri için anket formu kullanılmıştır. Öğrenci ve öğretmenlere ait değerlendirme formlarından elde edilen verilerin frekans ve yüzdeleri alınmış ve araştırmacı tarafından yorumlanmıştır.

Araştırma sonucunda;

- ✓ Birinci sınıf öğrencilerinin bitişik eğik yazıda harfleri eğik yazamadıkları ve harfleri birleştirirken hata yaptıkları, harfleri açık ve okunaklı yazamadıkları, harf boyutlarını ayarlayamadıkları tespit edilmiştir.
- ✓ Birinci sınıf öğrencilerinin kelimeyi doğru bölemedikleri, satırbaşı yapamadıkları, yazıyı sayfaya yerleştiremedikleri, bütün yazı boyunca eğikliği koruyamadıkları, el yazılarının estetik beğeni uyandırmadığı tespit edilmiştir.
- ✓ Okul öncesi eğitim almış olan öğrencilerin okul öncesi eğitim almayanlara göre genelde daha başarılı oldukları, ancak harfleri doğru şekilde yazmada okul öncesi eğitim almayan öğrencilerin okul öncesi eğitim alanlara göre daha başarılı oldukları görülmüştür.

Ahioglu'nun (2006) "*Öğretmen ve Veli Görüşlerine Göre Farklı Sosyoekonomik Düzeydeki Ailelerin İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Yazma Sürecini Etkileme Biçiminin Değerlendirilmesi*" adlı tez çalışmasının örneklemini alt, orta ve üst sosyoekonomik yapıda ilköğretim birinci sınıf düzeyinde 20'şer öğrencinin velisi ve bu öğrencilerin öğretmenlerinden oluşmuştur. Araştırmada elde edilen bulgular şu şekilde özetlenebilir: Üst ve orta sosyoekonomik düzeydeki aileler çocuklarına daha elverişli yaşam koşulları sağlamakta, çocukları ile iletişimleri daha yoğun ve yapıcı olmakta, çocuğun özerkliğine ve gelişimine uygun beklentilerde bulunmakta, çocuğun okuldaki etkinlikleri ile ilgili olup, öğretmeni ile daha sık iletişimde bulunmaktadır. Bu düzeye dahil çocukların okulda çoğunlukla başarılı oldukları belirlenmiştir. Üst sosyoekonomik grupta, bu bulgular diğer sosyoekonomik grup çocuklarına göre oldukça farklılık göstermiştir.

Alt sosyoekonomik sınıf ailelerinin yaşam koşulları çocuğun zihinsel gelişimine elverişsiz bulunmakta, anne-babaların çocukları ile diyalogları yetersiz olup, öğretim ile iletişim istenilen seviyede bulunmamaktadır. Bu aile ortamı ile çocuğun başarısızlığı arasında ilişki belirlenmiştir. Alt, orta ve üst sosyoekonomik grup velilerinin çocuklarının eğitim-

öğretim gördüğü okullarda görev yapan üç öğretmenle yapılan görüşmeler sonucunda da orta ve üst sosyoekonomik grup öğretmenlerinin aileden ve çocuğun başarısı ile ilgili konularda yardımlarından alt sosyoekonomik grup öğretmeninden daha memnun oldukları belirlenmiştir. Özellikle üst grup öğretmenin aile ve çocuğa dair beklentilerinin tam olarak karşılandığı belirlenmiştir. Alt grup öğretmeni; anne-babaların eğitim durumları, sosyoekonomik düzeyleri, evlerinin uygun bir çalışma ortamına sahip olmaması, anne babaların okula olan olumsuz yaklaşımları gibi nedenlerden dolayı beklentilerinin en alt düzeyde gerçekleştiğini belirtmiştir.

Bektaş'ın (2007) "*Ses Temelli Cümle Yöntemiyle Gerçekleştirilen İlk Okuma-Yazma Öğretiminin Değerlendirilmesi*" adlı çalışmasında Adana il merkezindeki 172 öğretmene anket uygulanmıştır. Öğretmenlerin çoğunluğuna göre dikte çalışmalarında görülen en büyük sorun harf eksikliği olarak ifade edilmiştir. Yine öğretmenlerin çoğunluğuna göre öğrenciler bitişik eğik yazıya uygun çizgi alıştırmalarında zorlanmışlardır.

Öğretmenlerin yarıya yakını programın, birinci dönem sonunda okuryazar olma hedefinin gerçekleştiğini belirtmiştir. Okulların sosyo-ekonomik düzeyi ve sınıf mevcutları ile birinci dönem sonunda okur-yazar olma arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Araştırmada öğrencilerin yazmada zorlandıkları bitişik eğik yazı küçük harflerin *b, f, k, n, o, ve ş*, büyük harflerin ise *D, H, L, İ ve Ş* harfleri olduğu saptanmıştır.

Gülbaş (Çatak) (2008) "*Yeni İlköğretim 1. Sınıf Okuma Yazma Dersi Öğretim Programı Uygulamasına Yönelik Öğretmen Görüşleri*" adlı araştırmasının sonucunda öğretmenlerin, yeni programın öğrenme hızını artırdığını, öğrencinin okumaya erken başladığını ve yeni programın kalıcı öğrenme sağladığını düşündükleri saptanmıştır. Öğretmenler ilk okuma yazma planlamasının ve kılavuz kitapların kendilerine hazır olarak verilmesinin çok büyük kolaylık olduğunu vurgulamışlardır. Buna karşılık, yeni programda heceleyerek okumanın fazla olduğunu ve buna bağlı olarak anlama güçlüğüne arttığını belirtmişlerdir.

Ses temelli cümle yönteminde, cümle temelli yöntemle göre okuma hızının daha yavaş olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretmenlerin bitişik eğik yazı konusunda tereddütleri olduğu görülmüştür. Bitişik eğik yazının aksine dik temel harflerin yazımının daha kolay olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Gözlem ve değerlendirme formlarının fazlalığından şikâyetçi oldukları saptanmıştır. Ses Temelli Cümle Yönteminin öğrencinin genel gelişim özelliklerine katkı sağladığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Turan ve Akpınar'ın (2008) "*İlköğretim Türkçe Dersi İlk Okuma Yazma Öğretiminde Kullanılan Ses Temelli Cümle ve Bitişik Eğik Yazı Yöntemlerinin Değerlendirilmesi*" adlı araştırmaları, 413 öğretmen, 78 okul yöneticisi ve 265 ilköğretim müfettişi olmak üzere toplam 756 katılımcı üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada anket ve görüşme tekniği ile elde edilen verilerin çözümlenmesinden şu sonuçlara ulaşılmıştır: Katılımcıların büyük çoğunluğu STCY konusunda yeterli bilgi sahibi olup, üçte biri bu konuda hizmet-içi eğitim almamıştır. Okumaya erken geçme, ezberci olmama, öğrenci merkezlik ve kolaylık açılarından STCY'yi okuduğunu anlama ve hızlı okuma bakımından ise, çözümlene yöntemini daha etkili bulunmuştur. Katılımcılar, STCY ve bitişik-eğik yazı yöntemlerini genel anlamda benimsemektedirler.

Tok, Ş, Tok, T ve Mazi'nin (2008) "*İlk okuma Yazma Öğretiminde Çözümleme ve Ses Temelli Cümle Yöntemlerinin Değerlendirilmesi*" adlı araştırmalarının örneklemini, Hatay İli Antakya İlçesinde görev yapan 157 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda; Ses Temelli Cümle Yöntemiyle daha kısa sürede okumaya geçildiği, bu yöntemin Türkçenin ses yapısına daha uygun olduğu, bitişik eğik yazının daha zevkli ve akıcı yazıldığı, Çözümleme Yöntemiyle ise, daha anlamlı ve hızlı okunduğu, okuma ve yazma sırasında noktalama işaretlerine daha fazla uyulduğu, dik temel harflerle yazılmış yazıların okunmasının daha kolay olduğu anlaşılmaktadır.

Değirmenci (2008) "*İlk Okuma Yazma Öğretiminde Ses Temelli Cümle Yönteminin Uygulanmasına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri*" adlı çalışmasında sınıf öğretmenlerinin Ses Temelli Cümle Yöntemi ile okumaya geçiş süresinin kısa sürede gerçekleştiğini, öğrenci sayısının az olduğu sınıflardaki öğrencilerin bitişik eğik yazıyı yazarken zorlandığını, öğrenci sayısının fazla olduğu sınıflardaki öğrencilerin de bitişik eğik yazıyı yazarken kısmen zorlandıklarını, öğrenci sayısı 30-39 ve 40-49 arası olan sınıflarda öğrencilerin daha etkin ve yaratıcı olduklarını, öğrenci sayısının 30'un altında ve 50'nin üzerinde olan sınıflarda öğrencilerin yaratıcılıklarının da sınırlı olduğunu ortaya koymuştur.

Çelenk' in (2008) "*İlköğretim Okulları Birinci Sınıf Öğrencilerinin İlk okuma ve Yazma Öğretimine Hazırlık Düzeyleri*" adlı araştırması ilköğretim okullarına yeni başlayan birinci sınıf öğrencilerinin ilk okuma ve yazma öğretimine yönelik deneyim ve birikimlerini (duyuşsal hazırlık düzeyi ile okuma ve yazma öğrenmeye hazırlık düzeyleri) ölçmek amacıyla yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; öğrencilerin okul öncesi dönemden ilk okuma ve yazma öğretimine yönelik çok önemli deneyim ve birikimlerle okula başladıkları ve okul

öncesi dönemde alınan anaokulu eğitiminin öğrencilerin okuma ve yazmaya hazırlık düzeyleri üzerinde etkili olduğu görülmüştür.

Susar Kırmızı (2009) " *The Relationship Between Writing Achievement And The Use Of Reading Comprehension Strategies In The 4th And 5th Grades Of Primary Schools* " adlı araştırmasında çocukların yazma becerilerini geliştirmeleri için etkili okuma yapabilmelerinin gerekliliğinin önemi üzerinde durmuştur.

Yılmaz & Ağırtaş'ın (2009) " *İlk Okuma Yazma Öğretiminde Ses Temelli Cümle Yönteminin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi: Hatay İli Örneği* " adlı araştırmalarının sonucunda sınıf öğretmenlerinin Ses Temelli Cümle Yöntemine ilişkin görüşlerinde mesleki kıdeme göre anlamlı bir farklılık olduğu, cinsiyet ve mezun olunan bölüme göre ise anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Mesleki kıdemi düşük öğretmenlerin, Ses Temelli Cümle Yöntemi konusunda daha olumlu görüşe sahip olduğu belirlenmiştir. Ses Temelli Cümle Yöntemine ilişkin öğretmen görüşlerinde mesleki kıdeme göre anlamlı bir farklılık olmasının nedeninin, mesleki kıdemi düşük olan öğretmenlerin Ses Temelli Cümle Yöntemi konusunda diğer öğretmenlere göre daha nitelikli bilgiye sahip olması olabileceği vurgulanmıştır.

Duran' ın (2009) " *Bitişik Eğik Yazı Öğretimi Çalışmalarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi* " adlı doktora tezi ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin, ilk okuma yazma öğretimi sürecindeki bitişik eğik yazı çalışmalarının; okul öncesi eğitimi sırasında yazıya hazırlık eğitimi alıp almadıkları dikkate alınarak gözlenmesi, bu gözlemlerin öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada ilköğretim okullarındaki ana sınıfı ve birinci sınıf öğrencileri üzerinde yapılan gözlem ve öğretmen görüşlerine dayalı olarak ilk okuma yazma sürecinde bitişik eğik yazı öğretim çalışmalarının, çeşitli değişkenler (oturma, kâğıt tutma, kalem tutma, yazı yönü, bağlantı, hız, imla kurallarına uygunluk ve okunaklılık) açısından değerlendirilmesi gerçekleştirilmiştir.

Araştırmacı, deney grubu için bitişik eğik yazıya hazırlık etkinlikleri ve çalışma yaprakları hazırlamıştır. Ana sınıfı eğitimi süresinde bu etkinlikleri ve çalışma kâğıtlarını bir program dahilinde (48 ders saati) uygulamıştır. Araştırma verilerinin toplanması için "Bitişik Eğik Yazı Becerisini Dereceli Puanlama Anahtarı" geliştirilmiştir. Deney ve kontrol grubundan gözlem ve görüşme teknikleri kullanılarak veriler toplanmıştır. Deney grubundaki öğrencilerin tamamına yakınının, bitişik eğik yazı öğretimi için uygun oturdukları, kalemi nasıl tutacakları ve kâğıdı hangi eğimle tutacaklarını, sayfayı nasıl çevireceklerini bildikleri,

soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doğru yazmaları gerektiğini bilerek yazıya başladıkları, harfler arası bağlantı kurmakta zorluk çekmedikleri gözlenmiştir. Deney gurubundaki öğrencilerin, kontrol grubundaki öğrencilere göre daha hızlı yazı yazdıkları, imla kurallarını uygulama konusunda daha başarılı oldukları ve yazılarının okunaklı olduğu görülmüştür. Bu becerileri geliştirme konusunda kontrol grubu öğrencilerin sorunlar yaşadığı gözlenmiştir.

Akyol ve Yıldız'ın (2010) "*Okuma Bozukları Olan Bir Öğrencinin Okuma ve Yazma Becerisinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Durum Çalışması*" adlı çalışmalarında Okuma Bozukluğu olan bir ilköğretim beşinci sınıf öğrencisinin bu güçlüğü giderilmesi için 48 saatlik bir çalışma programı hazırlanmıştır. İki bölümden oluşan araştırmanın birinci bölümünü ses, hece, kelime öğretimi ikinci bölümünü ise sesli okumada akıcılığın geliştirilmesi çalışmaları çalışılmıştır. Araştırmanın sonucunda programın başarılı olduğu, öğrencinin okuma ve yazma becerisinin önemli ölçüde geliştiği sonucuna varılmıştır.

Şahin & Akbıyık'ın (2010) "*Bitişik Eğik Yazı Öğretiminde Karşılaşılan Problemler*" adlı araştırmalarının sonuçları ise şöyledir:

- ✓ Öğretmen görüşlerine göre öğrenciler bitişik eğik yazı yazarken *f*, *s*, *n*, ve *k* küçük harfleri ile, *F*, *H*, *G*, *D* ve *L* büyük harflerinin yazımında daha çok hata yapmaktadırlar.
- ✓ Öğrenciler bitişik eğik harflerle yazarken en çok, "*b* ile *d*", "*m* ile *n*", "*n* ile *n*" ve "*u* ile *u*" harflerini karıştırmaktadırlar.
- ✓ Öğrencilerin yazımında zorlandığı küçük harfler *f*, *n*, *k*, *s* ve *b* harfleri iken, büyük harfler; *F*, *L*, *H*, *K* ve *Z* harfleridir.
- ✓ Öğretmenlere yazı öğretiminde bitişik eğik yazı tekniğini dik temel harflerden daha çok tercih etmektedirler.

Turan'ın (2010) "*Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Ses Temelli Cümle Yöntemi ve Yazı Türlerine İlişkin Görüşleri*" isimli araştırmasında öğrencilerin Ses Temelli Cümle Yönteminde heceye çok rahat ulaştıklarının ve bitişik-eğik yazıyı daha hızlı yazdıklarının sonucuna ulaşmıştır. Velilerin Ses Temelli Cümle Yöntemi ve bitişik eğik yazıya kısmen olumlu baktıkları ve bu yöntem ve yazı türü hakkında yeterli bilgi sahibi olmadıkları belirtilmiştir. Yine araştırma sonucunda öğrencilerin en çok "*f*", "*s*", "*n*", "*d*", "*k*", "*b*",

“h” ve “z” harflerini yazarken zorlandıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin en çok “b-d”, “n-n” ,“n-m” ve “c-ç” harflerinin yazımında karışıklık yaşadıkları ve öğrencilerin en çok “b-d”, “ğ”, “h”, “g”, “f”, “u”, “p”, “c” ve “n” seslerini seslendirirken zorlandıkları ifade edilmiştir.

Bay’ın (2010b) “İlk Okuma Yazmayı Öğrendiği Yönteme Göre İlköğretim İkinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Yazma Hatalarının Karşılaştırılması” isimli araştırmasında 2005-2006 eğitim öğretim yılında, 155 ilköğretim 2. sınıf öğrencisi, okuma yazma hataları yönünden iki ay süreyle gözlenmiştir. Daha sonra ilk okuma yazmayı öğrendikleri yönteme göre okuma yazma hataları karşılaştırılmıştır. İlköğretim 2. sınıf öğrencilerinde yazma hataları ve yazma kurallarına uyma durumları, ilk okuma yazmayı öğrendiği yönteme göre; yazı büyüklüğü ve yazı temizliği açısından anlamlı farklılık saptanmamıştır. Ancak, yazı yönü, satır çizgisine yazma, harflerin yazılış biçimi, oturma biçimi, yazı hızı, kalem tutma ve sestem yazma yönünden anlamlı farklılık Ses Temelli Cümle Yöntemi(STCY) lehine bulunmuştur. Kelimeler arası boşluk yönünden anlamlı farklılık ise Cümle yöntemi (CY)lehine olmuştur.

Kasapoğlu (2010) “A Qualitative Analysis: How Is Elementary Reading And Writing Curriculum Constructed By First Graders?” adlı çalışmasında yeni ilköğretim programının öğrencilere yeterince yardımcı olup olmayacağını hala tartışıldığını belirtilmektedir. Araştırmanın amacı kağıt üzerinde yazılı olan programın ne derece uygulanabildiğini ortaya koymaktır. Veriler 39 tane 1. sınıf öğrencisi üzerinde ve okuma yazmaya çoktan geçilen 2. dönemde yapılmıştır. Çalışma büyük harfleri tanıma, harfleri yazarken çizgilerin farkındalığı, basit gramer hataları, F, N, P, V, T harflerinin kullanışı, bir metindeki basit gramer hatalarını bulma gibi sorulardan oluşmaktadır. Çalışmada öğrencilerin %44’ü b, e, f, h, j, k ve l harflerini yazarken hata yaptığı, kelimeleri yazarken bazı harfleri eksik yazdıkları ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin %18’inin y-ğ harflerini karıştırdığı, 39 öğrenciden sadece 2’sinin metnin başlığını doğru yazdığı, öğrencilere içinde 7 tane hata bulunan bir metin verildiğinde öğrencilerin büyük bir kısmının bu hataları fark edemediği görülmüştür. Çalışmanın sonunda öğrencilerin hatalarından yola çıkarak yeni öğretim programının uygulanmasında yetersizliklerin olduğu belirtilmiştir.

BÖLÜM III

3 YÖNTEM

3.1 Araştırma Modeli

Bu araştırma örnek olay incelemesi (durum çalışması) olarak desenlenmiş ve araştırmada nitel veri toplama teknikleri kullanılmıştır. Merriam, 1988; Yin, 2003'e göre durum çalışması bir olayı, bir durumu ya da bir kişiyi kendi gerçekliği içinde detaylıca inceleyen araştırma yöntemidir (Akt. Akyol, H; Yıldız, M 2010). Durum çalışmalarında amaç belirli bir duruma ilişkin sonuçlar ortaya koymaktır. Nitel durum çalışmasının en temel özelliği bir ya da birkaç durumun derinliğine araştırılmasıdır. Ayrıca bir durumda meydana gelen değişimleri ve süreçleri anlamak önemli ise bu durumların uzun dönemli çalışılması söz konusu olabilir (Yıldırım& Şimşek, 2011:77). Bu örnek olay çalışmasında “durum” yazma gücünü yaşayan iki öğrencidir.

Ekiz (2003), Uzuner'e (1999) göre nitel araştırmalar, araştırma sırasında elde edilmiş verileri ya da bulguları inceleyerek hipotezlerini çürütmek ya da desteklemek için bir çaba içerisinde değildir. Aksine elde edilen verilerin sistemli ve planlı bir şekilde incelenmesi sonucunda tümevarım yöntemiyle, kuram üretme yoluna gidilir. İlk önce veriler incelenir, daha sonra bu incelemeyle birlikte araştırılan sosyal olguyu en iyi biçimde yansıtacak teori ortaya çıkarılır (Akt. Duran, 2009).

Nitel araştırmacı bizzat alanda zaman harcayan, araştırma kapsamındaki kişilerle doğrudan görüşen ve gerektiğinde bu kişilerin deneyimlerine yaşayan, alanda kazandığı bakış açısını ve deneyimleri, toplanan verilerin analizinde kullanan kişidir. Veri kaynaklarına yakın olma, ilgili bireylerle konuşma, gözlemler yapma, ilgili dokümanları inceleme, araştırılan konuyu yakından tanıma ve anlama nitel araştırmada önemli bir yer tutar. Bu yönüyle nitel araştırmacı, araştırma sürecinin doğal bir parçası haline gelir ve zaman zaman bir veri toplama aracı işlevi görür. Nitel araştırmada yüzde yüz nesnellik mümkün değildir (Yıldırım& Şimşek, 2011: 43,44). Bu araştırmada da araştırmacı, bireyleri kendi gerçeklikleri içinde algılamaya çalışmıştır.

Nitel araştırmalarda sosyal olgular, içinde buldukları ortama göre biimlendikleri için, belirli bir ortam içinde ortaya çıkan sonuçların doğrudan başka ortamlarda ortaya çıkabilecek olgulara genellenmesi mümkün değildir. Böyle bir genelleme çoğu zaman sosyal olguların doğasına aykırıdır. Belirli bir ortamı fiziksel, sosyal, psikolojik, bilişsel boyutlarıyla aynen oluşturmak mümkün olmadığına göre, belirli bir ortamda elde edilmiş araştırma bulgularını ve sonuçlarını başka ortamlara genellemek oldukça güçtür. Bu nedenle nitel araştırma, genellenebilir sonuçlar üretme çabası içinde değildir. Bu anlamda nitel araştırma ancak birtakım deneyimler ya da örnekler ortaya koyabilir ve bunlar alanda çalışan başka bireylere bakış açısı kazandırabilir. Bu araştırmada da elde edilen bilgiler, araştırmanın örneklemini oluşturan A ve B ğrencileri için geçerlidir.

Her olay kendi ortamı içinde en iyi biçimde anlaşılabileceği için, bu ortam içinde değerlendirilmeli ve yorumlar, bulguların elde edildiği ortamdan bağımsız olarak yapılmamalıdır. Nitel araştırma desenlerinden biri olan ”durum çalışması” özellikle bu geeği ön planda tutarak sosyal olguları araştırma çabası içindedir (Yıldırım& Şimşek, 2011:42). Bu çalışmanın konusunu olan durum da doğal ortamında incelenmiştir. Olayın en iyi biçimde değerlendirilmesinin kendi ortamı içinde geerleşeceği düşünülmüştür.

Araştırmanın yöntemi derinlemesine inceleme ve betimlemeye dayandığı için de seçilmiştir.

3.2 Evren ve örneklem

Çalışmada amaçlı örnekleme yolu izlenmiştir. Patton (1987), amaçlı örneklemenin zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak vermekle birlikte olgu ve olayların keşfedilmesine ve açıklanmasında yararlı olduğunu belirtmiştir (Akt. Yıldırım ve Şimşek, 2011:107).

Bu çalışmada amaçlı örnekleme türlerinden olan ölçüt örnekleme seçilmiştir. Bu rnekleme yönteminde temel anlayış önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır. Bu rnekleme yönteminde sözü edilen ölçüt veya ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir ya da daha önceden hazırlanmış bir ölçüt listesi kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011:112).

Bu çalışmadaki “lt örnekleme” i oluşturan öğrenciler diğer sınıf arkadaşları ile aynı zamanda okuma yazmayı öğrenememiş çocuklardır. A ğrencisi okumaya 1. sınıfın sonunda; B ğrencisi ise 2. sınıfın birinci dönemi sonunda geçebilmiştir. Bu ocuklar ikiz kardeştir.

Anne babaları okuma yazma bilmemektedir. Yapılan görüşmede diğer aile bireylerinde de geç öğrenme sorunu olduğu görülmüştür. Araştırmada öğrencilerin ismi açık olarak belirtilmeyerek A ve B olarak ifade edilmiştir.

Araştırmanın örneklemini oluşturan öğrenciler yazı yazarken doğru şekilde oturma, kalem doğru olarak tutabilme, kâğıdın konumu, boşluk bırakma, bağlantı eğimi, yazım yönleri, imla kurallarına uygunluk ve yazmada hız konularında sorunlar yaşamaktadır. Bu öğrencilerin sınıfındaki diğer öğrenciler yazma güçlüğü yaşamamaktadır ve araştırmanın ölçütlerini oluşturan tüm konularda bilgi sahibidir. Yani A ve B öğrencilerinin de araştırmanın ölçütleri konusunda bilgi sahibi olmaları gerekirken, bu öğrenciler yazma konusunda akranlarından geri kalmış durumdadırlar. Araştırmacı bu iki öğrencinin de 1. sınıftan itibaren sınıf öğretmenidir.

A öğrencisi yazı çalışmalarında noktalama işaretlerini hiç kullanmamakta, büyük ve küçük harfleri rastgele kullanmakta ve kelimelerin ayrı ya da birleşik yazımı konusunda hatalar yapmaktadır. Ayrıca bu öğrenci yazı yazarken çok çabuk yorulmakta ve tahtadaki yazıları defterine geçirmekte de zorlanmaktadır.

B öğrencisi A öğrencisine göre çok daha fazla yazım hatası yapmaktadır. Bu öğrenci doğru oturuş, kalem doğru olarak tutma, yazmada yönler, boşluk bırakma, bağlantı eğimi konularında hatalar yapmaktadır. Ayrıca bu öğrenci imla kurallarına hiç uymamakta ve kelimeleri doğru olarak yazamamaktadır. B öğrencisine çalışmanın ilk saatinde 50 kelimelik bir metin dikte ettirilmiş ve bu öğrenci, metnin sadece 4 kelimesini doğru olarak yazabilmiştir. Bunlara ek olarak B öğrencisi çok yavaş yazmaktadır ve yazı yazarken çabuk yorulmaktadır.

A ve B öğrencileri bazı sesleri karıştırmaktadır (*h-ğ, g-ğ, n-m, c-ç, v-i, u-ü, n-n, a-a*). Bazı sesleri de hatırlamakta zorlanmaktadır (*j, ğ, h, f, p, z, v, H, I*). Ayrıca bu öğrencilere bir metin dikte ettirildiğinde çok sayıda sesi ve kelimeyi yanlış yazmaktadırlar.

3.3 Verilerin Toplanması ve Analizi

Nitel araştırmalarda araştırmanın doğası, konusu ve amacına göre birçok yöntem kullanılmaktadır (Yıldırım,1999). Nitel araştırmalarda en yaygın olarak tercih edilen yöntemler; görüşme, gözlem ve doküman analizidir. Bu çalışmada temel olarak kullanılan

yöntem gözlem yöntemidir. Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğini artırmak amacıyla görüşme ve doküman analizinden de yararlanılmıştır.

Gözlem, herhangi bir ortamda ya da kurumda oluşan davranışı ayrıntılı olarak tanımlamak amacıyla kullanılan bir yöntemdir (Yıldırım& Şimşek, 2011:169). Bailey (1982); “Eğer bir araştırmacı herhangi bir ortamda oluşan bir davranışa ilişkin ayrıntılı, kapsamlı ve zamana yayılmış bir resim elde etmek istiyorsa gözlem yöntemini kullanabilir.” demektedir (Akt. Yıldırım ve Şimşek, 2011:169). Karasar’ a göre (2000) gözlem tekniğinin en kuvvetli yönü, gözlemede doğal belirtilerin gözlenmesiyle, daha yansız veri toplama imkânının bulunmasıdır (Akt.Duran, 2009). Gözlem yöntemi araştırmacıya davranışı doğrudan ve doğal ortamında gözleme olanağı verir ve araştırmacı, çalışılan konuyla ilgili bireylerle uzun süre birlikte olduğundan, araştırmacı ve denekler arasında daha yakın ve biçimsel olmayan bir bağ oluşturur (Yıldırım& Şimşek, 2011:173). Bu çalışmada da araştırmacı, 70 saat boyunca iki öğrencinin yazım hatalarını gözlemlemiştir.

Görüşme yöntemi sosyal bilimlerden sık kullanılan yöntemlerden biridir. Görüşme bireylerin deneyimlerine, tutumlarına, görüşlerine, şikâyetlerine, duygularına ve inançlarına ilişkin bilgi elde etmede oldukça etkili bir yöntemdir (Yıldırım & Şimşek, 2011:119). Bu araştırma sürecinde görüşmelerde kullanılan yöntem sözlü iletişimdir. Araştırma sürecinde araştırmacı öğrenciler ile sürekli konuşarak veri toplamaya çalışmıştır. Çalışmalar esnasında araştırmacı, A ve B öğrencileri ile dikte çalışmaları yapmasının yanı sıra araştırmanın ölçütlerini oluşturan konularda öğrencilere bilgi de vermiştir. Görüşmelerin doğal sürecinde “yönlendirici olmayan görüşme” gerçekleştirilmiştir.

Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım& Şimşek, 2011:187). Bu çalışmada A ve B öğrencilerinin bitişik eğik yazı çalışma örnekleri incelenmiştir. Araştırmanın şekillenmesinde bu verilerden yararlanılmıştır.

Araştırma süresince öğrencilere yeterince zaman ayrılmıştır. Öğrencilerin yazım hataları derinmesine incelenmiştir. Elde edilen veriler betimsel yöntemle ortaya koyulmuştur. Verilerin toplanma süreci ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Araştırma 2010-2011 eğitim öğretim yılının 2. döneminden itibaren 4 aylık bir zaman sürecinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın tamamı araştırmacı tarafından yapılmıştır.

Öğrenciler; oturma, kâğıt ve kalem tutma, yazı yönü ve harfler arasında bağlantı kurma, imla kurallarına uygunluk, doğru yazım ve okunaklılık bakımından izlenmiştir.

Araştırmanın başında bu öğrencilere 50 kelimedenden oluşan bir metin dikte ettirilerek yazdırılmıştır. Bu öğrencilerin yazılarına baktığımızda A öğrencisinin doğru yazım yüzdesi yaklaşık olarak %30 iken B öğrencisinin doğru yazım yüzdesi yaklaşık olarak %8'dir. A öğrencisi 50 kelimelik metnin 15 kelimesini doğru yazarken, B öğrencisi 50 kelimelik bir metnin sadece 4 kelimesini doğru yazabilmiştir.

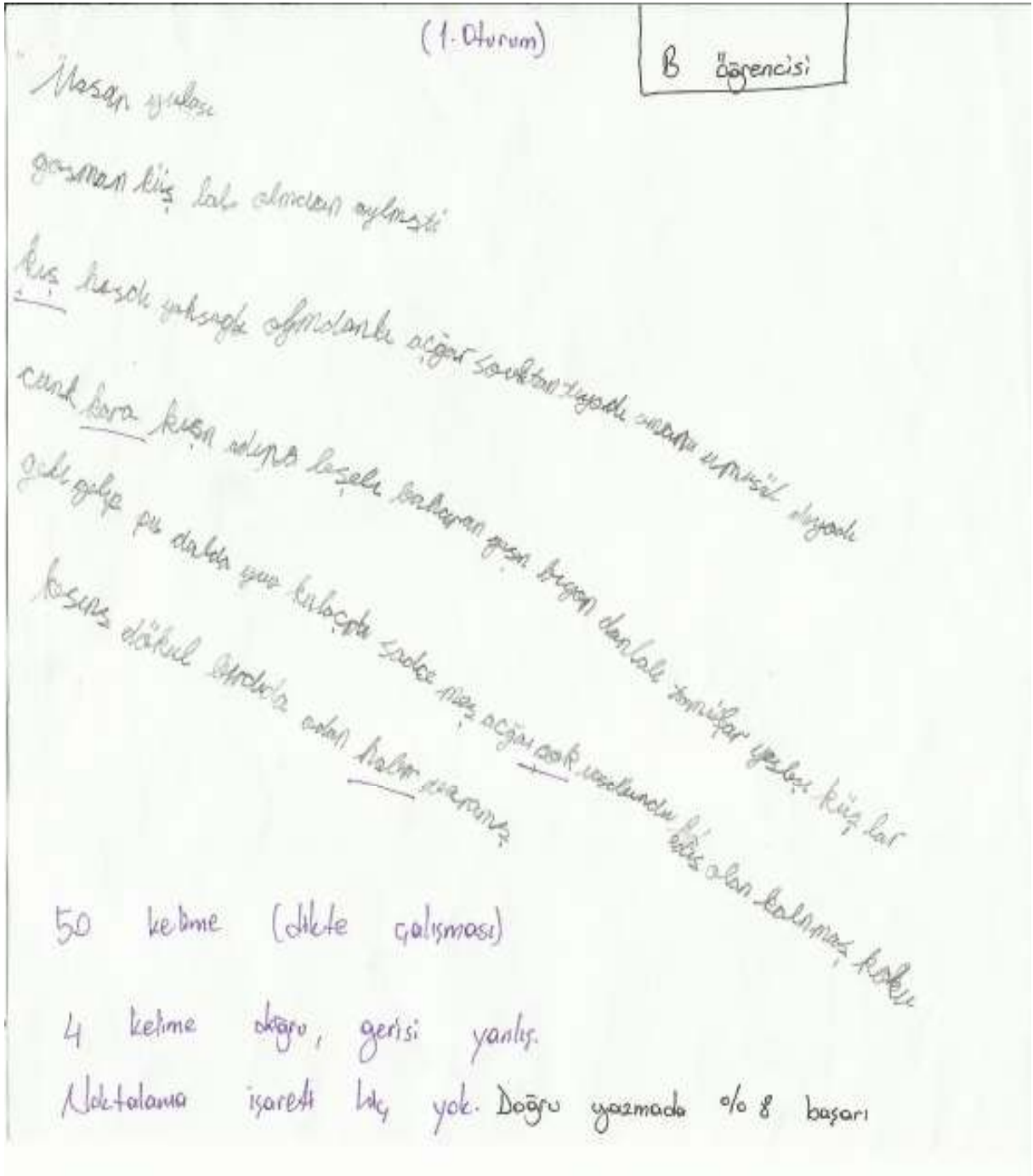
Araştırmacı bu öğrencilerle ders saati dışında diğer öğrencilerden ayrı olarak yaklaşık dört ay boyunca toplamda 70 saat çalışarak bu öğrencilerin yazım yanlışlarını gidermek için çaba göstermiştir. Araştırmaya seslerin öğretiminden başlanmıştır. Daha sonra iki sestem oluşan heceler üzerinde çalışılmış, daha sonra da üç sestem oluşan heceler üzerinde çalışılmıştır. Hece çalışmaları istenen düzeye gelince kelime çalışmalarına geçilmiştir. Kelime çalışmalarında ilk önce iki heceden oluşan kelimeler daha sonra üç ve daha çok heceden oluşan kelimeler çalışılmıştır. Kelime çalışmaları da bittikten sonra önce kısa, sonra uzun cümlelerin yazımına geçilmiştir. Çalışmanın son kısmında da metin dikte ettirilmeye başlanmıştır. Çalışmanın en son saatinde ise çalışmaya başlamadan önce dikte ettirilen metin tekrar dikte ettirilmiş ve 70 saatlik bu zaman diliminde öğrencilerdeki gelişim ortaya konmaya çalışılmıştır.

Ayrıca çalışmanın 10 saati de Heceleme Stratejisi'ne (SAYBO: Söyle – Alkışla – Yaz-Birleştir- Oku) ayrılmıştır. Araştırmacı öğrencilerin doğru heceleme becerisini öğrenmesinin yazma konusundaki başarılarını büyük oranda olumlu anlamda etkileyeceğini düşünmüştür.

İlk çalışmada öğrencilerin yazma konusundaki becerilerini ortaya koymak için 2. sınıf Özne Yayıncılık Türkçe ders kitabında bulunan “Masanın Rüyası” adlı metnin ilk 50 kelimelik bölümü öğrencilere dikte ettirilmiştir. Araştırmanın en son çalışmasında da aynı metin dikte ettirilmiştir.

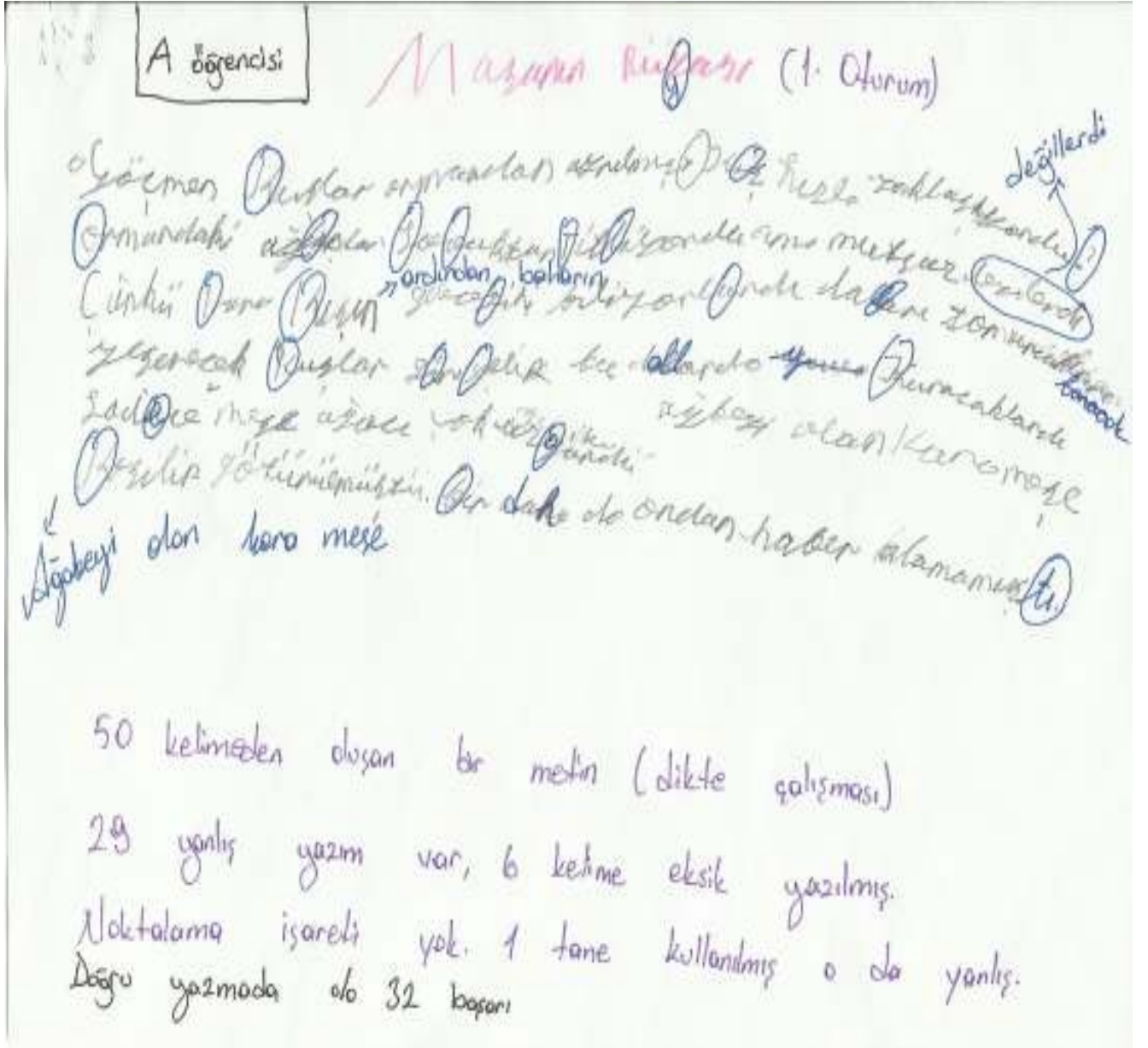
Çalışmanın 1. Saati

B öğrencisi okumaya 2. sınıfın ilk döneminde geçmiştir. Bu öğrenci çalışmanın başladığı dönemde okuyabilmekteydi ancak bu öğrencinin yazma konusunda büyük sorunları vardı. İlk çalışmada 50 kelimelik metnin sadece 4 kelimesini doğru olarak yazabilmişti. Ayrıca bu öğrenci yazılarında noktalama işaretlerini hiç kullanmamaktaydı. B öğrencisinin ilk çalışmadaki yazma performansı aşağıda gösterilmiştir.

Resim 1: B Öğrencisinin 1. Saat Çalışması

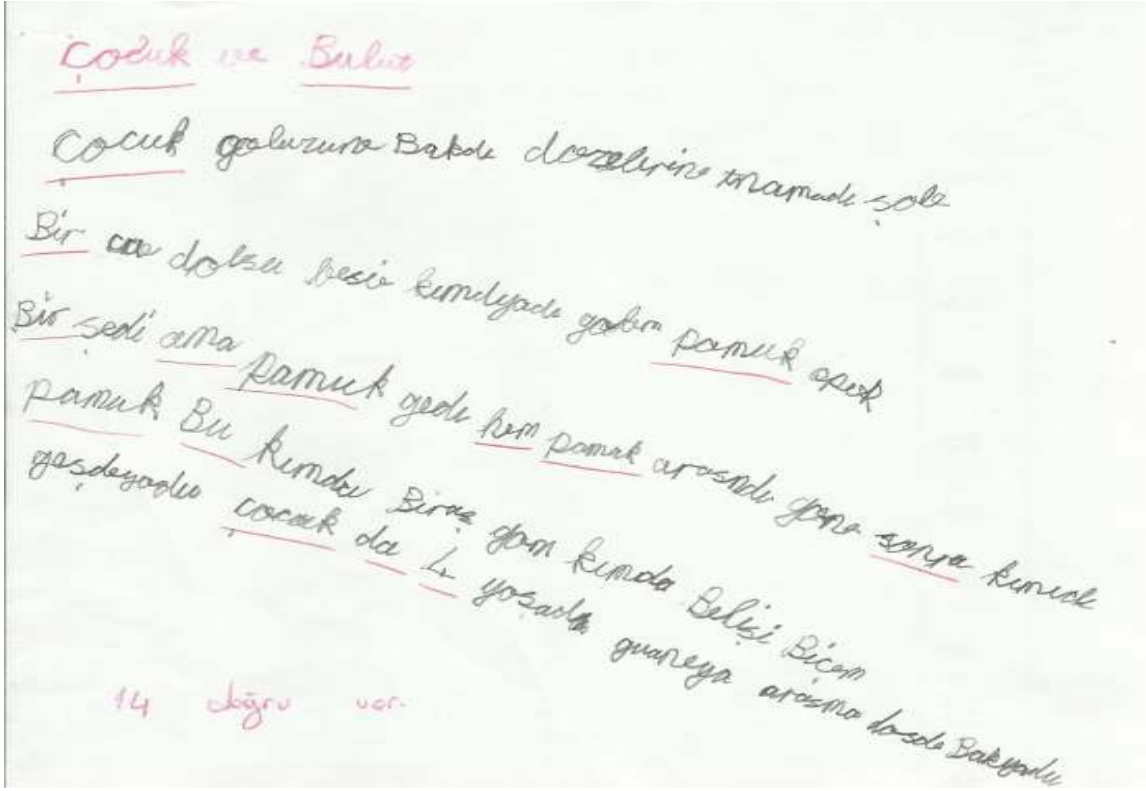
A öğrencisi ise okumaya 1. sınıfın 2. döneminde geçmiştir. Bu öğrenci B öğrencisine göre daha başarılıdır. Ancak çalışmaya başlanılan dönemde onun da yazma konusunda büyük problemleri vardı. A öğrencisinin ilk çalışma performansı ise şu şekildedir.

Resim 2: A Öğrencisinin 1. Saat Çalışması

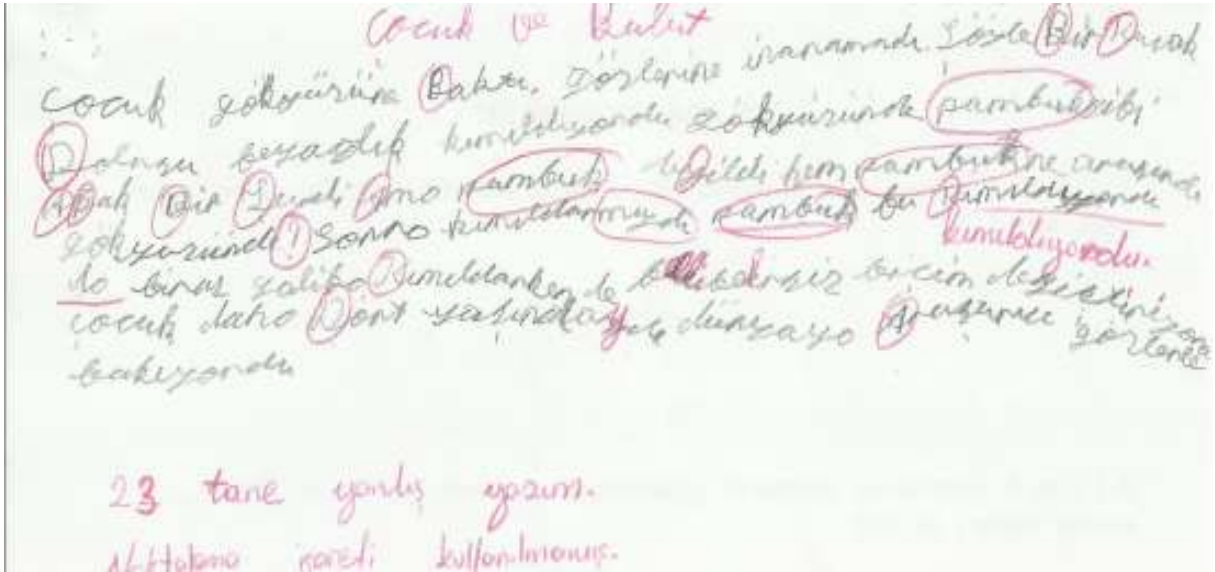
Çalışmanın 2. Saati

Bu öğrencilerle 2. saatteki çalışmada yine Türkçe ders kitabındaki başka 50 kelimelik bir metin yazdırılmıştır. Bu metnin seçilme amacı öğrencilerin seviyesini başka bir metinle de denemektir. B öğrencisi 50 kelimelik metnin 14 kelimesini doğru yazmıştır ve bu öğrencinin bu çalışma saatindeki doğru yazma yüzdesi yaklaşık olarak %28 'dir. Öğrenci bu çalışmada da noktalama işaretlerini kullanmamıştır. B öğrencisinin 2. saatteki yazma performansı aşağıda gösterilmiştir.

Resim 3: B Öğrencisinin 2. Saat Çalışması

A öğrencisi ikinci saatteki 50 kelimelik dikte çalışmasında 27 kelimeyi doğru yazmıştır. Öğrencinin doğru yazma yüzdesi yaklaşık olarak %54' tür. Öğrenci bu çalışmada da noktalama işaretlerini kullanmamıştır. Bu öğrencinin 2. saatteki yazma performansı aşağıda gösterilmiştir.

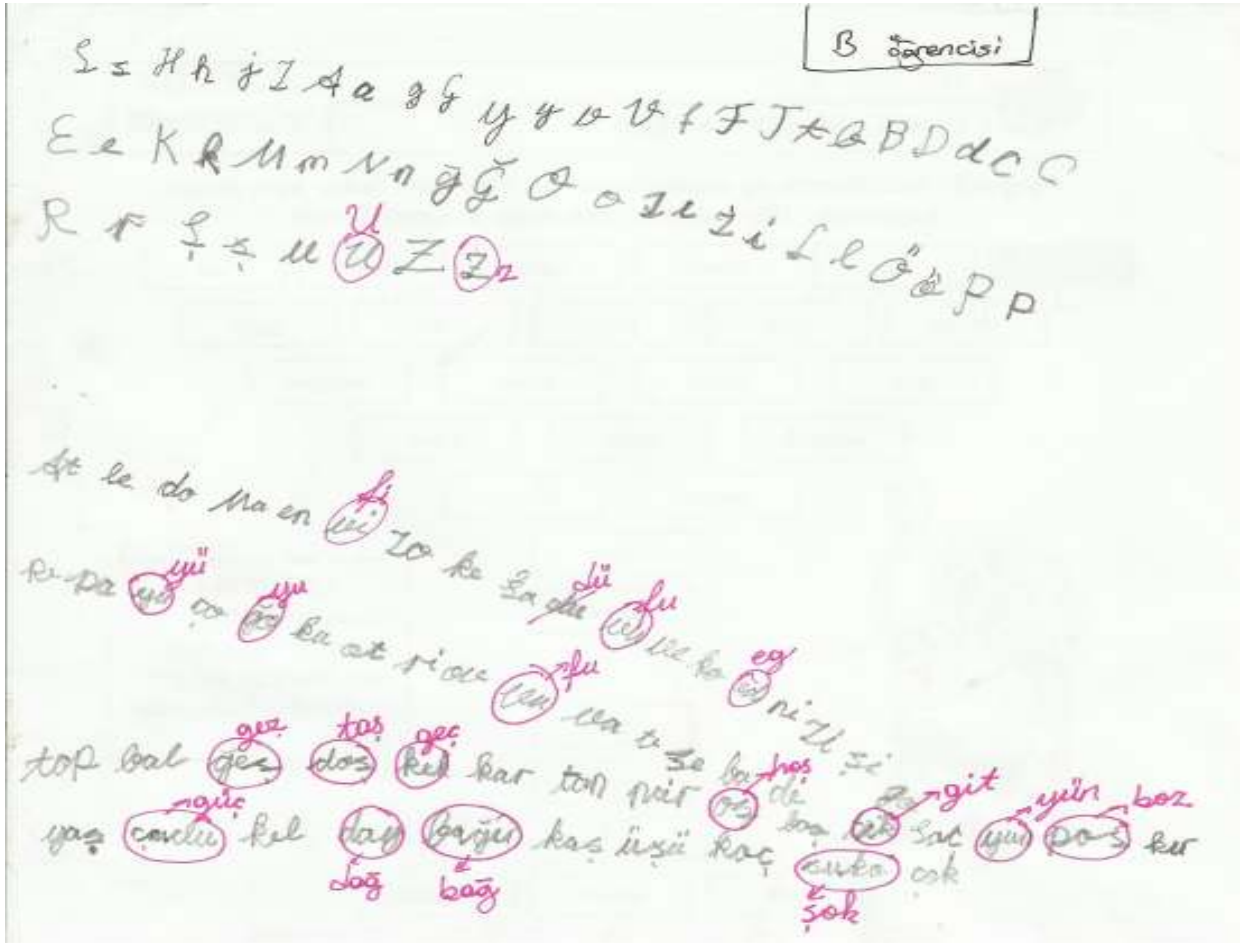

Resim 4: A Öğrencisinin 2. Saat Çalışması

Çalışmanın 3. Saati

Öğrencilerin ön bilgilerini yoklamak amacıyla yapılan dikte çalışmalarından sonra bu öğrencilerle seslerin öğretiminden başlanarak, çalışma başlatılmıştır. Öğrencilerden, araştırmacının söylediği sesleri büyük ve küçük harfler olarak yazması istenmiştir. Sonra iki sestenden oluşan hecelerin çalışması daha sonra da üç sestenden oluşan hecelerin dikte çalışması yapılmıştır.

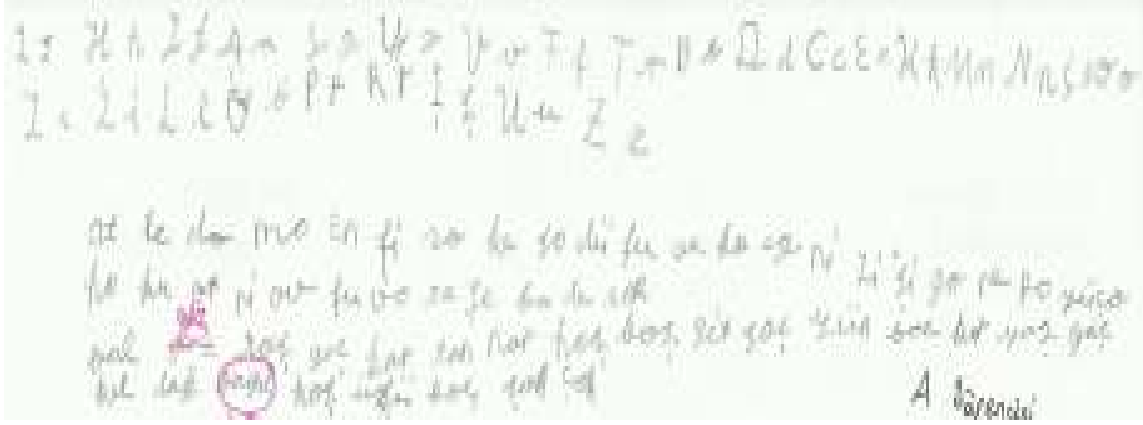
B öğrencisinin bu ses ve ayrıca iki ve üç sestenden oluşan dikte çalışmasında seslerin diktesinde çok zorlanmadığı ancak iki sestenden oluşan hece ve özellikle de üç sestenden oluşan hece çalışmasında zorluk yaşadığı görülmüştür. Bu öğrencinin bu çalışmadaki performansı şöyledir:

Resim 5: B Öğrencisinin 3. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada başarılıdır. 2 tane hata yapmıştır. Bu öğrenci daha çok, çok heceli kelimeleri yazmakta sorun yaşamaktadır. A öğrencisinin bu çalışmadaki performansı da şöyledir:

Resim 6: A Öğrencisinin 3. Saat Çalışması

Çalışmanın 4. Saati

Bu öğrencilerle yeteri kadar hece çalışmaları yapıldıktan sonra iki heceden oluşan sözcüklerin yazım çalışmasına geçilmiştir.

İki heceden oluşan sözcük çalışmasında bir saatte 17 kelime yazılmıştır. Çünkü araştırmamızın bu aşamasında öğrencilerin yazma hızı çok yavaştır. B öğrencisi iki heceden oluşan kelimeleri yazma çalışmasında 17 kelimedenden 10 kelimeyi yanlış yazmıştır. Bu öğrencinin yazma performansı şöyledir.

Resim 7: B Öğrencisinin 4. Saat Çalışması

A öğrencisi ise bu çalışmada 2 kelimeyi yazamamıştır. Geriye kalan 15 kelimeyi ise doğru yazmıştır. A öğrencisinin bu çalışmada gösterdiği performans şu şekildedir.

Resim 8: A Öğrencisinin 4. Saat Çalışması

Çalışmanın 5. Saati (Heceleme Çalışması)

Araştırmacı, öğrencilerin kelimeleri doğru hecelemeyi öğrendiği sürece yazma konusunda daha başarılı olacağını düşünmüştür. 70 saat süren bu çalışmanın 10 saatini heceleme çalışması oluşturmaktadır. Heceleme çalışması öncesinde öğrencilerin heceleme konusunda bilgi düzeyini ölçmek için öğrencilerden, çalışma kâğıdındaki kelimeleri hecelerine ayırmaları istenmiştir. Çalışma 1 saat sürmüştür.

B öğrencisi heceleme çalışmasında 30 kelimedenden 8'ini doğru olarak heceleylebilmiştir. Bu çalışmada öğrencinin başarı yüzdesi yaklaşık olarak %26' dır. Bu çalışmada B öğrencisinin kelimeleri hecelerine ayırma performansı şöyledir:

HECELERİNE AYIRMA	ÇALIŞMASI (06/04/2011)	Çalışma Başarı
→ mutlu → -	→ kelebek → +	
→ hayat → -	→ otlar → -	
→ inek → -	→ güneş → -	
→ kuz → -	→ pencere → -	
→ çiçek → -	→ öğretmen → -	
→ kurusu → -	→ mevsim → -	
→ sorular → -	→ dünya → -	
→ popülar → -	→ bekleme → -	
→ stüdyo → -	→ turuncu → +	
→ kitap → -	→ kafes → +	
→ masumiyet → -	→ telefon → +	
→ deneme → +	→ bilgisayar → -	
→ şüpheli → +	→ Atatürk → -	
→ güzel → +	→ Ankara → +	
8 doğru 22 yanlış	→ çalışan → +	
	→ yaprak → -	

Resim 9: B öğrencisinin 5. Saat Çalışması

A öğrencisi ise kelimeleri hecelerine ayırma çalışmasında 30 kelimedenden 18'ini doğru olarak hecelerine ayırabilmiştir. Öğrencinin başarı yüzdesi yaklaşık olarak %60'tır. A öğrencisinin 5. saatteki çalışma performansı şu şekildedir:

HECELERİNE AYIRMA	ÇALIŞMASI (06/04/2011)	Çalışma öncesi
→ mutlu → -	→ kelebek → -	
→ hayat → +	→ aslan → +	
→ inek → -	→ güneş → +	
→ kış → -	→ pencere → +	
→ çiçek → +	→ öğretmen → +	
→ kırmızı → +	→ mevsim → -	
→ zavallı → -	→ düğme → -	
→ popotya → -	→ beslenme → +	
→ sihirli → -	→ turuncu → +	
→ kitap → +	→ kafes → +	
→ masmavi → -	→ bilgisayar → +	
→ dandurma → -	→ Atatürk → +	
→ siyah → +	→ Ankara → +	
→ güzel → +	→ çalısın → -	
18 doğru 12 yanlış	→ yaprak → +	

Resim 10: A öğrencisinin 5. Saat Çalışması

Çalışmanın 6. Saati

Çalışmanın 6. saatinde öğrencilere iki heceden oluşan 47 kelime dikte ettirilmiştir. Bu çalışmada öğrencilerde az da olsa bir gelişme görülmüştür.

Bu çalışmada B öğrencisi 47 kelimenin 27 'sini doğru yazmış; ancak öğrencinin bazı harfleri yazamadığı, bazı harfleri ise birbirine karıştırdığı görülmüştür. Ayrıca öğrencinin bazı kelimelere büyük bazılarına ise küçük harfle başladığı görülmektedir. Öğrencinin performansı şöyledir:

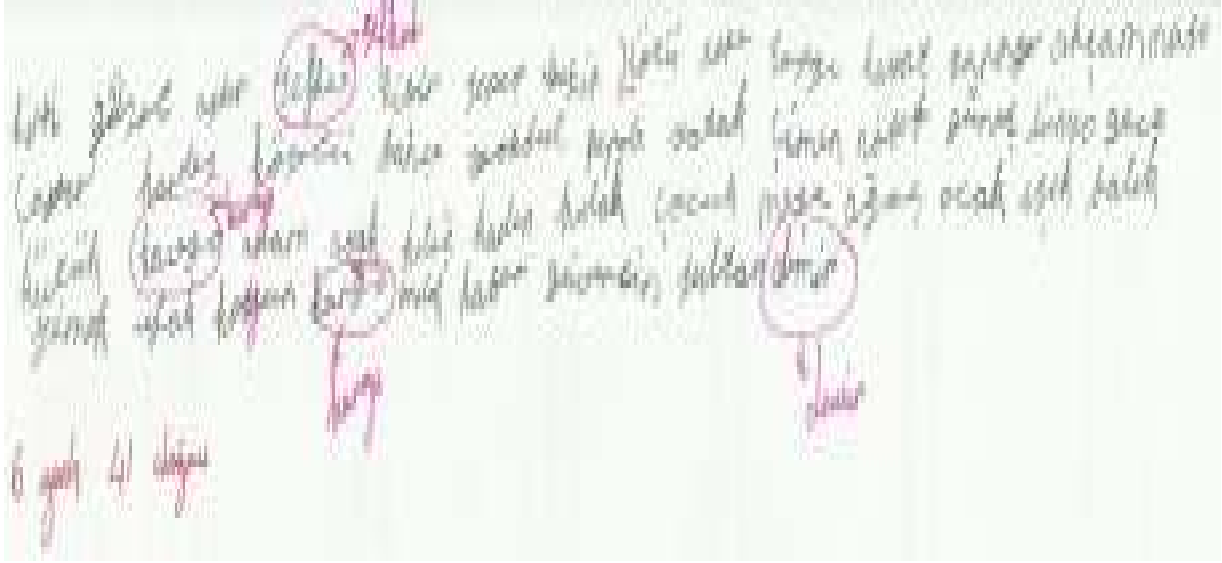
20 yanlış.
27 doğru

8 tanesinde harf atlama
f ve ğ v seslerini yanlış yazıyor
d ve g seslerini karıştırıyor.
h sesini ğ ile karıştırıyor.

24/03/2011

Resim 11: B Öğrencisinin 6.Saat Çalışması

A öğrencisinin ise 47 kelimededen 41'ini doğru yazdığı görülmüştür. Ancak yazısı oldukça okunaksızdır. A öğrencisinin 6. saatteki performansı şöyledir:

Resim 12: A Öğrencisinin 6.Saat Çalışması

3.4 Çalışmanın Kuralları

Araştırmacı bu çalışmalar sırasında yanlışları öğrencilerin kendilerinin bulmasını istemiştir. Ayrıca öğrencilerden bulunan yanlışları kâğıdın alt kısmına düzelterek tekrar yazmaları istenmiştir. İlk zamanlar araştırmacı, yanlışların düzeltilip tekrar yazılmasında, defalarca kelimeleri oluşturan her sesi vurgulamaya çalışarak söylemiştir. Ayrıca öğrencilere yanlış yazdıkları kelimeler ile ilgili ödev verilmiştir.

Öğrencilere bir önceki günden daha başarılı oldukları takdirde pekiştiricilerle ödüllendirilecekleri ve sınıfta alkışlanacakları belirtilmiştir. Öğrenciler 70 saatlik çalışma esnasında asla bıkkınlık göstermemiş ve her gün çalışmaya büyük bir istekle başlamıştır.

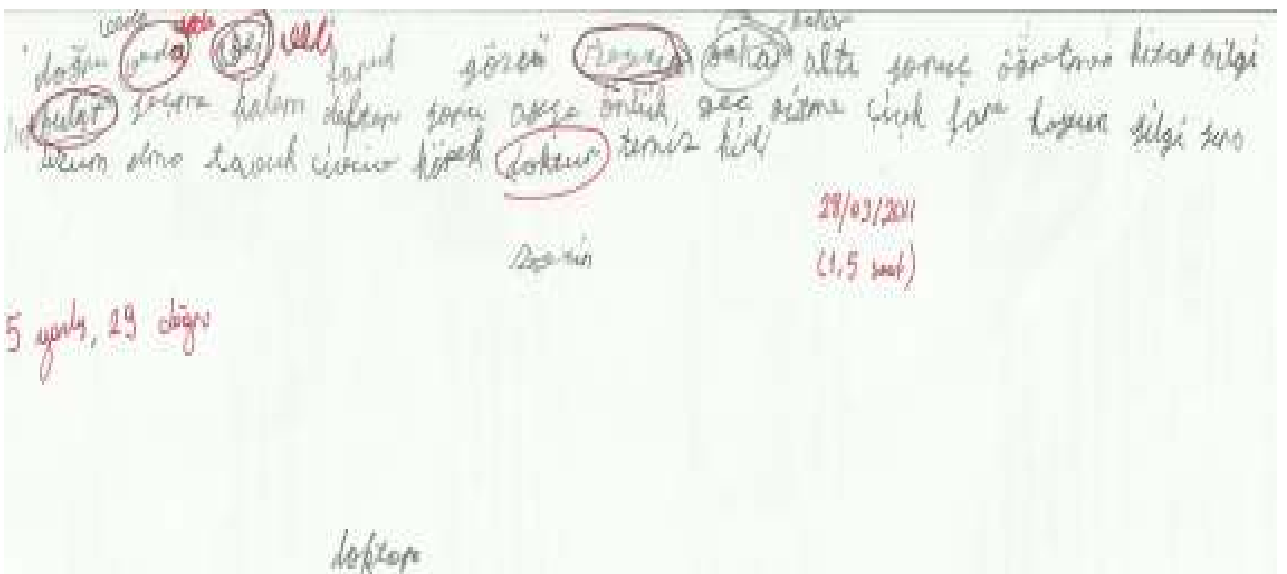
Çalışmanın 7. Saati

Çalışmanın 7. saatinde özellikle B öğrencisindeki iyileşme göze çarpmaktadır. Ancak çalışmanın bu aşamasında öğrencilerin yanlışlarını kendisinin bulup tekrar yazması oldukça zaman almaktadır. Bu öğrenci 34 kelimededen 22'sini doğru yazmıştır. B öğrencisinin bu saatteki performansı şöyledir:

Resim 13: B Öğrencisinin 7. Saat Çalışması

A öğrencisi ise bu çalışmada 34 kelimedenden 29'unu doğru yazmıştır. A öğrencisinin performansı şöyledir.

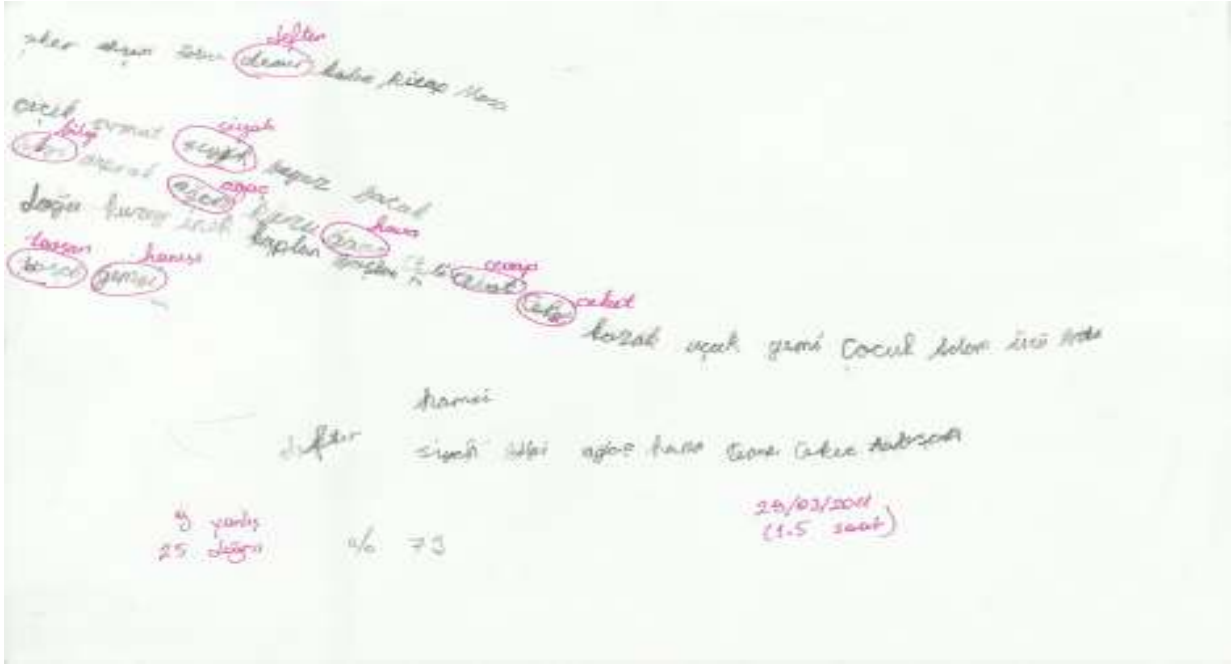

Resim 14: A Öğrencisinin 7. Saat Çalışması

Çalışmanın 8. Saati

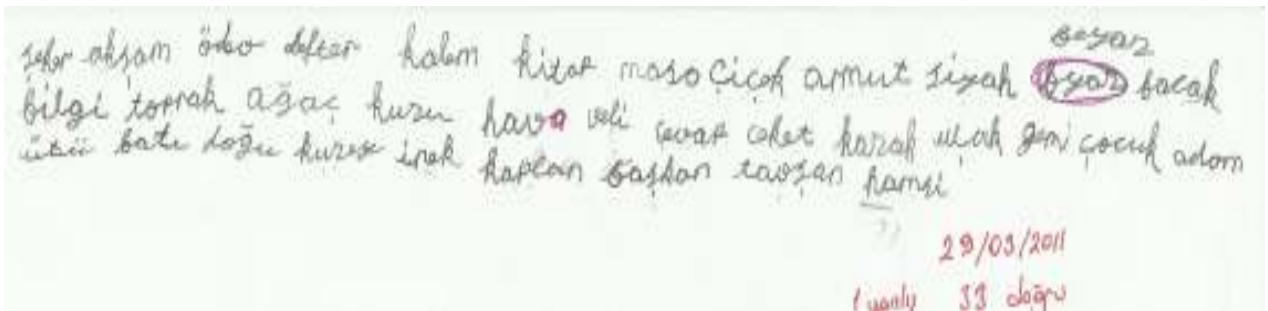
Çalışmanın 8. saatinde iki heceden oluşan 34 kelime dikte ettirilmiştir. Bu birkaç çalışmada, öğrenciler yanlışlarını bulup tekrar yazmaları konusunda bir hayli zorlanmıştır.

B öğrencisi bu çalışmada 34 kelimelik metnin 25 kelimesini doğru yazmıştır. Bu öğrencideki gelişme bu saatte de göze çarpmaktadır. Ancak hala büyük-küçük harfleri ayırt edemiyor ve bazı sesleri karıştırıyordu. B öğrencisinin performansı şöyledir:

Resim 15: B Öğrencisinin 8. Saat Çalışması

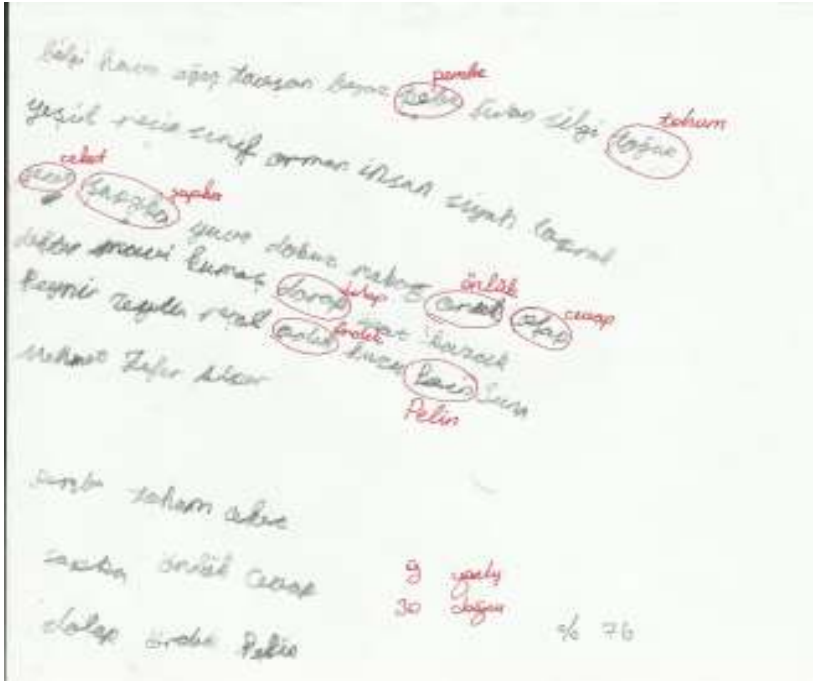
A öğrencisi iki hecelik kelimelerin yazımında oldukça başarılıdır. 34 kelimenin sadece 1 tanesini yanlış yazmıştır. Bu öğrencinin sorunu çok heceli kelimeleri ve cümleleri yazamaması, ayrıca kelimeleri hecelerine ayırmada zorlanmasıdır. A öğrencisinin de performansı şöyledir:

Resim 16: A Öğrencisinin 8. Saat Çalışması

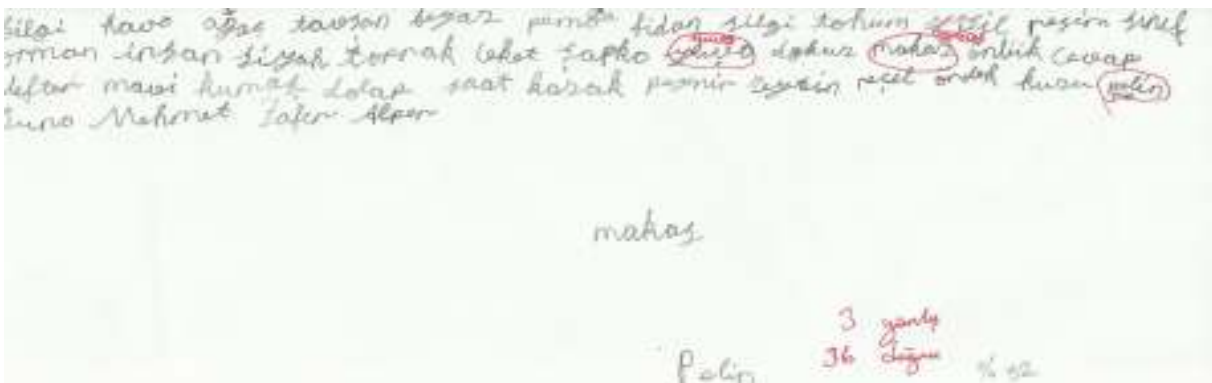
Çalışmanın 9. Saati

Çalışmanın 9. saatinde de iki heceden oluşan kelimelerin yazımına devam edilmiştir. Çalışmalar devam ederken araştırmacı, öğrencilere yazım kuralları da öğretmeye çalışmaktadır. Bu çalışmada B öğrencisi 39 kelimedenden 30'unu doğru yazmıştır. Ayrıca özel isimlerde büyük harf kullanımında başarılı olduğunu performansında göstermiştir. Ancak *v-f* ve *h-ğ* seslerini birbirine karıştırmaktadır. B öğrencisinin 9. saat performansı şöyledir:

Resim 17: B Öğrencisinin 9. Saat Çalışması

A öğrencisi ise bu çalışmada 39 kelimenin 36'sını doğru yazmıştır. Bu öğrenci de özel isimlerin yazımında büyük harf kullanımında başarılıdır. Bu öğrencinin 9. saat performansı şöyledir:

Resim 18: A Öğrencisinin 9.Saat Çalışması

Çalışmanın 10. Saati

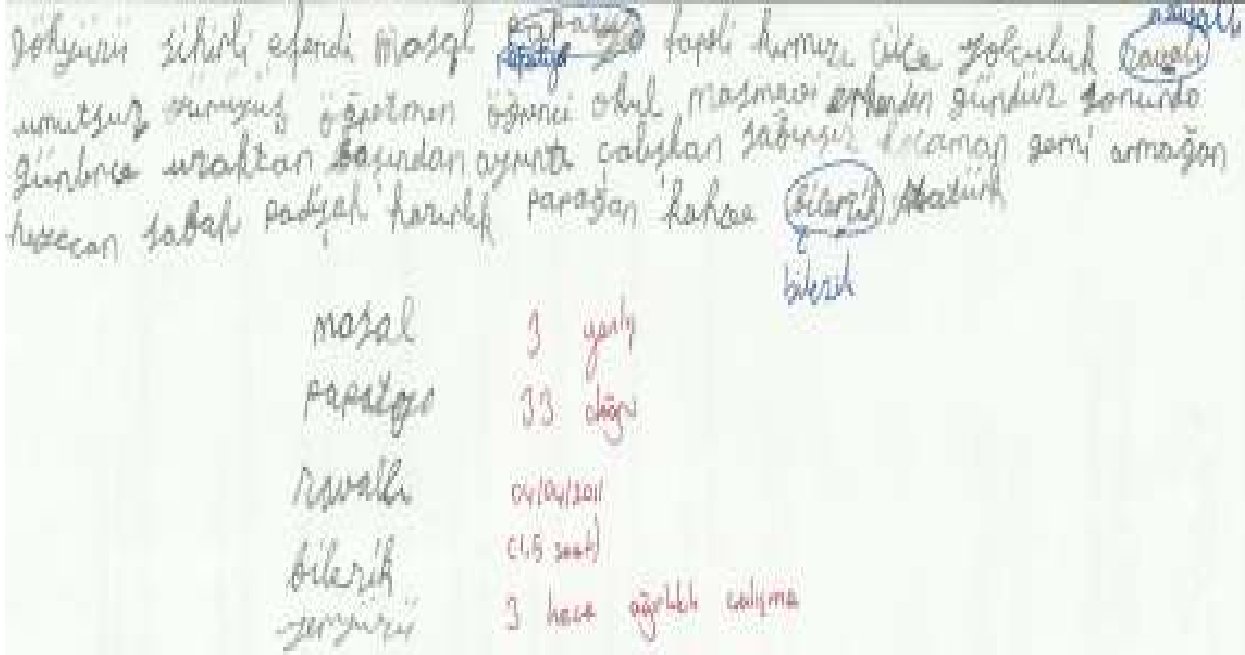
Araştırmacı iki hecelik kelimelerin yazımında bir aşama kaydettikten sonra artık üç heceden oluşan kelimelerin dikte ettirilmesi gerektiğini düşünmüştür.

Çoğunluğu üç heceden oluşan kelimelerin yazımında özellikle B öğrencisi zorluk yaşamıştır. Bu yüzden çalışma diğerlerinden biraz daha uzun sürmüştür. B öğrencisi bu çalışmada 36 kelimedenden 28'ini doğru yazmıştır. Bu çalışmada, B öğrencisi araştırmacının beklentisinin üzerinde bir performans ortaya koymuştur. Ancak bazı sesleri karıştırması ve yazısının temizliğine gereken özeni göstermemesi hala devam etmektedir. B öğrencisinin performansı şöyledir:

Resim 19: B Öğrencisinin 10. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada 36 kelimedenden 33'ünü doğru yazmıştır. A öğrencisinin performansı şöyledir:

Resim 20: A Öğrencisinin 10. Saat Çalışması

Çalışmanın 11. Saati

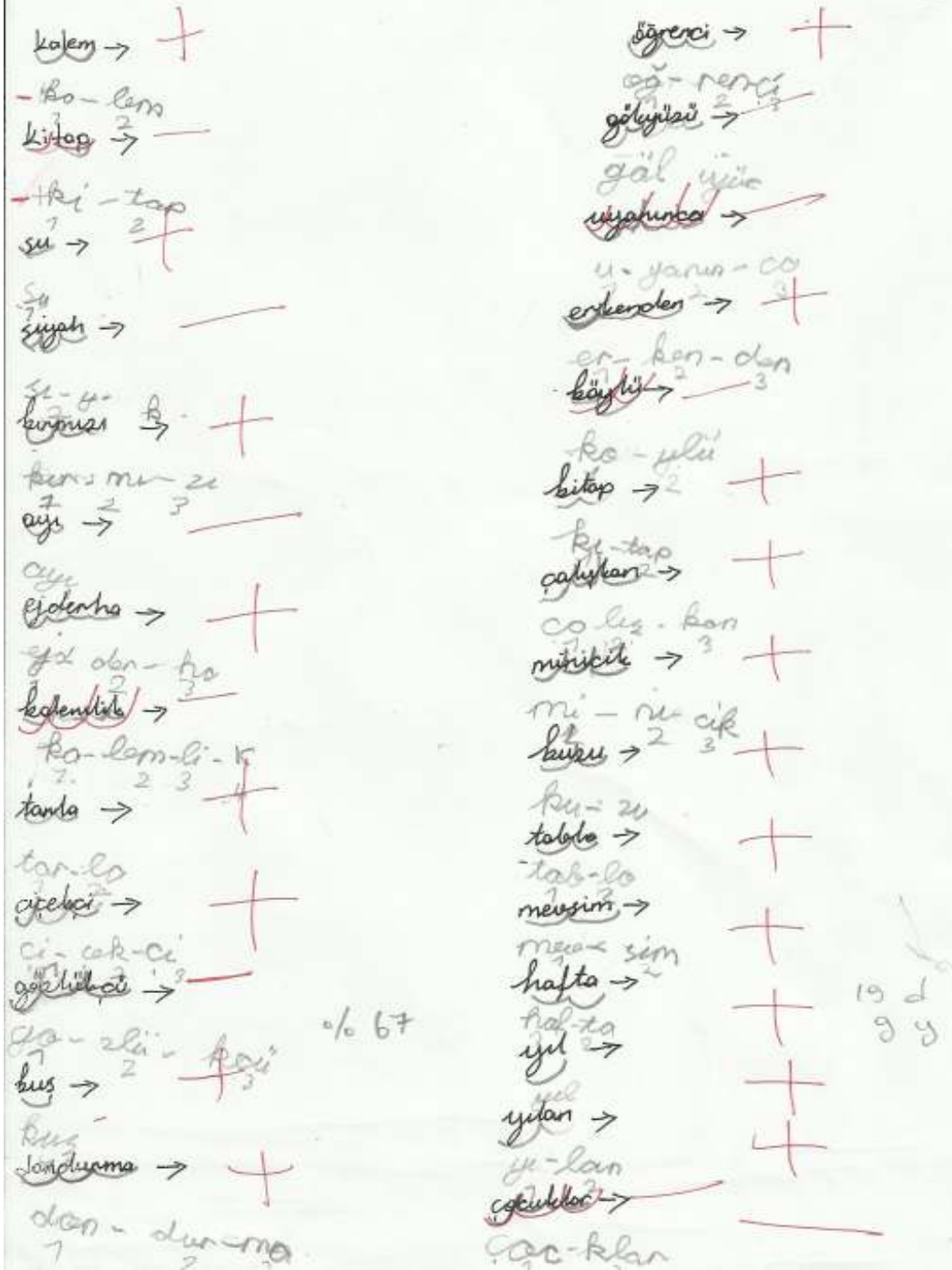
Kelimelerin yazımına devam edilirken aynı zamanda araştırmacı kelimelerin hecelerine ayrılması çalışmalarına da devam etmektedir.

Öğrencilere kelimeleri hecelerine ayırmaları öğretilirken, her hece için bir alkış uygulanmıştır. Bu çalışmaya tüm sınıf da katılmış ve alkış ile kelimeleri hecelerine ayırmak tüm öğrenciler için bir oyun haline dönüşmüştür. A ve B öğrencilerinin de kelimeleri hecelerine doğru olarak ayırmadaki başarıları artmıştır.

Bu çalışmada heceleme stratejisi kullanılmıştır. Öğrencilerden kelimeyi hecelerine ayırmaları ve aynı kelimeyi tekrar yazarak hecelerine ayrılmış şeklini gösterip heceler altına da hece sayılarını yazmaları istenmiştir. Araştırma öncesindeki heceleme çalışmasına oranla öğrencilerde bir gelişme olduğu göze çarpmaktadır.

B öğrencisi 28 kelimedenden oluşan heceleme çalışmasında 19 kelimeyi doğru şekilde hecelerine ayırabilmiştir. Öğrencinin performansı şöyledir:

HECELERİNE AYIRMA ÇALIŞMASI (08/04/2011) 2. çalışma

Resim 21: B Öğrencisinin 11. Saat Çalışması

A öğrencisi de çalışma öncesinde yapılan heceleme etkinliğine oranla daha başarılıdır. A öğrencisi 28 kelimedenden 22'sini doğru olarak hecelerine ayırmıştır. A öğrencisinin de bu çalışmadaki performansı şöyledir:

kalem → +	öğrenci → +	
-ka-lam	öğren-ci	
kitap → +	gökyüzü → +	
-ki-tap	gök-yü-zü	
suy → +	uyarınca → -	
-su	uy-an-ınca	
siyah → +	erkekler → +	
-si-yah	er-kek-ler	
kumru → +	büyük → -	
-ku-mru	bü-yük	
ay → +	kitap → +	
a-y	ki-tap	
ejderha → +	calıkar → +	
eğ-de-ha	ca-lık-ka	
kalemlik → -	minicik → +	
ka-lam-lik	mi-ni-cik	
tahta → -	kuzu → +	
ta-h-ta	ku-zu	
çiçekçi → +	tablo → -	
çi-çek-çi	ta-blo	
gözlük → +	mevsim → +	0/0 78
göz-lük	mev-sim	
bus → +	hafta → +	
bu-s	ha-fta	
danışma → +	ay → -	22 doğru
dan-ış-ma	ay	6 Y
	yıl → +	
	yıl-ı	
	çocuklar → +	
	çocuk-lar	

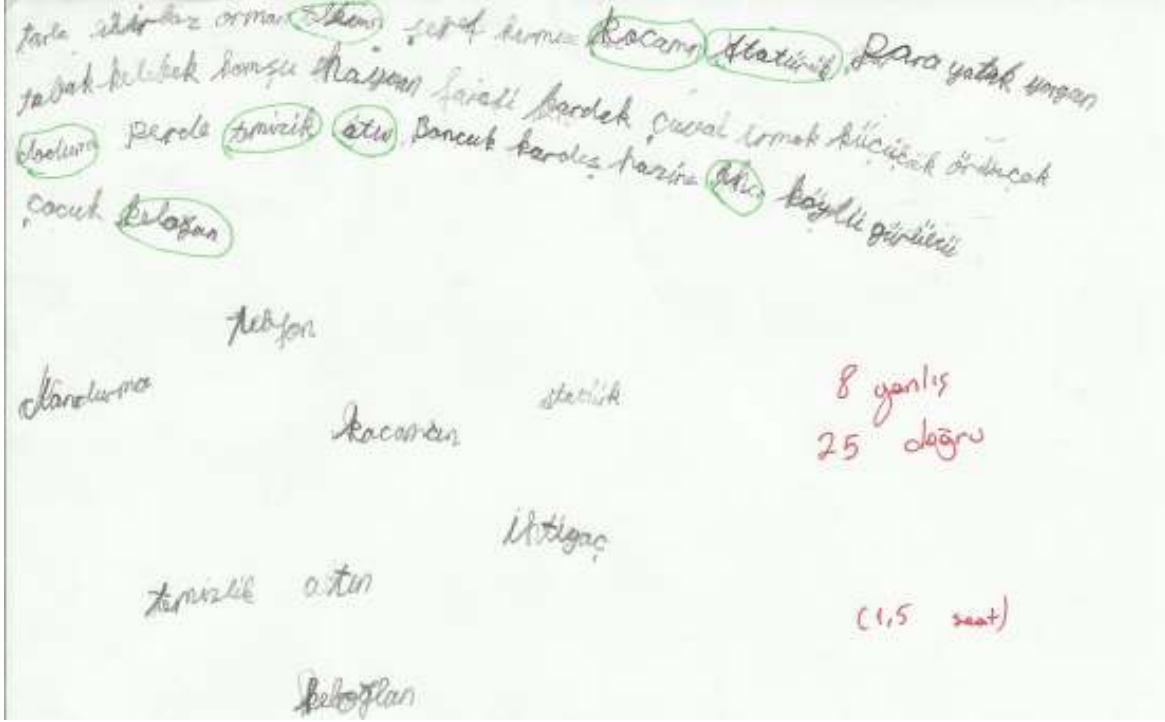
Resim 22: A Öğrencisinin 11. Saat Çalışması

Çalışmanın 12. Saati

Çalışmanın 12. saatinde çoğunluğunu üç hecenin oluşturduğu kelimelerin yazımına devam edilmiştir. Bu çalışmada bir önceki çalışmada yanlış yazılan kelimeler tekrar dikte

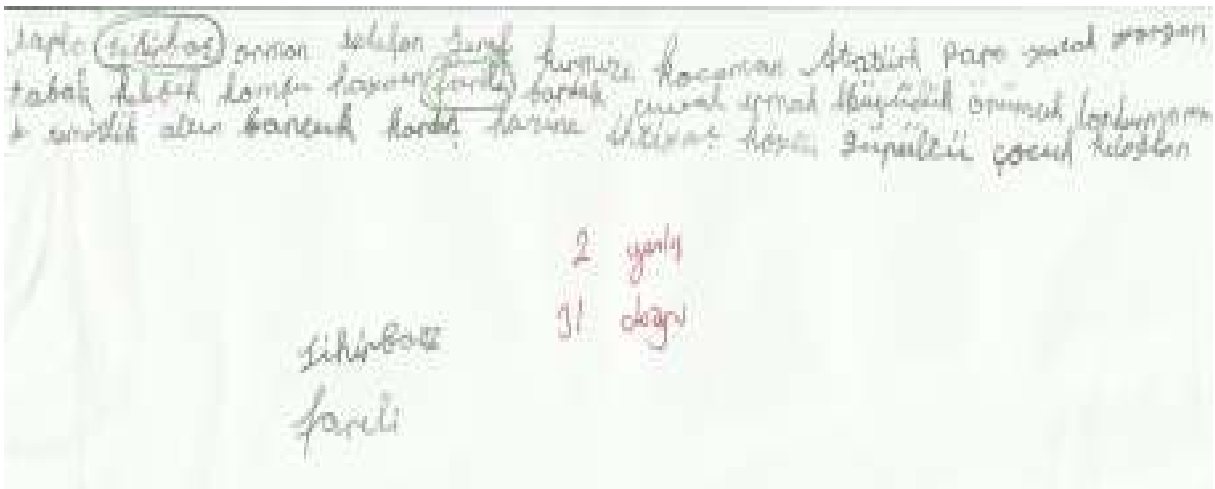
ettirilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmalarda az sayıda kelime yazılmaktadır. Çünkü öğrenciler yavaş yazmakta ve zorlanmaktadır.

B öğrencisi bu çalışmada 33 kelimedenden 25'ini doğru yazmıştır. Öğrencinin performansı şöyledir:

Resim 23: B Öğrencisinin 12. Saat Çalışması

A öğrencisi araştırmacının beklediğinden üstün bir performans göstermektedir. Ayrıca çalışmalar esnasında çok isteklidir. A öğrencisi bu çalışmada 33 kelimedenden 31'ini doğru yazmıştır. Bu öğrencinin de performansı şöyledir:

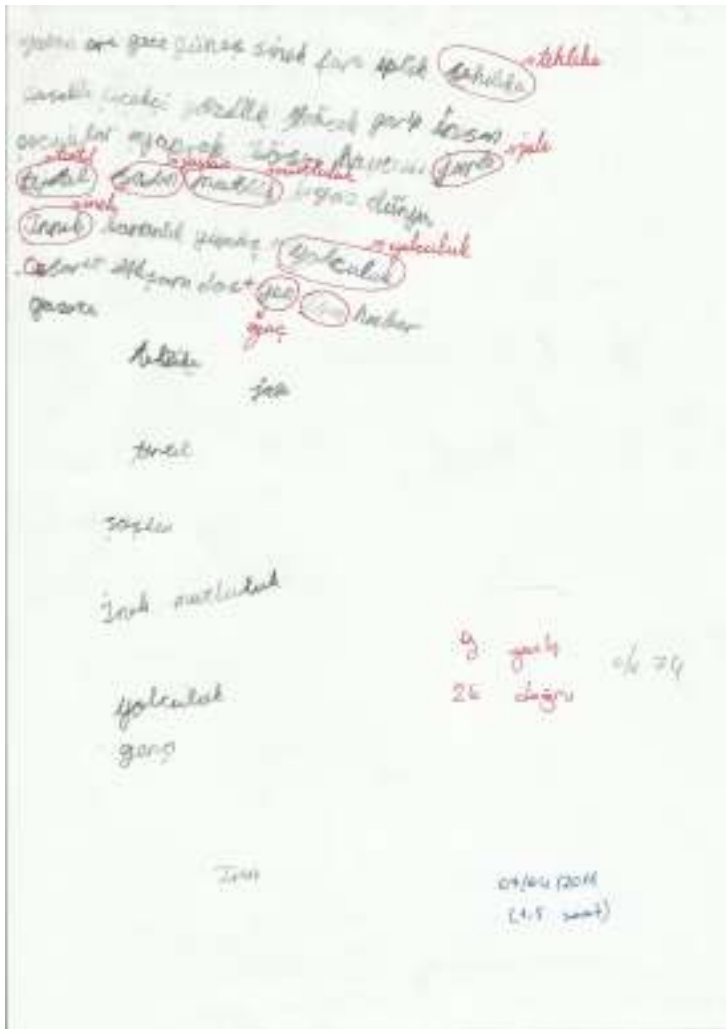

Resim 24: A Öğrencisinin 12. Saat Çalışması

Çalışmanın 13. Saati

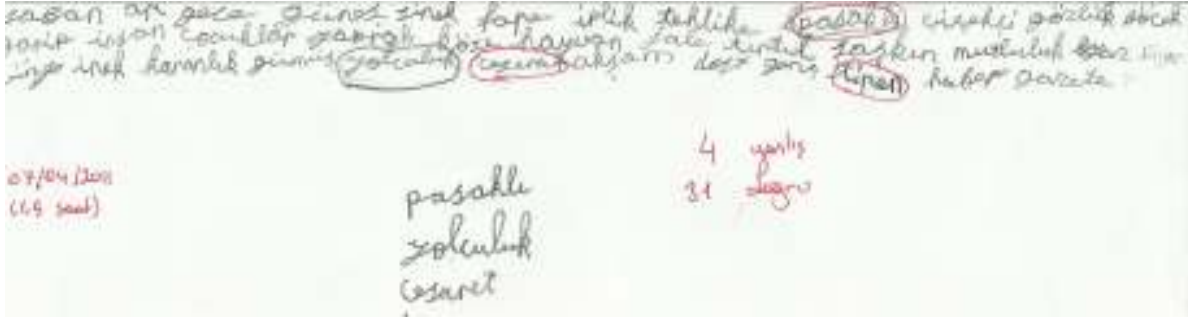
Çalışmanın bu saatinde de çoğunluğu üç heceden oluşan kelimelerin yazımına devam edilmiştir. Öğrenciler özellikle dört sestem oluşan tek heceli kelimelerin yazımında zorlanmıştır. Çalışmanın bu aşamasında öğrencilerin yazım hızı düşüktür ve öğrenciler çabuk yorulmaktadır.

B öğrencisi bu çalışmada 35 kelimedenden 26 'sını doğru yazmıştır. Öğrenci özellikle dört sestem oluşan tek heceli kelimeleri yazamamıştır. Büyük küçük harf yazımında da hatalar hala devam etmektedir. Öğrencinin doğru yazım yüzdesi yaklaşık olarak %74 'tür. Öğrencinin bu çalışmadaki performansı şöyledir:

Resim 25: B Öğrencisinin 13. Saat Çalışması

A öğrencisi 35 kelimedenden 31'ini doğru yazmıştır. Öğrencinin başarı yüzdesi yaklaşık olarak %88'dir. A öğrencisinin de bu çalışmadaki performansı şöyledir:

Resim 26: A Öğrencisinin 13. Saat Çalışması

Çalışmanın 14. Saati

Çalışmanın 14. saatinde de üç heceden oluşan kelimelerin yazımına devam edilmiştir. Bu çalışmada B öğrencisi oldukça zorlanmıştır. Öğrenci 44 kelimedenden 33'ünü doğru yazmıştır. Büyük küçük harf yazımı yanlışlarına da devam etmiştir. Bu çalışmada öğrencinin yanlışlarının genelini harf atlama oluşturmaktadır. Öğrenciye yanlış yazdığı kelimeler ödev olarak verilmiştir. Öğrencinin performansı şöyledir:

Resim 27: B Öğrencisinin 14. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada oldukça başarılıdır. Öğrenci 29 kelimedenden 27'sini doğru olarak hecelemiştir. A öğrencisinin de performansı aşağıda gösterilmiştir:

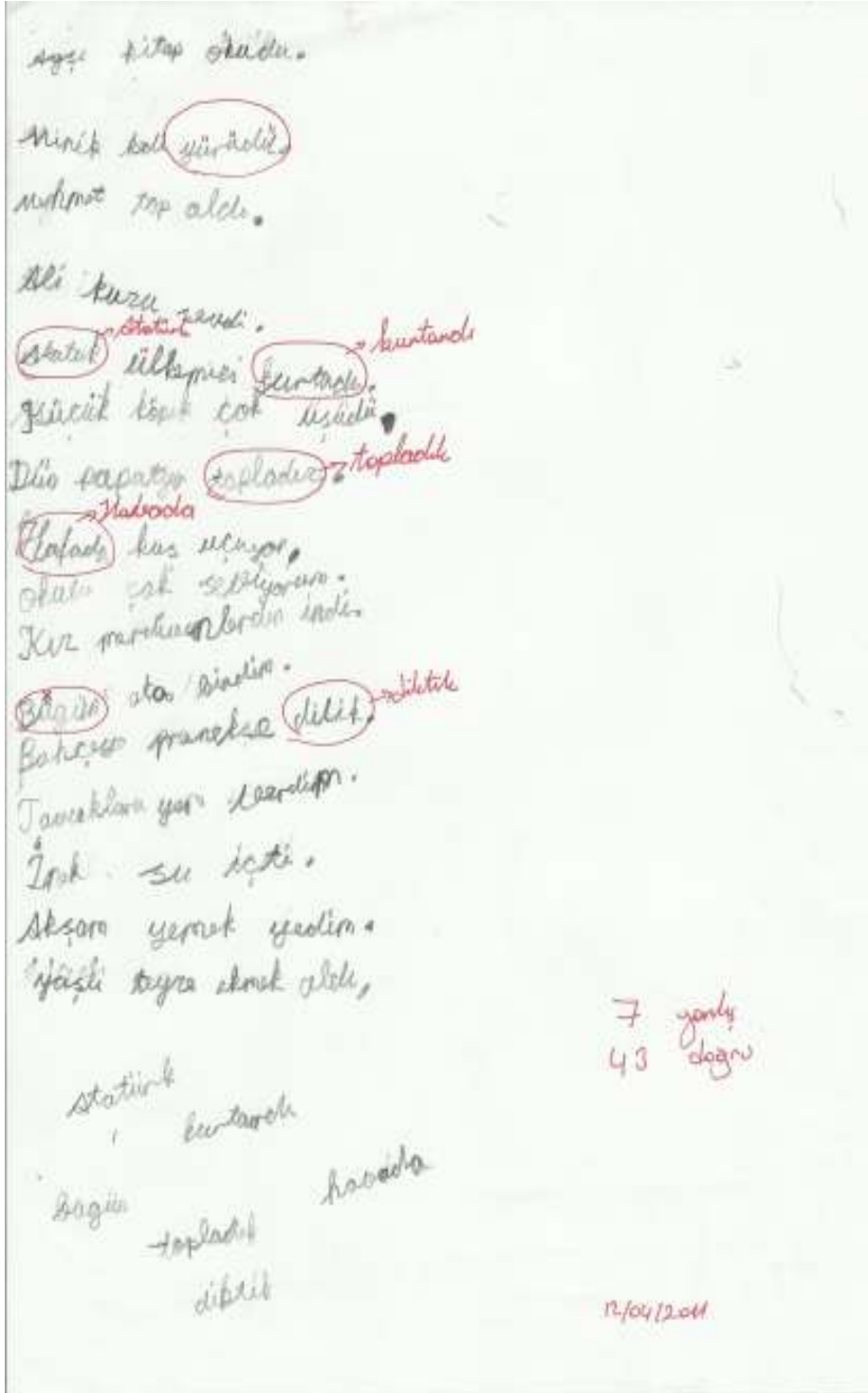

Resim 30: A Öğrencisinin 15. Saat Çalışması

Çalışmanın 16. Saati

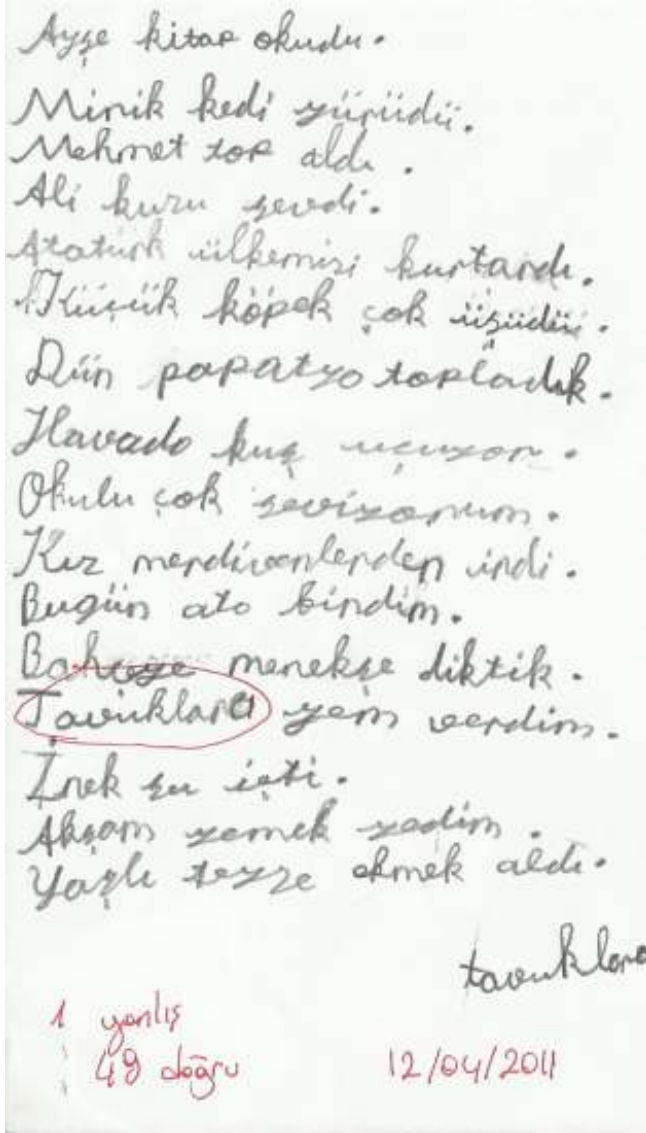
Çalışmanın 16. saatinde araştırmacı artık cümle yazımına geçmenin vaktinin geldiğine karar vermiştir. Çalışmanın bu aşamasında üç kelimedenden oluşan cümleler dikte ettirilmiştir. Cümleler karışık olmadığı için öğrenciler cümle yazımında çok zorlanmamıştır. Araştırmacı sınıfındaki tüm öğrencilerine bu araştırmanın imla ölçütünü oluşturan konuların tamamını öğretmiştir; ancak bu iki öğrenci imla konusunda oldukça başarısızdı. Bu nedenle araştırmacı araştırmanın ölçütünü oluşturan imla konularını bu öğrencilere araştırma sürecinde tekrar anlatma kararı almıştır. Çalışmanın bu saatinde de cümle sonunda nokta kullanımı A ve B öğrencilerine öğretilmiştir

B öğrencisi 50 kelimedenden oluşan cümle çalışmasında 43 kelimeyi doğru olarak yazmıştır. Araştırmanın bu saatinde öğrenciye noktalı ve noktasız harfleri yazarken dikkatli olması gerektiği anlatıldı. Bu çalışmada özellikle B öğrencisindeki gelişim göze çarpmaktadır. Öğrencinin performansı şöyledir:

Resim 31: B Öğrencisinin 16.Saat Çalışması

A öğrencisi de bu çalışmada oldukça başarılıdır. Sadece 1 yanlış yapmıştır. Ayrıca öğrencinin yazısının okunaklılığı hızla düzelmektedir. Ancak öğrenci “a ve ı” harflerinin yazımında hala sorun yaşamaktadır. A öğrencisinin yazım performansı da şöyledir:

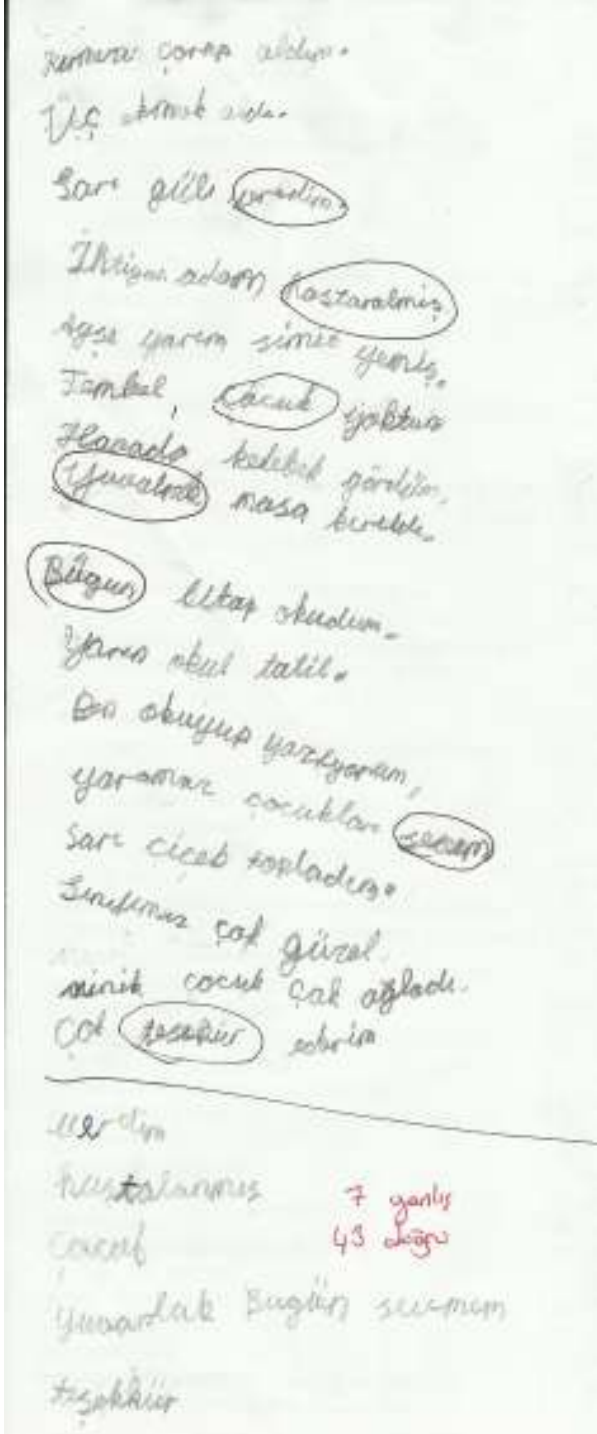

Resim 32: A Öğrencisinin 16.Saat Çalışması

Çalışmanın 17 Saati

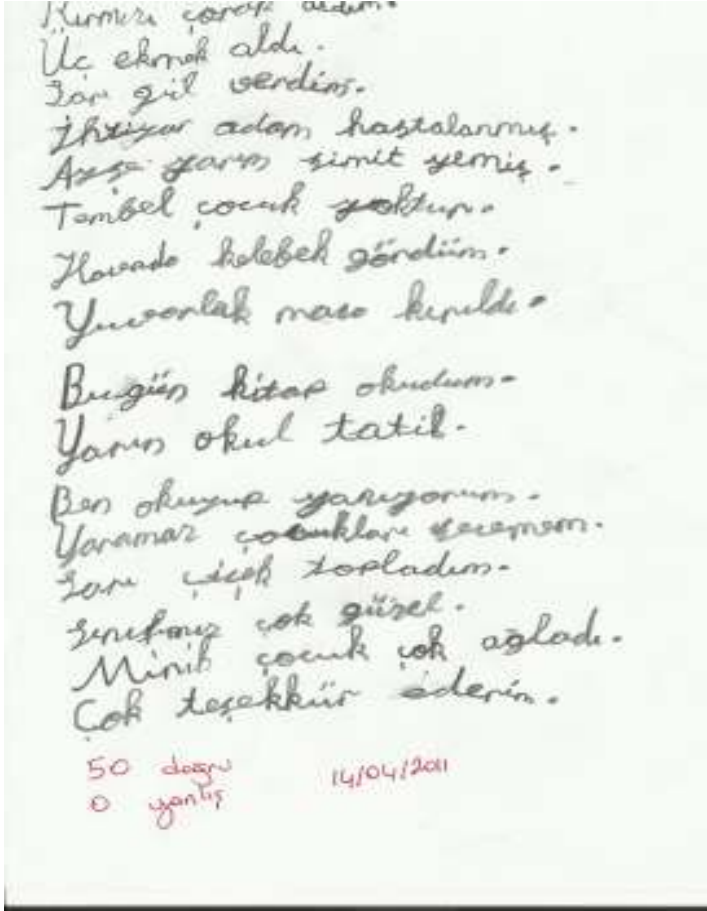
Çalışmanın 17. saatinde de öğrencilere cümleler dikte ettirilmiştir. Öğrencilerin yazılarında hem okunaklılık hem de doğru yazım açısından her geçen gün bir gelişim gözlenmektedir. Ayrıca öğrenciler artık daha hızlı yazmaya başlamıştır. Öğrenciler yazma çalışmalarına araştırmacının beklediğinden çok daha fazla bir istekle devam etmektedir. B öğrencisindeki istek A öğrencisine göre daha fazladır.

B öğrencisi bu çalışmada 50 kelimedenden 43'ünü doğru yazmıştır. Öğrencinin yazısının okunaklılığı artmakta ayrıca öğrenci kâğıdı artık daha temiz kullanmaktadır. Çalışmada öğrenci hatalarını kendisi bulmuş ve kâğıdın alt kısmına doğrularını yazmıştır. Ancak öğrenci büyük küçük harf yazımında hala sorun yaşamaktadır. B öğrencisinin 17. saatteki yazım performansı şöyledir:

Resim 33: B Öğrencisinin 17.Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada oldukça başarılıdır. 50 kelimedede hiç hata yapmamıştır. Bu öğrenci harflerin yazımında hatalar yapsa da kelimeleri doğru yazmıştır. Öğrencinin bu çalışmadaki performansı aşağıda gösterilmiştir:

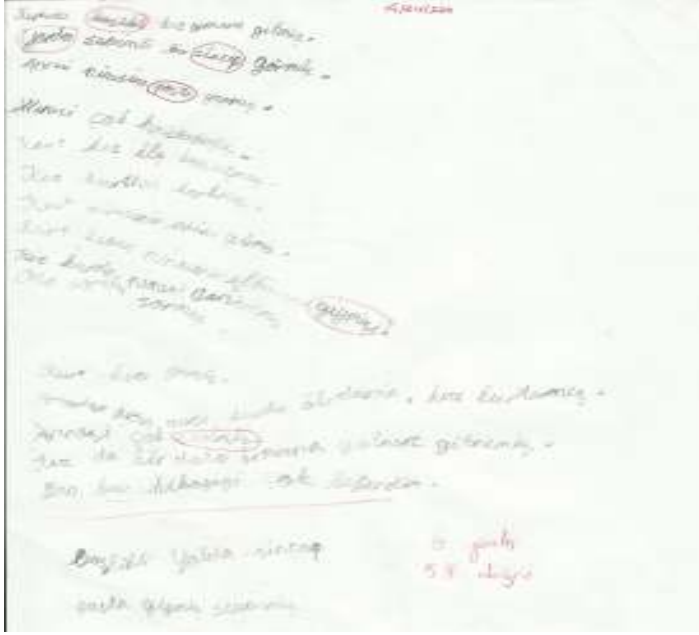

Resim 34: A Öğrencisinin 17.Saat Çalışması

Çalışmanın 18. Saati

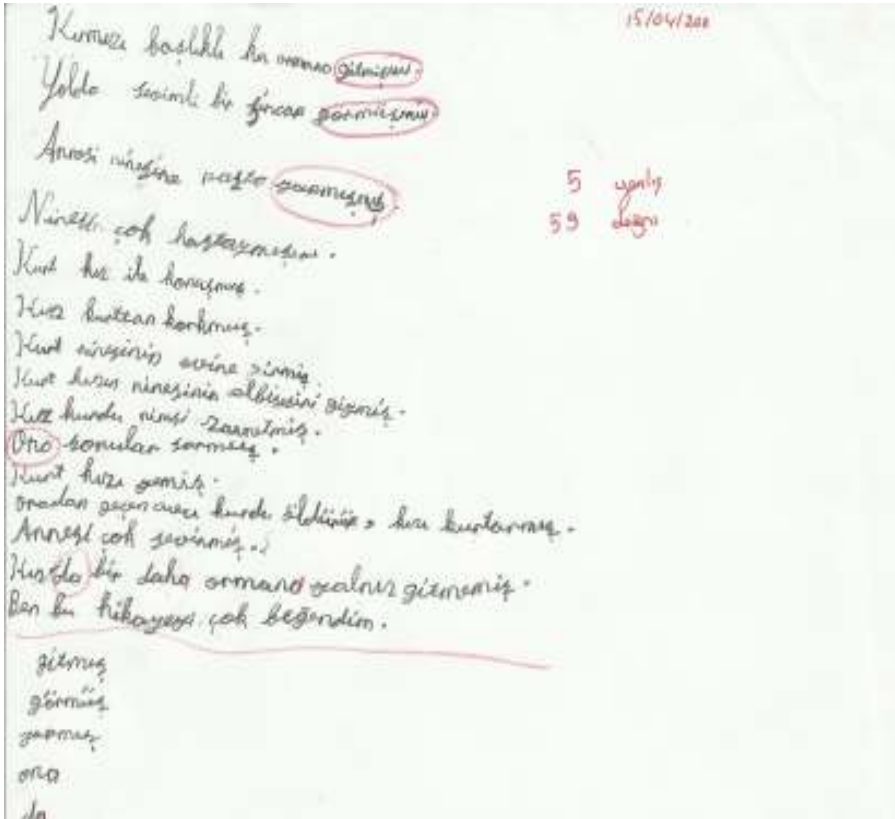
Çalışmanın 18. saatinde de öğrencilere cümleler dikte ettirilmeye devam edilmiştir. Öğrencilere 64 kelime dikte ettirilmiştir. Öğrencilerin ikisi de bu çalışmada başarılıdır. Öğrencilere noktalama işaretlerinin de anlatılmasına devam edilmiştir.

B öğrencisi bu çalışmada 64 kelimededen 58'ini doğru yazmıştır. Öğrencinin bazı hataları hala devam etse de yazım konusundaki başarısı her geçen gün artmaktadır. Öğrenci büyük küçük harf yazımında ve noktalama işaretlerinin kullanımı konusunda artık daha iyidir. Fakat harflerin yazımında ve sayfa temizliği konusunda şu an istenen düzeyde değildir. Öğrencinin 18. saat çalışması aşağıda gösterilmiştir:

Resim 35: B Öğrencisinin 18.Saat Çalışması

A öğrencisi de 64 kelimedenden 59'unu doğru yazmıştır. Öğrenci bazı harflerin yazımında hala zorluk yaşasa da noktalama işaretlerinin kullanımı konusunda daha iyi durumdadır. Öğrencinin 18. saatteki yazım performansı aşağıda gösterilmiştir:

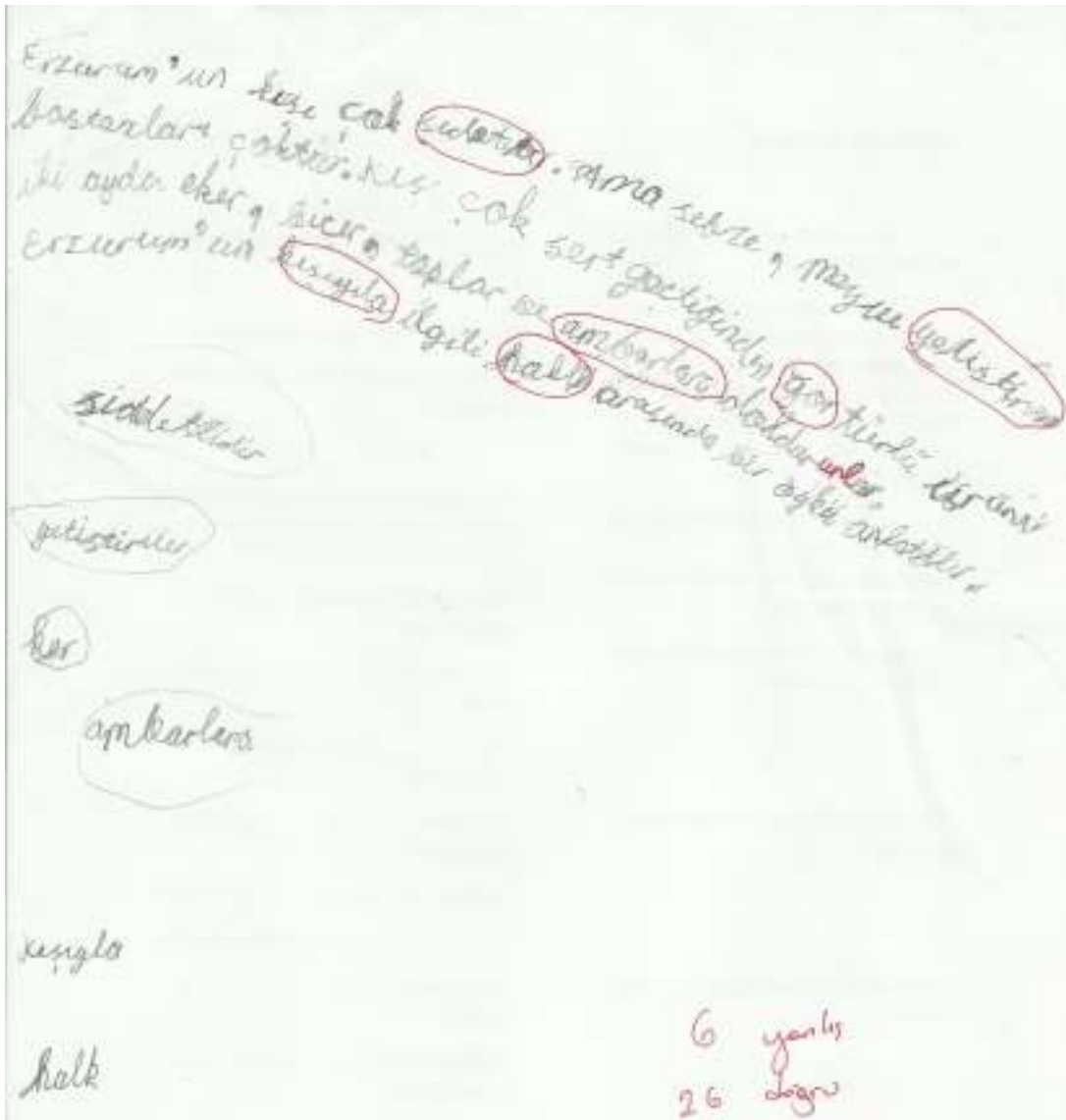

Resim 36: A Öğrencisinin 18.Saat Çalışması

Çalışmanın 19. Saati

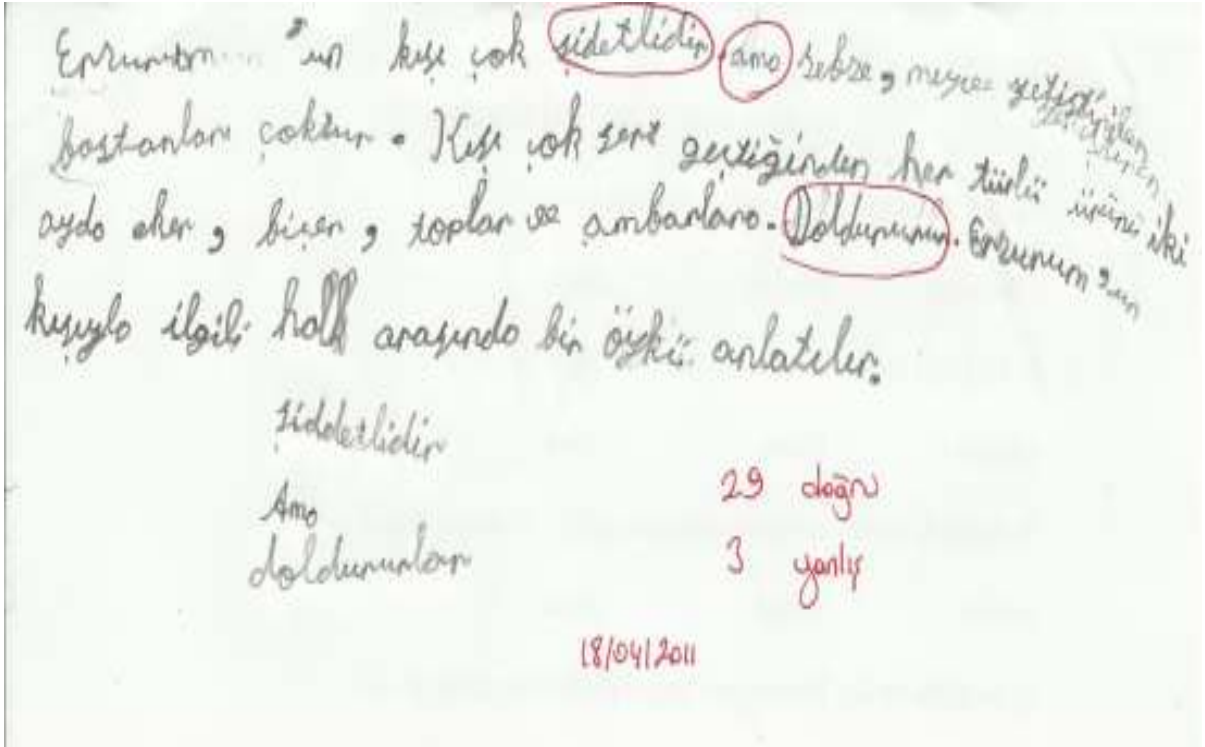
Çalışmanın 19. saatinde araştırmacı öğrencilerin artık cümle yazmada da başarılı olduklarına karar vermiştir. Bu çalışmada öğrencilere metin dikte ettirilmiştir. Metin için 2. sınıf kitaplığından öğrencilerin seviyelerine uygun bir kitaptan yararlanılmıştır. Öğrenciler bu çalışmada biraz zorlandıkları için metnin ilk paragrafı dikte ettirilmiştir.

B öğrencisi bu çalışmada oldukça zorlanmıştır. Öğrenci kâğıdı doğru kullanamamış ve yazarken sürekli yazılarını aşağıya doğru kaydırmıştır. 32 kelimedenden 26'sını doğru yazmıştır. Çalışma esnasında öğrenciye noktalama işaretleri de öğretilmeye devam edilmiştir. Öğrencinin performansı aşağıda gösterilmiştir:

Resim 37: B Öğrencisinin 19.Saat Çalışması

A öğrencisi de bu çalışmada özellikle noktalama işaretlerinin yerini doğru olarak belirleyebilme konusunda zorluk yaşamıştır. 32 kelimedeki 3 yanlış yazım yapmıştır. Yanlışlarının 2'si noktalama işaretlerinin kullanımından kaynaklanmıştır. A öğrencisine de çalışma esnasında noktalama işaretlerinin kullanımı anlatılmıştır. Çünkü bu öğrenci yazılarında noktalama işaretlerini hiç kullanmamaktadır. Öğrencinin bu çalışmadaki performansı şu şekildedir:

Resim 38: A Öğrencisinin 19.Saat Çalışması

Çalışmanın 20. Saati

Çalışmanın 20. saatinde 2. sınıf Özne Yayıncılık Türkçe ders kitabından öğrencilerin önceden okumadığı bir metin dikte ettirilmiştir. Çalışma 1,5 saat sürmüştür ve 98 kelime dikte ettirilmiştir. Daha düzeltilmesi gereken birçok konu olsa da öğrenciler oldukça istekli ve beklenilenin üzerinde bir performans ortaya koymaktadır.

B öğrencisi bu çalışmada 98 kelimedeki 84 'ünü doğru yazmıştır. Öğrencinin kelimeleri doğru yazım yüzdesi yaklaşık olarak %85'tir. Öğrencinin yanlışları "m-v, h-ğ" gibi harfleri karıştırmasından ve harfleri eksik ya da fazla yazmasından kaynaklanmaktadır. Çalışmanın sonunda öğrenci yazdıklarını okuyarak yanlışlarını kendisi bulmuş ve düzelterek tekrar

yazmıştır. Öğrencilere yanlış yazdıkları harfler ve kelimeler ödev olarak verilmeye devam edilmektedir. B öğrencisinin 20. saatteki yazım performansı şu şekildedir:

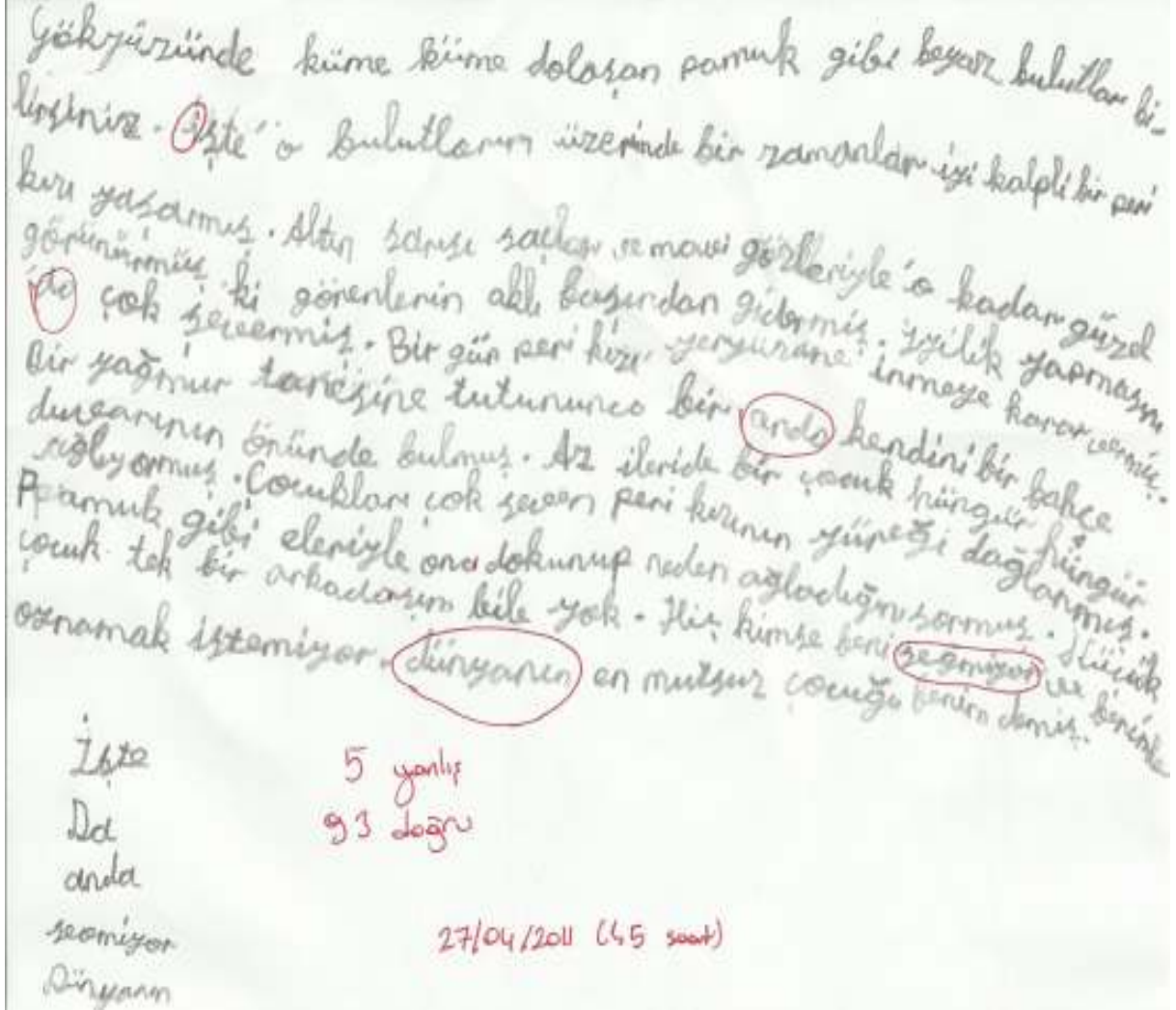
Çocuklarında kiime kiime karbasan pamuk gibi beyaz bulutlara
dönüyor. Te bulutlar ünvanları bir zamanlar işi
başlı bir pari kızı yağarmış diğer örne sac ları 101 ünvan
gözleriyle o kadın özellik garmürün ki örne ları özellik
başını gidermiş iyilik yapmasını da çok sepmiş bir gün pari
ki yerleşim inmesi karar almış bir yağmur tanıştı
her zaman bir anda kendini bir başta duvarın öründe bulmuş
Az özellik bir çocuk günlük ünvanları özellik özellik
çocuklara çok ünvan pari kızın ünvan dağları
pamuk gibi özellik ona duvarın özellik özellik
sormuş ki çocuk iki bir çocuk iki çok
te ki ünvan ünvan ünvan ünvan ünvan
ünvanın en ünvan ünvan ünvan ünvan

---

karbasan	öğrenmiş	
ünvan		124 yanlış
ünvan	• özellik	84 dağ
• ünvan	• ünvan	
• yağmur	• ünvanın	27/04/2011
• ünvan	• oynamak	(1.5 saat)
• ünvan		

Resim 39: B Öğrencisinin 20. Saat Çalışması

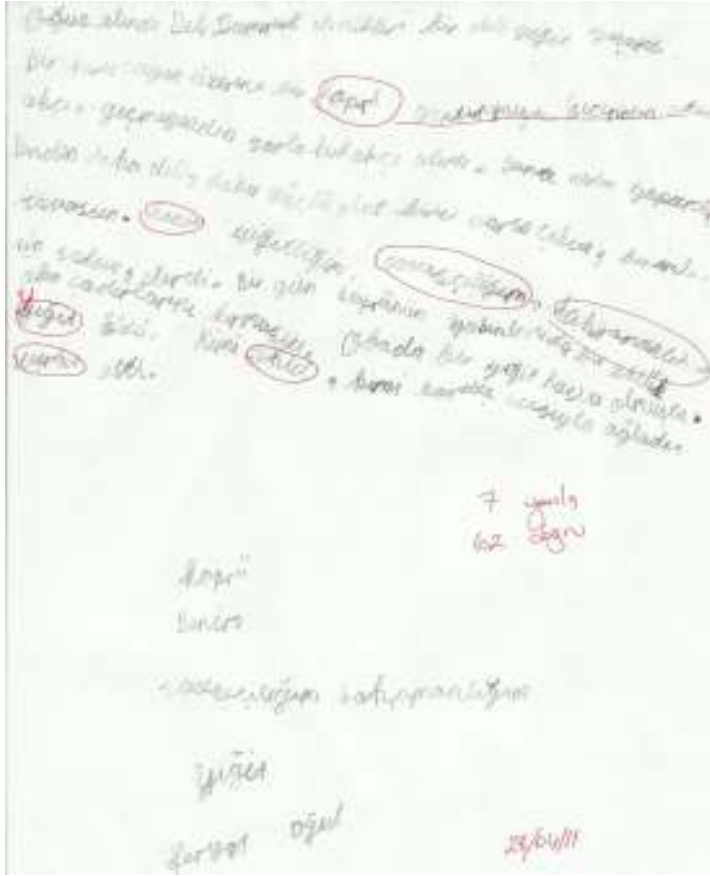
A öğrencisi 20. saatteki çalışmada 98 kelimedenden 93'ünü doğru yazmıştır. Öğrencinin kelimeleri doğru yazım yüzdesi yaklaşık olarak %94 'tür. Öğrencinin yanlışları noktadan sonra küçük harfle başlamasından ve "α-α" harflerini karıştırmasından kaynaklanmaktadır. Öğrencinin yazısının okunaklılığı her geçen gün gelişmektedir. Öğrencinin 20. saat performansı şu şekildedir:

Resim 40:A Öğrencisinin 20. Saat Çalışması

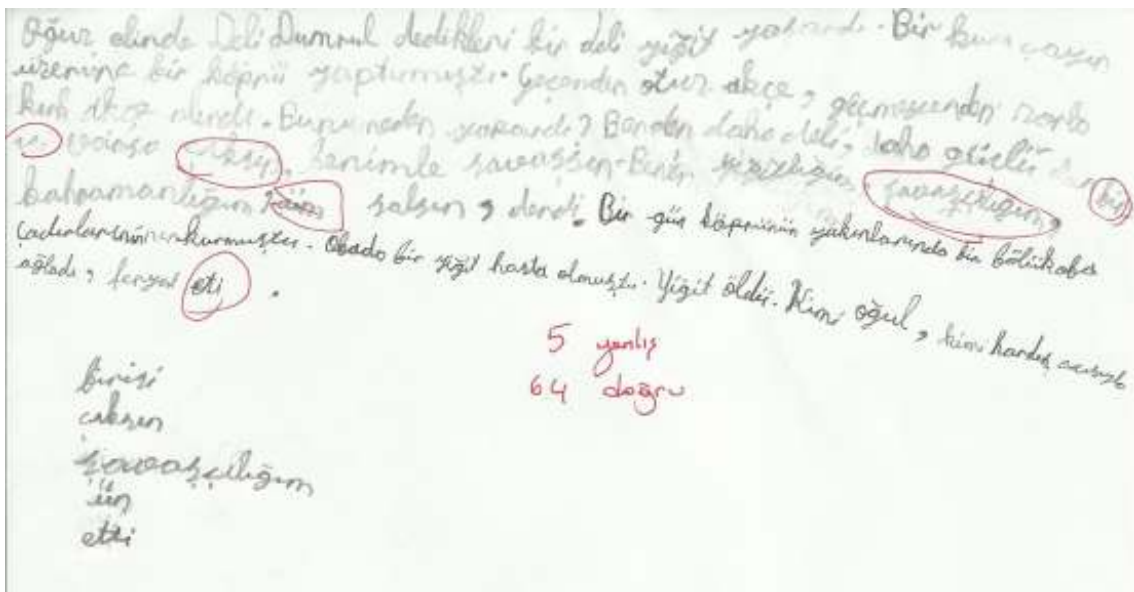
Çalışmanın 21. Saati

Çalışmanın 21. saatinde sınıf kitaplığındaki Timaş Yayıncılığa ait *Ezop Masalları* adlı kitaptan 69 kelimelik metin dikte ettirilmiştir. B öğrencisi 69 kelimedenden 62'sini doğru şekilde yazmıştır. Öğrencinin yanlışları yine bazı harfleri karıştırmasından kaynaklanmaktadır. Öğrenci kalemi doğru olarak tutmasına rağmen yazı sırasında kalemi çok az bastırmaktadır. Bu da yazının okunaklılığını bozmaktadır. Öğrencinin performansı şöyledir:

Resim 41: B Öğrencisinin 21. Saat Çalışması

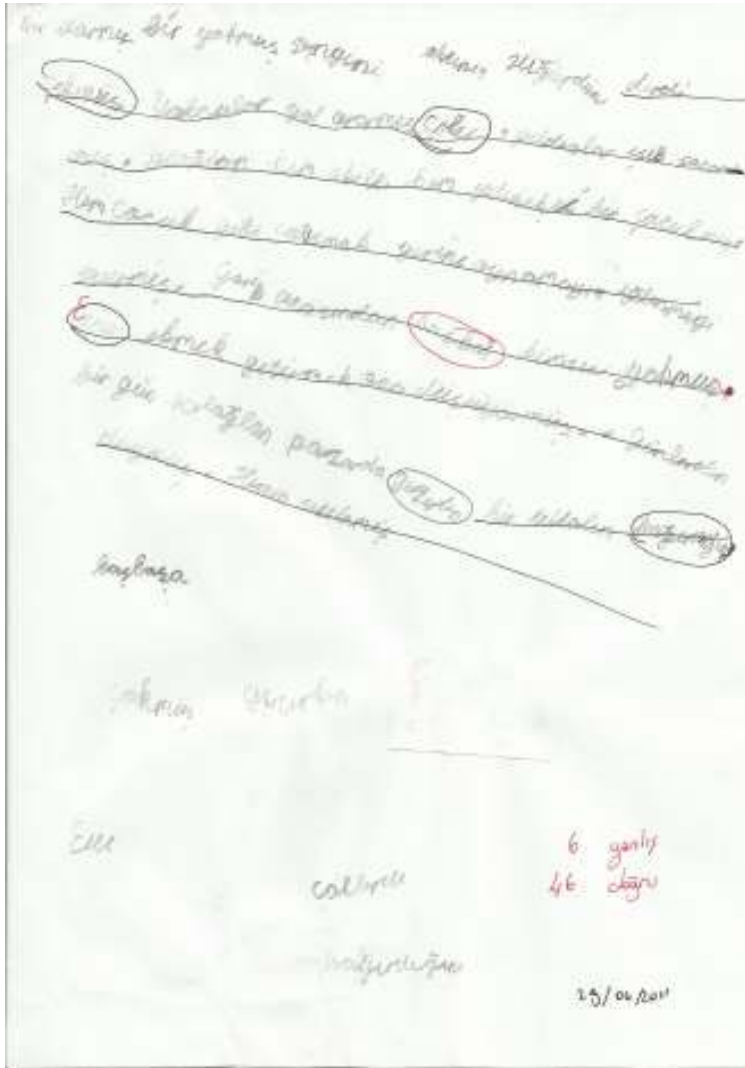
A öğrencisi bu çalışmada 69 kelimeden 64 ünü doğru yazmıştır. Bu öğrenci de kalemi doğru tutmakta fakat kaleme çok fazla bastırmaktadır. Öğrenci silgi kullandığı zaman da kâğıt yırtılmaktadır. Öğrencinin bu saatteki yazım performansı ise şöyledir:

Resim 42: A Öğrencisinin 21. Saat Çalışması

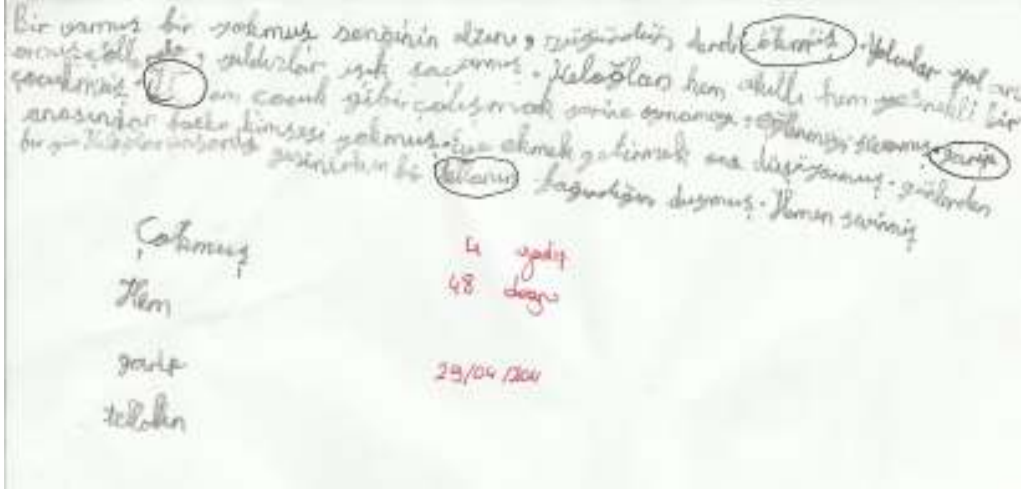
Çalışmanın 22. Saati

Çalışmanın 22. saatinde sınıf kitaplığındaki *Ezop Masalları* adlı hikâye kitabından ilk 52 kelime dikte ettirilmiştir. Bu çalışmada B öğrencisi önekilere göre okunaksız yazmıştır. Bu durum muhtemelen öğrencinin o güne ait herhangi bir sorunundan kaynaklanmaktadır. Öğrencinin bu çalışmada sayfa düzeni yeterince düzgün değildir. Yazım esnasında kalemi çok az bastırmıştır ve yazıları yeteri kadar okunaklı değildir. Araştırmacı bu çalışmada öğrenciyi fazla zorlamadan dikte çalışmasını kısa tutmuştur. Öğrenci 52 kelimedenden 46'sını doğru yazmıştır. Öğrencinin 22. saat performansı aşağıda gösterilmiştir:

Resim 43: B Öğrencisinin 22. Saat Çalışması

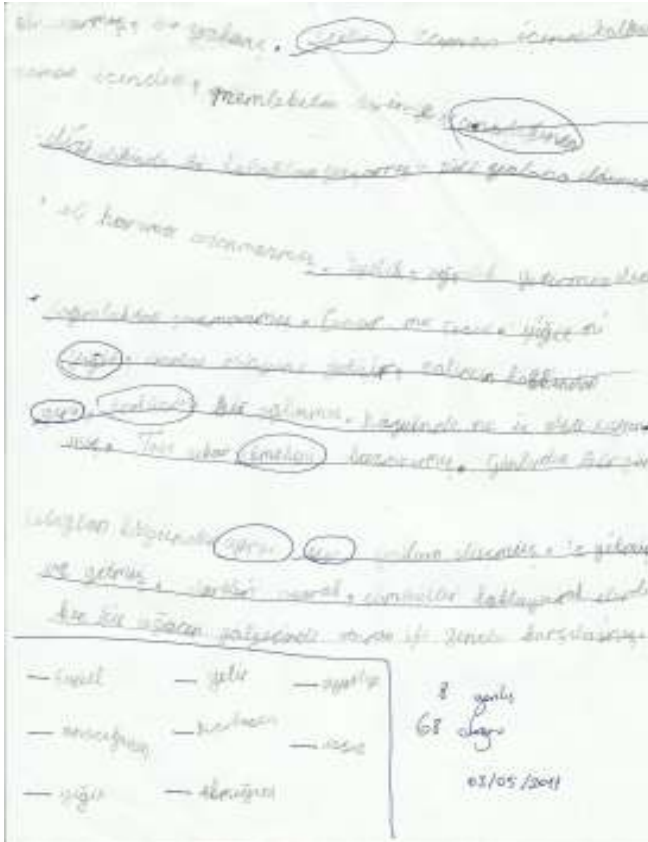
A öğrencisi 52 kelimedenden 48'ini doğru yazmıştır. Öğrenci doğru yazmada başarılı olsa da harflerin yazımında hatalar yapmaktadır. Öğrencinin bu saatteki yazım performansı şu şekildedir:

Resim 44: A Öğrencisinin 22. Saat Çalışması

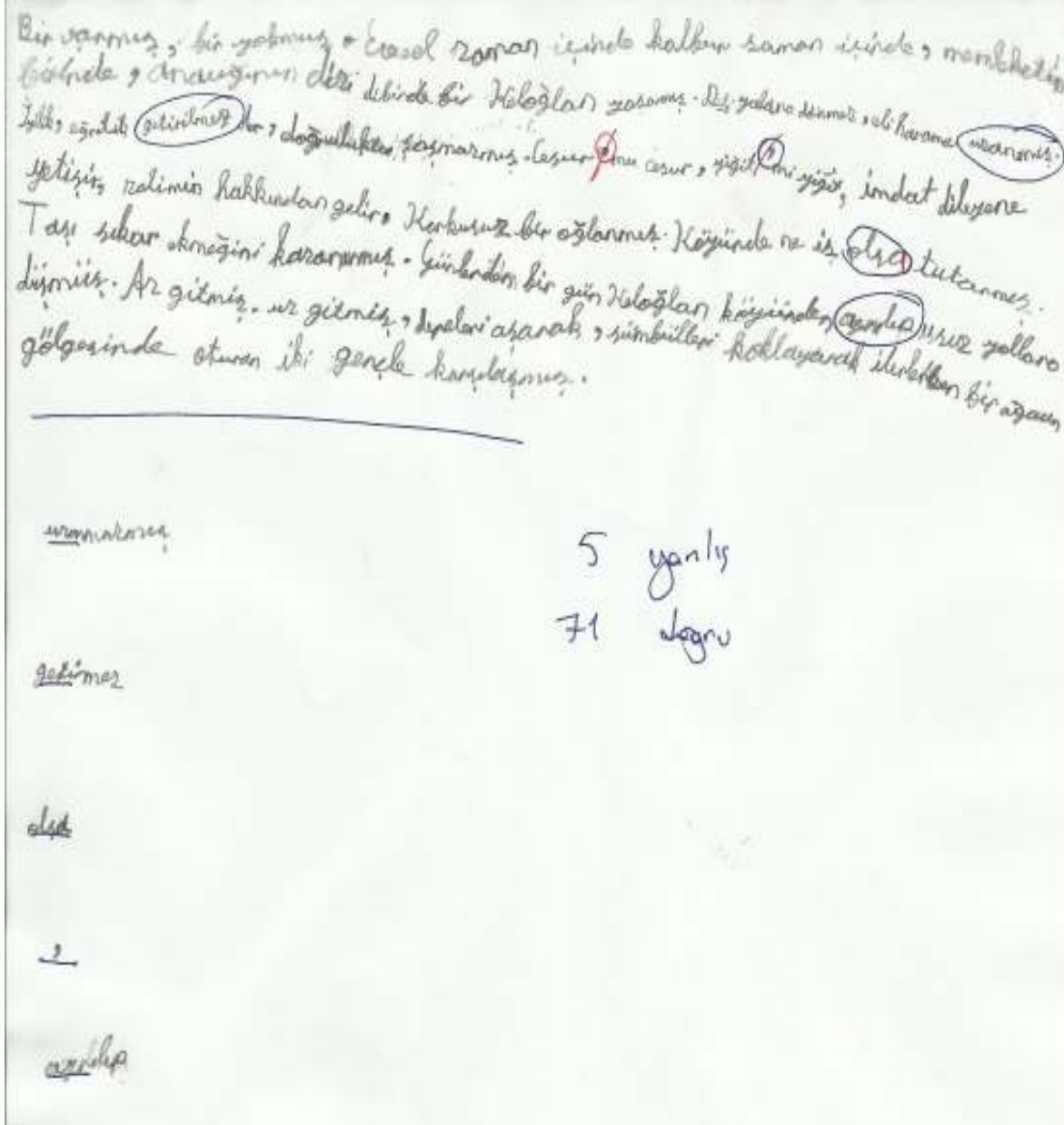
Çalışmanın 23. Saati

Çalışmanın 23. saatinde öğrenciler oldukça isteklidir. Bu çalışma saatinde 76 kelimelik metin dikte ettirilmiştir. B öğrencisi 76 kelimedenden 68'ini doğru yazmıştır. Sayfa düzeni önceki çalışmalara göre daha iyidir. Ayrıca yazısı da daha okunaklıdır. Öğrencinin bu saatteki performansı şöyledir:

Resim 45: B Öğrencisinin 23. Saat Çalışması

A öğrencisi de 76 kelimededen 71' ini doğru yazmıştır. Ancak öğrencinin klemi çok fazla bastırması yazım temizliğini olumsuz etkilemektedir. Öğrencinin çok küçük yazması da okunaklılığı olumsuzlaştırmaktadır. Öğrencinin performansı şu şekildedir:

Resim 46: A Öğrencisinin 23. Saat Çalışması

Çalışmanın 24. Saati

Çalışmanın 24. saatinde 85 kelimelik bir metin yazdırılmıştır. B öğrencisinin bu saatteki performansı oldukça yüksektir. Yazısı okunaklı, oldukça güzel, sayfa düzeni de iyidir. Öğrenci 85 kelimenin 80 'ini doğru yazmıştır. Yanlışlarının 2 tanesini noktadan sonra küçük harfle başlaması oluşturmaktadır. Öğrenci çalışmanın sonunda yıldız almış ayrıca sınıf

tarafından alkışlanmıştır. Bu durum öğrenciyi çok mutlu etmiş ve başarı güdüsünü artırmıştır.

Öğrencinin performansı aşağıda gösterilmiştir:

Bir varmış, bir yokmuş. ~~Memleketin birinde~~ ~~paris~~ ~~tilağın eli anası~~ ~~çocukluk~~ ~~444~~ ~~1944~~. ~~Her sabah okula gelip, eşğini~~ ~~de yanına alır~~ ~~doğrusu~~ ~~ermene~~ ~~gidirmiş.~~ ~~Bir sabah yine~~ ~~eşğini yanına koymuş, o ermene~~ ~~varmış.~~ ~~su~~ ~~kurmuş.~~ ~~dalları~~ ~~badaya~~ ~~ya~~ ~~belki~~ ~~denmiş.~~ ~~başlamış~~ ~~çalışmaya.~~ ~~öğlene~~ ~~başlar~~ ~~dormen~~ ~~den~~ ~~çalışması~~ - ~~saatünde~~ ~~eşğini~~ ~~uykuya~~ ~~tamamlamış.~~ ~~Byle~~ ~~yaralmış.~~ ~~Byle~~ ~~suzanmış.~~ ~~ki~~ ~~herkes~~ ~~kendini~~ ~~göle~~ ~~itmiş.~~ ~~Suyu~~ ~~duru~~ ~~mu?~~ ~~temiz~~ ~~mi?~~ ~~bulmacaları~~ ~~başına~~ ~~konanmış.~~ ~~Gölen~~ ~~suyu~~ ~~bu~~ ~~gibiymiş.~~ ~~bulmacaları~~ ~~bulmuş.~~ ~~ama~~ ~~tilağın~~ ~~an~~ ~~kurmuş~~ ~~dikkat~~ ~~ederik~~ ~~hali~~ ~~yokmuş.~~ ~~Elini~~ ~~uykuya~~ ~~uykuya~~ ~~gölen,~~ ~~kurmacaları~~ ~~bir~~ ~~ağaca~~ ~~yaşamış.~~

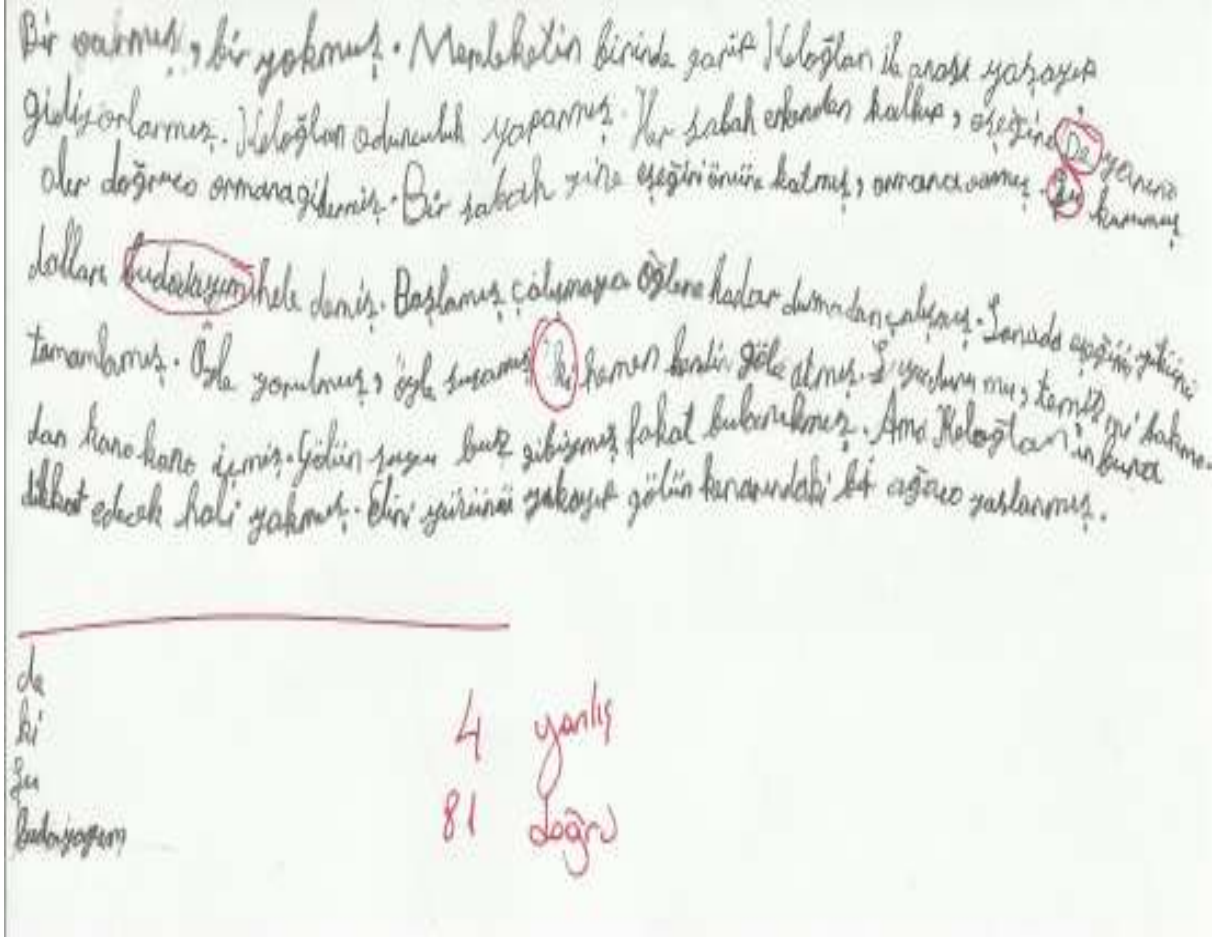
---

aler 5 yanlış
su 80 doğru
öğlene
çalışması
dikkat

04/05/2011

Resim 47: B Öğrencisinin 24. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada 85 kelimededen 81'ini doğru yazmıştır. Ancak öğrenci çok küçük yazdığı için yazısı okunaklı değildir. Bu çalışmada B öğrencisindeki gelişim A öğrencisine oranla çok daha yüksektir. A öğrencisinin performansı aşağıda gösterilmiştir:

Resim 48: A Öğrencisinin 24. Saat Çalışması

Çalışmanın 25. Saati

Çalışmanın 25. saatinde de heceleme çalışmalarına devam edilmiştir. Öğrencilerden 39 kelimeyi hecelerine ayırmaları ve hecelerine ayrılmış şeklini kelimenin altına tekrar yazmaları istenmiştir. Öğrenciler her hece için bir alkış kullanmaktadır. Böylelikle hecelerine ayırma işi daha zevkli hale gelmektedir.

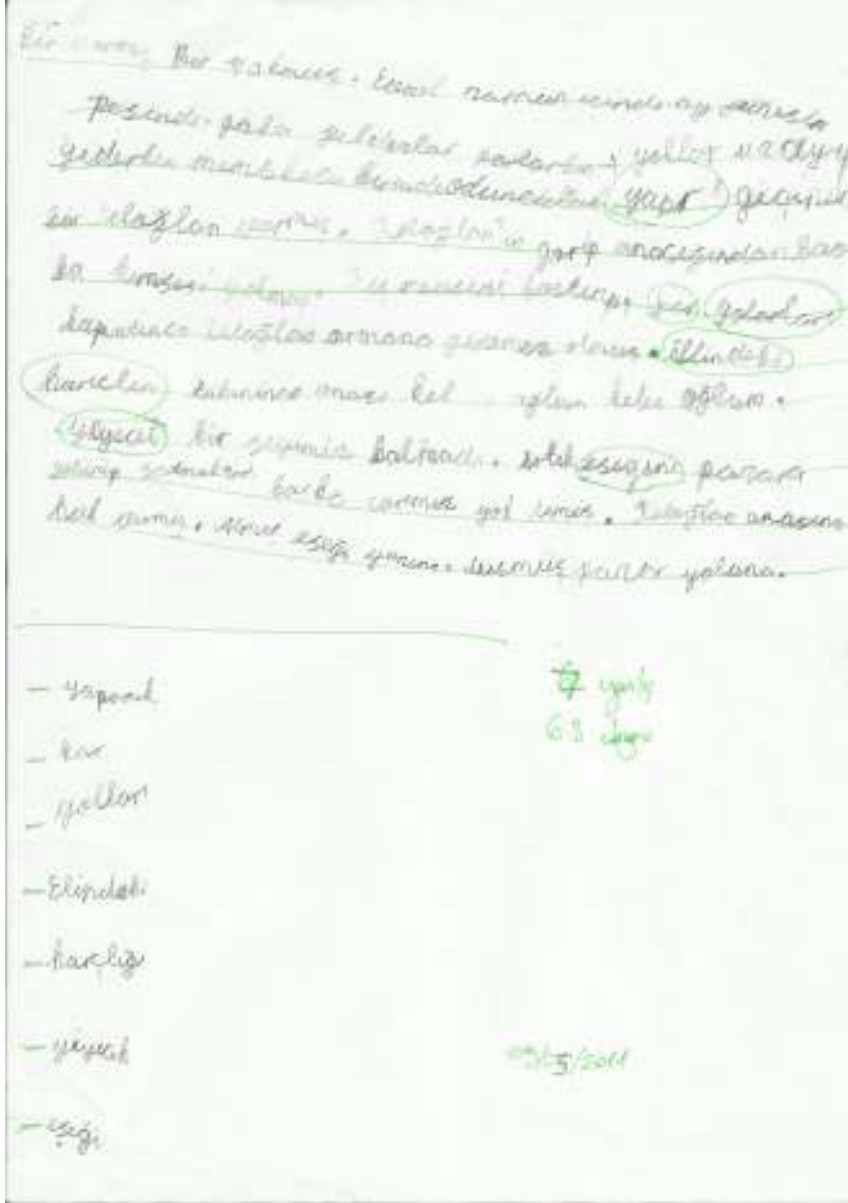
B öğrencisi bu çalışmada 39 kelimededen 32'sini doğru şekilde hecelerine ayırmıştır. Öğrencinin bu çalışma saatindeki performansı şu şekildedir:

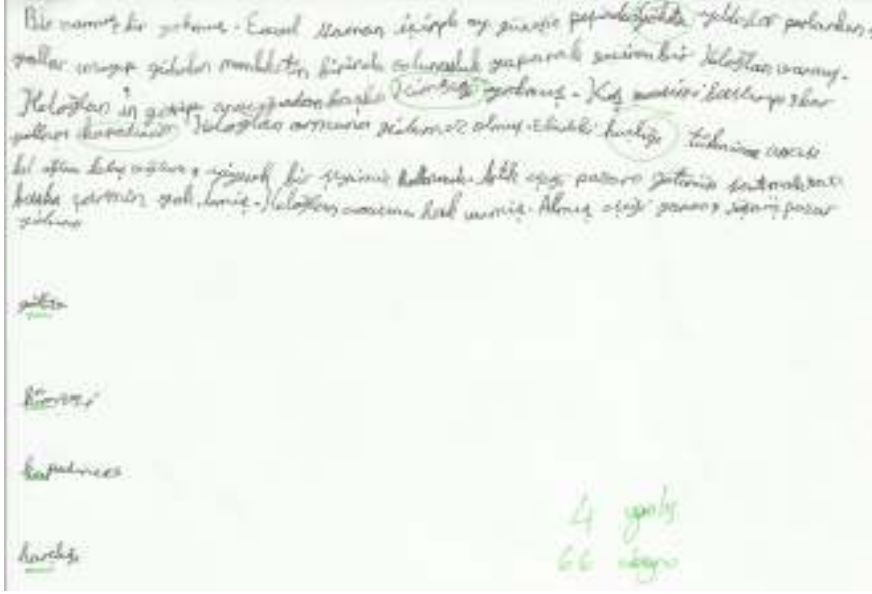

B öğrencisi bu çalışmada 70 kelimenin 63'ünü doğru yazmıştır. Diğer saatlerdeki çalışmalarda da olduğu gibi bu saatteki çalışmada da öğrenci yanlışlarını kendisi bulmuş ve kâğıdın alt kısmına yanlış yazdığı kelimeleri düzelterek tekrar yazmıştır. B öğrencisinin yazısı A öğrencisine göre daha okunaklıdır. Öğrencinin yazısı her geçen gün daha iyi bir hale gelmektedir. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıda belirtilmiştir:

Resim 51: B Öğrencisinin 26. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada 70 kelimedenden 66'sını doğru yazmıştır. A öğrencisi kalem gereğinden fazla bastırıldığından ve çok küçük yazdığından yazısı okunaklı değildir. Ayrıca öğrenci hala büyük küçük harf yazımında hatalar yapmaktadır. Öğrencinin bu saatteki çalışması şöyledir:

Resim 52: A Öğrencisinin 26. Saat Çalışması

Çalışmanın 27. Saati

Çalışmanın 27. saatinde sınıf kitaplığındaki *Ezop Masalları* adlı kitabın ilk 68 kelimesi öğrencilere dikte ettirilmiştir. Çalışmalar sırasında öğrencilere özel isimlerin yazımı ve özel isme gelen eklerin ayrımı konusu anlatılmıştır. B öğrencisi 68 kelimenin 62'sini doğru yazmıştır. Öğrencinin bu çalışmadaki yazısı kaleme gereğinden az bastırıldığından okunaksızdır. Öğrencinin bu saatteki yazısı şöyledir:

Resim 53: B Öğrencisinin 27. Saat Çalışması

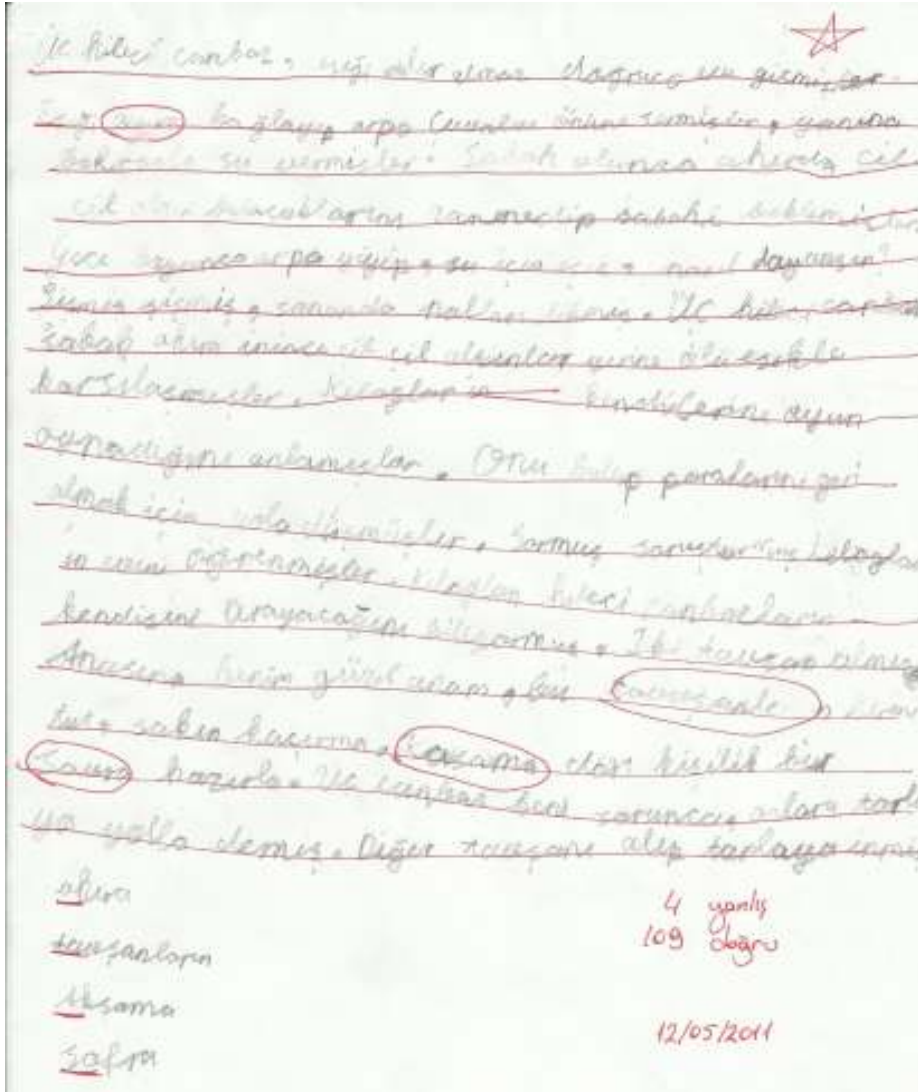

Çalışmanın 29. Saati

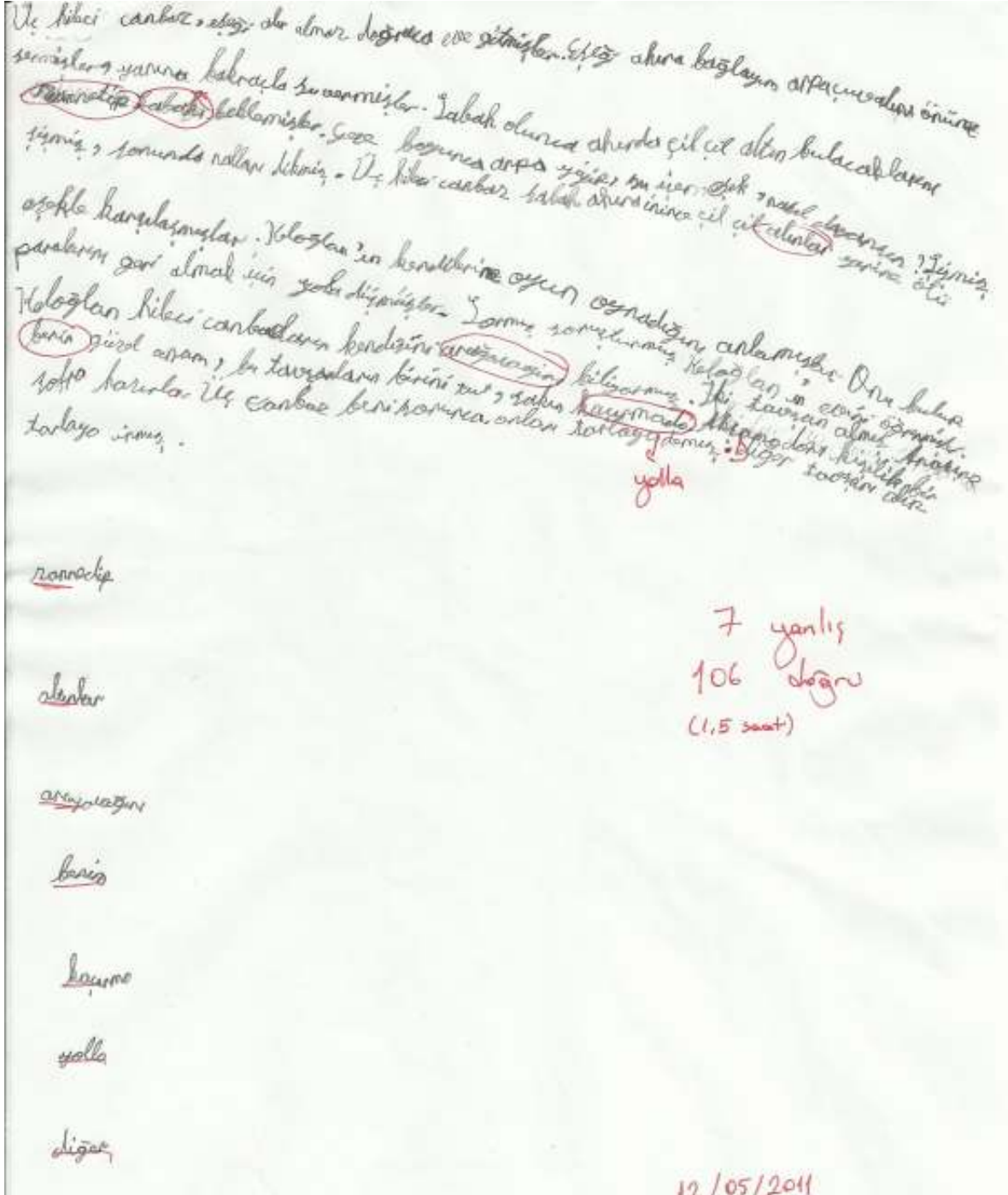
Çalışmanın 29. saatinde öğrencilere sınıf kitaplığındaki *Ezop Masalları* adlı kitabının 113 kelimelik kısmı dikte ettirilmiştir. Çalışma bir saatten biraz fazla sürmüştür. Öğrencilerin ikisinin de yazım hızı artmıştır. Böylelikle çalışmalarda artık daha fazla sayıda kelime dikte ettirilmektedir.

Bu çalışmada da B öğrencisi A öğrencisinden daha başarılıdır. B öğrencisinin yazısı her geçen gün daha okunaklı ve doğru hale gelmektedir. Öğrenci noktalama işaretlerini de kavramaya başlamıştır. Öğrenci 113 kelimenin 109'unu doğru olarak yazmıştır ve pekiştireç olarak çalışma kâğıdına yıldız işareti yapılmıştır. Bu pekiştireç öğrenciyi çok mutlu etmiştir. Öğrencinin harflerin bağlantısında hataları olsa da öğrencideki büyük gelişim göze çarpmaktadır. B öğrencisinin bu saatteki çalışması aşağıda gösterilmektedir:

Resim 57: B Öğrencisinin 29. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada da B öğrencisinin gerisinde kalmıştır. Öğrencinin yazısı bu çalışmada da çok okunaklı değildir. Harflerin bağlantıları hatalı ve yazılar birbirinin içine girmiş durumdadır. Öğrenci 113 kelimenin 106'sını doğru olarak yazmıştır. A öğrencisinin performansı şu şekildedir.

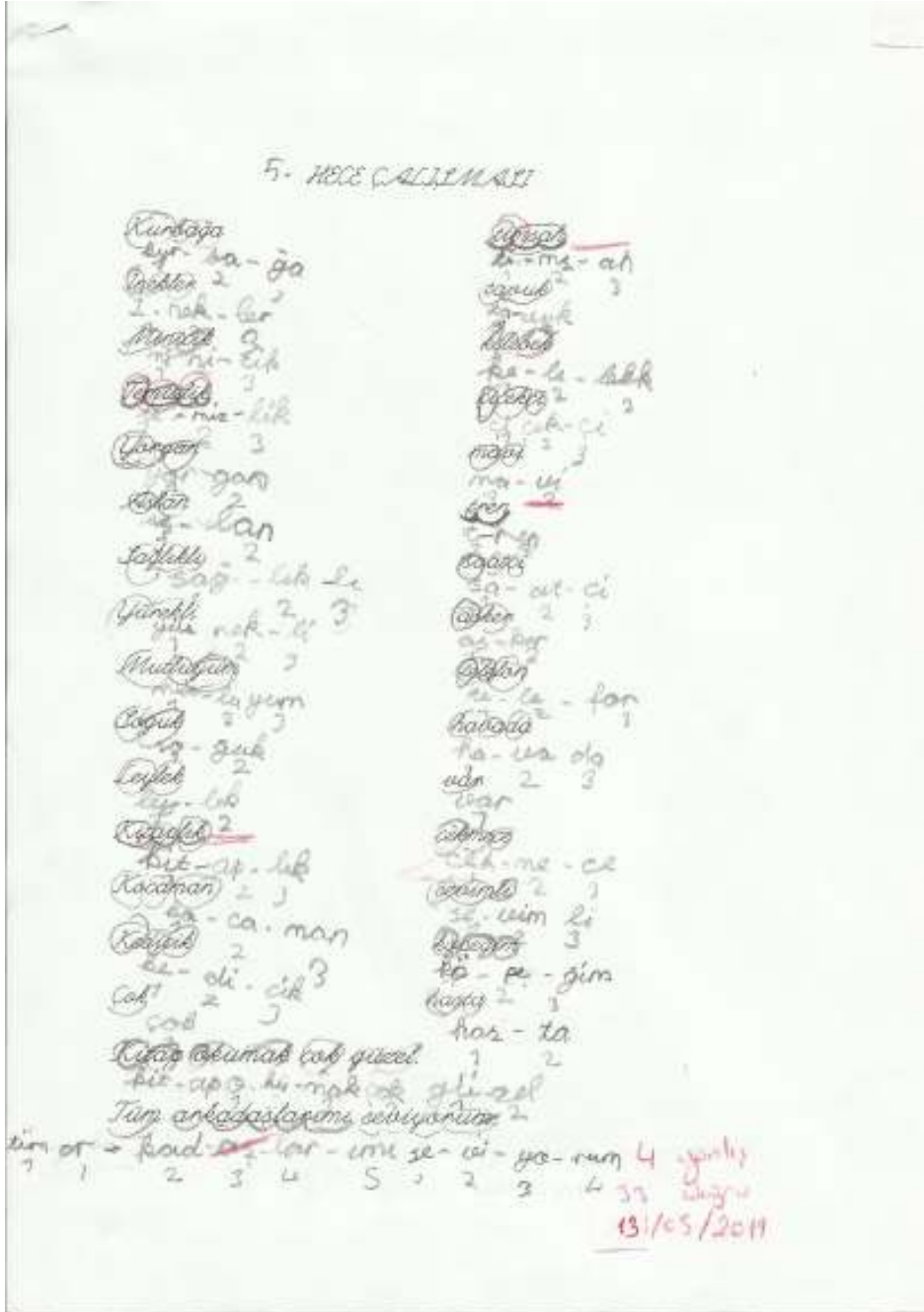
Resim 58: A Öğrencisinin 29. Saat Çalışması

Çalışmanın 30. Saati

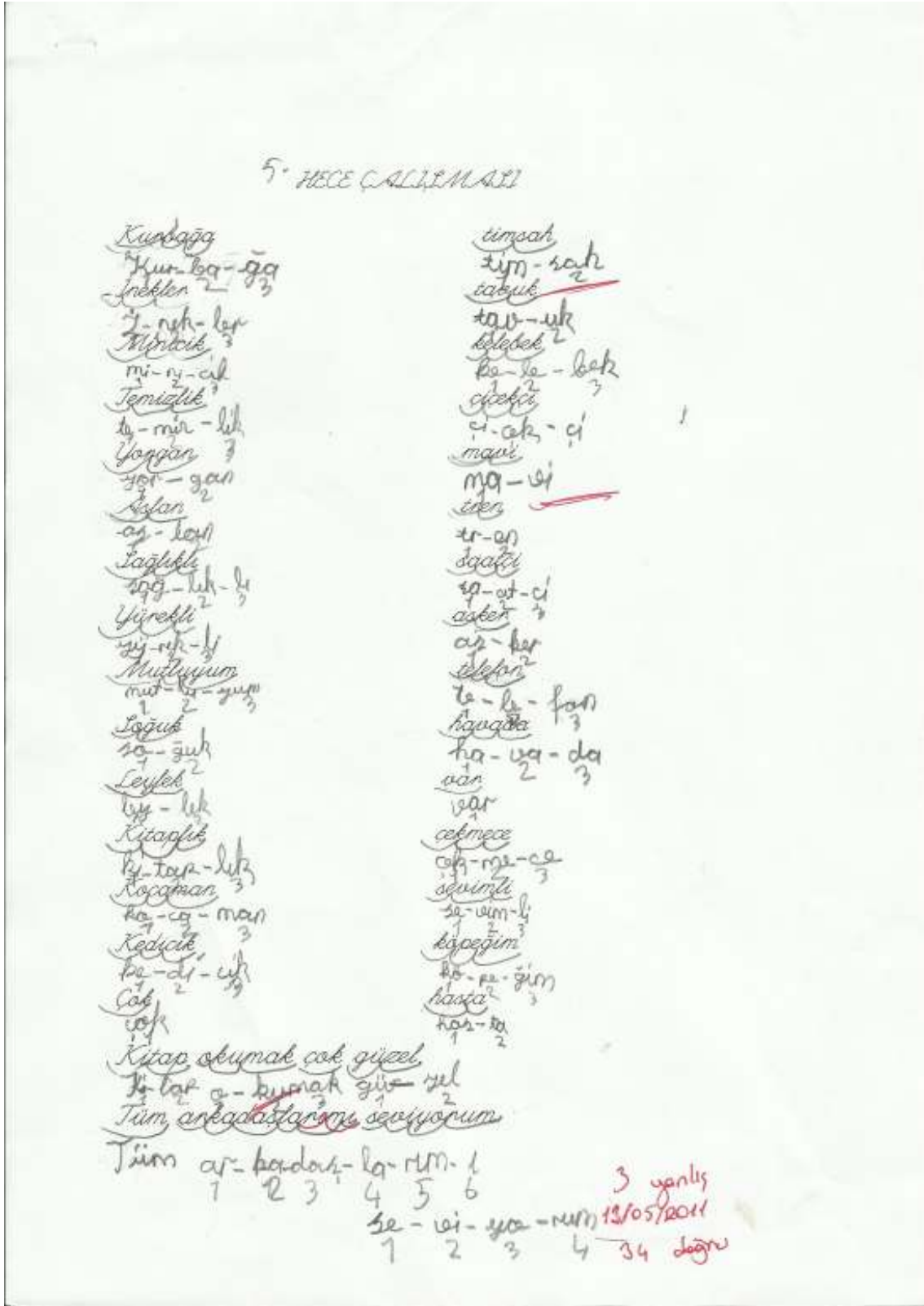
Çalışmanın 30. saatinde de heceleme çalışmasına devam edilmiştir. Öğrencilerden 37 kelimeyi önce hecelerine ayırmaları ve daha sonra da kelimenin altına kaç hece olduğunu sayı ile yazıp bu sayılara uygun heceyi tekrar yazarak kelimeyi hecelerine ayırmaları istenmiştir.

Bu çalışmada B öğrencisi 37 kelimedenden 33'ünü doğru olarak hecelerine ayırabilmiştir. Öğrencinin 30. saat çalışması şu şekildedir:

Resim 59: B Öğrencisinin 30. Saat Çalışması

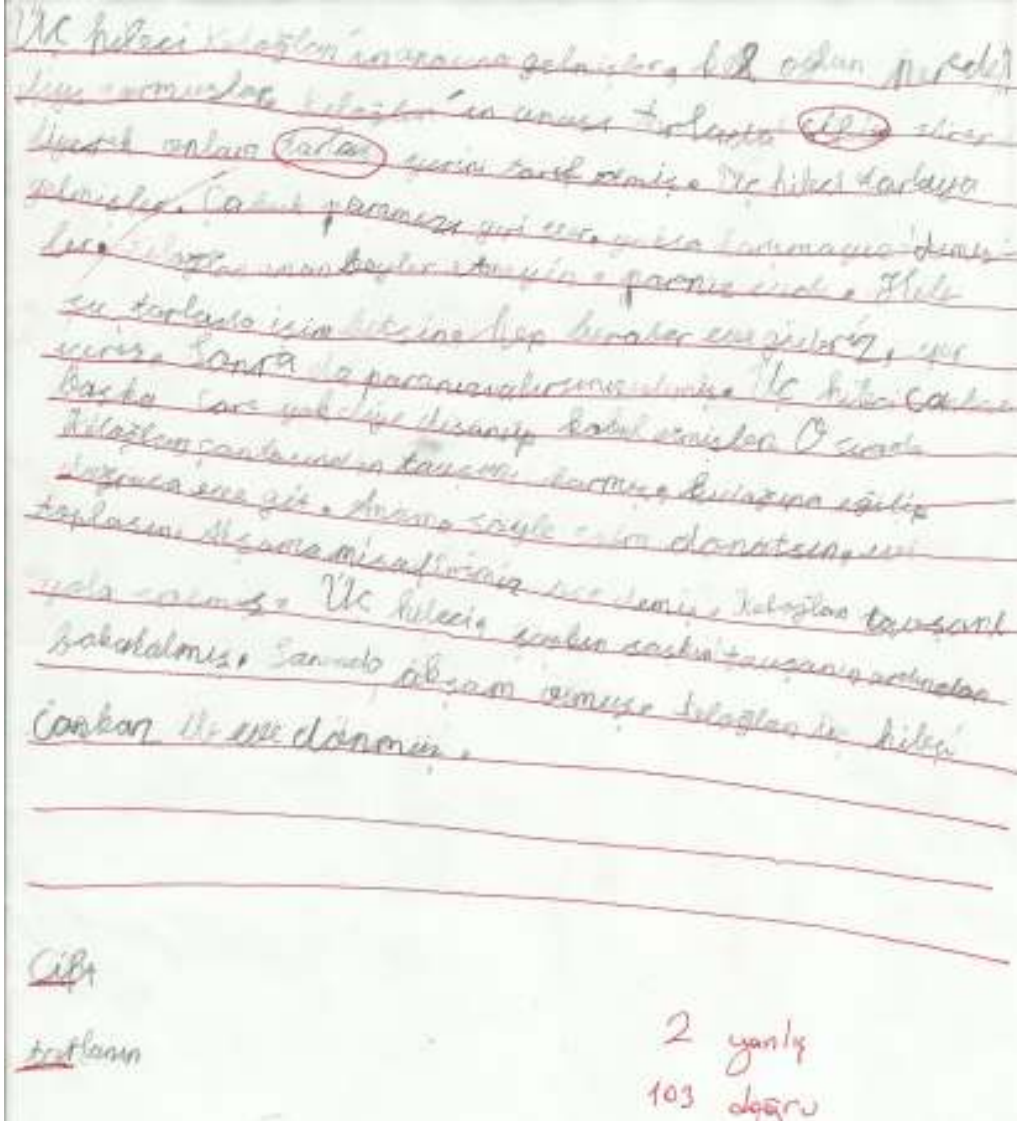
A öğrencisi de bu çalışmada 37 kelimedenden 34 'ünü doğru olarak hecelerine ayırabilmiştir. Öğrencinin 30. saat çalışması aşağıda gösterilmiştir.

Resim 60: A Öğrencisinin 30. Saat Çalışması

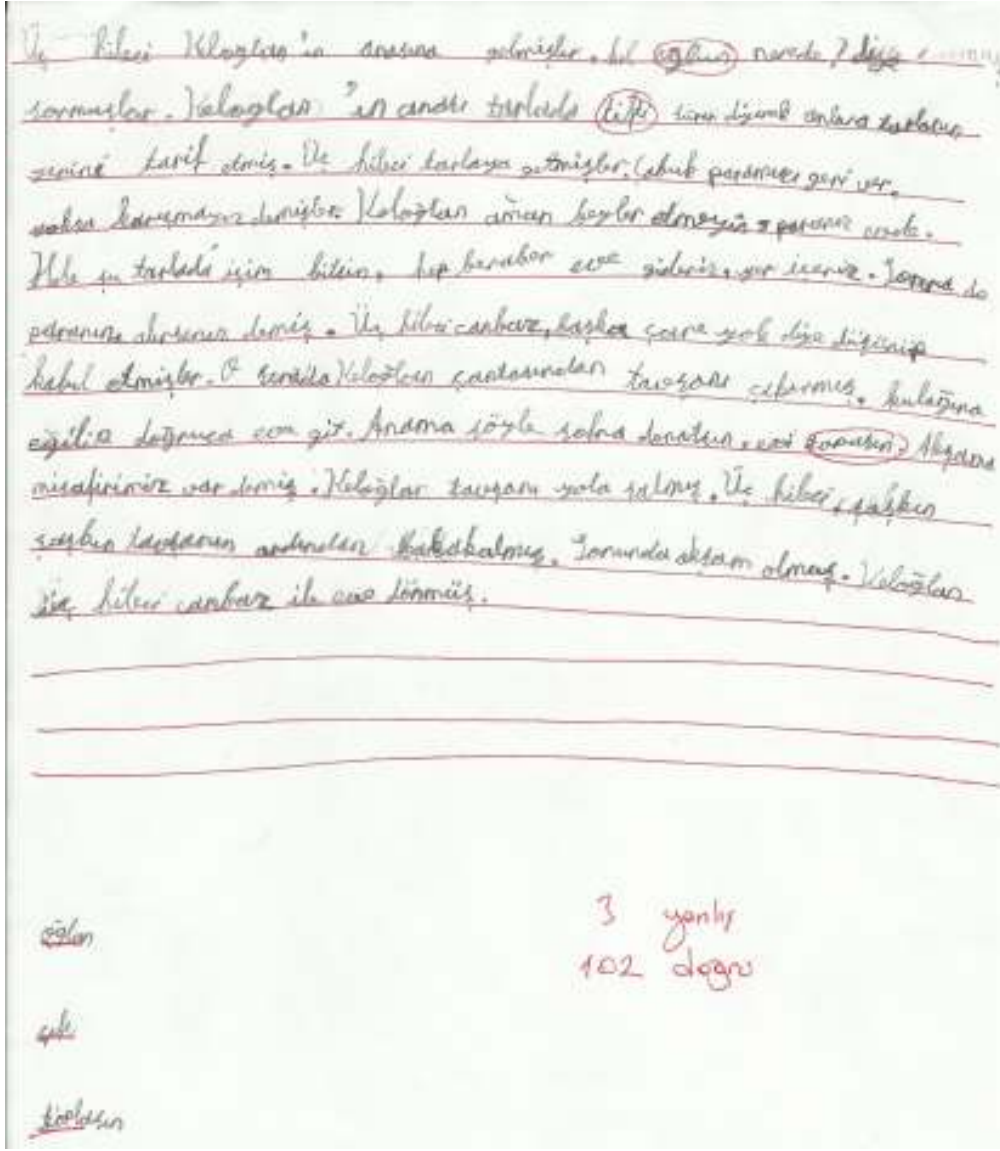
Çalışmanın 31. Saati

Çalışmanın 31. saatinde sınıf kitaplığındaki *Ezop Masalları* adlı kitabın 105 kelimelik bölümü öğrencilere dikte ettirilmiştir. B öğrencisi bu çalışmada da A öğrencisinden daha fazla doğru kelime yazmıştır. Ancak A öğrencisinin sayfa düzeni bu çalışmada daha iyidir. B öğrencisi bu çalışmada 105 kelimedenden 103'ünü doğru olarak yazmıştır. Öğrencinin yazım performansı aşağıdadır:

Resim 61: B Öğrencisinin 31. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada 105 kelimedenden 102'sini doğru olarak yazmıştır. Öğrencinin bu çalışmadaki sayfa düzeni son çalışmalarına göre daha iyidir. Öğrencinin bu çalışmadaki yazım performansı aşağıda gösterilmiştir.

Resim 62: A Öğrencisinin 31. Saat Çalışması

Çalışmanın 32. Saati

Çalışmanın bu saatinde de sınıf kitaplığındaki aynı hikâye kitabından bir önceki çalışmanın devamı olan 99 kelime öğrencilere dikte ettirilmiştir. Sınıf kitaplığındaki bu kitabı öğrencilerin okumasına izin verilmemiştir. Çünkü öğrencilerin kelimeleri daha önceden görmesi istenmemiştir. Ayrıca öğrencilere yanlış olarak yazdıkları kelimeler ev ödevi olarak verilmeye devam edilmektedir.

B öğrencisi bu çalışmada da A öğrencisinden daha fazla kelimeyi doğru olarak yazmıştır. B öğrencisi 99 kelimedenden 97'sini doğru olarak yazmıştır. Ancak öğrencinin sayfa düzeni ve harflerin yazımı konusundaki sorunları hala devam etmektedir. Öğrencinin performansı şu şekildedir:

Çocuklar hakemler ki Keloglan'ın gönderdiği tavşan cıvda-
İstelik tavşana lambik atıldığı gibi safra kurulumuz, en diğercilimiz.
Bu da Keloglan'ın oca gönderdiği tavşan bir bili acağıymış -
Eveleki tavşan Keloglan'ın anısına kurdulmuş ikinci tavşanımız -
İki hile, tavşana söz dinlediğini sanadık çok şüpheliler. Böyle
bir tavşanın çok para edeceğine düşünürsek tavşan Keloglan'dan satın
almak istemiyorduk Keloglan'ın bir eme yapmışken alalım, eğer ^{para} çok ~~çok~~
verdik. Böyle mura satılmam, lütfen. İki hile, yüz altın istesen Keloglan'a
istediği ~~alını~~ verir tavşanı alıp getmiş. Yol boyunca bu marifetli
tavşanı haca satamaz diye hesap etmişler. Sonunda hilekarlık için oturdular
da icelerinden biri, hile su tavşanı bir deneyelim demiş.

Keloglan'dan
4 yanlış
95 doğru

Keloglan'a
alın

Resim 64: A Öğrencisinin 32. Saat Çalışması

Çalışmanın 33. Saati

Çalışmanın 33. saatinde de öğrencilere sınıf kitaplığındaki aynı kitaptan 77 kelimelik kısım dikte ettirilmiştir. Her iki öğrenci de çalışmaya başlamadan önceki durumlarına göre artık çok daha başarılıdır. Her iki öğrencinin de doğru yazım başarı yüzdeleri ilk baştaki hallerine göre çok daha yüksektir.

B öğrencisi bu çalışma saatinde 77 kelimenin hepsini doğru olarak yazmıştır. Öğrencinin harflerin yazımında bazı bağlantı hataları olsa da öğrenci araştırmanın ilk saatlerine kıyasla oldukça büyük bir gelişme kaydetmiştir. Öğrencinin başarısının en büyük sebebi çalışma süresince çok istekli oluşu ve başarma hissini kendisinde oluşturduğu güven duygusudur. Öğrencinin bu çalışma saatindeki yazım performansı şu şekildedir:

~~Tavşan çantada çabırıp buluşna eğilme. Ols tavşan, ayaklar tavşan. İör dikeyen, is bilen tavşan. Birin eve su tepenin altında, ekimuz katmanlı alab kalınları yapıda. İler siir, hamme siirler. Sofrayı haris etsin, bir baklesin demis. Tavşan tepaya doğru salmış. Tavşan hoplaya zıplaya, tepaya doğru salmış. İler kileci elerini avuşturma, ne karanlı bir alıştırma yaptık, diye sesini duyduk. Bir raman sonra can baskılar eve varmışlar. Kapıyı geçip adaya girmişler ki evin harime uymuyor. Ne acıkta yemek, ne ortada salma var.~~

0 yanlış 77 doğru

Resim 65: B Öğrencisinin 33. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada 77 kelimedenden 75'ini doğru olarak yazmıştır. A öğrencisi de sayfa düzeni konusunda her geçen gün bir gelişme göstermektedir. A öğrencisinin bu saatteki yazım performansı aşağıda gösterilmiştir:

Tavşan çantada çabırıp buluşna eğilme, ols tavşan, ayaklar tavşan. İör dikeyen, is bilen atan Birin eve su tepenin altında, ekimuz katmanlı, alab kalınları yapıda. İler siir, hamme siirler. Sofrayı haris etsin, bir baklesin demis. Tavşan tepaya doğru salmış. Tavşan hoplaya zıplaya, tepaya doğru salmış. İler kileci elerini avuşturma, ne karanlı bir alıştırma yaptık, diye sesini duyduk. Bir raman sonra can baskılar eve varmışlar. Kapıyı geçip adaya girmişler ki evin harime uymuyor. Ne acıkta yemek, ne ortada salma.

Tavşan
katmanlı

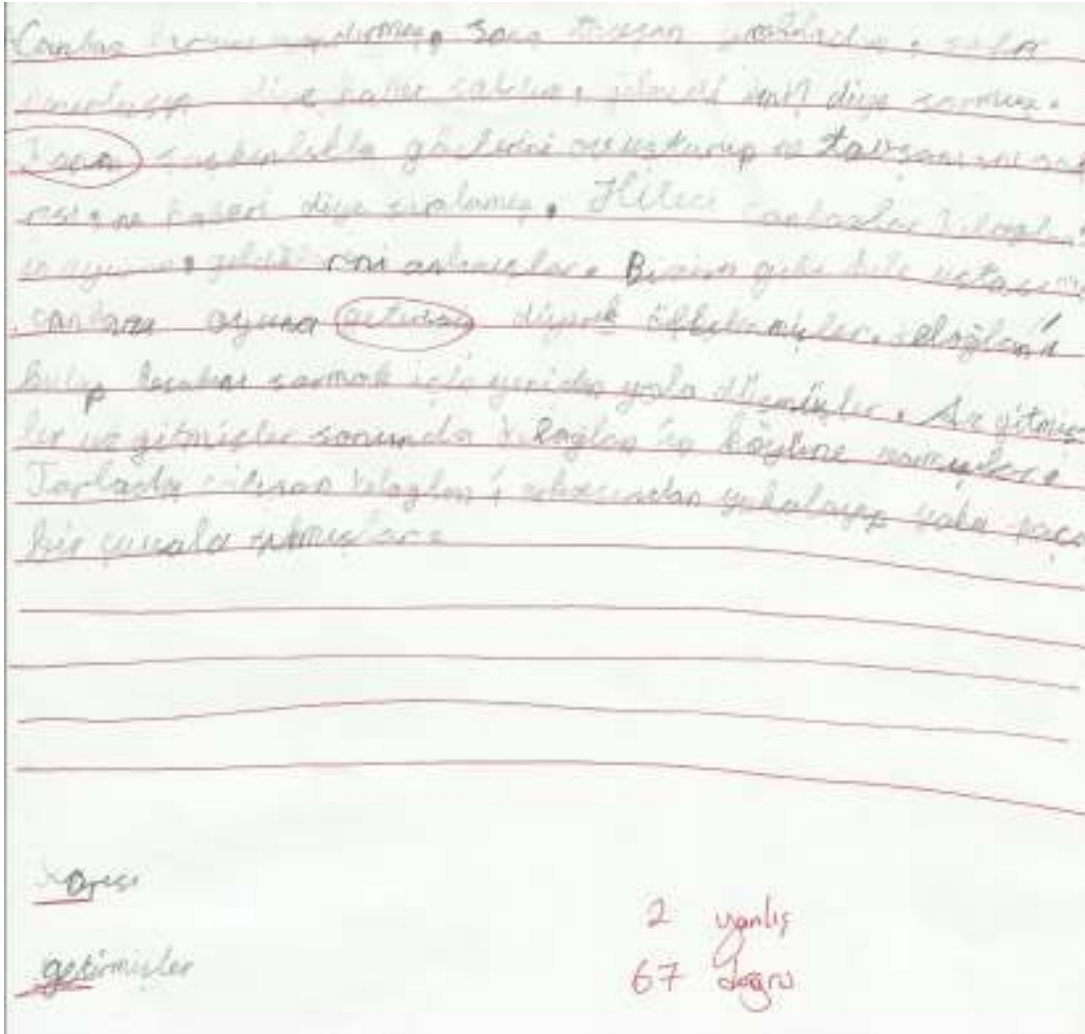
2 yanlış
75 doğru

Resim 66: A Öğrencisinin 33. Saat Çalışması

Çalışmanın 34. Saati

Çalışmanın 34. saatinde öğrencilere sınıf kitaplığındaki aynı kitaptan 69 kelimelelik kısım dikte ettirilmiştir. Her iki öğrenci de noktalama işaretlerinin kullanımı ve özel isimlerin yazımı konusunda artık daha başarılıdır.

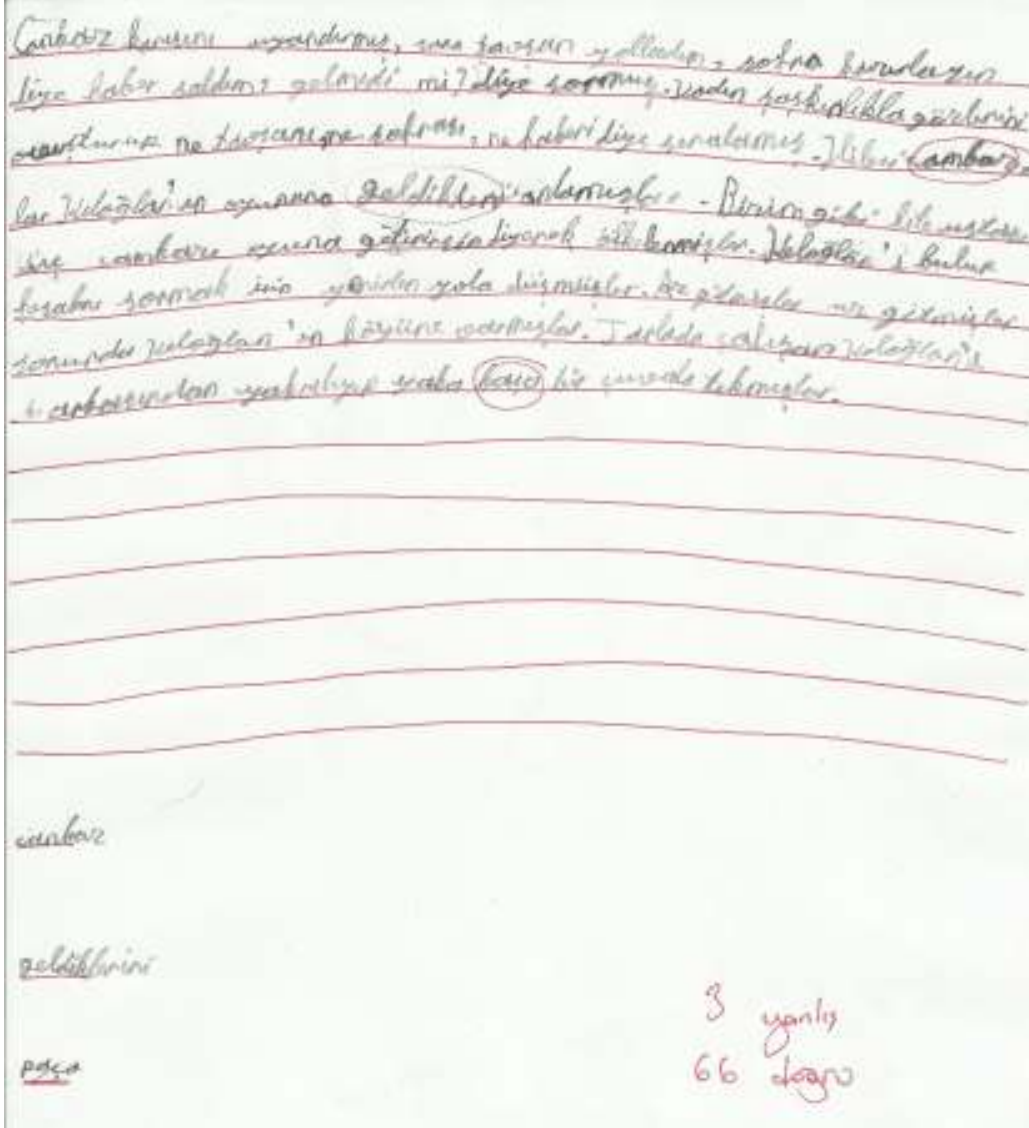
Bu çalışmada da B öğrencisi A öğrencisinden daha başarılıdır. B öğrencisi 69 kelimedenden 67'sini doğru olarak yazmıştır. Öğrencinin bu çalışmadaki yazım performansı aşağıda gösterilmiştir:

Resim 67: B Öğrencisinin 34. Saat Çalışması

A öğrencisi de bu çalışmada 69 kelimedenden 66'sını doğru olarak yazmıştır. A öğrencisinin yazısını çalışmaya başlamadan önceki hali ile kıyasladığımızda bu öğrencinin de gözle görülür bir gelişim gösterdiği ortaya çıkmaktadır. Bu öğrencinin de bu çalışma saatindeki performansı aşağıdaki gibidir:

Resim 68: A Öğrencisinin 34. Saat Çalışması

Çalışmanın 35. Saati

Çalışmanın 35. saatinde de heceleme çalışmalarına devam edilmiştir. Öğrencilere 43 kelimedenden oluşan bir çalışma kâğıdı verilmiştir. Öğrencilerden kelimeleri önce hecelemeleri, sonra kelimenin altına hecelenmiş şeklini hece sayılarıyla beraber tekrar yazmaları istenmiştir. Heceleme çalışmalarında A öğrencisi B öğrencisine göre daha başarılıdır.

B öğrencisi bu çalışmada 43 kelimedenden 38'ini doğru olarak hecelerine ayırabilmiştir. B öğrencisi tüm kelimeleri alkışlayarak hecelerine doğru olarak ayırabilmektedir, kelimenin hecelerine ayrılmış şeklini sözlü olarak ifade edebilmektedir; fakat çalışma kâğıdında kelimeyi hecelerine ayırmada zorlanmaktadır. Öğrencinin bu çalışma saatindeki heceleme performansı aşağıdaki gibidir:

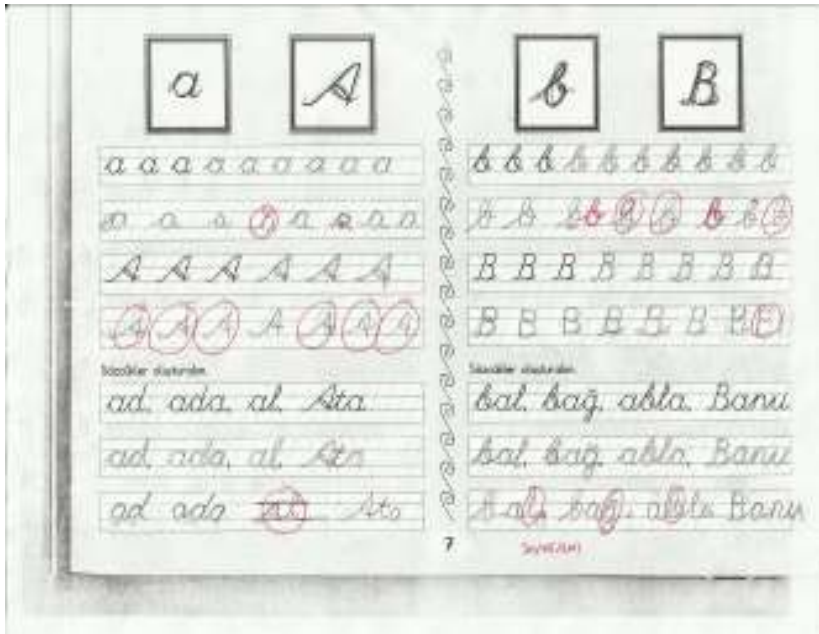

Araştırmacı ilk olarak harfleri daha doğru olarak yazmaları için öğrencilere harflerin doğru yazımına yönelik çalışma kâğıtları vermiştir. Öğrencilerden önce çalışma kâğıdını doldurmaları istenmiştir. Araştırmacı ile öğrenciler çalışmadan sonra yanlış yazımlar konusunda beraber hataları bulup yanlışları irdelemişlerdir. Ayrıca o gün çalışılan harfler öğrencilere ödev olarak verilmiştir.

Öğrenciler ilk harflerin yazımında hatalar yapsalar da daha sonraki harflerin yazımında daha iyi bir duruma gelmişlerdir. Ayrıca araştırmacı dikte çalışmalarının şimdiye kadar olan kısmında öğrencilerin sayfa düzeni konusunda zorlanmalarını engellemek için, öğrencilerin yazı yazdıkları kâğıda yatay çizgiler çizmekteydi. Araştırmacı bu hatasını fark etmiş ve araştırmacının kalan kısmında kılavuz çizgili kâğıt kullanma kararı almıştır. Böylece öğrencilerin harflerin bağlantılarını daha iyi yapabileceğini düşünmüştür.

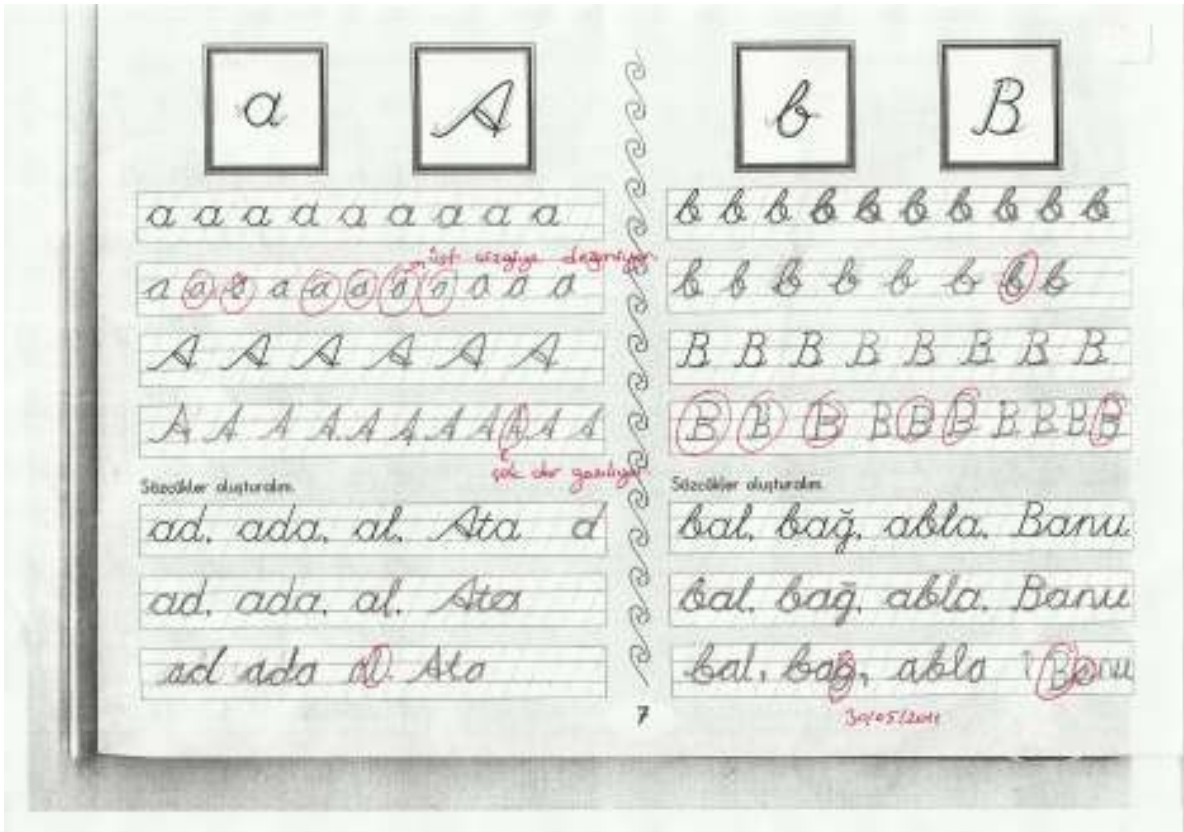
Çalışmanın 36. saatinde öğrencilere harf çalışma kâğıtları verilmiştir. Bu saatte “A.a.B.b” seslerinin yazımına yönelik çalışma yapılmıştır. Öğrenciler çalışma kâğıdını tamamladıktan sonra yanlışlar ve nedenleri üzerinde konuşulmuştur.

B öğrencisi çalışma kâğıdının kılavuz çizgilerine dikkat etmeden yazmaktadır. Harfler iki yatay çizgi arasını (yazım aralığını) tam olarak doldurmamaktadır. Öğrenci ”B“ sesinde ise harfin kıvrımlarını yanlış yere yerleştirerek harfin şeklini bozmaktadır. B öğrencisinin bu çalışma saatindeki yazım performansı aşağıda gösterilmiştir.

Resim 71: B Öğrencisinin 36. Saat Çalışması

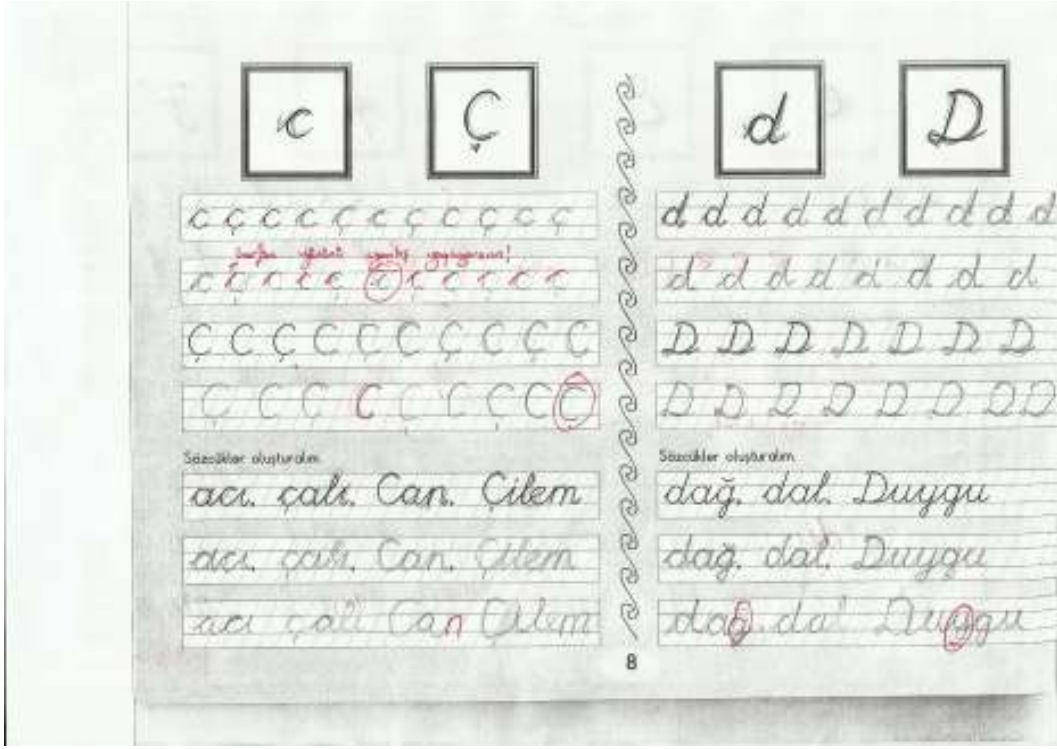
A öğrencisi de kılavuz çizgilere dikkat etmeden yazmakta ve harfi iki çizgi arasında (yazım aralığı) tam olarak doldurmadan yazmaktadır. Ayrıca bu öğrenci daha önceki çalışmada harfleri daraltıp birbiri içine girdirerek kelimeleri yazdığı gibi şimdi de harfi çok dar olarak yazmaktadır. Bu öğrenci de “B” sesinin yazımında zorluk yaşamıştır. Öğrenci kılavuz çizgilere ve harfin yazım yönüne dikkat etmeden yazarak, harfin şeklini yanlış yapmıştır. A öğrencisinin de bu çalışma saatindeki yazım performansı aşağıda gösterilmiştir:

Resim 72: A Öğrencisinin 36. Saat Çalışması

Çalışmanın 37. Saati

Çalışmanın 37. saatinde de öğrencilerle harflerin doğru olarak yazımı ve bağlantısına yönelik çalışmalara devam edilmiştir. Bu çalışmada “c,ç,d,C,Ç,D” harflerine çalışılmıştır. B öğrencisi bir önceki çalışmaya göre daha iyidir; fakat bu çalışmada da harfin yazım aralığı tam olarak doldurması kuralını yeterince uygulayamamış ve harflerin yazım yönünde hatalar yapmıştır. Öğrencinin bu saatteki performansı aşağıda gösterilmiştir.

Resim 73: B Öğrencisinin 37. Saat Çalışması

A öğrencisi de bu çalışmada bir önceki çalışmaya göre daha iyidir. Öğrenci “C” sesinde harfi çok dar ya da köşeli olarak yazmıştır. Öğrencinin aralığı tam olarak doldurmama hataları azalmıştır. A öğrencisinin 37. saatteki performansı aşağıdaki gibidir:

Resim 74: A Öğrencisinin 37. Saat Çalışması

Çalışmanın 38. Saati

Çalışmanın bu saatinde de seslerin doğru yazımı çalışmalarına devam edilmiştir. B öğrencisi aceleci davranıp çok hızlı yazma çabasına girdiğinden ya kılavuz çizgilere yeterince dikkat etmeden yazmakta ya da harflerin bağlantısını yanlış olarak yapmaktadır. Öğrenci “F” sesinin yazımını “f” sesinin yazımını ile karıştırmaktadır. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdaki gibidir:

Resim 75: B Öğrencisinin 38. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada “f, F” sesinin yazımında çok zorlanmıştır. Öğrenci “F” sesini yanlış olarak yazmıştır. Öğrencinin bu saatteki yazım çalışması şu şekildedir:

Resim 76: A Öğrencisinin 38. Saat Çalışması

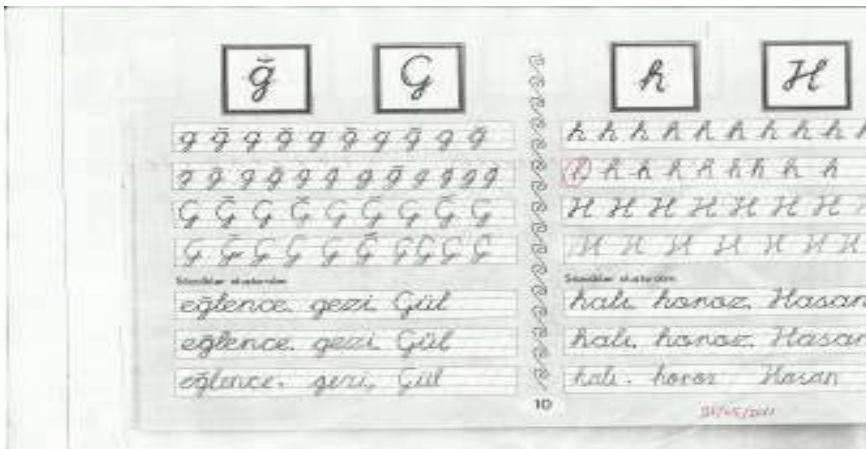
Çalışmanın 39. Saati

Çalışmanın bu saatinde de seslerin yazımı üzerinde çalışılmıştır. Bu saatte “ğ, Ğ, g, G, h, H” seslerine çalışılmıştır. B öğrencisi yazım aralığını tam olarak doldurma konusunda yine hata yapmıştır. Öğrenci aşırı şekilde hızlı yazmak istemekte ve bu nedenle de hatalar yapmaktadır. Ayrıca öğrenci kelime yazarken iki ses arasındaki bağlantıyı gereğinden fazla uzatarak eğim hatası yapmakta ve bu da seslerin çok aralıklı olmasına neden olmaktadır. Öğrencinin bu saatteki yazım performansı aşağıda belirtilmiştir:

Resim 77: B Öğrencisinin 39. Saat Çalışması

A öğrencisi seslerin doğru yazımı konusunda B öğrencisine göre daha iyidir. Öğrenci bu çalışmada neredeyse hiç hata yapmamıştır. Ayrıca öğrencinin yazısı her geçen çalışmada daha iyi bir hale gelmektedir. A öğrencisinin bu çalışma saatindeki yazım performansı şu şekildedir:

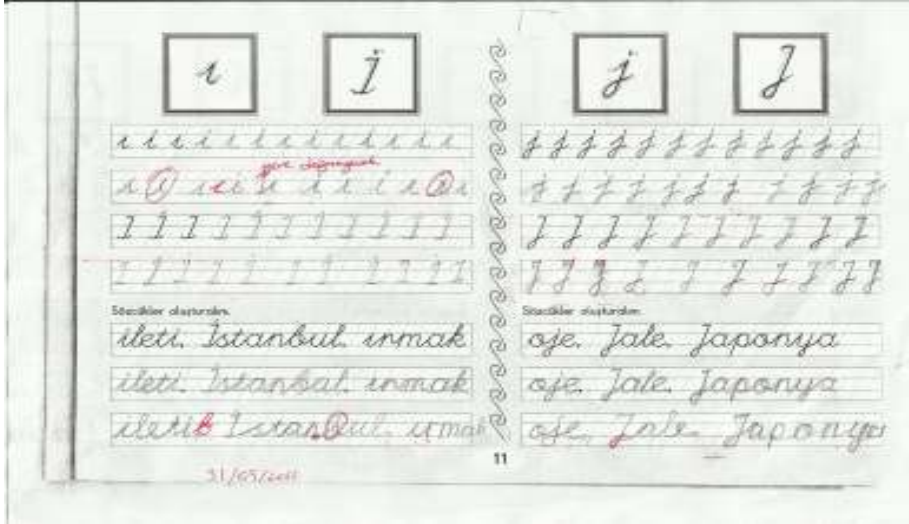

Resim 78: A Öğrencisinin 39. Saat Çalışması

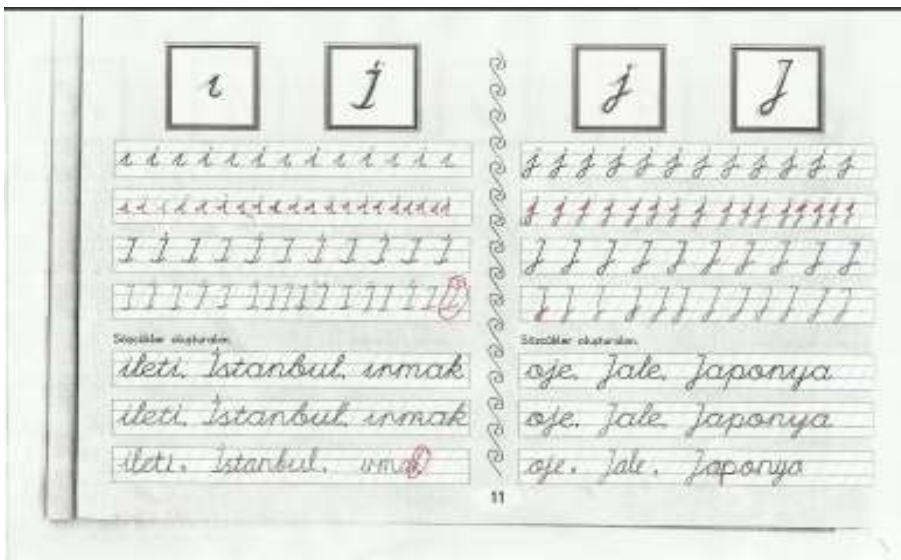
Çalışmanın 40. Saati

Çalışmanın 40. saatinde de seslerin doğru yazımı çalışmalarına devam edilmiştir. Bu çalışmada “ı, i, İ, İ, j, j” seslerinin yazımına çalışılmıştır. Her iki öğrenci de bir önceki çalışmaya göre daha başarılıdır. B öğrencisi aceleci tavrından dolayı hala hatalar yapmaktadır. Öğrenci harflerin bağlantısını hala gereğinden fazla uzun tutmaktadır Bu da yazının okunaksızlığına sebep olmaktadır. Öğrencinin performansı şu şekildedir:

Resim 79: B Öğrencisinin 40. Saat Çalışması

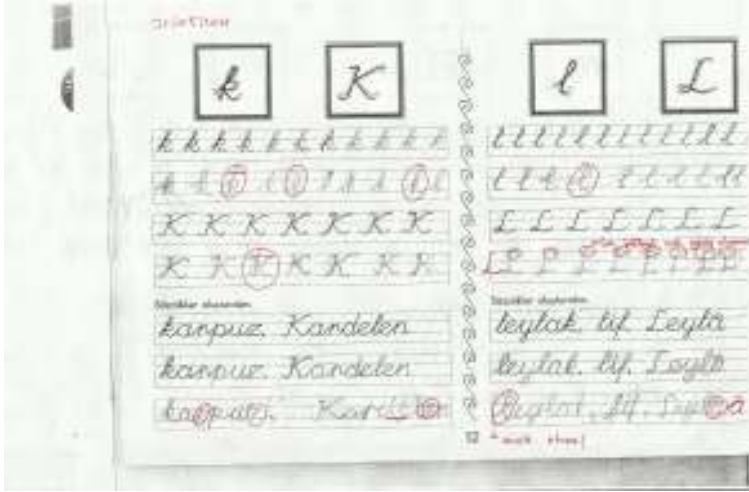
A öğrencisi bu çalışmada her iki sesin yazımında da sesin ilk yazım yönünü gereksiz kıvrımlarla çok yukarıdan başlatmıştır. Öğrenci yazısını büyük bir itina ile yazmaktadır. A öğrencisinin bu saatteki çalışması aşağıda gösterilmiştir:

Resim 80: A Öğrencisinin 40. Saat Çalışması

Çalışmanın 41. Saati

Çalışmanın 41. saatinde de seslerin doğru yazımı çalışmalarına devam edilmiştir. Bu çalışmada “k, K, l, L” seslerinin yazımına çalışılmıştır. Bu çalışmada da B öğrencisinin aşırı aceleci tavrı yanlışlar yapmasına sebep olmuştur. Öğrenci yazısında yazım çizgilerine yeterince dikkat etmemiştir. Ayrıca harflerin bağlantı eğimini bazen çok eğimli yapmakta bu da harfler arası gereğinden fazla boşluğa sebep olmaktadır. Öğrencinin performansı şöyledir:

Resim 81: B Öğrencisinin 41. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada “k, K” sesinin yazımını doğru olarak yapmıştır; ancak “l” sesinin yazımında ufak hatalar yapmıştır. Öğrenci çalışma kâğıdının alt kısmındaki kelimeleri yazarken yazım çizgisine yeterince dikkat etmemiştir ve bazı seslerin eğimini sol tarafa doğru yanlış olarak yapmıştır. Öğrencinin performansı şöyledir:

Resim 82: A Öğrencisinin 41. Saat Çalışması

Çalışmanın 42. Saati

Çalışmanın 42. saatinde de seslerin doğru yazımı çalışmalarına devam edilmiştir. Bu çalışmada “m, M, n, N” seslerine çalışılmıştır. Bu çalışmada B öğrencisi önceki çalışmalara oranla daha başarılıdır. Öğrenci birkaç tane yazım aralığını tam olarak dolduramama hatası yapmıştır. Öğrencinin bu saatteki yazım performansı aşağıda belirtilmiştir:

Resim 83: B Öğrencisinin 42. Saat Çalışması

A öğrencisi de bu çalışma saatinde aralığı tam olarak dolduramama hatası ve bir tane de sesi yanlış yazım aralığına yazma hatası yapmıştır. Öğrencinin yazısı oldukça okunaklı olsa da bu öğrenci bitişik el yazısını genellikle dik olarak yazmakta, eğime gereken dikkati göstermemektedir. A öğrencisinin de bu çalışma saatindeki yazım performansı aşağıda gösterilmiştir:

Resim 84: A Öğrencisinin 42. Saat Çalışması

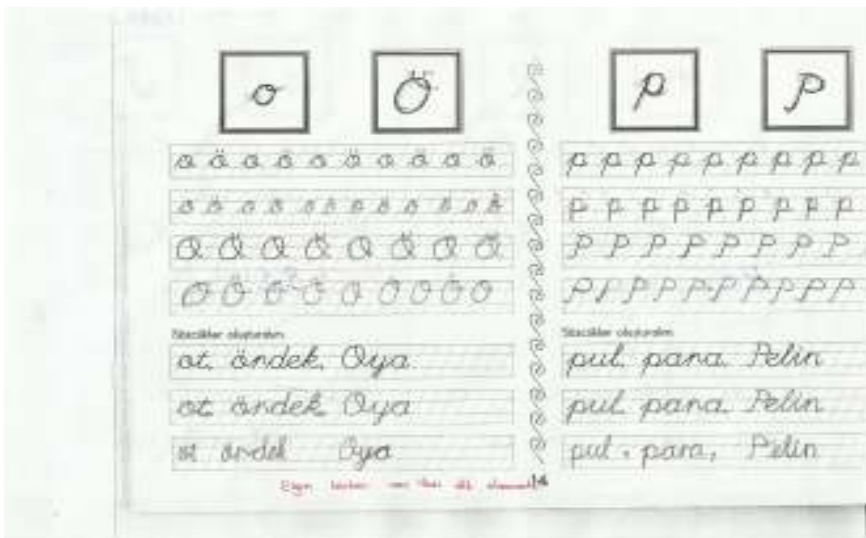
Çalışmanın 43. Saati

Çalışmanın bu saatinde de seslerin doğru yazımı çalışmalarına devam edilmiştir. Bu saatte “o, ö, O, Ö, p, P” seslerinin yazımına çalışılmıştır. B öğrencisi bu çalışma saatinde oldukça özensiz bir çalışma ortaya koymuştur. Öğrenci yazım aralığına yeterince dikkat etmemiş, sesin başlangıç yazım yönünü yanlış yapmış ve yazım eğimine de gereken özeni göstermemiştir. B öğrencisinin yazım performansı aşağıda gösterilmiştir:

Resim 85: B Öğrencisinin 43. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışma saatinde birkaç eğitim hatası dışında yazım hatası yapmamıştır. A öğrencisi bu çalışma saatinde oldukça başarılıdır. A öğrencisinin de yazım performansı aşağıda belirtilmiştir:

Resim 86: A Öğrencisinin 43. Saat Çalışması

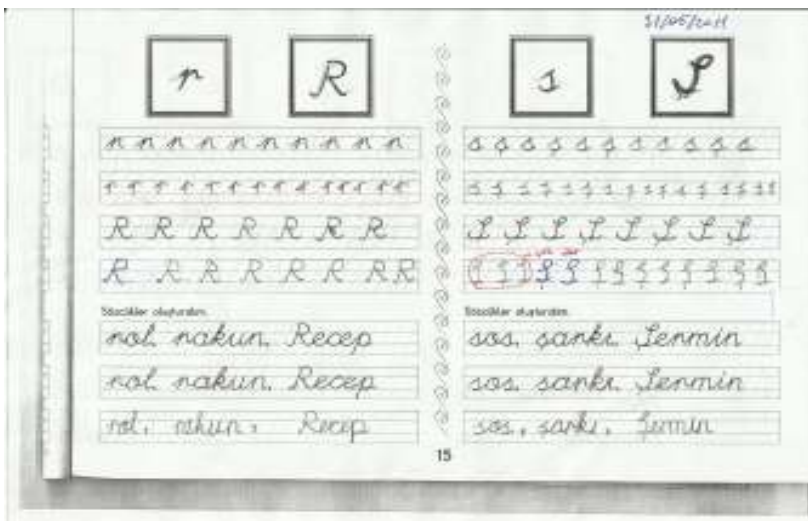
Çalışmanın 44. Saati

Çalışmanın bu saatinde de seslerin doğru yazımı çalışmalarına devam edilmiştir. Bu saatte “n, R, s, ş, L, Ş” seslerinin doğru yazımına çalışılmıştır. Bu çalışma saatinde B öğrencisi bir önceki çalışmaya göre daha başarılıdır. Öğrenci aceleci tavrından kaynaklanan birkaç tane yazım çizgisine yeterince dikkat etmeme hatası yapmıştır. B öğrencisinin bu çalışma saatindeki yazım performansı aşağıdadır:

Resim 87: B Öğrencisinin 44. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışma saatinde de iyi bir performans ortaya koymuştur; ancak öğrenci “L, Ş” seslerinin yazımında zorluk yaşamıştır. Öğrenci bu sesleri gereğinden fazla daraltarak yazım hatası yapmıştır. Öğrencinin bu saatteki performansı aşağıdadır:

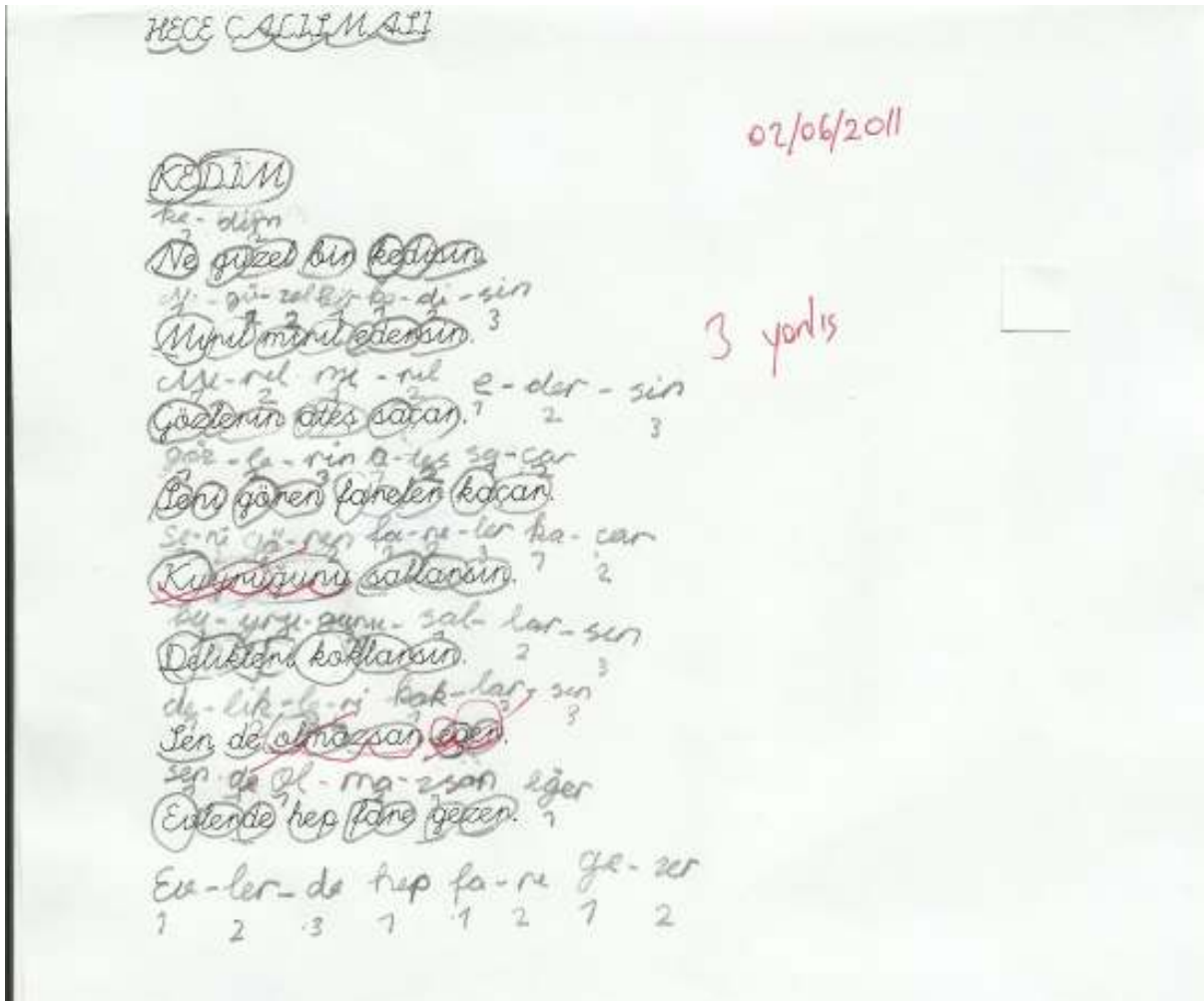

Resim 88: A Öğrencisinin 44. Saat Çalışması

Çalışmanın 45. Saati

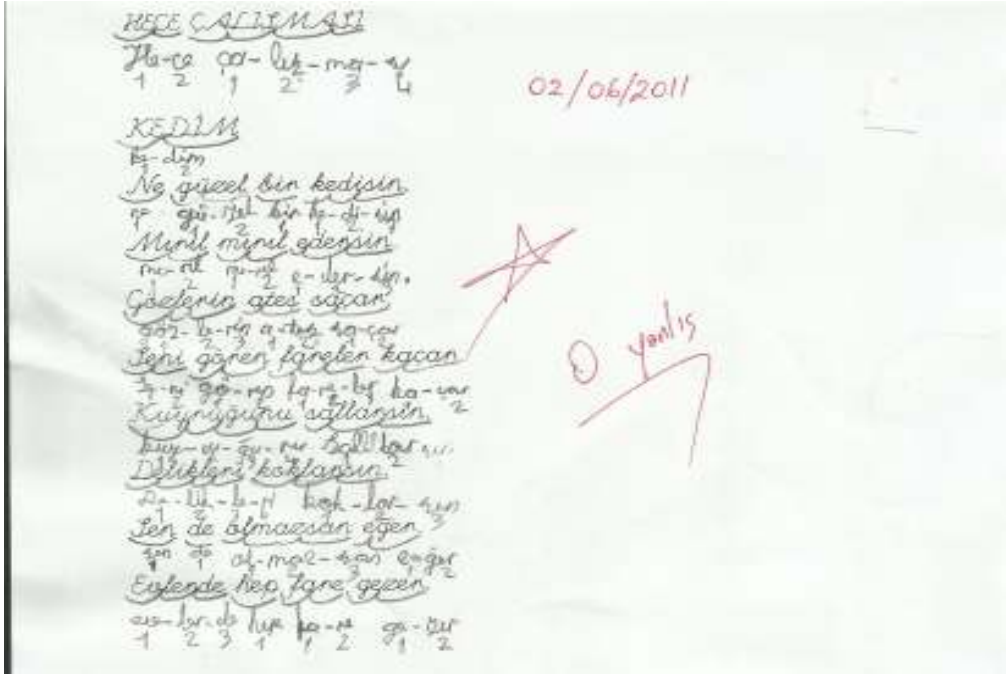
Öğrencilerle seslerin doğru yazımına yönelik çalışmalar devam ederken heceleme çalışmaları da unutulmamıştır. Çalışmanın bu saatinde öğrencilerden 26 kelimedenden oluşan bir şiiri hecelerine ayırmaları ve kelimelerin hece sayısını yazıp bu sayıların üst kısmına sayılara ait heceleri tekrar yazmaları istenmiştir.

B öğrencisi bu çalışmada 26 kelimedenden 23'ünü doğru olarak hecelerine ayırabilmiştir. Öğrenci alkış yöntemi ile neredeyse söylenen tüm kelimeleri hecelerine doğru olarak ayırabilmekte; ancak bunu çalışma kâğıdında gösterememektedir. Öğrencinin bu çalışma saatindeki heceleme performansı aşağıdadır:

Resim 89: B Öğrencisinin 45. Saat Çalışması

A öğrencisi bu saatteki heceleme çalışmasında 26 kelimenin tamamını doğru olarak hecelerine ayırabilmiştir. A öğrencisi heceleme çalışmalarında oldukça iyi bir duruma gelmiştir. Öğrencinin bu çalışma saatindeki heceleme performansı aşağıdadır:

Resim 90: A Öğrencisinin 45. Saat Çalışması

Çalışmanın 46. Saati

Çalışmanın bu saatinde seslerin doğru yazımına yönelik çalışmalara devam edilmiştir. Bu saatte “t, T, u, U, ü, Ü” seslerine çalışılmıştır. B öğrencisi seslerin yazımı konusunda daha iyi bir hale gelmiştir. Öğrenci bu saatte birkaç tane yazım çizgisine dikkat etmemiş, bir tane de “T” sesinin yazımında hata yapmıştır. Bu çalışmalar süresince doğru yazılamayan harfler öğrencilere ödev olarak verilmeye devam edilmektedir. Öğrencinin bu saatteki performansı aşağıdadır:

Resim 91: B Öğrencisinin 46. Saat Çalışması

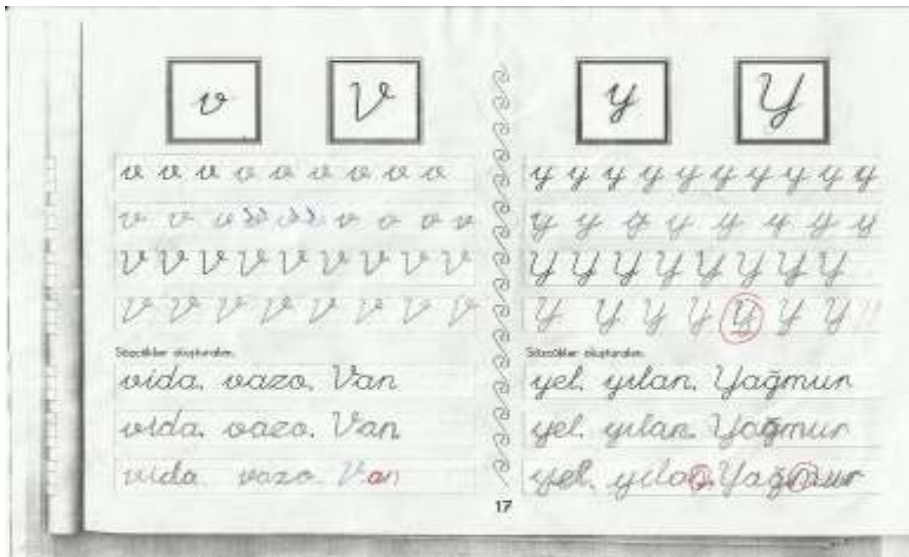
A öğrencisi birkaç eğim hatası dışında hata yapmamıştır. Ayrıca öğrencinin yazısı her geçen gün daha doğru ve güzel bir hale gelmektedir. Öğrencinin yazım performansı aşağıdadır:

Resim 92: A Öğrencisinin 46. Saat Çalışması

Çalışmanın 47. Saati

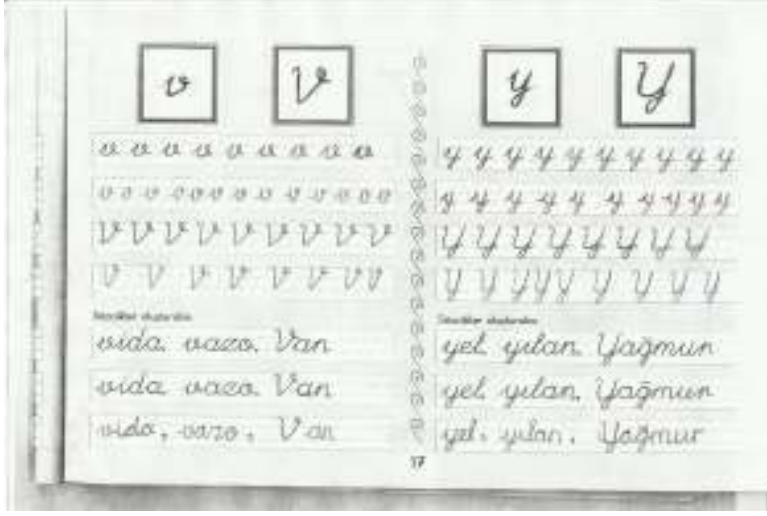
Çalışmanın bu saatinde de seslerin doğru yazımı çalışmalarına devam edilmiştir. Bu saatte “v, v̇, y, ŷ” seslerine çalışılmıştır. Bu saatte B öğrencisi 3 tane yazım çizgisine dikkat etme konusunda hata yapmıştır. Bunun dışında öğrencinin yazısı gittikçe düzgünleşmektedir. Öğrencinin bu saatteki yazımı aşağıdadır:

Resim 93: B Öğrencisinin 47. Saat Çalışması

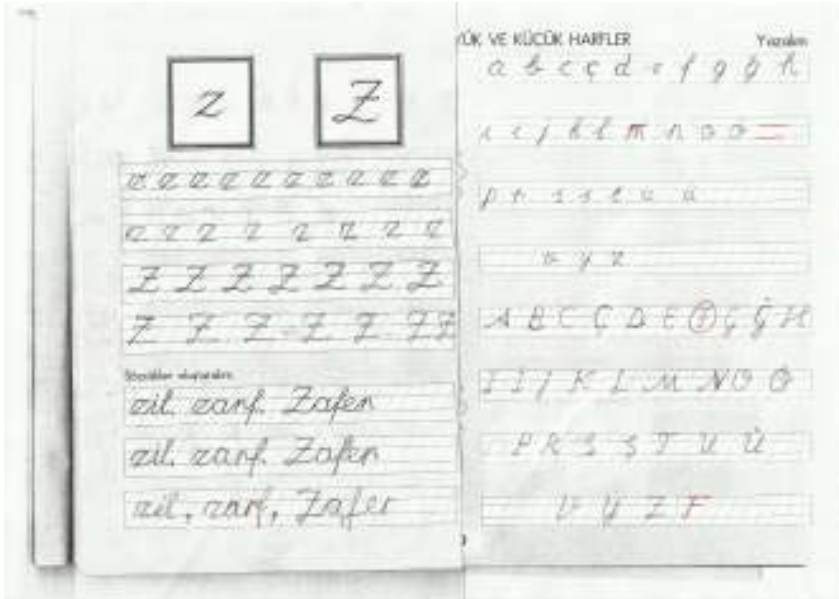
A öğrencisi bu çalışma saatinde hata yapmamıştır ve oldukça başarılıdır. Öğrencinin yazım performansı aşağıdadır:

Resim 94: A Öğrencisinin 47. Saat Çalışması

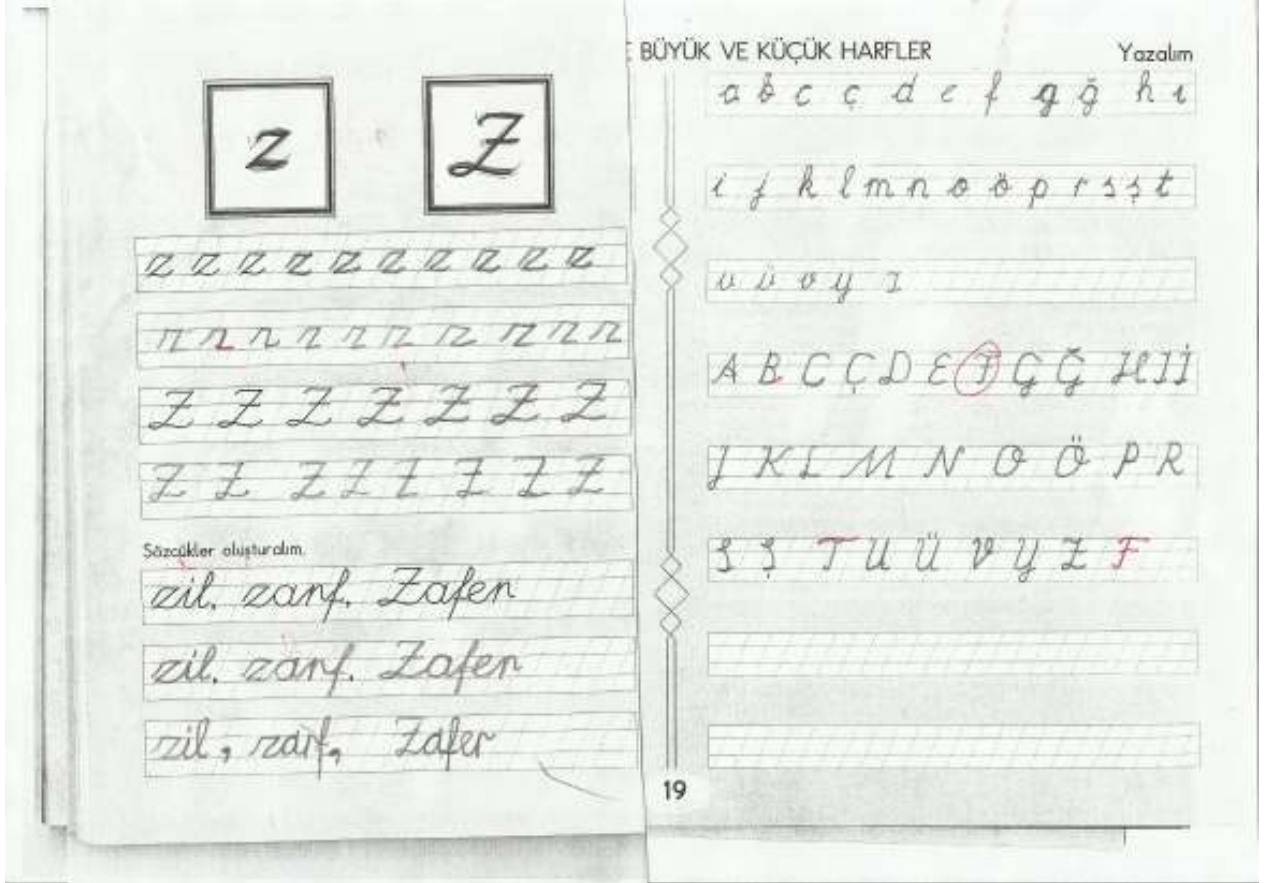
Çalışmanın 48. Saati

Çalışmanın bu saatinde de son olarak, seslerin doğru yazımı çalışması yapılmıştır. Bu saatte “z, Z” sesinin ve alfabenin yazımına çalışılmıştır. B öğrencisi bu saatte “Z, z” sesinin yazımında hata yapmamış; fakat alfabenin yazımında bazı seslerde hatalar yapmıştır. Bu sesler “F, B, N” sesleridir. Öğrenci bu seslerde çalışmanın başından beri soru yaşamaktadır. Öğrencinin yazım performansı aşağıdadır:

Resim 95: B Öğrencisinin 48. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada da başarılıdır. Öğrenci “z, Z” sesinin yazımında hata yapmamış; ancak alfabenin yazımı sırasında da “F, F” seslerini yanlış yazmıştır. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

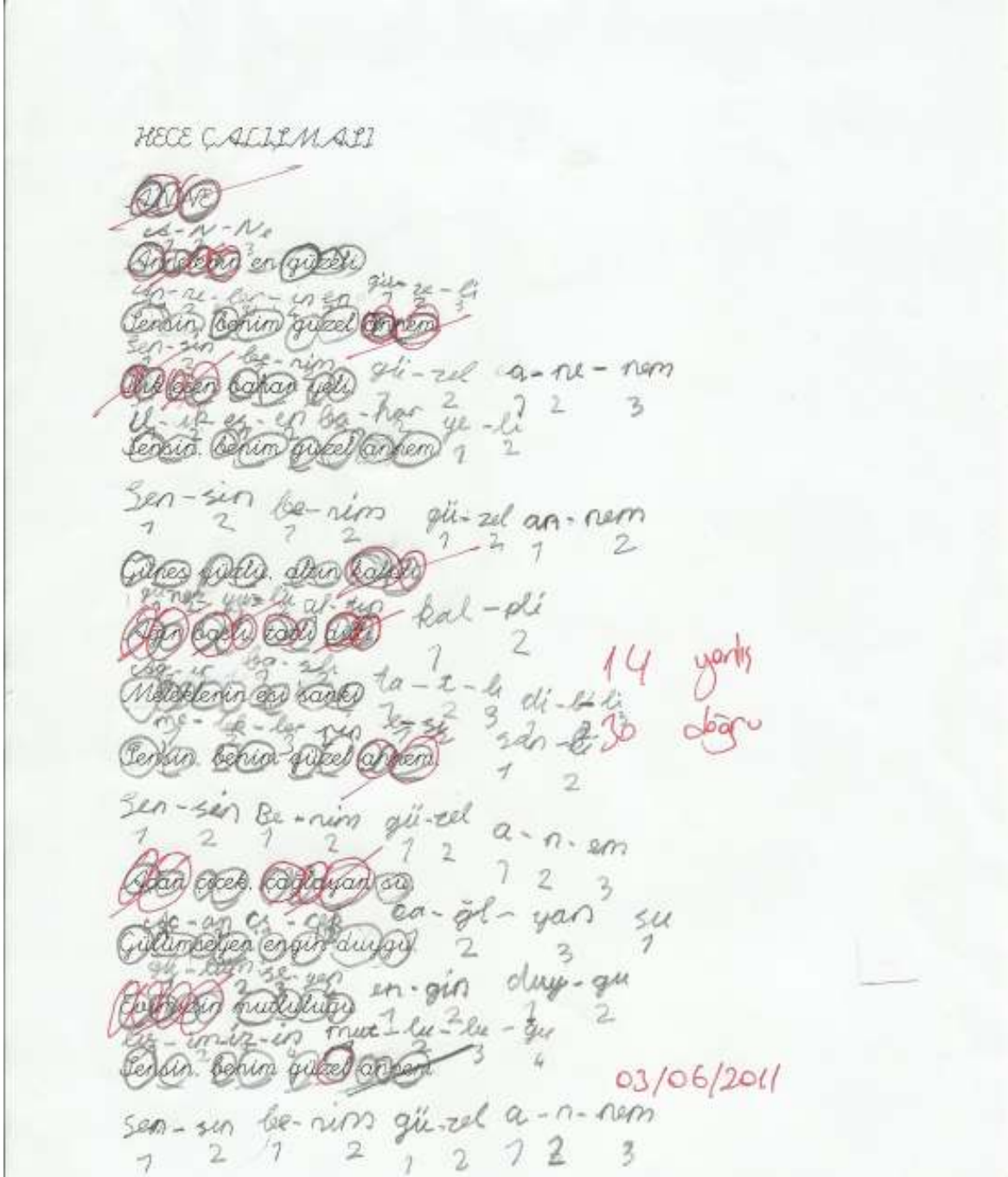
Resim 96: A Öğrencisinin 48. Saat Çalışması

Çalışmanın 49. Saati

Çalışmanın bu saatinde heceleme çalışmalarına devam edilmiştir. Bu etkinlikte öğrencilerden 44 kelimelik bir şiiri hecelerine ayırmaları, mısraların altına hece sayısı belirterek bu sayıların üzerine de o sayıya ait heceyi yazmaları istenmiştir.

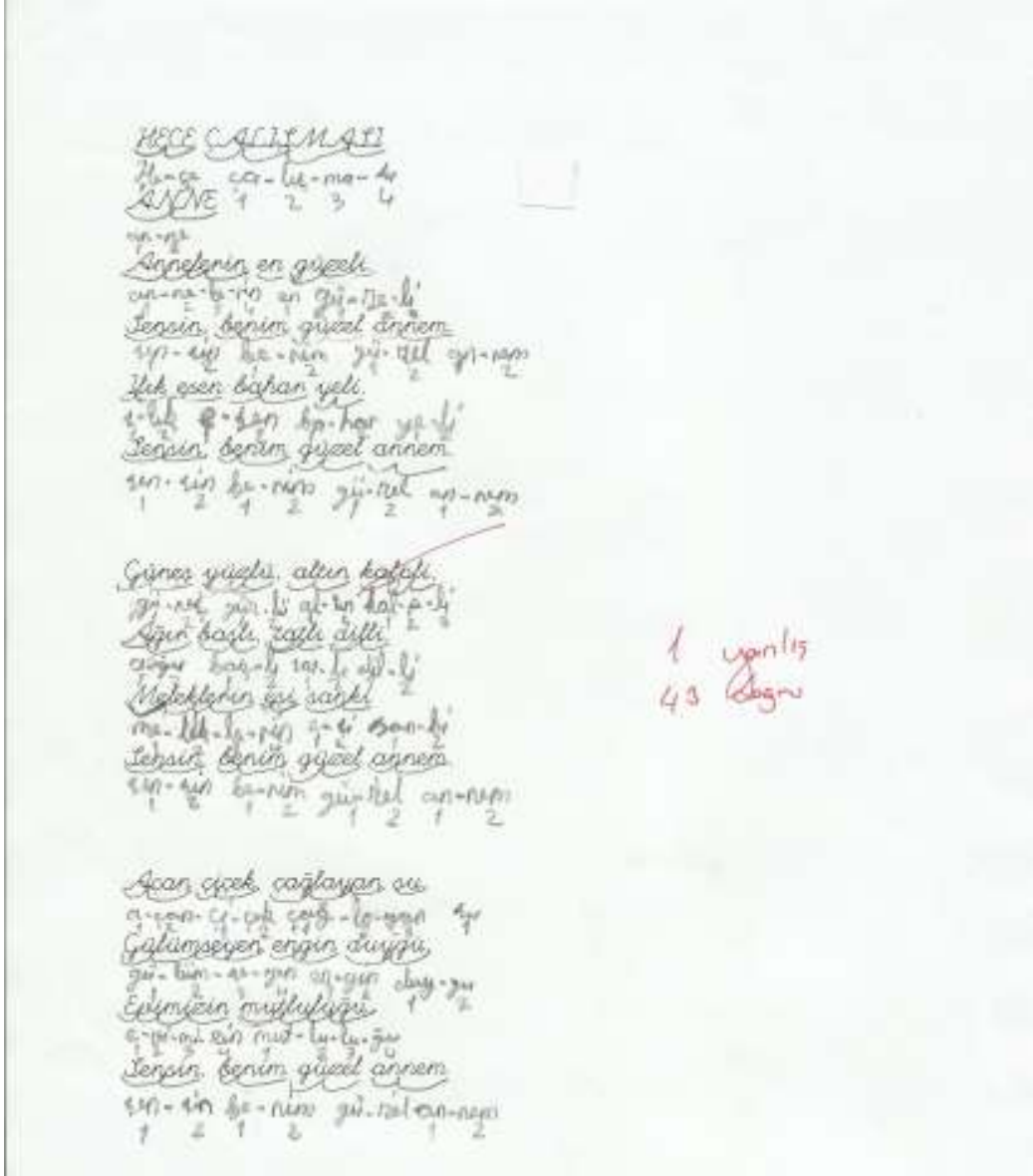
B öğrencisi bu çalışma saatinde 44 kelimenin 30'unu doğru olarak hecelerine ayırmıştır. Öğrenci 14 kelimeyi hecelerine yanlış olarak ayırmıştır. Öğrencinin yanlış sayısı oldukça fazladır. Bunun sebebi şiirin öğrenciye uzun gelmesi ya da şiirdeki çok heceli kelimelerin

sayısının fazla oluşu olabilir. Öğrencinin o günkü çalışma isteğindeki düşüklük de önemli bir sebep olabilir. Öğrencinin bu saatteki heceleme performansı aşağıdadır:

Resim 97: B Öğrencisinin 49. Saat Çalışması

A öğrencisi bu saatteki heceleme performansında da oldukça başarılıdır. Öğrenci 44 kelimedenden oluşan şiirin 43 kelimesini doğru olarak hecelerine ayrabilmıştır. A öğrencisinin de bu saatteki performansı aşağıdadır:

Resim 98: A Öğrencisinin 49. Saat Çalışması

Çalışmanın 50.Saati

Çalışmanın 50. saatinde öğrencilere sınıf kitaplığında bulunan ve daha önce okunmamış olup, önceki çalışmalarda da kullanılan *Ezop Masalları* adlı kitabın 48 kelimelik bir kısmı dikte ettirilmiştir. Öğrenciler yazılarını artık kılavuz çizgili kâğıtlara yazacaktır. Böylelikle öğrenciler daha doğru bir yazım ortaya koyabileceklerdir.

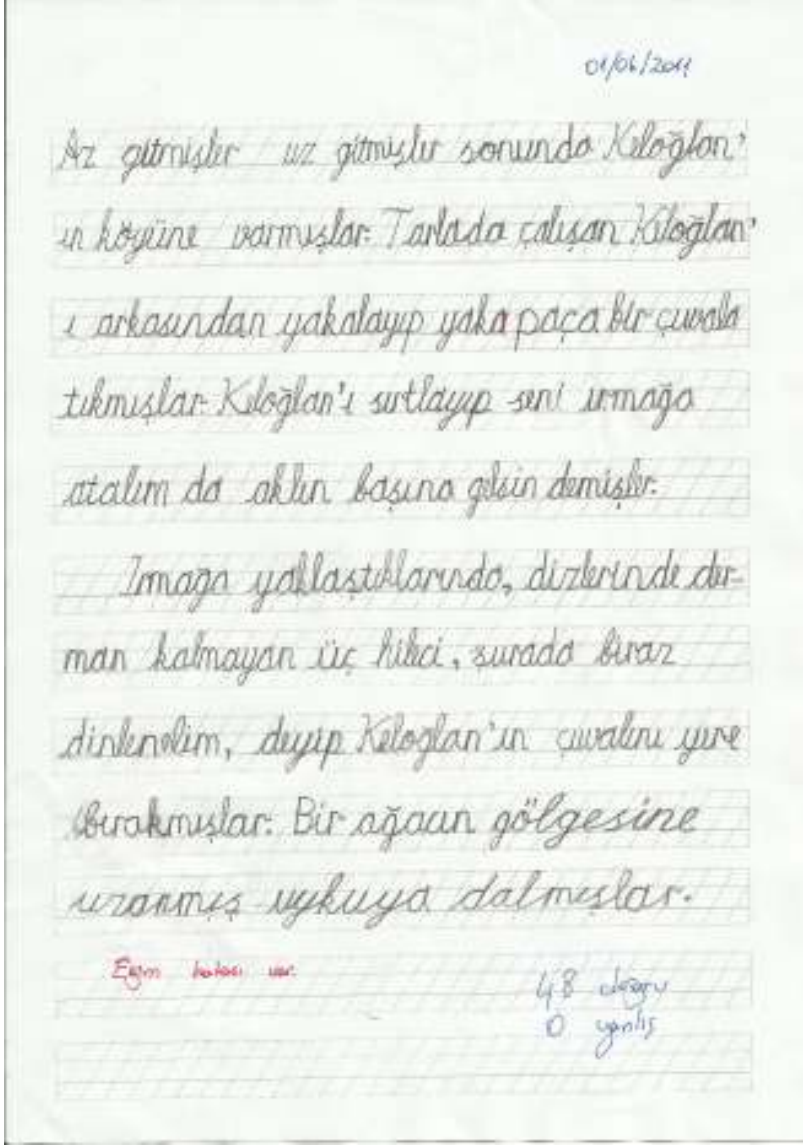
Bu çalışmada B öğrencisi 48 kelimedenden tamamını doğru olarak yazmıştır; ancak öğrencinin yazım aralığını doldurmama ve bazı seslerin yazımındaki hatalarını bu çalışmada da görmekteyiz. Öğrenci hem kelimeleri doğru yazıp hem de seslerin yazım kurallarına aynı anda dikkat etmekte oldukça zorlanmaktadır. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

01/06/2011
Az gitmişler uz gitmişler zaman-
da Keloglan'ın köyüne varmışlar.
Tarlada çalışıyor Keloglan'ın
arkasından yakalayıp yaka
paça bir çuvala tükmişler.
Keloglan'ın sürülüyüp seni ırma-
ğa atalım da aklın başına
gelsin demişler. e
İrmağa yaklaştıklarında,
diklerinin derman kalmayan acı
kileci, suya da biraz dölene-
lim, diyip Keloglan'ın çuvali-

ni yere bırakmışlar. Bir ağa-
cın gölgesine uzanmış uykuya
dalmışlar. **dalmışlar**
Niyi karamak?
48 öğrenci
0 yanlış

Resim 99: B Öğrencisinin 50. Saat Çalışması

A öğrencisi de bu çalışma saatinde kelimelerin tamamını doğru olarak yazmıştır. Her iki öğrencinin de asıl sorunu artık kelimeleri doğru olarak yazmaktan ziyade seslerin yazımını ve yazım kurallarını etkili olarak ortaya koymakta zorlanmalarındır. A öğrencisi noktalama işaretlerinin kullanımı konusunda da bir hayli gelişim kaydetmiştir. Öğrencinin şu andaki en önemli sorunu yazım esnasında eğimi doğru olarak uygulayamamasıdır. Öğrencinin bu saatteki performansı aşağıdadır:

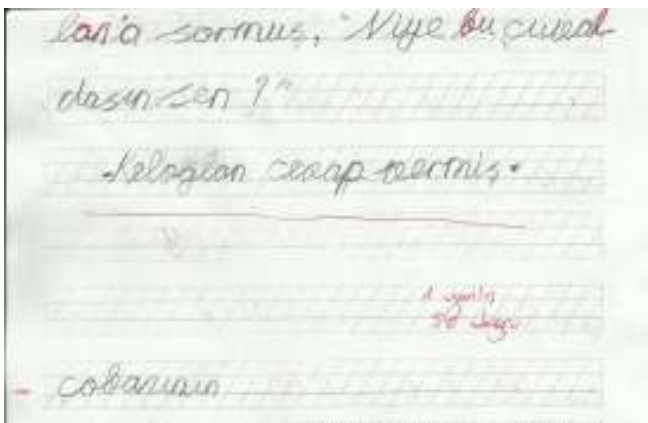
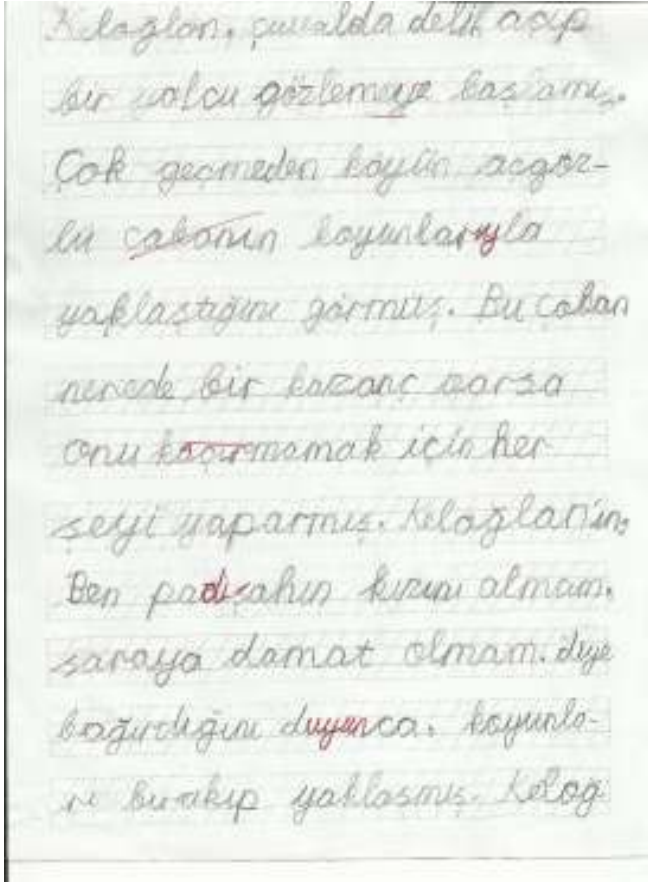
Resim 100: A Öğrencisinin 50. Saat Çalışması

Çalışmanın 51. Saati

Bu çalışma saatinde de öğrencilerin daha önce okumadığı ve önceki çalışmalarda da kullanılan hikâye kitabından 51 kelimelik bölüm öğrencilere dikte ettirilmiştir. Öğrencilere çalışmaya ilk başlarken yazdırılan metin 50 kelime olduğundan her çalışma saatinde en az 50 kelime öğrencilere dikte ettirmeye çalışılmaktadır. Her iki öğrenci de çalışmanın başından beri sahip oldukları isteği ve başarıya güdülenmişliklerini kaybetmemişlerdir. Öğrenciler çalışma saatini iple çekmekte ve artık daha iyi okuyup yazabilmeleri ve arkadaşları tarafından takdirle karşılanmaları onları oldukça mutlu etmektedir.

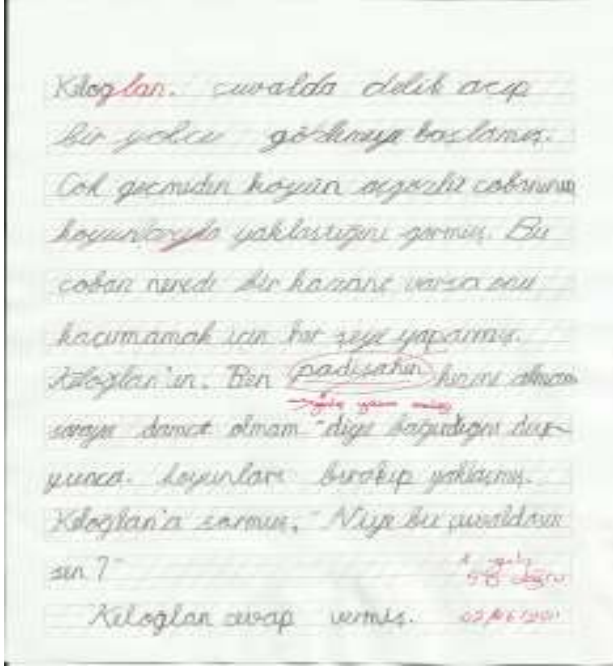
B öğrencisi bu çalışma saatinde 51 kelimedenden 50'sini doğru olarak yazabilmiştir. Öğrencinin kelimeleri doğru yazım yüzdesi artık oldukça iyidir. Ancak yazım esnasında

öğrencinin aceleci tavrından dolayı seslerin doğru yazımındaki hataları hala devam etmektedir. Öğrenci özel isimlerin yazımı ve noktalama işaretlerinin kullanımı konusunda her geçen gün daha iyi bir hale gelmektedir. Öğrencinin bu saatteki performansı aşağıdadır.

Resim 101: B Öğrencisinin 51. Saat Çalışması

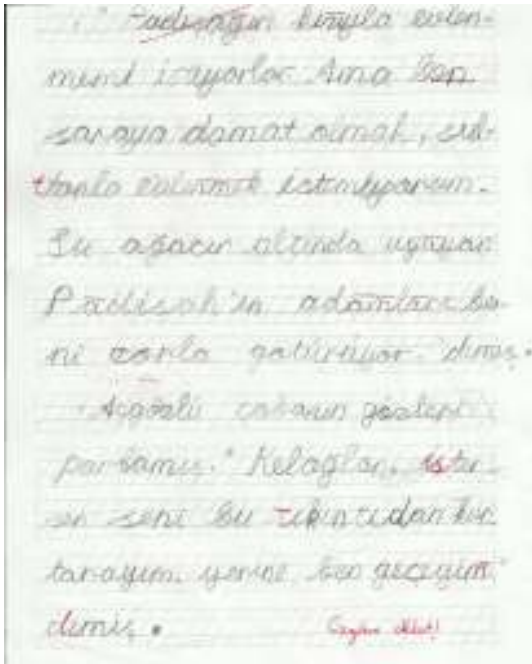
A öğrencisi de bu çalışma saatinde 51 kelimedenden 50'sini doğru olarak yazmıştır. Öğrenciye yazım esnasında eğitim konusuna dikkat edilmesi belirtildi; ancak öğrenci bu çalışmada da kılavuz çizgileri etkili kullanamayarak harfleri ya dik ya da aşırı eğimli yazarak uyumu yakalayamamıştır. Öğrencinin bu saatteki performansı aşağıdadır:

Resim 102: A Öğrencisinin 51. Saat Çalışması

Çalışmanın 52. Saati

Çalışmanın 52. saatinde de öğrencilere sınıf kitaplığında bulunan ve önceki çalışmalarda kullanılan kitabın 54 kelimelik bir bölümü dikte ettirilmiştir. B öğrencisi bu saatte 54 kelimedenden 52'sini doğru olarak yazmıştır. Öğrenci hala “ğ-h” seslerini karıştırmaktadır. Öğrencinin yazım aralığını tam olarak dolduramama hatası bu çalışmada da görülmüştür. Öğrencinin bu saatteki yazım performansı aşağıdadır:

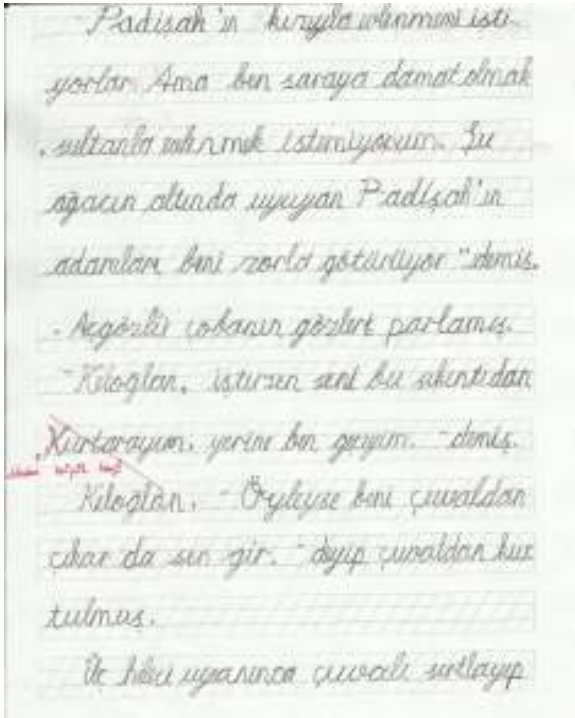

Resim 103: B Öğrencisinin 52. Saat Çalışması

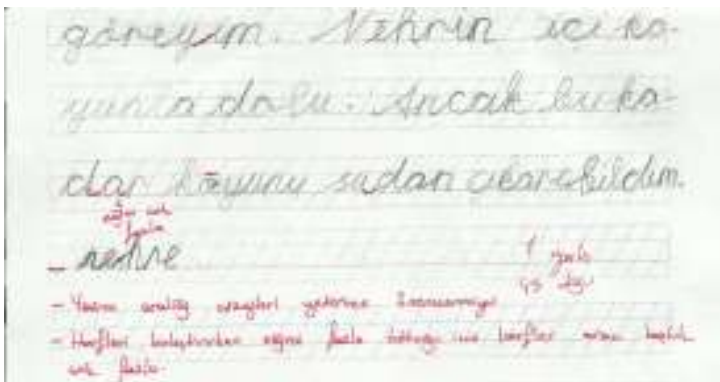
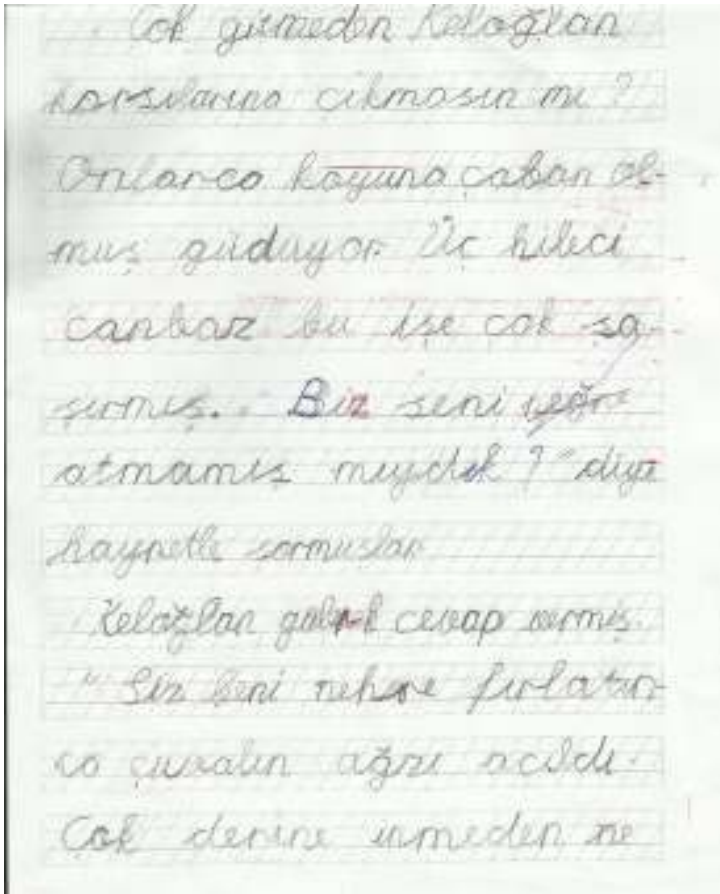
A öğrencisi bu saatte 54 kelimedenden 1 tane büyük küçük harfin yanlış kullanımından kaynaklanan yazım hatası yapmıştır. Öğrenci yazının eğimi konusunda artık daha iyi olsa da hala eğimi tam olarak tutturamamaktadır. Öğrencinin bu çalışma saatindeki yazım performansı aşağıdadır:

Resim 104: A Öğrencisinin 52. Saat Çalışması

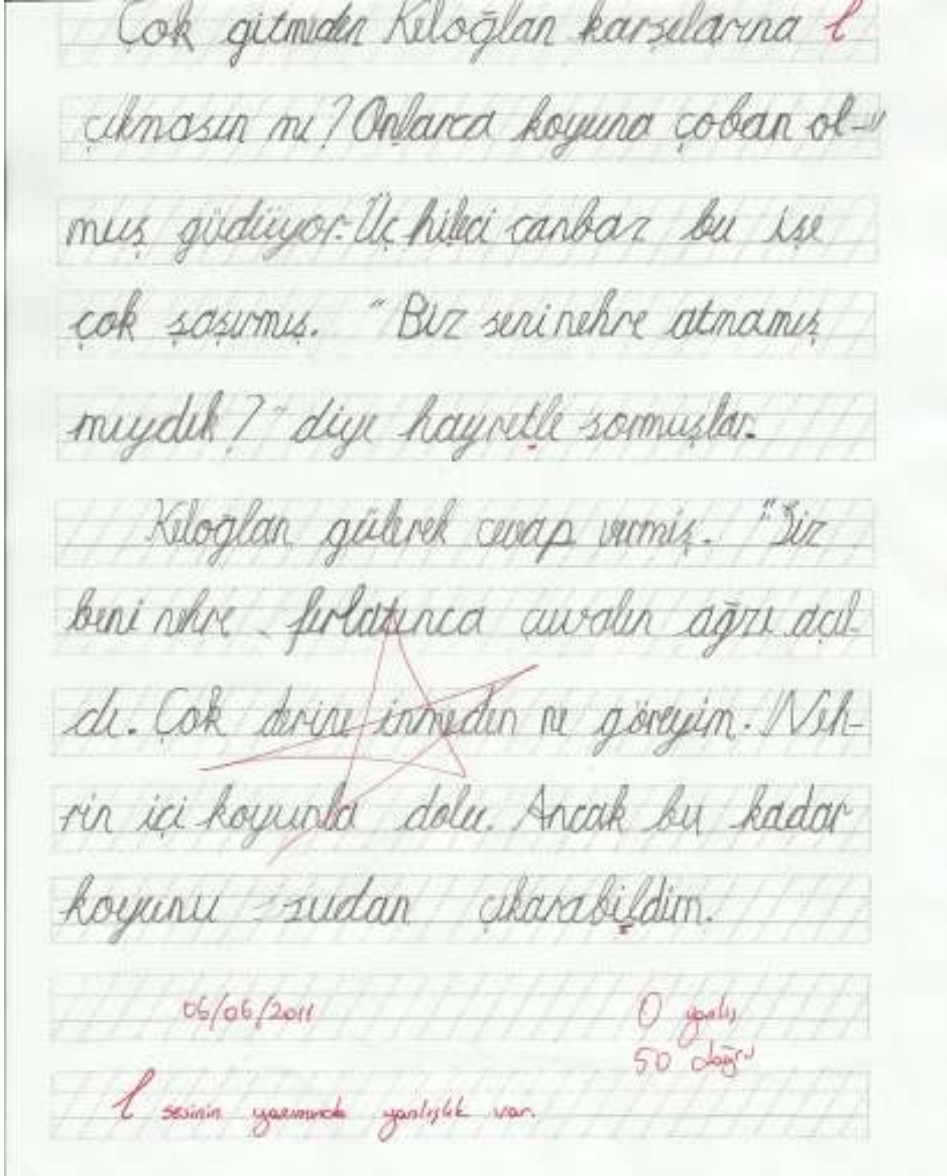
Çalışmanın 53.Saati

Çalışmanın bu saatinde öğrencilere daha önceki çalışmalarda kullanılan hikâye kitabın 50 kelimelik bölümü dikte ettirilmiştir. B öğrencisi bu çalışmada yazım aralığını doldurma konusunda daha dikkatlidir; ancak öğrencinin harflerin ara bağlantılarını gereğinden fazla eğimli yapması sonucunda harfler arası boşluk fazlaca olmakta bu da yazıyı olumsuz etkilemektedir. Çalışmada öğrenci 50 kelimedenden 1 tanesini yazamamıştır O da yine “h.ğ” seslerini karıştırmıştırdan kaynaklanmaktadır. Öğrencinin performansı aşağıdadır:

Resim 105: B Öğrencisinin 53. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada 50 kelimenin tamamını doğru olarak yazmıştır. Ayrıca öğrenci eğitim konusunda daha iyi bir hale gelmiştir. Öğrenci bu çalışmada “l” sesini yanlış yazmıştır. Öğrencinin bu saatteki performansı aşağıdadır:

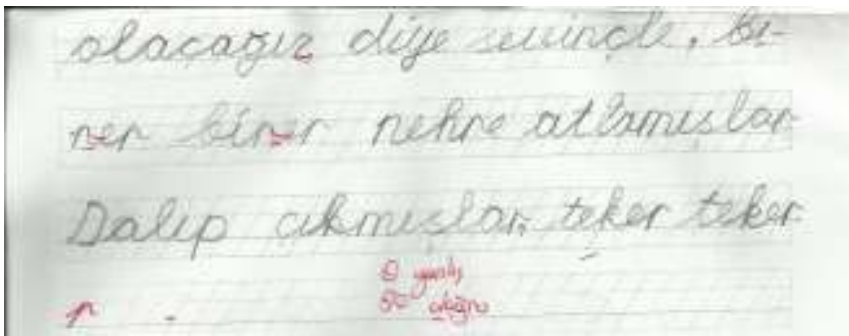
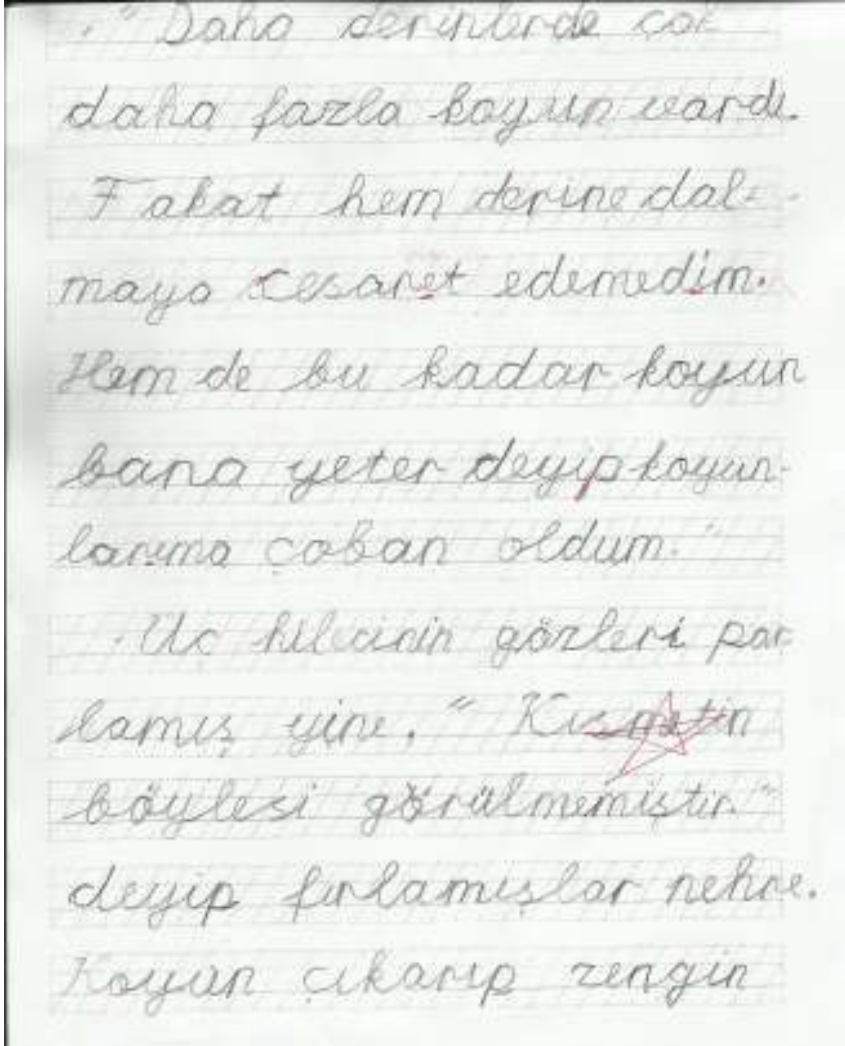

Resim 106: A Öğrencisinin 53. Saat Çalışması

Çalışmanın 54. Saati

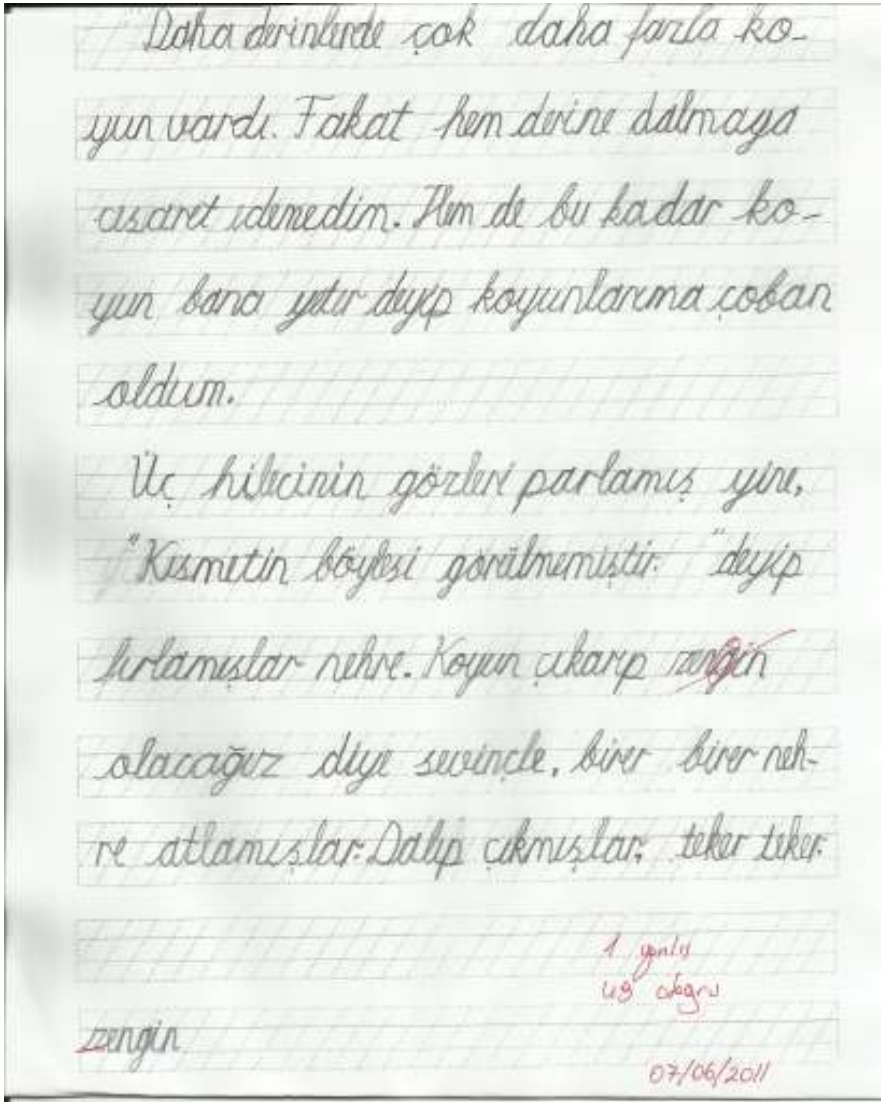
Bu çalışmada da öğrencilere daha önceki çalışmalarda kullanılan hikâye kitabından 50 kelimelik bir bölüm dikte ettirilmiştir. B öğrencisi bu çalışmada 50 kelimelik metnin tamamını doğru olarak yazmıştır. Ayrıca öğrenci yazım aralığını tam olarak doldurma konusunda da artık çok daha iyidir. Yazım eğimini de doğru olarak yapmaktadır. Noktalama işaretlerinin kullanımı ve özel adların yazımı konusunda da daha iyi bir hale gelmiştir.

Öğrencinin çalışmanın en başından bu yana büyük bir gelişim kaydettiği açıkça görülmektedir. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Resim 107: B Öğrencisinin 54. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada 50 kelimedenden 1 tanesini yanlış yazmıştır. Öğrencinin yazısı oldukça güzel ve okunaklıdır. Bu saatte öğrenci "l" sesinin yazımındaki hatasını düzeltmiştir. Öğrencinin bu saatteki yazım performansı aşağıdadır:

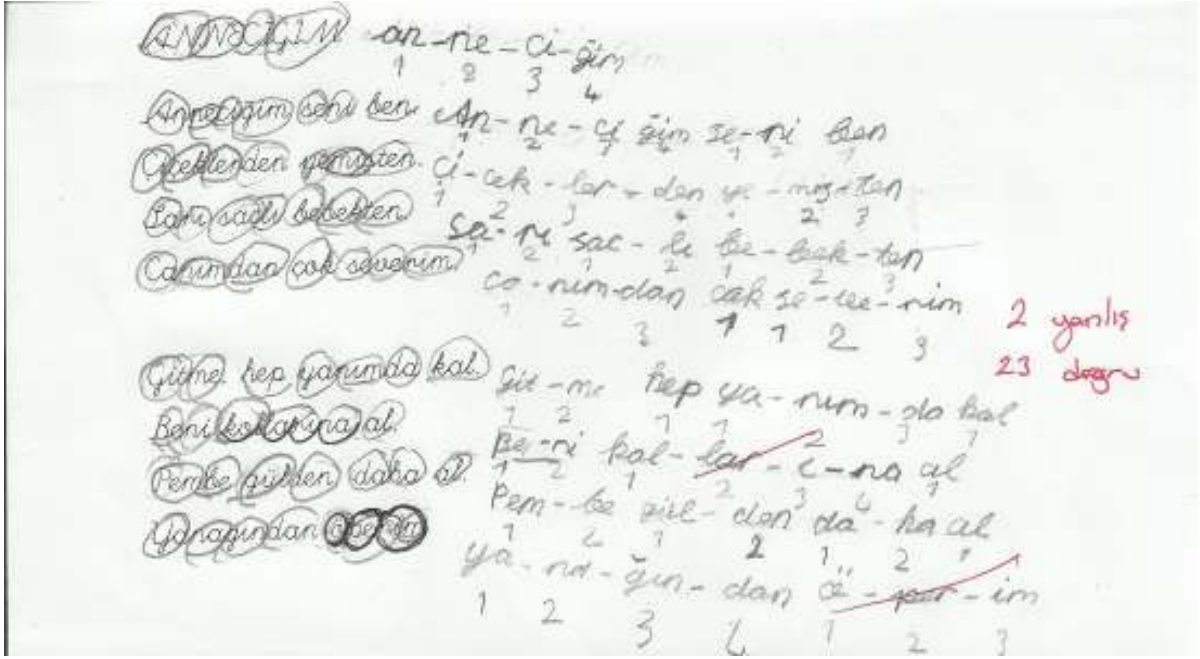

Resim 108: A Öğrencisinin 54. Saat Çalışması

Çalışmanın 55.Saati

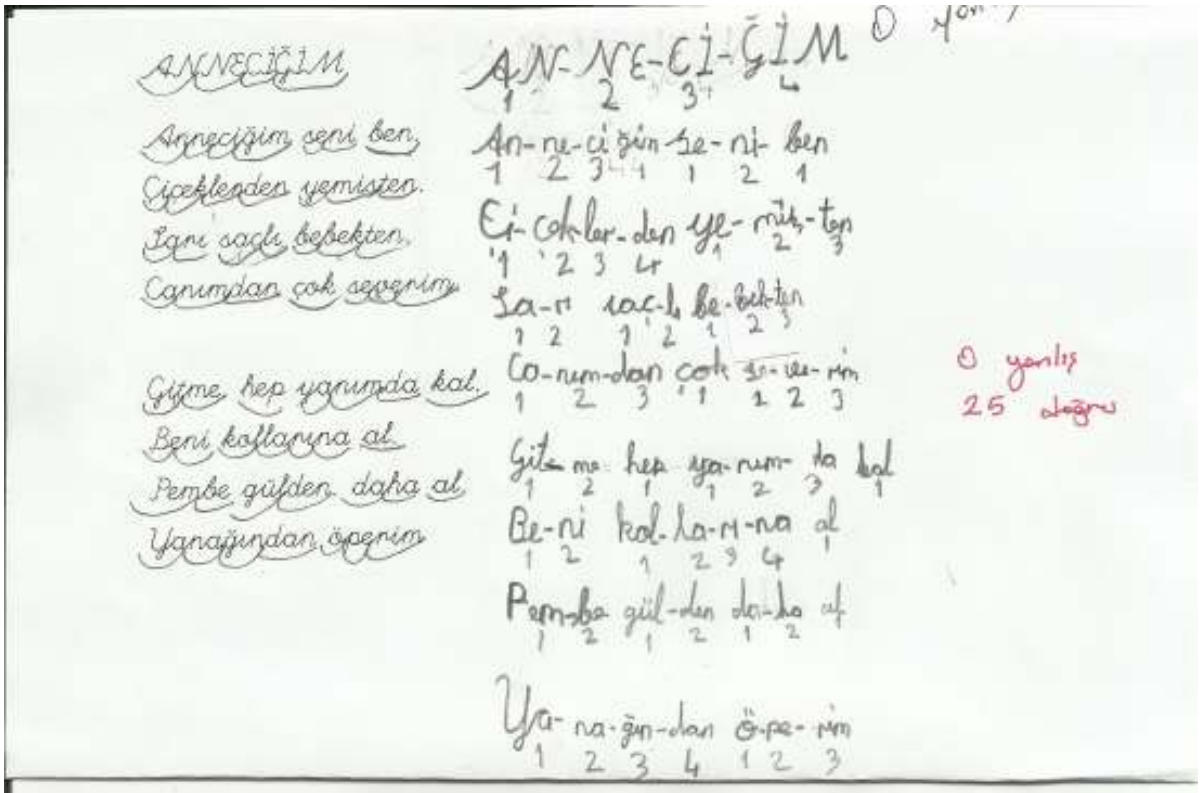
Dikte çalışmaları devam ederken heceleme çalışmaları da unutulmamıştır. Çalışmanın bu saatinde 25 kelimedenden oluşan bir şiiri hecelerine ayırma çalışması yapılmıştır. Öğrencilerden şiirdeki kelimeleri hecelerine ayırmaları, hece sayısını belirtip kelimeyi hecelerine ayrılmış şekliyle tekrar yazmaları istenmiştir.

B öğrencisi bu çalışmada 25 kelimedenden 23'ünü doğru olarak hecelerine ayırabilmiştir. Bu öğrenci kendisine söylenen tüm kelimeleri alkış yöntemi ile hecelerine ayırabilmekte; ancak sözlü olarak doğru ifade ettiği heceleri çalışma kâğıdında doğru bir şekilde belirtememektedir. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Resim 109: B Öğrencisinin 55. Saat Çalışması

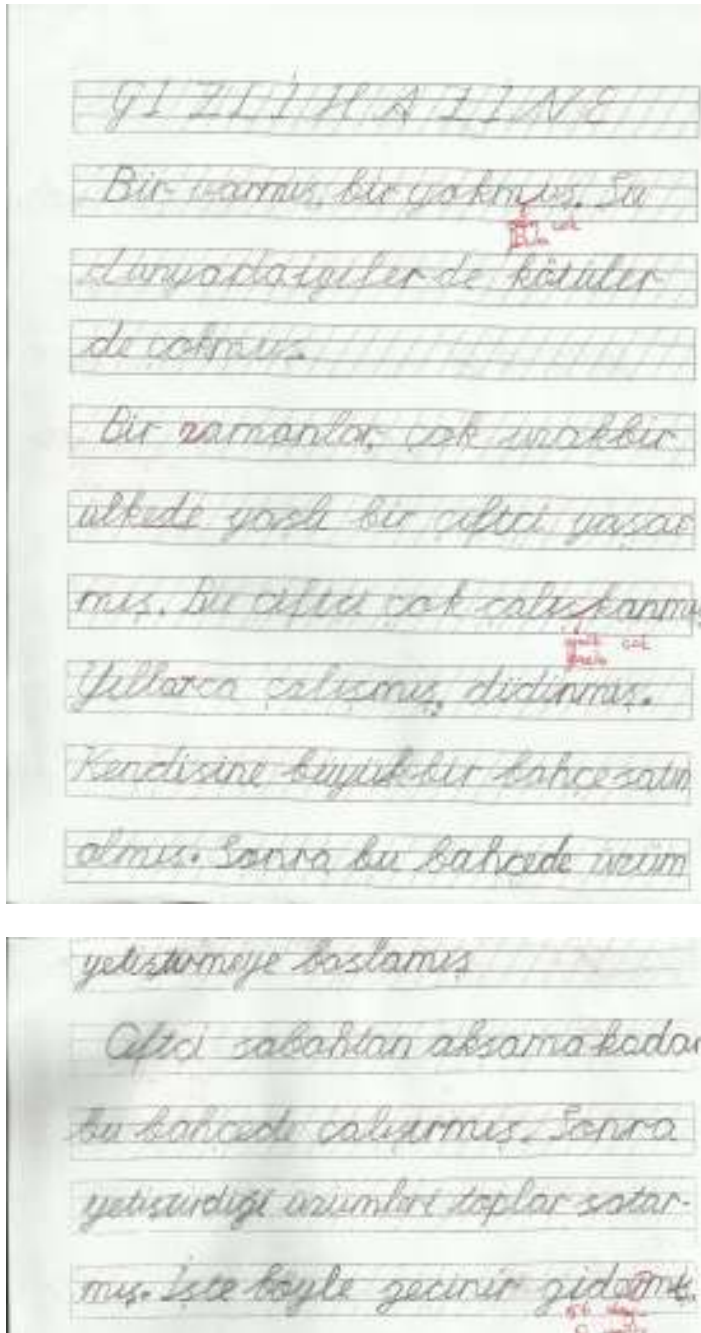
A öğrencisi bu saatte heceleme çalışmasındaki kelimelerin tamamını doğru olarak hecelerine ayırmıştır. A öğrencisi artık heceleme konusunda oldukça başarılıdır. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Resim 110: A Öğrencisinin 55. Saat Çalışması

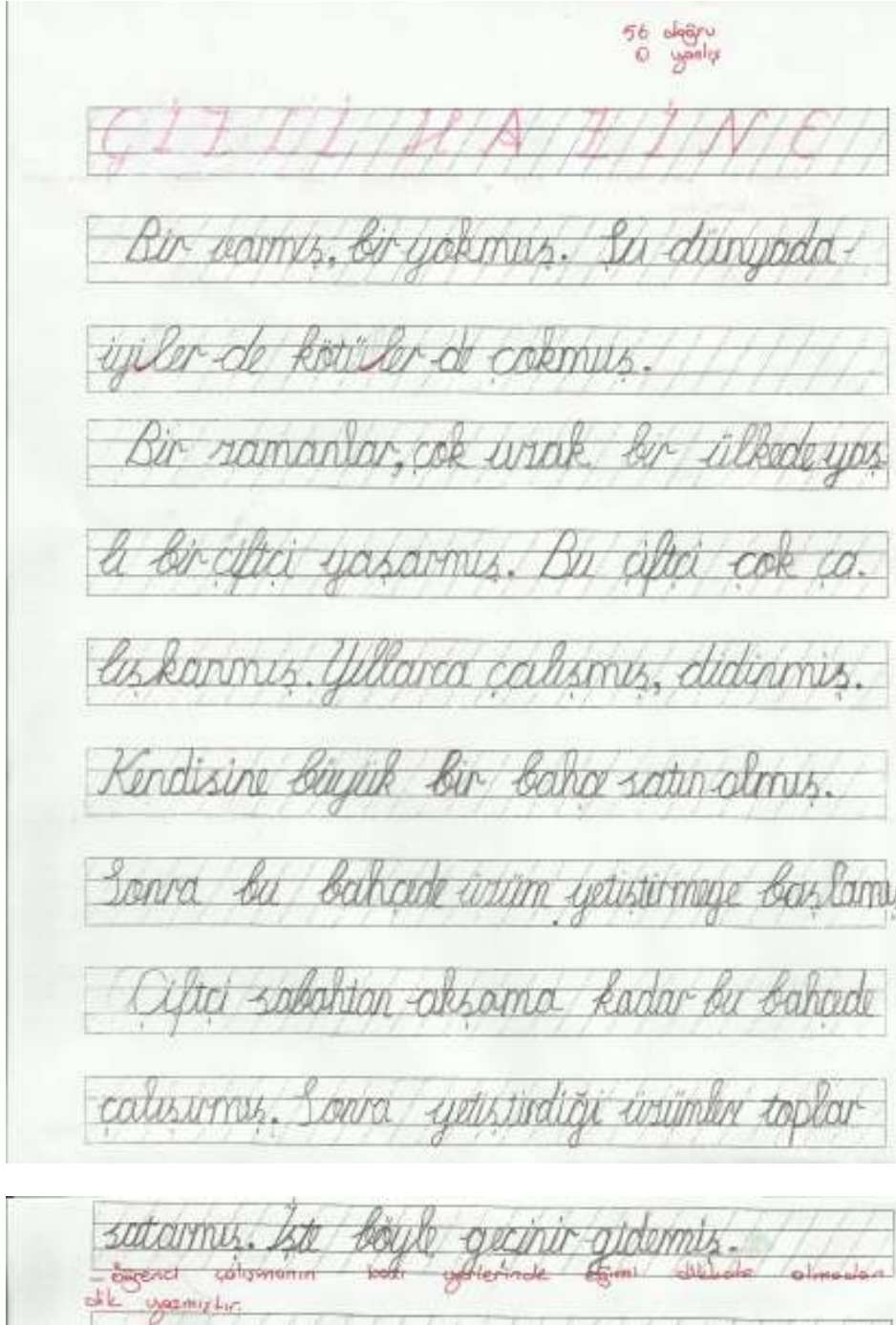
Çalışmanın 56. Saati

Çalışmanın bu saatinde dikte çalışmalarına devam edilmiştir. Öğrencilere daha önceki çalışmalarda kullanılan hikâye kitabından 56 kelimelik bölüm dikte ettirilmiştir. B öğrencisi bu çalışmada 56 kelimenin tamamını doğru olarak yazmıştır. Öğrenci yazım aralığını tam olarak doldurmuş, sayfa düzenine de dikkat etmiştir; ancak çalışmanın birkaç yerinde harfler arası bağlantı gereğinden fazla uzunca tutulmuştur, bu da yazıyı olumsuz etkilemiştir. Öğrencinin bu saatteki yazım çalışması aşağıdadır:

Resim 111: B Öğrencisinin 56. Saat Çalışması

A öğrencisi de bu çalışmada 56 kelimenin tamamını doğru olarak yazmıştır. Öğrenci “l” sesini yazarken bu sesteki önceki harfle bağlantı eğimini gereğinden fazla yaparak yazının olumsuz etkilenmesine neden olmuştur. Ayrıca öğrenci yazısının bazı bölümlerinde eğimi dikkate almadan yazısını dik olarak yazmıştır. A öğrencisinin bu çalışmadaki performansı aşağıdadır:

Resim 112: A Öğrencisinin 56. Saat Çalışması

Çalışmanın 57. Saati

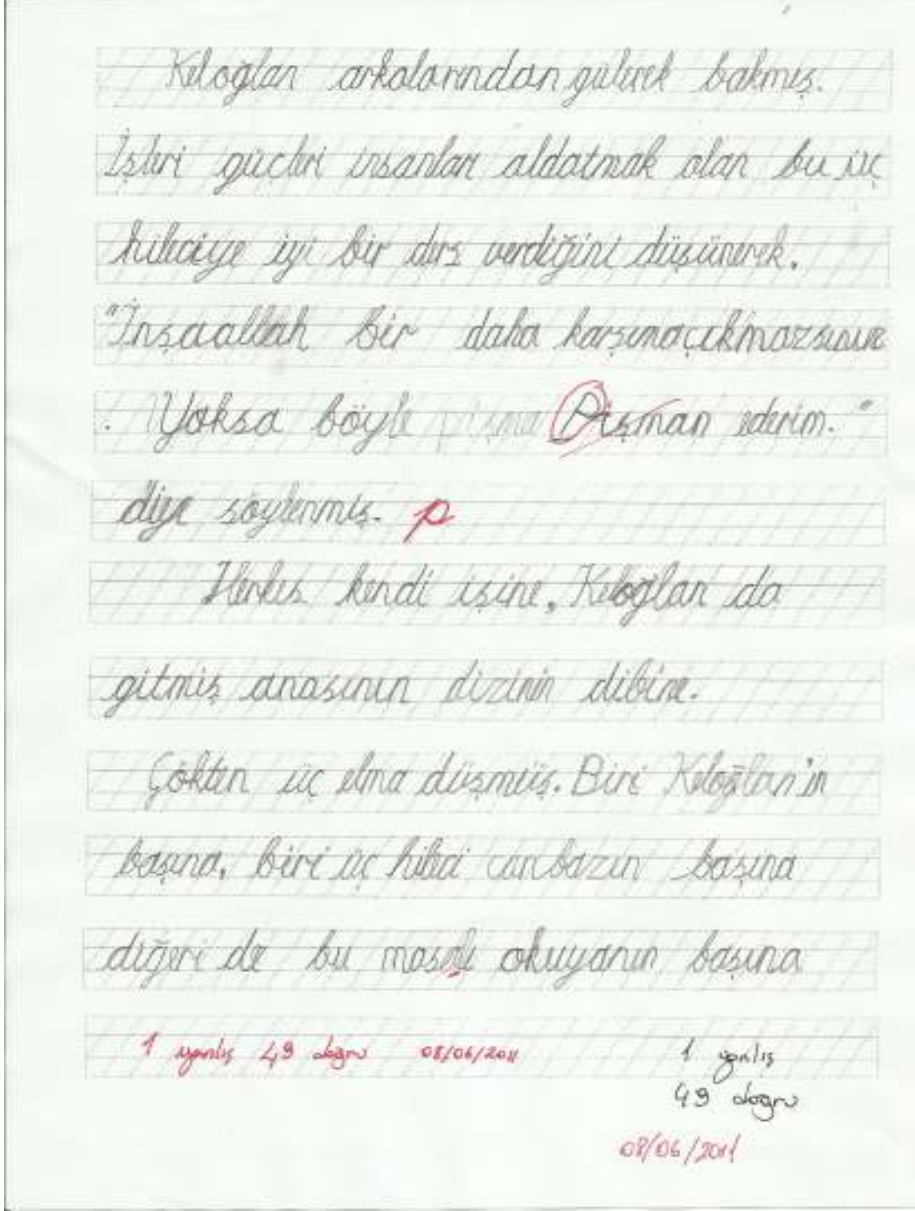
Çalışmanın bu saatinde de öğrencilere daha önceki çalışmalarda kullanılan hikâye kitabından 50 kelimelik bölüm dikte ettirilmiştir. B öğrencisi bu çalışmada 50 kelimenin tamamını doğru olarak yazmıştır. Öğrenci yazım aralığını tam olarak doldurma konusunda da daha iyi bir hale gelmiştir. Öğrenci bu konuda sadece birkaç hata yapmıştır; ancak öğrencinin harflerin ara bağlantılarını çok geniş tutması yazısını olumsuz etkilemeye devam etmektedir. B öğrencisinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Kelâğlan arka sınırdan
gülerel bakmış. İleri
güçleri insanları aldat-
mak olan bu üç hileciye
iye bir ders verdiğini
düşünerek, "İnsanlar
bir daha korsuncu
marşını. Yoksa kayla
tisman ederim." diye
söylenmiş.
Herkes kendi işine. Ke-
leğlan da gitmiş anasını

dizinin dibine. B
Gakten üç elma düşmüş.
Biri Kelâğlanın başına,
iki üç hileci canavarın ba-
şına, diğeri de bu masalı
akuyanın başına.
B yazılı 50 kelime
B yazılı 50 kelime

Resim 113:B Öğrencisinin 57. Saat Çalışması

A öğrencisi bu saatte 50 kelimedenden 49'unu doğru yazmıştır. Öğrencinin hatası cümle içerisinde yanlış yerde büyük harf kullanmak ve "P" sesini sonraki sese bağlamasıdır. A öğrencisinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

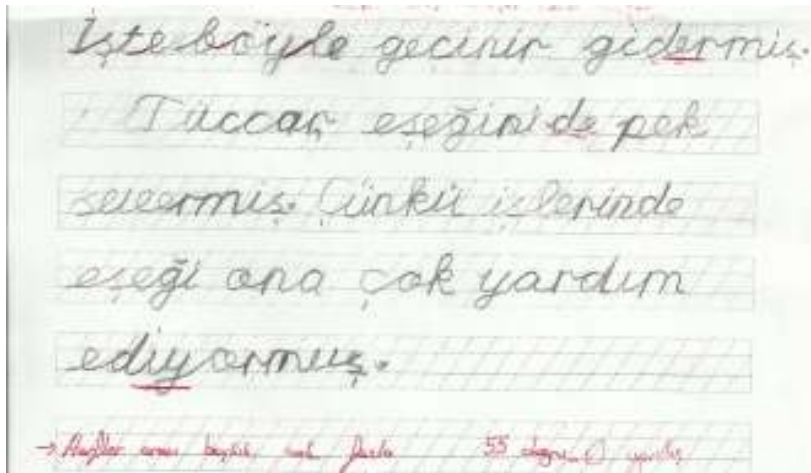
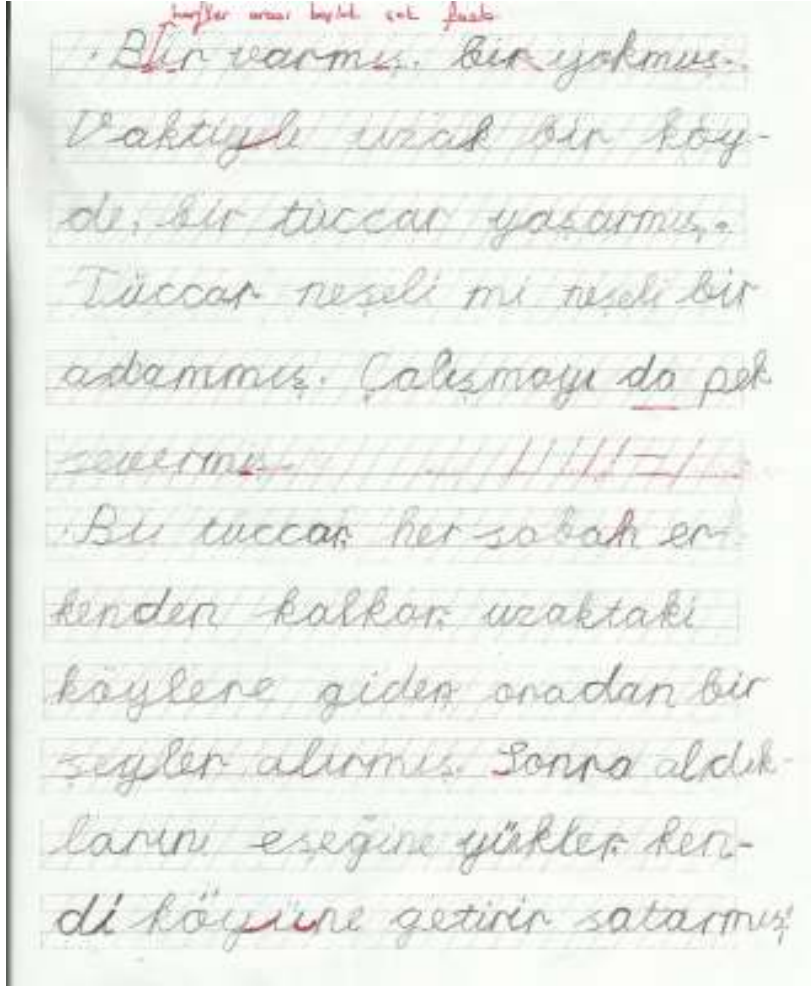

Resim 114: A Öğrencisinin 57. Saat Çalışması

Çalışmanın 58. Saati

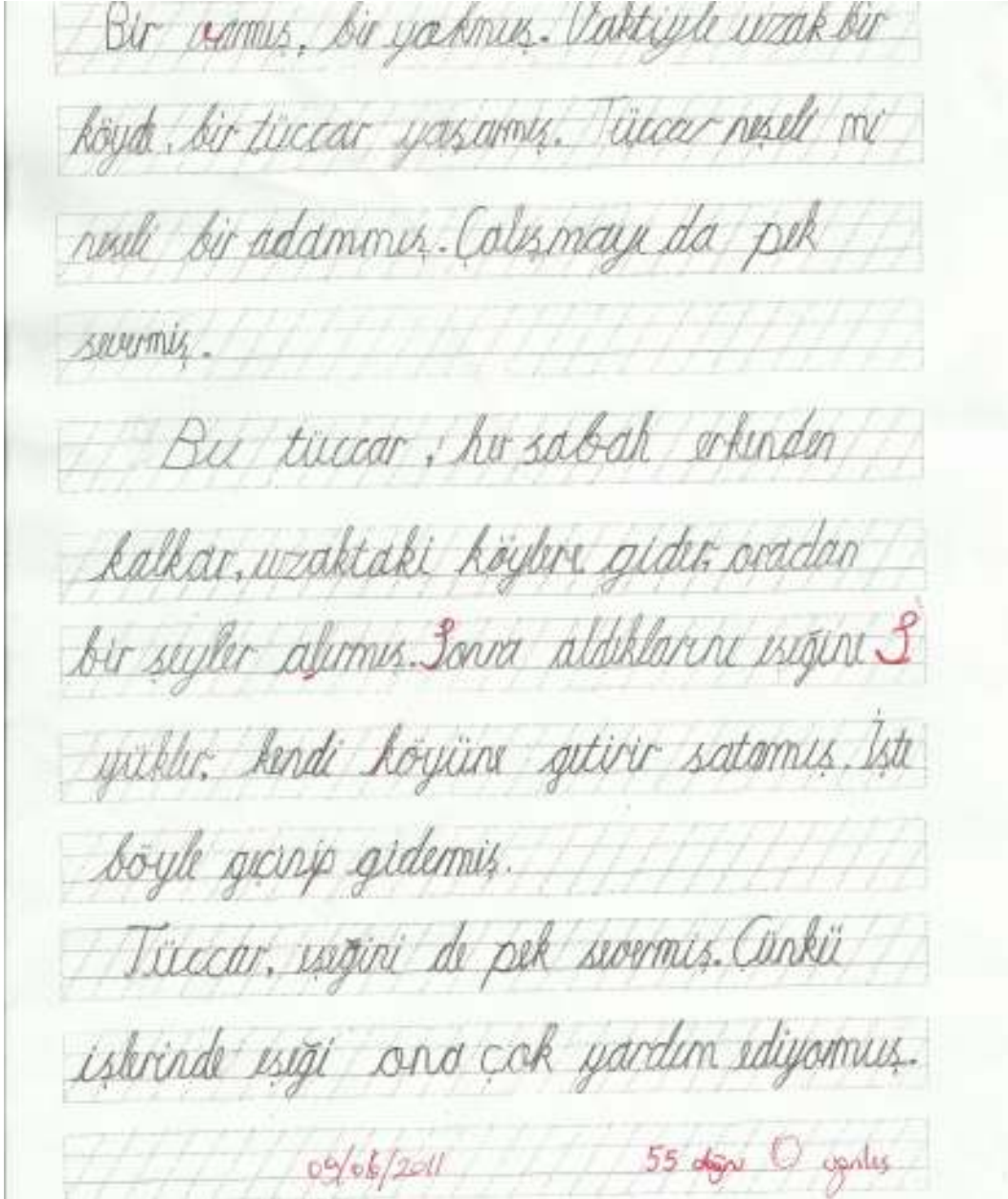
Çalışmanın bu saatinde de daha önceki çalışmalarda kullanılan hikâye kitabının 55 kelimelik bölümü öğrencilere dikte ettirilmiştir. Bu saatte B öğrencisi 55 kelimenin tamamını doğru olarak yazmıştır. Öğrenci çalışmalarda artık kelimelerin yaklaşık olarak tamamını doğru olarak yazar hale gelmiştir. Ayrıca yazım aralığını tam olarak doldurma konusunda da

daha iyidir. Öğrenci harflerin bağlantılarını da doğru olarak yazmaya gayret etmektedir. Öğrencinin şu andaki en belirgin sorunu, harfler arasındaki bağlantının eğimini çok fazla tutması ve bunun da yazısını olumsuz etkilemesidir. B öğrencisinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Resim 115: B Öğrencisinin 58. Saat Çalışması

A öğrencisi de bu çalışmada 55 kelimenin tamamını doğru olarak yazmıştır. A öğrencisi de artık kelimelerin tamamına yakınına doğru olarak yazmaktadır. Ayrıca öğrenci yazım eğimini de doğru olarak uygulayabilmeyi başarmıştır. Öğrencinin yazısı oldukça okunaklı ve sayfa düzeni de gayet iyidir. A öğrencisinin de bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Resim 116: A Öğrencisinin 58. Saat Çalışması

Çalışmanın 59. Saati

Çalışmanın bu saatinde de daha önceki çalışmalarda kullanılan kitaptan 50 kelimelik bir bölüm dikte ettirilmiştir. B öğrencisi bu saatte 50 kelimenin tamamını doğru olarak yazmıştır. Öğrenci yazım aralığını tam olarak doldurma, harflerin doğru olarak bağlanması, noktalama

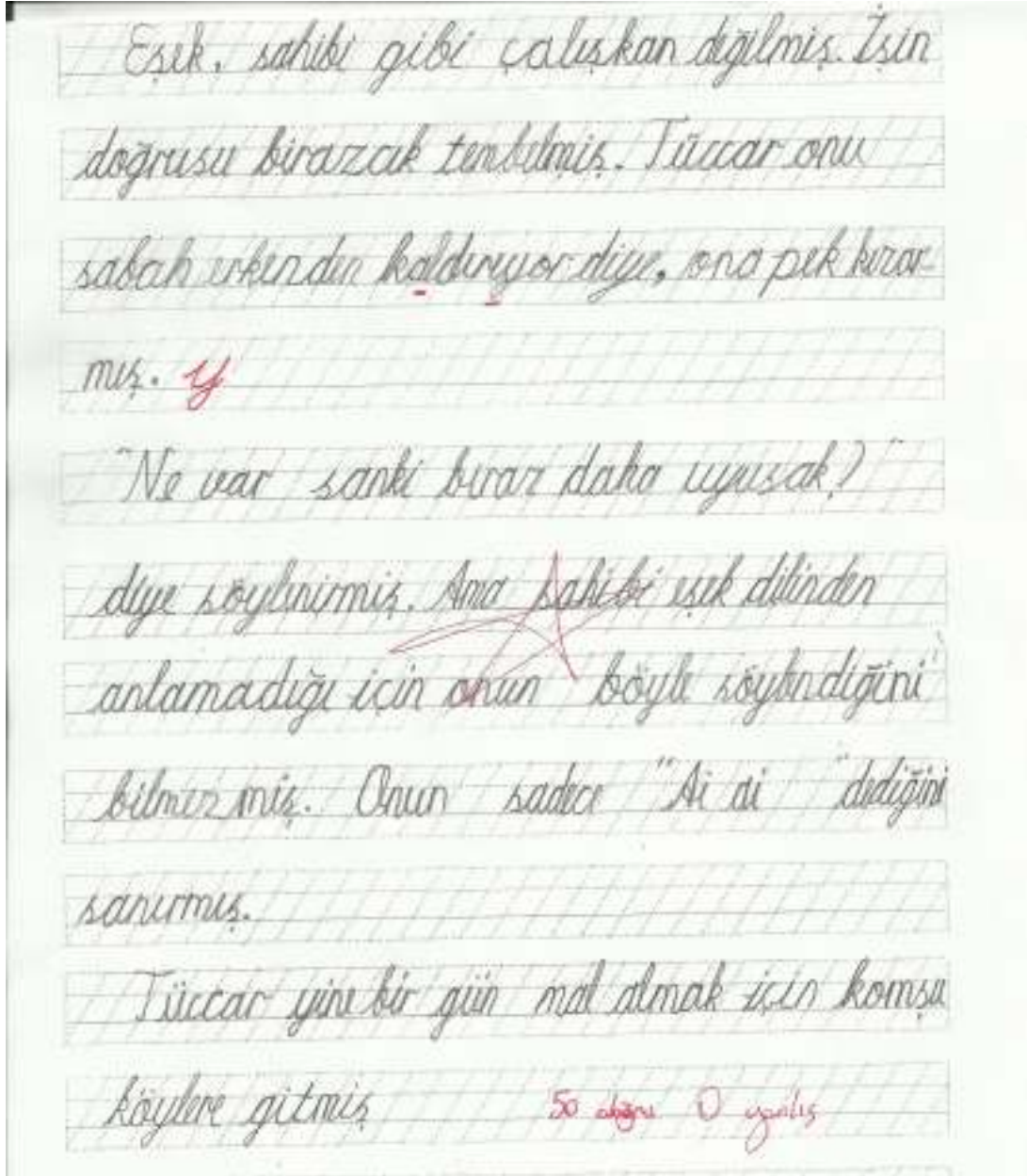
işaretleri ve yazım kuralları gibi konularda artık çok daha iyidir. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Eşek sahibi gibi çalışkan
değilmiş. İşin doğrusu binar-
lık tembelmiş. Tüccar onu
sabah erkenden kaldırı-
yor diye, ona pek kırmış.
"Ne var sanki binar da-
ha uyasak" diye söylenmiş.
Ama sahibi eşek dilinden
anlamadığı için onun böy-
le söylediğini bilmezmiş.
Onun sadece "si ai" dediğini
sanırmış. 10/06/2011

Tüccar yine bir gün mal
almak için komşu köylere
gitmiş. 50 doğru 0 yanlış

Resim 117: B Öğrencisinin 59. Saat Çalışması

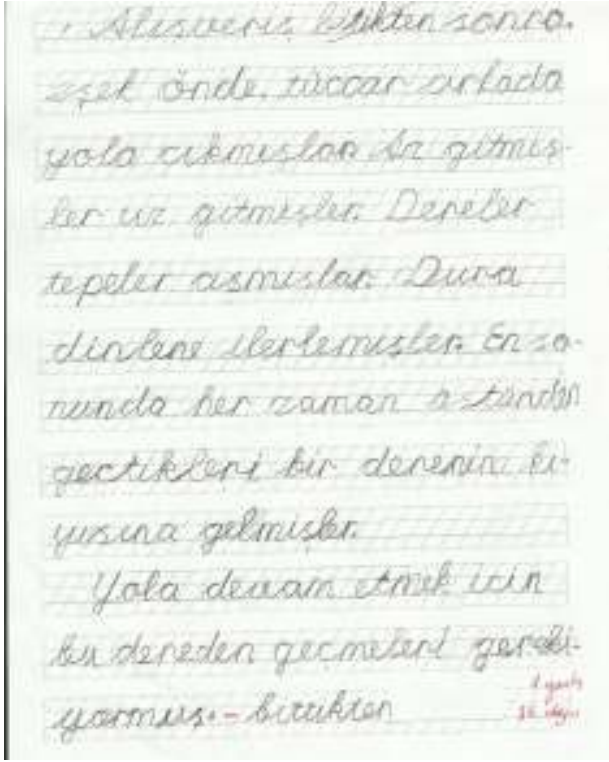
A öğrencisi de bu saatte 50 kelimenin tamamını doğru olarak yazmıştır. Öğrenci "l" sesinin yazımında hata yapmıştır bir de harflerin bağlantı eğimini gerekenden az yapmıştır bu da harflerin birbirine çok bitişmesine sebep olmuştur. Bunların haricinde öğrencinin yazısı oldukça okunaklı ve güzeldir. Öğrencinin çalışması aşağıdadır:

Resim 118: A Öğrencisinin 59. Saat Çalışması

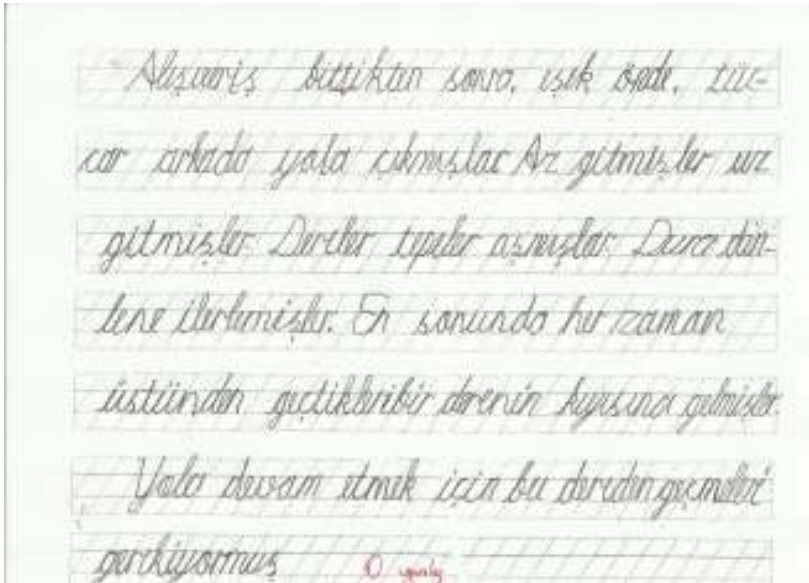
Çalışmanın 60. Saati

Çalışmanın bu saatinde öğrencilere daha önceki çalışmalarda kullanılan hikâye kitabından 37 kelimelik bir bölüm yazdırılmıştır. Çalışmanın bu saatinde zaman yetersizliği sebebi ile önceki çalışmalara göre daha az kelime yazdırılabilmektedir. B öğrencisi bu çalışmada 37 kelimedenden 36'sını doğru olarak yazmıştır. Bu çalışmada öğrencinin noktalama işareti, yazım aralığını tam olarak doldurma ve harflerin bağlantılarını doğru olarak yapabilmesi oldukça iyidir; ancak öğrencinin harflerin bağlantı eğimini gereğinden fazla yapma sorunu bu çalışmada da görülmektedir. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Resim 119: B Öğrencisinin 60. Saat Çalışması

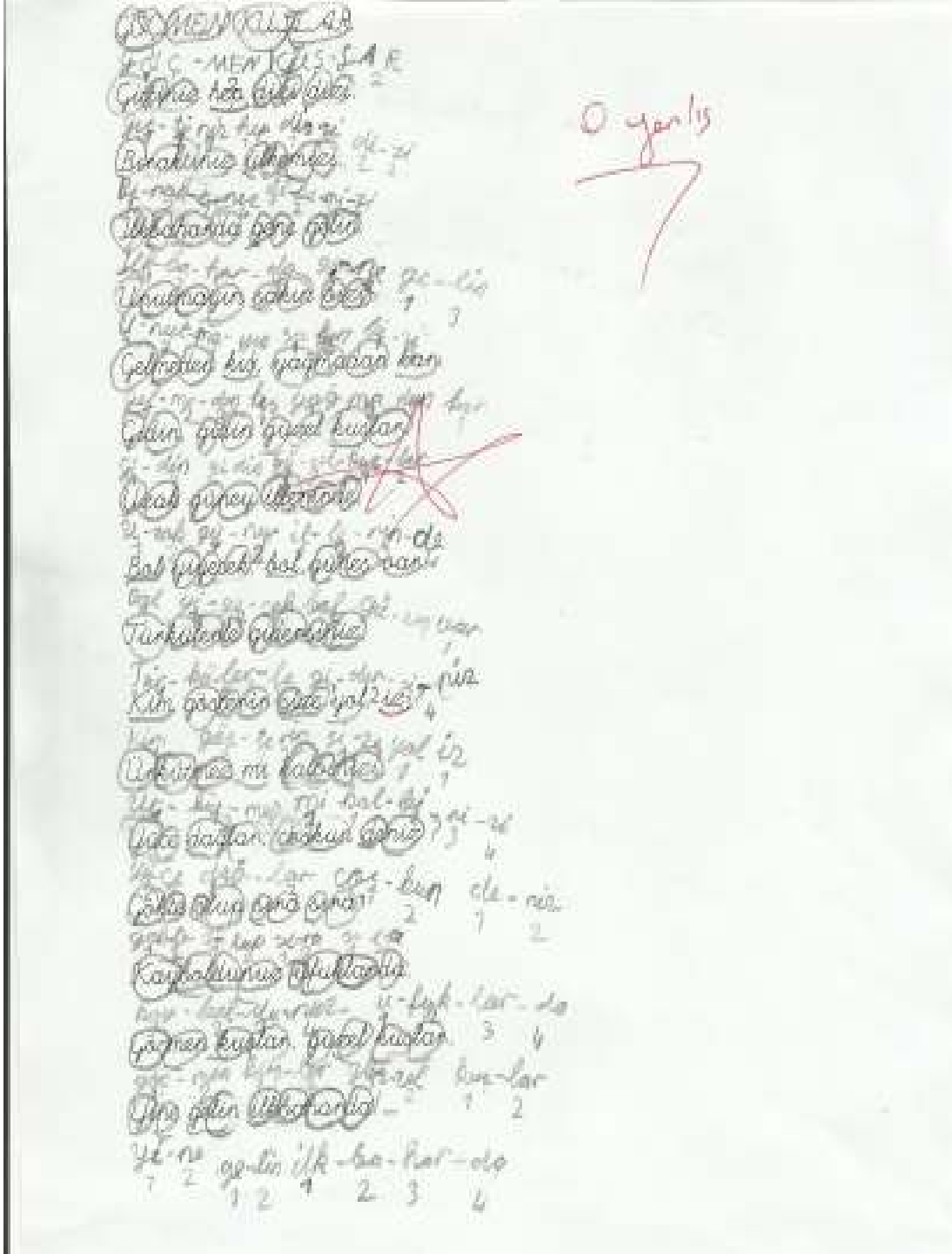
A öğrencisi bu çalışmada 37 kelimenin tamamını doğru olarak yazmıştır. Öğrencinin bu saatteki çalışmasında harflerin bağlantı eğimini gereğinden az yapması, harfleri birbiri içine gereğinden fazla bitişirmiştir. Bu durum da öğrencinin yazısını olumsuz etkilemiştir. Ayrıca öğrenci ayrı olarak yazması gereken bir kelimeyi bitişik olarak yazmıştır. A öğrencisinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Resim 120: A Öğrencisinin 60. Saat Çalışması

Çalışmanın 61. Saati

Öğrencilerden bu saatte 56 kelimedenden oluşan bir şiiri hecelerine ayırmaları, hece sayısını yazıp bu sayılara uygun heceleri yazmaları istenmiştir. B öğrencisi bu çalışmada kelimelerin tamamını hecelerine doğru olarak ayırmıştır. B öğrencisi artık hem dikte hem de heceleme çalışmalarında oldukça başarılıdır. Öğrencinin çalışması aşağıdadır:

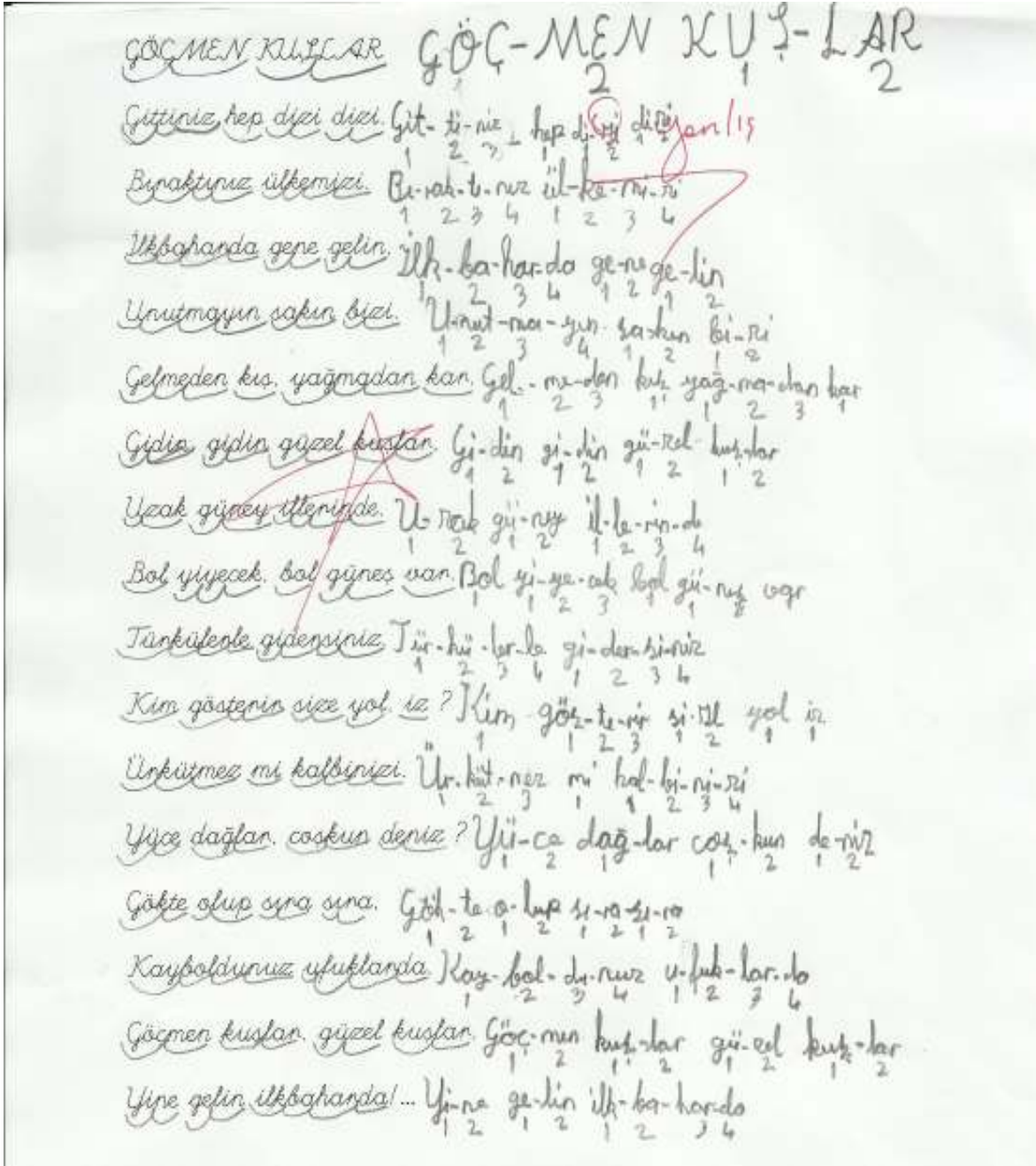

Resim 121: B Öğrencisinin 61. Saat Çalışması

A öğrencisi de bu çalışmada kelimelerin tamamını doğru olarak hecelerine ayırmıştır.

A öğrencisinin de çalışması aşağıdadır:

Resim 122: A Öğrencisinin 61. Saat Çalışması

Çalışmanın 62. Saati

Çalışmanın bu saatinde daha önceki çalışmalarda kullanılan hikâye kitabından 56 kelime bölüme dikte ettirilmiştir. B öğrencisi bu çalışmada 56 kelimenin tamamını doğru yazmıştır. Öğrenci yanlışlarını düzeltmek ve hata sayısını azaltmak için büyük gayret göstermektedir. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

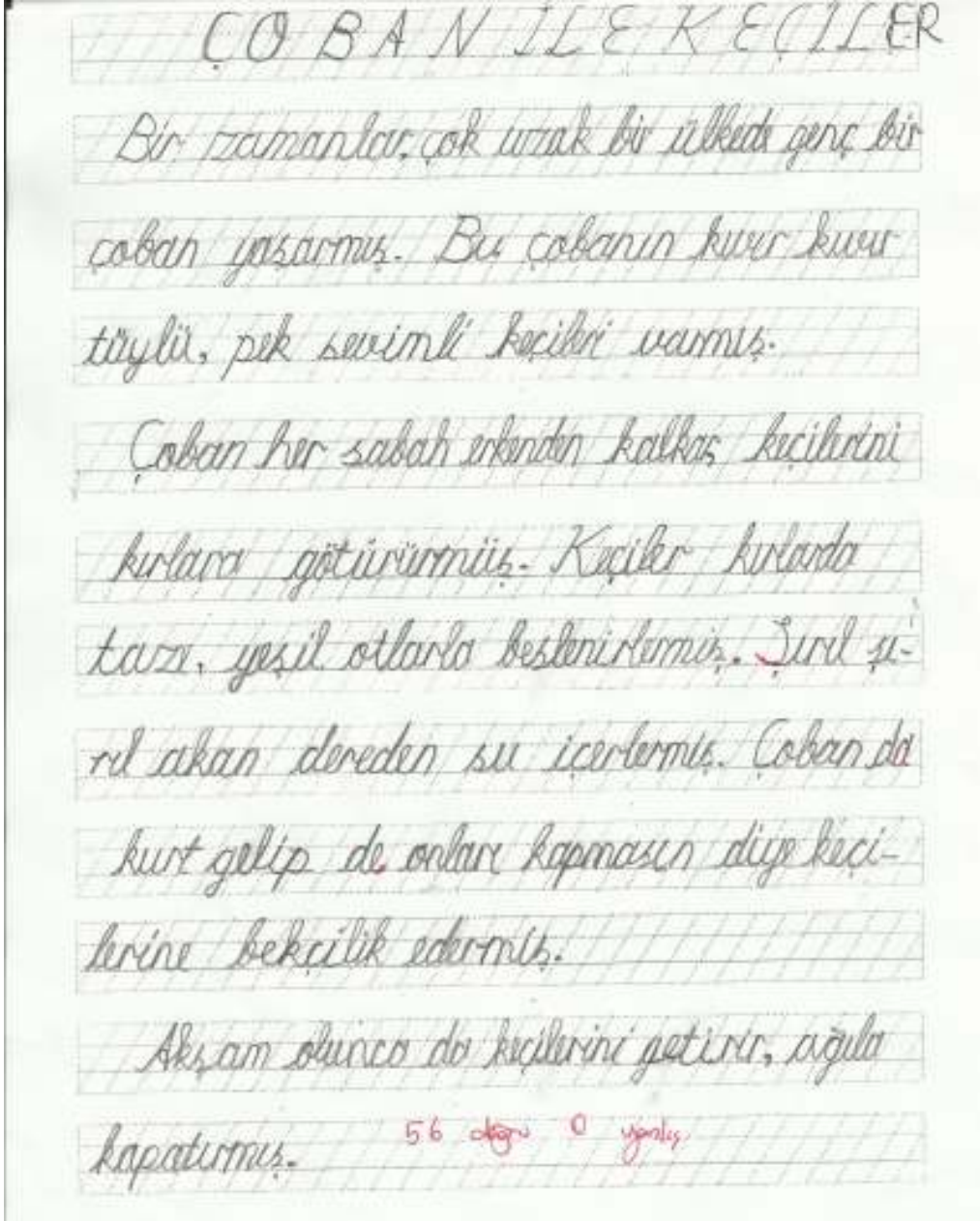
ÇOBAN İLE KEÇİLER
Bir zamanlar çok uzak
bir ülkede genç bir çoban
yaşamış. Bu çobanın kuan
kuar tüylü pek güzel keçi
leri varmış.
Çoban her sabah erkenden
kalkar keçilerini kurlara gö-
türürmüş. Keçiler kurlarda
yeşil otlarla beslenirmiş.
Şirir şirir akan dereden
su içerlermiş. Çoban da

kurt gelip de onları kapma-
sın diye keçilerine bekçilik
edermiş. ^{56 doğru}
^{0 yanlış}
Akşam olunca da keçilerini
getirin ağıla kapatırmış.

Resim 123: B Öğrencisinin 62. Saat Çalışması

A öğrencisi de bu çalışmada 56 kelimenin tamamını doğru olarak yazmıştır. Öğrencinin yazısında hata yok denecek kadar azdır. Öğrenci noktalama işaretlerinin kullanımı, yazım kuralları, eğim, harflerin bağlantısı gibi konularda oldukça iyi bir hale gelmiştir. A öğrencisi

de güzel ve doğru yazabilmek için büyük bir çaba içindedir. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Resim 124: A Öğrencisinin 62. Saat Çalışması

Çalışmanın 63.Saati

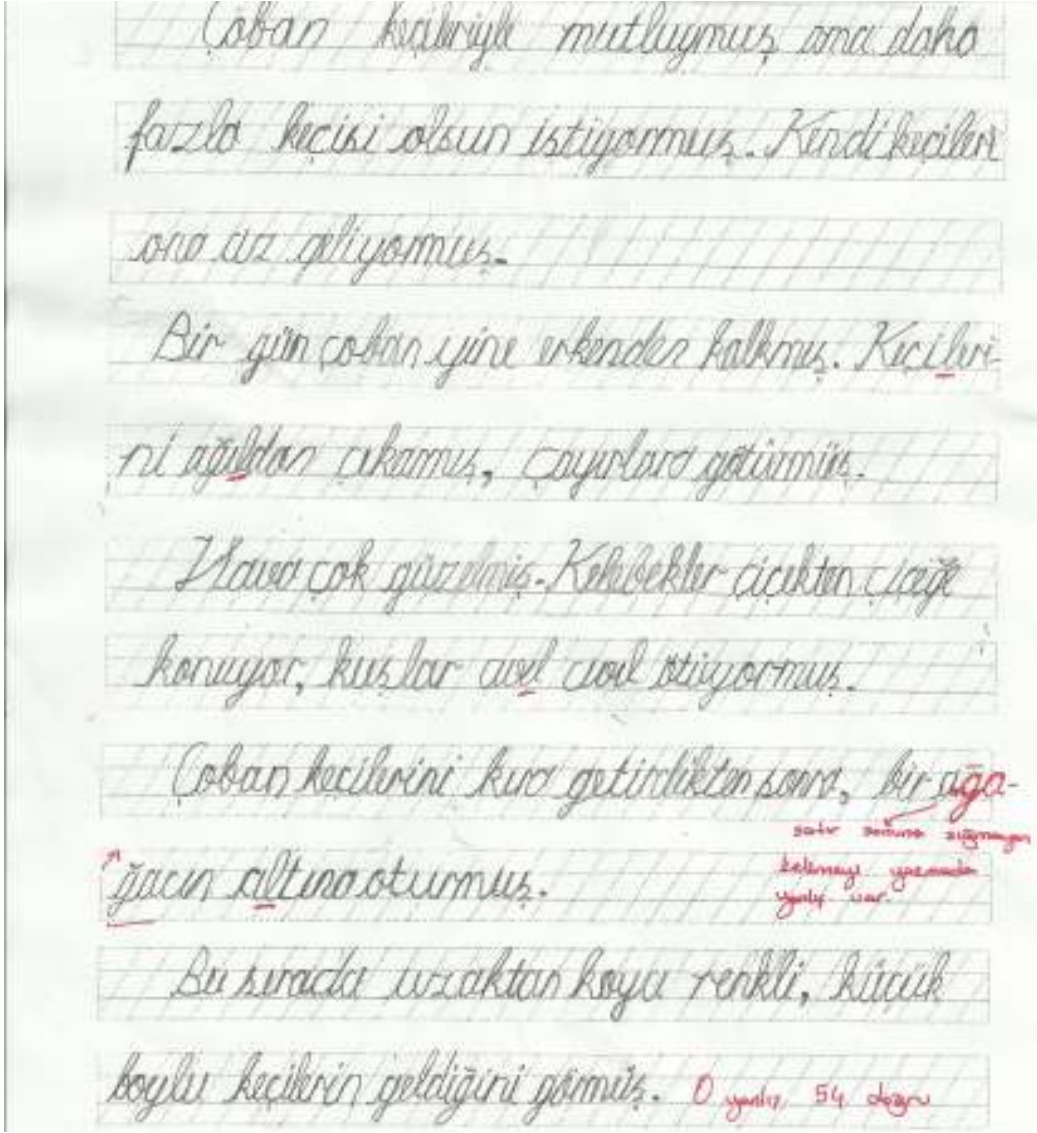
Çalışmanın bu saatinde de daha önceki çalışmalarda kullanılan hikâye kitabından 54 kelimelik bölüm dikte ettirilmiştir. B öğrencisi bu çalışmada kelimelerin tamamını doğru yazmıştır. Öğrencinin bu saatteki çalışmasında yine harflerin bağlantısında eğimin gereğinden fazla olması sonucu yazısının olumsuz etkilendiği görülmüştür. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Çoban keçileriyle mutluymuş
ama daha fazla keçisi ol-
sun istiyormuş. Kendi keçi-
leri ona az geliyormuş.
Bir gün çoban yine erkenden
kalkmış. Keçilerini ağıldan
çıkarmış. çayılara götürmüş.
Hava çok güzelmiş. Kelebek-
ler çiçekte çiçeğe konuyor.
Kuşlar cıvıltı cıvıltı yapıyor-
muş.
Çoban keçilerini kısa ge-

tirdikten sonra bir ağacın
altına oturmış.
Bu sırada uzaktan koyu
renkli, küçük boylu keçilerin
geldiğini görmüş. 54. sınıf Ö. Ö. 2014

Resim 125: B Öğrencisinin 63. Saat Çalışması

A öğrencisi de bu çalışmada kelimelerin tamamını doğru yazmıştır; ancak öğrencinin yazısında birkaç yerde “l” sesini yanlış yazdığı görülmektedir. Çalışmanın bir yerinde de öğrencinin satır sonuna sığmayan kelimeyi yazmasında yanlışlık vardır. Öğrencinin bu saatteki çalışması daha öncekilerine oranla daha özensiz kalmıştır. Öğrencinin çalışması aşağıdadır:

Resim 126: A Öğrencisinin 63. Saat Çalışması

Çalışmanın 64. Saati

Çalışmanın bu saatinde de öğrencilerle daha önceki çalışmalarda kullanılan hikâye kitabından 55 kelimelik bölüm dikte ettirilmiştir. B öğrencisi bu çalışmada 55 kelimenin 53'ünü doğru olarak yazmıştır. Öğrenci bir kelimedede aynı sesin yan yana iki defa kullanımında zorluk yaşamıştır. Ayrıca B öğrencisi “f. ğ. u” seslerini ayırt etmekte zorlanmaktadır. Çalışmanın en başından beri bu sorunlar düzeltilmeye çalışılsa da zaman zaman tekrar ortaya çıkmaktadır. Öğrencinin bu sesleri yazarken ayırt edememesindeki en önemli sebebin bu öğrencinin konuşurken de bu seslerin ayırt edilmesine özen göstermemesi olma ihtimali oldukça yüksektir. Öğrenci bir de satır sonuna sığmayan kelimelerin yazımında hata yapmıştır. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

KURT İLE KÖPEK

Bir zamanlar çok uzak bir
ormanda bir kurt yaşarmış.
Kurt, ormanda az çok yiyecek
bir şeyler bulur, böyle ö-
mür sürermiş.

sadece sınıvda
sınıvın dışında
aynı zamanda yeterli olan

Kış mevsimi geldiğinde
her yer karlarla kaplanmış.
Kurt, karnını doyuracak bir
yiyecek bulamaz olmuş. Ba-
zen azıcık bir şey bulabil-
mek için çok uzaklara git-

mesi gerekiyormuş.

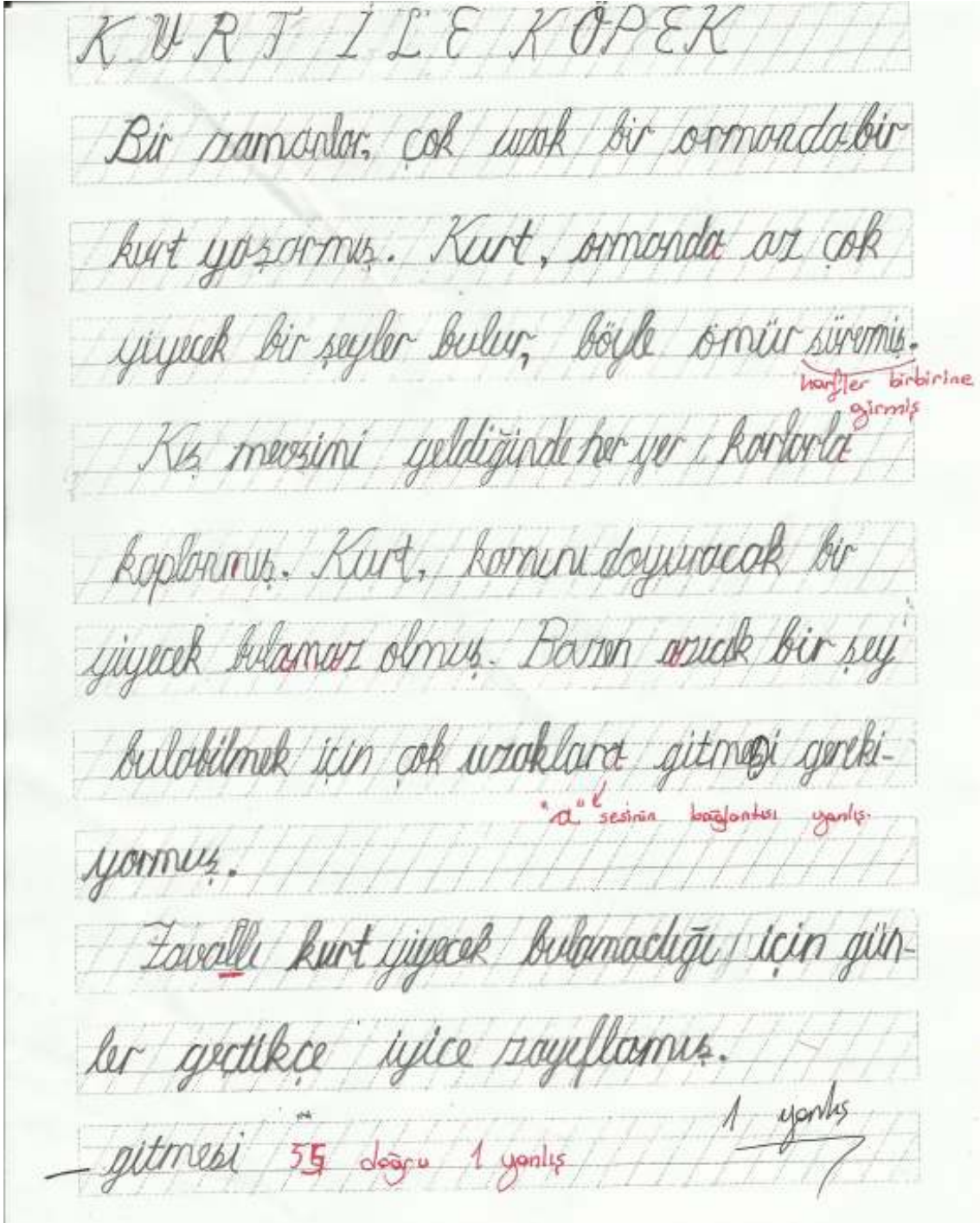
Zavallı kurt yiyecek kula-
madığı için günler geçtikçe
yavaş yavaş zayıflamış 2 yanlıp

- Zavallı 54 diğeri 2 yanlıp

- zayıflamış

Resim 127: B Öğrencisinin 64. Saat Çalışması

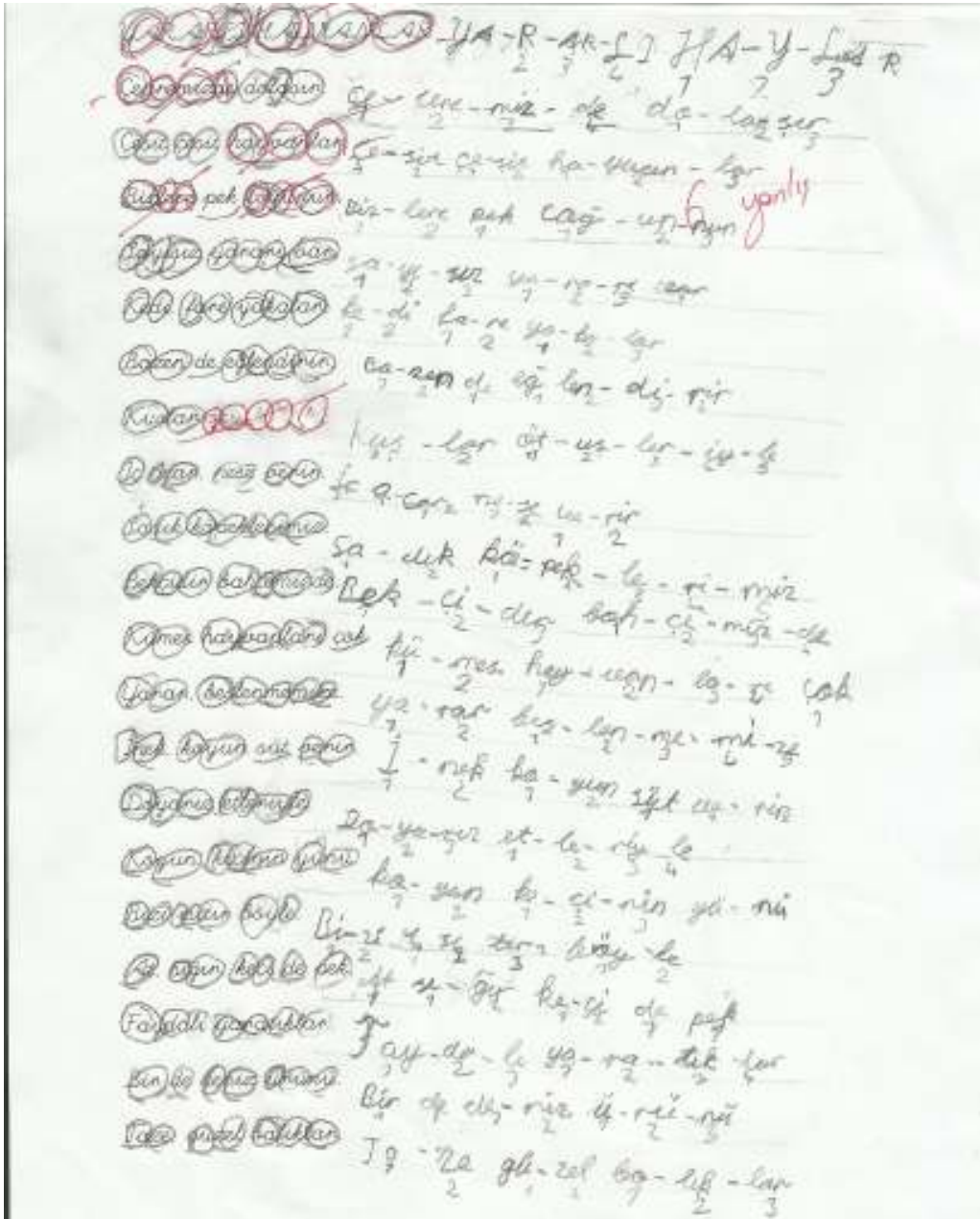
A öğrencisi bu çalışmada 55 kelimenin 54'ünü doğru olarak yazmıştır. Öğrenci bu çalışmada yine harfleri birbirine bağlarken eğimi gereğinden az yaparak harflerin birbiri içine çok fazla girmesine sebep olmuştur. Ayrıca öğrenci “a” sesinin yazımında hata yapmış ve “a” sesini bir sonraki sese yanlış bağlamıştır. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Resim 128: A Öğrencisinin 64. Saat Çalışması

Çalışmanın 65. Saati

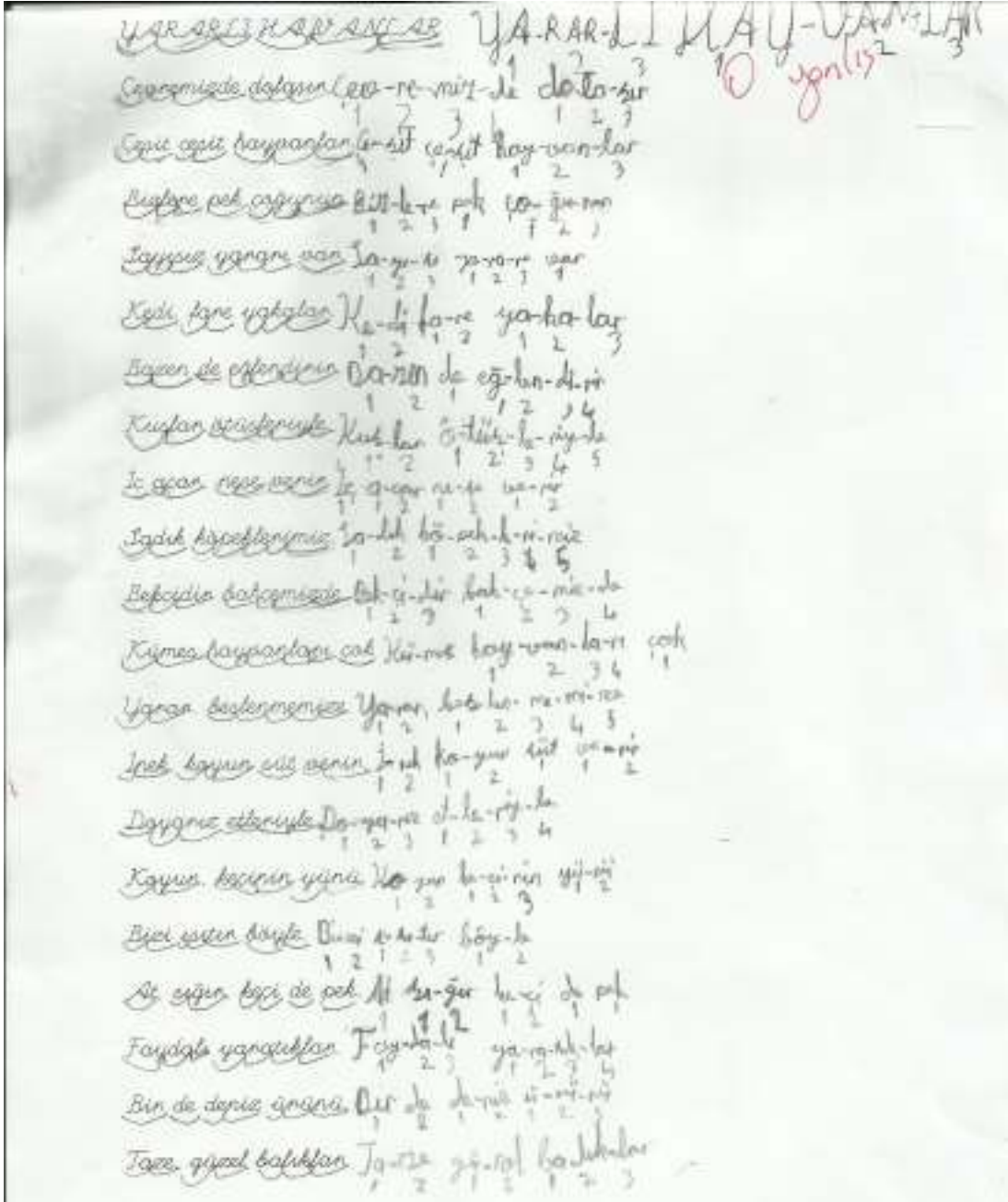
Çalışmanın bu saatinde heceleme çalışmasına devam edilmiştir. Öğrencilerden 57 kelimelik bir şiiri hecelerine ayırmaları ve kelimelerin hecelerine ayrılmış şeklini, hece sayısına uygun heceyi tekrar yazmaları istenmiştir. B öğrencisi bu çalışmada 57 kelimedenden 51'ini doğru olarak hecelerine ayırmıştır. Öğrencinin bu çalışmadaki hata sayısının fazla olmasının sebebi, şiirdeki kelimelerin fazla heceden oluşması olabilir. Bu öğrenci kelimeleri alkış yöntemi ile hecelerine doğru bir şekilde ayırarak sözlü olarak ifade etmekte; ancak hala çalışma kâğıdında bunu ifade edememektedir. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Resim 129: B Öğrencisinin 65. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada 57 kelimededen oluşan şiirin tamamını doğru olarak hecelerine ayırmıştır. A öğrencisi heceleme çalışmalarında B öğrencisine oranla daha başarılıdır. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

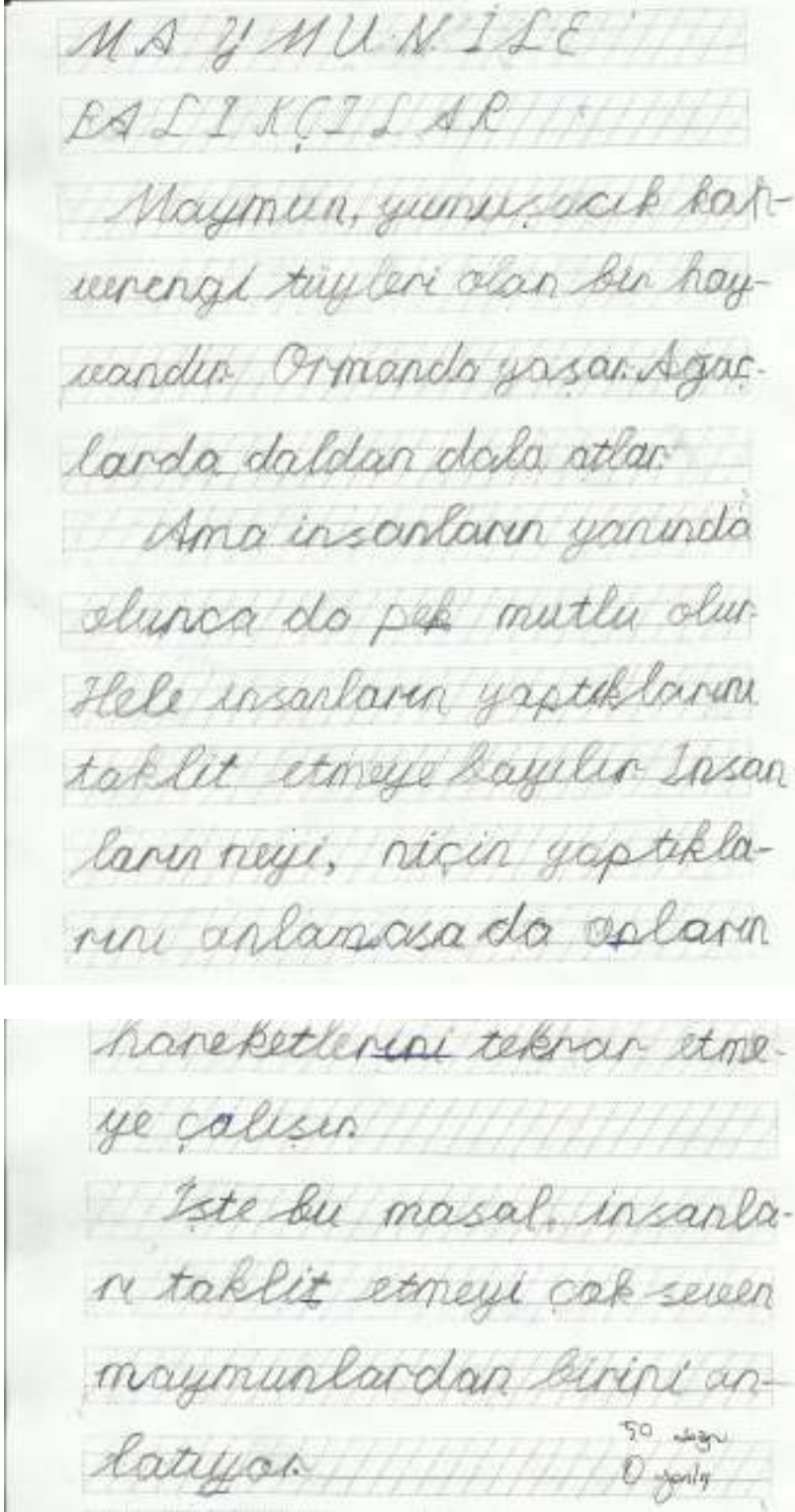

Resim 130: A Öğrencisinin 65. Saat Çalışması

Çalışmanın 66. Saati

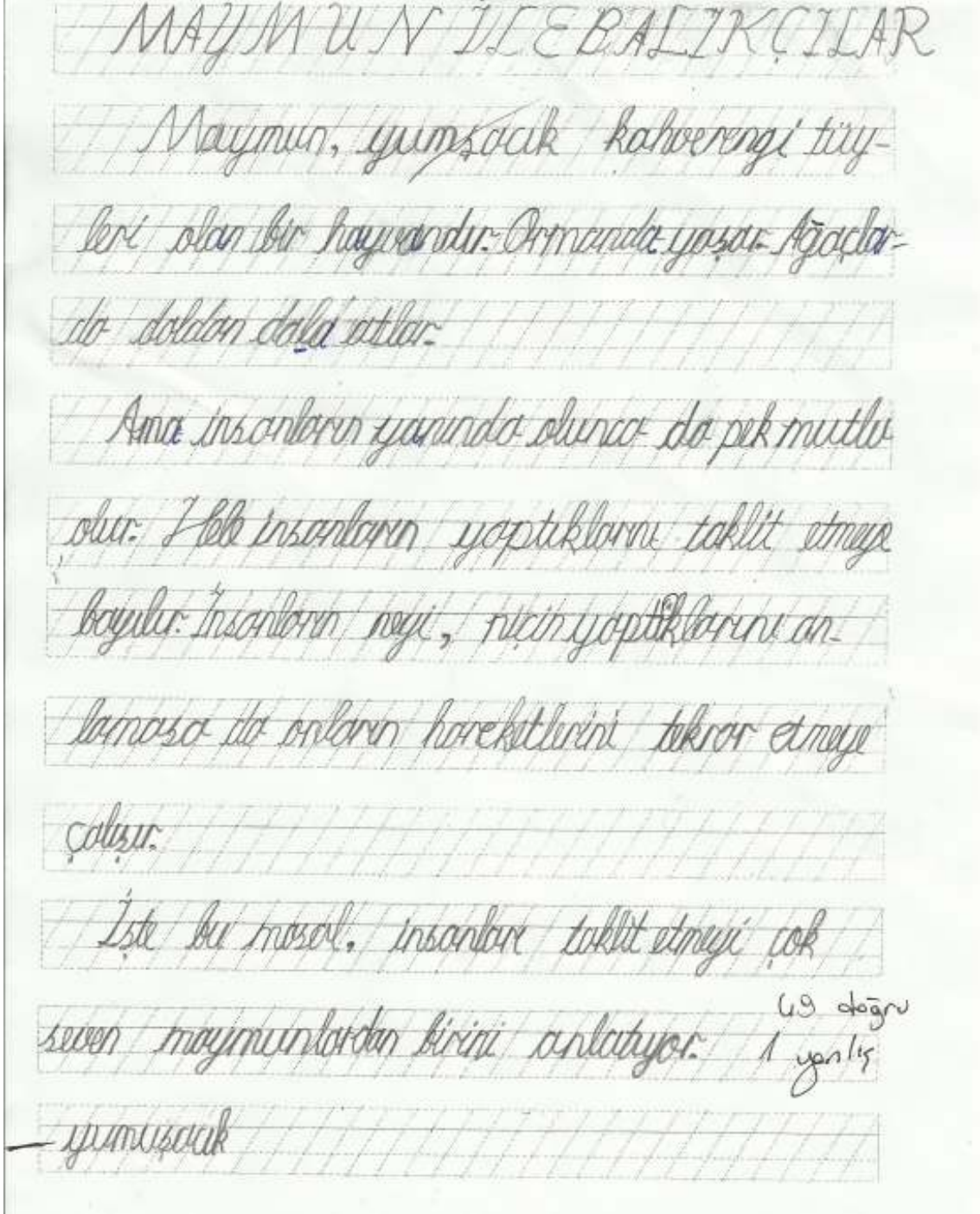
Çalışmanın bu saatinde öğrencilere daha önceki çalışmalarda kullanılan hikâye kitabından 50 kelimelik bir bölüm dikte ettirilmiştir. B öğrencisi bu çalışmada 50 kelimenin tamamını doğru olarak yazmıştır. Öğrencinin yazısı her geçen gün daha iyileşmektedir.

Öğrenci artık sayfa düzeni, yazım aralığını tam olarak doldurma, harflerin bağlantı yönü, harflerin bağlantı eğimi, yazım kuralları gibi konularda çok daha iyidir. Öğrencinin bu saatteki yazım çalışması aşağıdadır:

Resim 131: B Öğrencisinin 66. Saat Çalışması

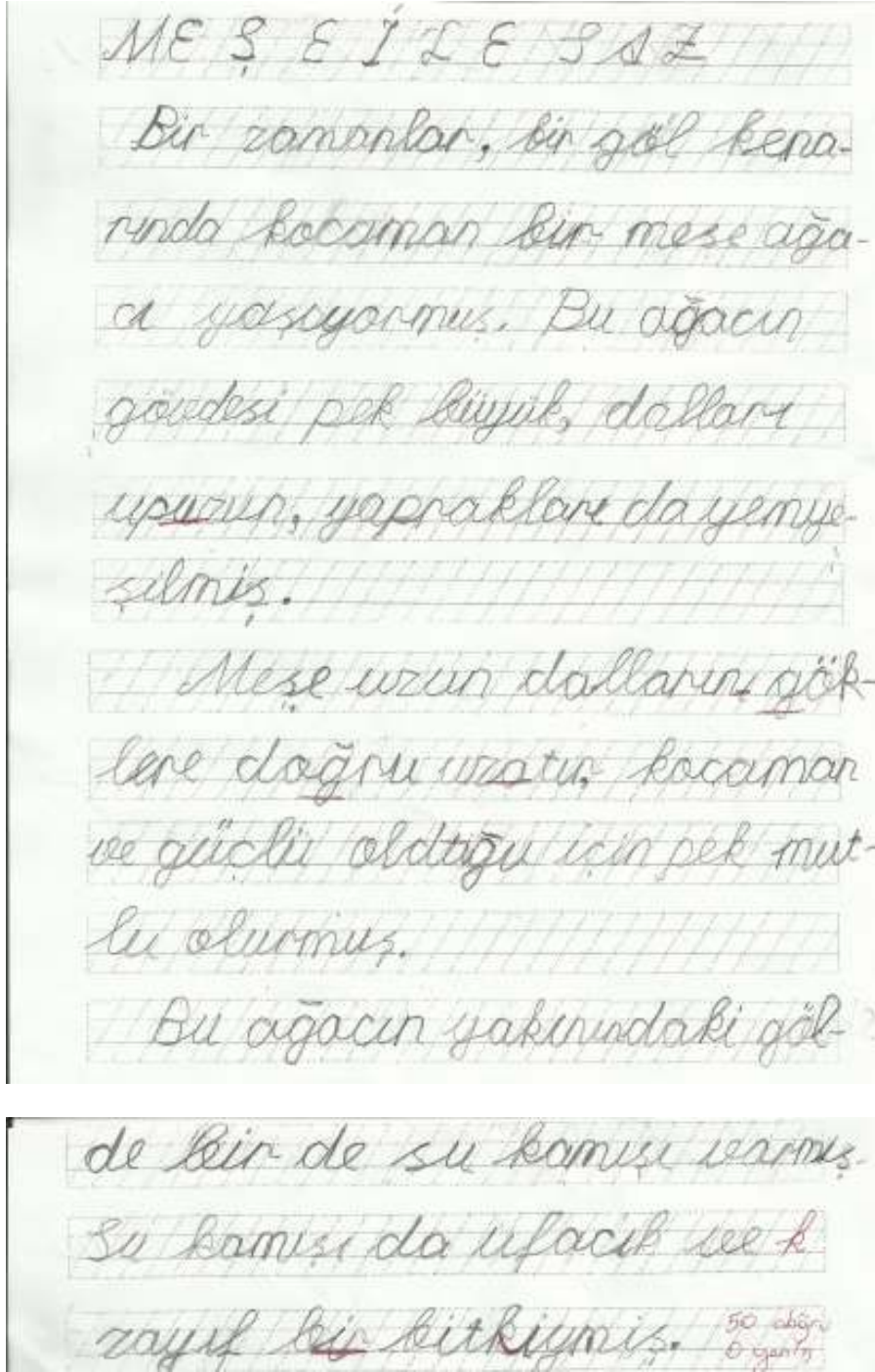
A öğrencisi bu çalışmada 50 kelimededen 49'unu doğru yazmıştır. A öğrencisi de araştırma sürecinde oldukça isteklidir. Öğrencinin "l.a" seslerinin yazımında ve harfleri birbirine gereğinden fazla yaklaştırmak gibi hataları olsa da A öğrencisinin de araştırmanın en başındaki hali göz önüne alındığında gelişimin oldukça fazla olduğu görülmektedir. A öğrencisinin de 66. saat yazım performansı aşağıdadır:

Resim 132: A Öğrencisinin 66. Saat Çalışması

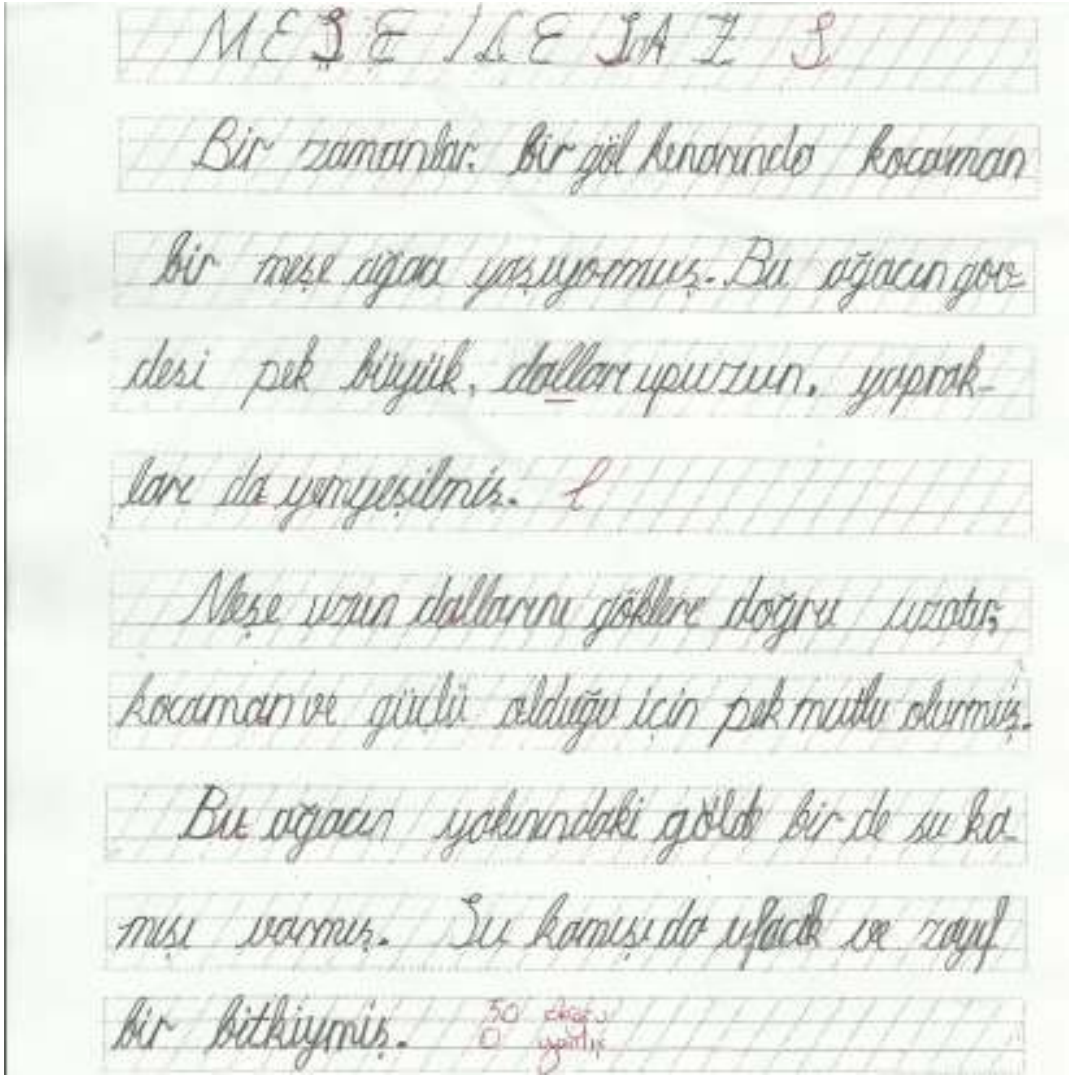
Çalışmanın 67. Saati

Çalışmanın bu saatinde öğrencilere daha önceki çalışmalarda kullanılan hikâye kitabından 50 kelimelik bölüm dikte ettirilmiştir. B öğrencisi bu çalışmada 50 kelimenin tamamını doğru yazmıştır. Öğrenci bu çalışmada birkaç defa yazım aralığını tam olarak doldurmayarak hata yapmıştır. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Resim 133: B Öğrencisinin 67. Saat Çalışması

A öğrencisi de 50 kelimenin tamamını doğru olarak yazmıştır. Öğrenci çalışmanın birkaç yerinde “l” sesini yanlış olarak yazmıştır. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Resim 134: A Öğrencisinin 67. Saat Çalışması

Çalışmanın 68. Saati

Çalışmanın 68. saatinde öğrencilere Özne Yayıncılık 2. sınıf Türkçe ders kitabında bulunan bir metinden 64 kelimelik bölüm dikte ettirilmiştir. Bu metnin bir kısmı çalışmanın ilk saatlerinde öğrencilerin seviyesini ortaya koyabilmek için kullanılmıştı. B öğrencisi bu çalışmada 64 kelimenin tamamını doğru olarak yazmıştır. Öğrencinin yazım hataları gün geçtikçe yok denecek kadar azalmıştır. Öğrenci kendisine belirtilen hatalarını tekrarlamamak için oldukça fazla uğraş vermektedir. B öğrencisine hiç yanlışsız bir yazım ve sonrasındaki pekiştireçler büyük zevk vermektedir. Öğrencinin bu saatteki yazım performansı aşağıdadır:

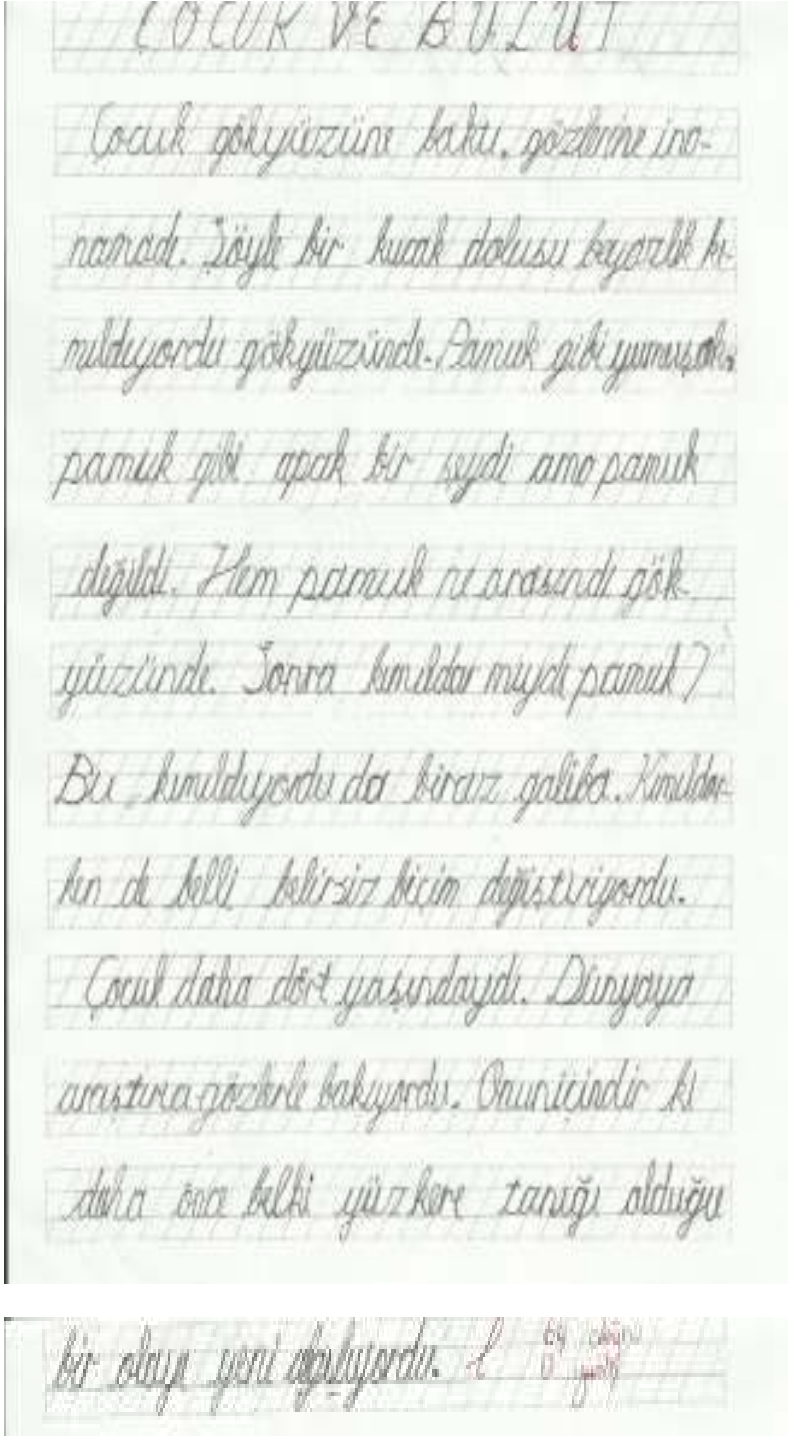
ÇOCUK VE BULUT

Çocuk gökyüzüne baktı,
gözlerine inanmadı. Löyle
bir kucak dolusu beyazlık
kimildiyordu gökyüzünde.
Pamuk gibi yumuşak, pamuk
gibi opak bir şeydi ama pa-
muk değildi. Hem pamuk ne
arasında gökyüzünde. Son-
ra kimildar mıydı pamuk?
Bu kimildiyordu da biraz gö-
lubo. Kimildarken de belli ke-

lirsiz biçim değiştiriyordu.
Çocuk daha dört yaşınday-
dı. Dünyaya araştırmacı göz-
lerle bakıyordu. Onun isindir-
ki daha önce belki yüz ke-
re tanığı olduğu bir olayı
yeri alguliyordu. kiy olayı
0. yanlı

Resim 135: B Öğrencisinin 68. Saat Çalışması

A öğrencisi de 64 kelimenin tamamını doğru yazmıştır. A öğrencisinin de yazım hataları artık yok denecek kadar azalmıştır. A öğrencinin elde ettiği başarıma duygusu, bu öğrencinin özgüveninin büyük oranda gelişmesine katkı sağlamıştır. İçine çok kapanık olan bu öğrenciye bu çalışmanın duygusal anlamdaki getirileri oldukça fazla olmuştur. Öğrencinin bu saatteki çalışması da aşağıda belirtilmiştir:

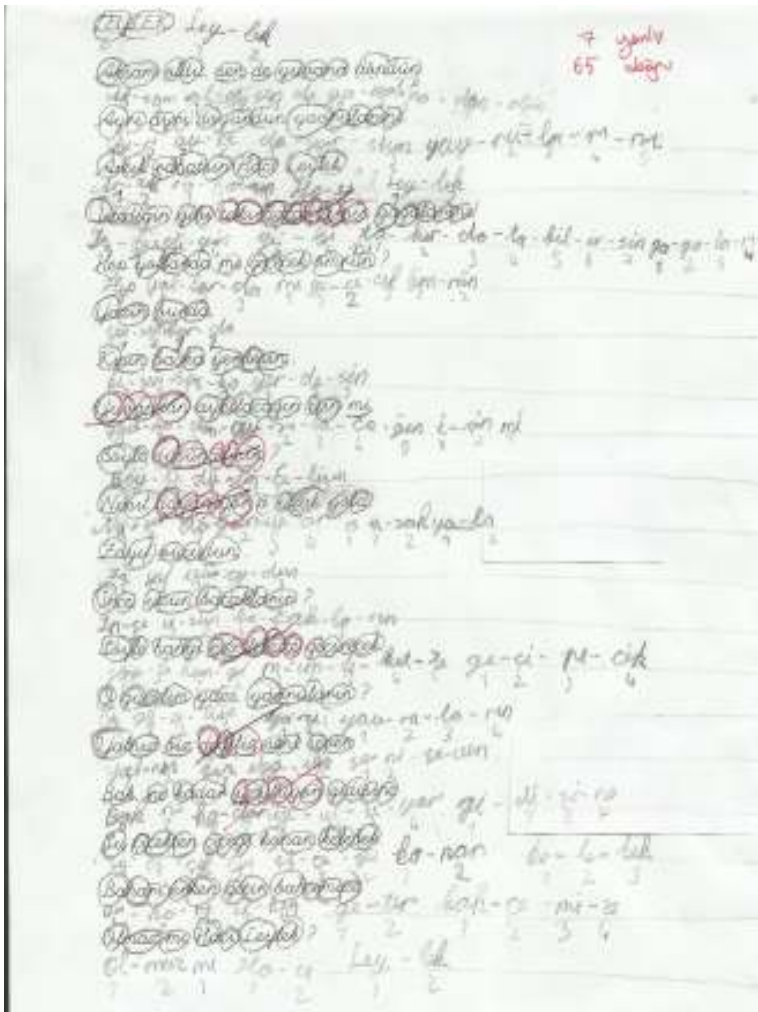

Resim 136: A Öğrencisinin 68. Saat Çalışması

Çalışmanın 69. Saati

Çalışmanın bu saatinde araştırmannın son heceleme etkinliği yapılmıştır. Öğrencilerden 72 kelimedenden oluşan bir şiiri hecelerine ayırmaları, aynı çalışma kâğıdına kelimelerin hece sayılarını belirterek bu sayılara ait heceleri yazmaları istenmiştir.

B öğrencisi bu çalışmada 72 kelimedenden 65'ini doğru olarak hecelerine ayırabilmiştir. Öğrencinin bu çalışmadaki kelimeleri doğru olarak hecelerine ayırabilme başarısı yaklaşık olarak %90'dır. Araştırmannın ilk heceleme çalışmasında öğrencinin başarı ortalaması yaklaşık olarak %26 idi. Öğrenci heceleme çalışmalarında oldukça büyük bir gelişim göstermiştir. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

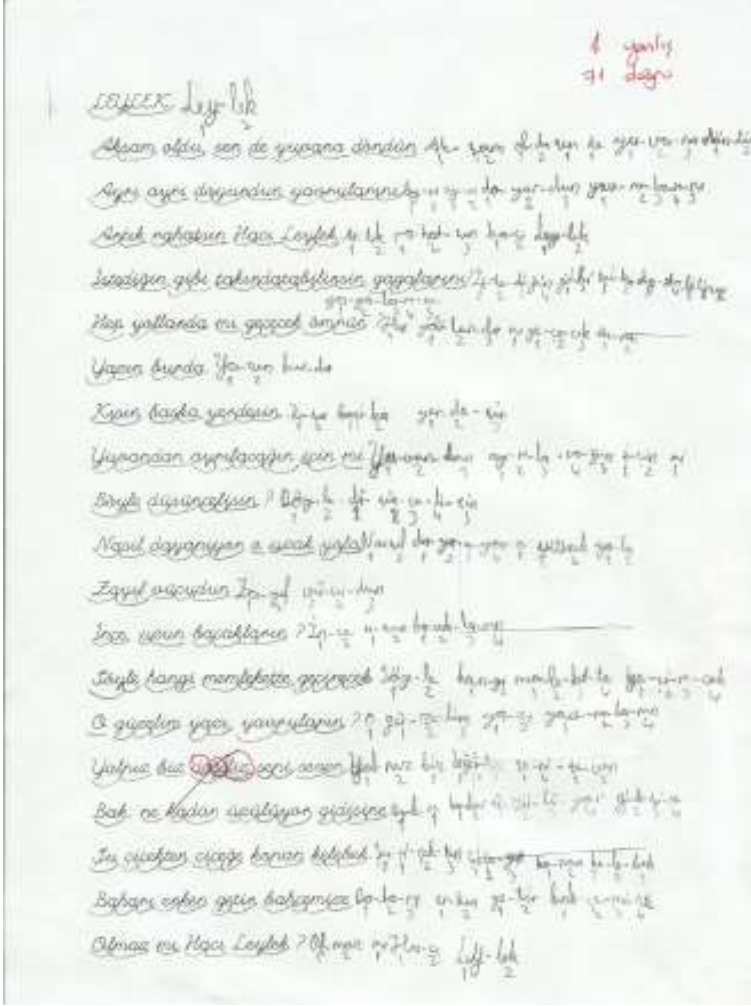

Resim 137: B Öğrencisinin 69. Saat Çalışması

A öğrencisi bu çalışmada 72 kelimedenden 71'ini doğru olarak hecelerine ayırabilmiştir. Öğrencinin bu çalışmada kelimeleri doğru olarak hecelerine ayırabilme başarısı yaklaşık olarak %98' dir. A öğrencisinin de araştırmannın ilk heceleme çalışmasındaki başarısı yaklaşık

olarak %60 idi. A öğrencisi de araştırma sürecinde büyük bir gelişim ortaya koymuştur. A öğrencisinin bu saatteki heceleme performansı aşağıdadır:

Resim 138: A Öğrencisinin 69. Saat Çalışması

Çalışmanın 70. Saati

Çalışmanın bu saati araştırmanın son etkinliğidir. Bu saatte Özne Yayıncılık 2. Sınıf Türkçe ders kitabında bulunan, araştırmanın ilk çalışmasında kullanılan ve 50 kelimededen oluşan “Masanın Rüyası” adlı metin öğrencilere tekrar dikte ettirilmiştir. Aynı metni kullanmanın amacı 70 saatlik bu araştırma sürecinin öğrencilerde meydana getirdiği gelişimi somut bir şekilde ortaya koyabilmektir.

B öğrencisi bu çalışmada 50 kelimelik metnin tamamını doğru olarak yazmıştır. Öğrenci birkaç tane yazım aralığını tam olarak doldurma konusunda hata yapmıştır. Bunun haricinde öğrenci artık noktalama işaretlerinin kullanımı, harflerin bağlantı yönü, yazım kuralları, harflerin bağlantı eğimi, sayfa düzeni vb. konularda oldukça başarılı hale gelmiştir.

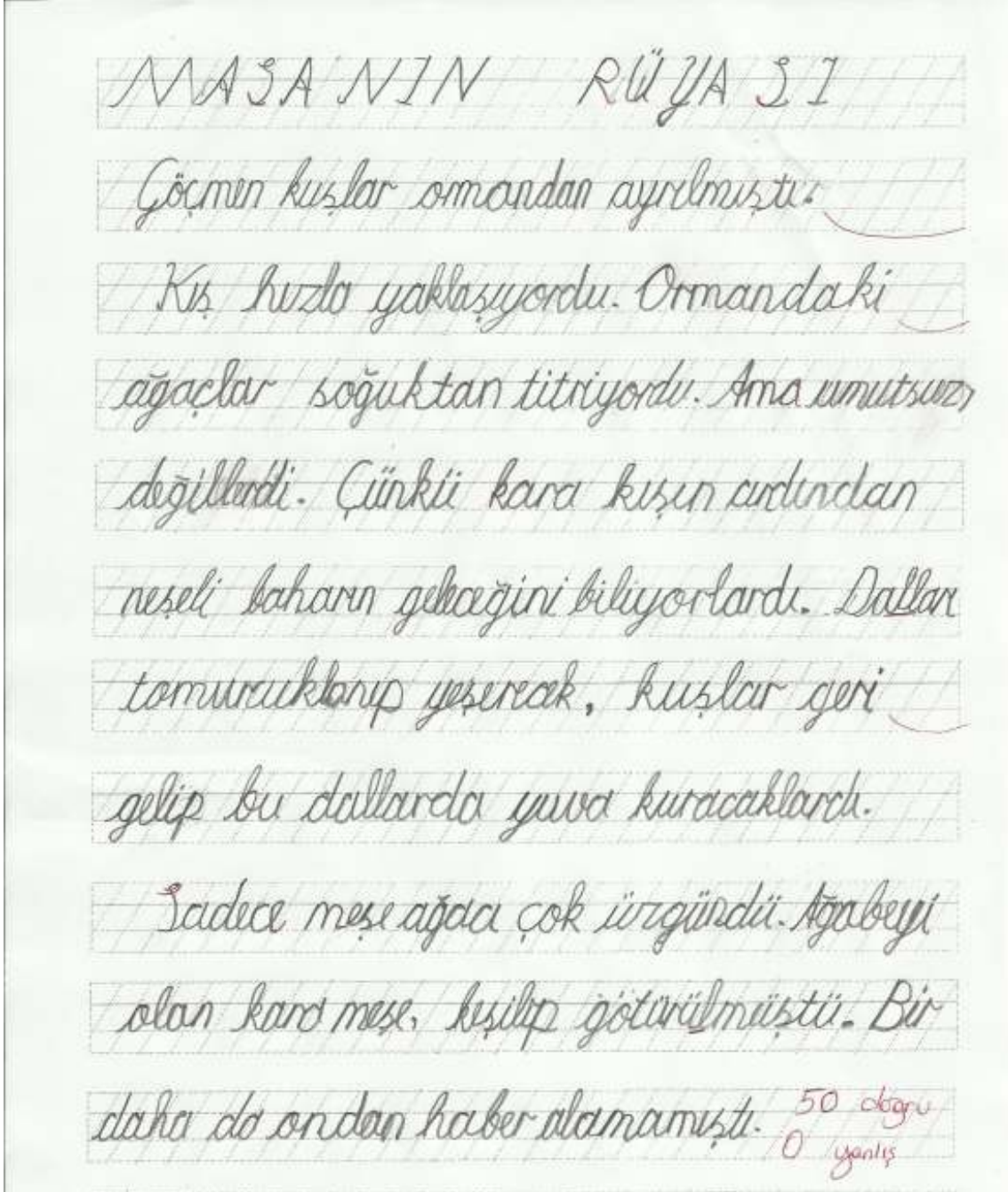
Öğrencinin yazısı hatasız ve oldukça okunaklı bir hale gelmiştir. Ayrıca öğrencinin yazım hızı da artmıştır. Öğrencinin son çalışması aşağıdadır:

M A S A N I N R Ü Y A S I
Göçmen kuşlar ormandan
ayrılmıştı.
Kuş hızla yaklaşıyordu.
Ormandaki ağaçlar so-
ğuktan titliyordu. Ama
umutsuz değillerdi. Çünkü
kara kışın ardından neşe-
li baharın geleceğini biliyor-
lardı. Dalları tomurcuk-
lanıp yeşenecek. Kuşlar ge-
ri gelip bu dallarda yuva

kuracaklardı.
Sadece meşe ağacı çok
uzun ^{çok fazla} ~~çok~~ olan
kara meşe, kesilip götür-
ülmüştü. Bir daha da
ondan haber alamamıştı.
50. ~~deği~~ ⁰ ~~yanlı~~

Resim 139: B Öğrencisinin 70. Saat Çalışması

A öğrencisi de araştırmanın son saati olan bu çalışmada 50 kelimenin tamamını doğru olarak yazmıştır. A öğrencisinin bu çalışmada sayfa düzeni konusunda birkaç hatası vardır. Öğrenci satırı tam doldurmadan, muhtemelen satır sonuna sığmayan kelimeyi yanlış yazmaktan korktuğu için alt satıra geçmiştir. Bunun haricinde öğrencinin hatası yoktur. Öğrencinin bu saatteki çalışması aşağıdadır:

Resim 140: A Öğrencisinin 70. Saat Çalışması

3.5 Verilerin Geçerliliği ve Güvenirliği

Nitel çalışmalarda geçerliği ve guvenirliği sağlamak amacıyla bazı stratejiler kullanılmaktadır. Bu stratejiler; araştırmanın veri kaynakları ile uzun süreli bir etkileşim içinde olma, derinlemesine bilgi toplama, eşitleme (Triangulation), uzman incelemesi, toplanan verilerin ayrıntılı olarak rapor edilmesi, ayrıntılı betimleme, amaçlı örnekleme ve teyit edilebilirliktir (Yıldırım & şimşek, 2011, 264-272).

Bu araştırma sürecinde de araştırmacı, verilerin geçerlik ve guvenirliği sağlamak amacıyla aşağıda belirtilen stratejileri dikkate almıştır.

- Araştırmada farklı veri toplama kaynaklarını kullanarak eşitleme (Triangulation) yapılmıştır.
- Araştırma ortamında ayrıntılı ve derinlemesine bilgi toplamak amacıyla uzun bir süre zaman geçirilmiştir (Yaklaşık dört ay).
- Toplanan veriler ayrıntılı olarak rapor edilmiştir.
- Araştırmanın çeşitli aşamalarına ilişkin önerilerde bulunarak araştırmanın niteliğinin artmasına katkıda bulunması amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur.
- Toplanan veriler ayrıntılı bir şekilde betimlenmiştir.
- Araştırmada, nitel çalışmalarda aktarılabilirliği artırmak amacıyla kullanılan amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır.
- Veriler arasındaki tutarlılık kontrol edilmiştir.

BÖLÜM IV

4 BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde öğrencilerin bu 70 saatlik çalışma boyunca yazım konusunda elde ettikleri başarı değerlendirilmiştir. Yazım becerileri; oturma, kâğıt tutma, kalem tutma, okunaklılık, bağlantı, boşluk bırakma, yazım hızı, imla kurallarına uygunluk ölçütleri dikkate alınarak her biri ayrı başlıklar halinde yorumlanmıştır. Ayrıca kelimeleri doğru olarak heceleyebilme konusu ve doğru yazım başarısı da ayrı başlıklar olarak ifade edilmiştir.

4.1 Oturma Ölçütüne İlişkin Bulgular

Yazı yazarken uygun bir biçimde oturmanın sağlanması, harflerin doğru biçimde yazılmasını ve bireyin uzun süre oturarak yazı becerisi gösterebilme davranışını olumlu yönde etkileyecektir. Uygun biçimde oturmanın başarılabilmesi bireyde yazı yazmaya karşı olumsuz duygu ve tutumların gelişmesine neden olabilir (Duran, 2009).

Çalışmaya konu olan her iki öğrenci de araştırma öncesinde, genellikle ayağa kalkarak yazı yazmak istemekteydi. Ayrıca her iki öğrenci de kâğıda gereğinden fazla eğilmekteydi. Öğrencilere bunun bir hata olduğu belirtilerek, doğru oturuş pozisyonu öğrencilere gösterilerek anlatıldı. Her iki öğrenci de kısa bir zaman sürecinde ve sürekli yapılan hatırlatmalar sonucunda bu oturuş hatalarından vazgeçerek doğru oturuş pozisyonunu öğrendiler.

4.2 Kâğıt Tutma Ölçütüne İlişkin Bulgular

Kâğıt tutmayı yeteri kadar beceremeyen öğrenciler yazı yazma konusunda büyük zorluklar yaşamaktadır. Bu öğrenciler sayfa düzenine dikkat edemez ve yazı yazarken harflerin eğimini vermede oldukça zorlanır.

Bu çalışmada, çalışmaya başlandığında A öğrencisi, kâğıdı gereğinden çok fazla eğimli, hatta neredeyse kâğıdı tamamen yan tutmaktaydı. Bu yüzden öğrencinin yazısı oldukça okunaksızdı. B öğrencisinin de kâğıt tutma konusunda hataları vardı. B öğrencisi kâğıda çok fazla eğilmekte ve boşta kalan elini kâğıt üzerine koymayıp, kâğıdın sabit olarak durmasını sağlayamamaktaydı. Öğrencilerin sayfa düzeni konusundaki başarısızlıklarının

nedenlerinden biri de doğru kâğıt tutuş konusundaki hatalarıydı. Her iki öğrenciye de kâğıdın doğru konumunun nasıl olması gerektiği gösterilerek açıklandı. Ayrıca araştırma sürecinde sık sık yapılan hatırlatmalar sayesinde her iki öğrenci de araştırma sonucunda kâğıt tutma konusunda oldukça başarılı bir hale gelmiştir.

4.3 Kalem Tutma Ölçütüne İlişkin Bulgular

Kalem tutma, yazıda okunaklılık, hız ve akıcılık açısından önemlidir. Yanlış tutuşlar yazarken zorlanmaya, yorulmaya ve yazıda bozulmaya neden olur. Bu durum da çocukta kaygıya neden olur. Doğru kalem tutmanın yerleşmesi uzun süren bir kazanımdır (Duran, 2009).

Bu çalışmada, çalışmaya başlandığında öğrencilerin kalem tutma konusunda da bazı hataları vardı. Kalemin ucuyla işaret parmağı arasında 1,5-2 cm mesafe olması gerekirken A öğrencisi kalemi olması gerekenden çok daha yakın bir şekilde uca yakın tutmaktaydı. B öğrencisi ise kalemi uca olması gerekenden çok daha uzak bir şekilde tutmaktaydı. Her iki öğrencinin de kalemi bu şekilde hatalı tutuşları yazının okunaklılığını olumsuz etkilemekteydi.

Her iki öğrenciye de doğru kalem tutuşunun nasıl olması gerektiği defalarca gösterildi. Ancak öğrenciler kalemi hatalı şekilde tutmaya alıştıkları için bu hataların çalışma süresince, zamanla düzeltilmesine çaba harcandı. Öğrenciler doğru kalem tutuşunu bilse bile buna alışmaları zaman aldı. 70 saatlik çalışmanın sonunda öğrenciler bu konuda da daha iyi bir duruma gelmişlerdir.

4.4 Okunaklılık Ölçütüne İlişkin Bulgular

70 saatlik bu çalışmanın en önemli amaçlarından biri de, öğrencilerin yazılarındaki okunaklılığı artırmaktır. Çalışmanın ilk saatine bakıldığında öğrencilerin yazısı için bunun ne kadar gerekli olduğu açıkça görülmektedir. Araştırmanın başında öğrenciler harflerin büyük bir çoğunluğunu yanlış olarak yazmaktaydılar. Araştırmanın sonunda öğrencilerin bu hataları büyük oranda azalmıştır.

• A Öğrencisinin Okunaklılık Ölçütüne İlişkin Bulgular

Bu öğrenci daha çok α , e , $\mathcal{E}$, $\mathcal{I}$ ve ℓ harflerini yazmada hatalar yapmaktadır.

- ✓ α : Bu öğrenci çalışmanın ilk saatlerinde ” α “ sesinin yazımını “o” sesi ile karıştırmaktaydı. Çalışmanın daha sonraki saatlerinde ise bu harfin yazımındaki

üçüncü hareketi yanlış olarak yapmakta ve sonradan gelen harfe olan bağlantısını da hatalı olarak yapmaktaydı. Çalışmanın sonlarına doğru ise öğrenci harfi doğru olarak yazmayı öğrenmiştir.

✓ *e*: Öğrenci bu sesin yazımında alt uzantıyı olması gerekenden kısa tutarak yazıyı olumsuz etkilemiştir. Çalışmanın sonlarına doğru hata sayısı oldukça azalsa da öğrenci bu hatayı zaman zaman yapmaya devam etmiştir.

✓ *ε*: Öğrenci bu harfin yazımında alt ve üst bölümü aynı genişlikte yapmaktaydı. Öğrenci çalışmanın sonunda bu harfin yazımında daha başarılı bir hale gelmiştir.

✓ *ℓ*: Öğrenci çalışmanın ilk saatlerinde bu sesin yazımında üst boğumu çok ufak yapmakta ve bu sesin kıvrımlarını yanlış olarak yapmaktaydı. Öğrenci bu sesi yazmakta oldukça fazla zorlanmıştır. Çalışmanın sonunda dahi düzelme olmasına rağmen, öğrenci bu sesi tam olarak doğru yazmayı başaramamıştır.

✓ *ℓ*: Öğrenci araştırma sürecinde bu sesin yazımında sesin boğumunu gereğinden fazla ve aşağıda tutarak sürekli hata yapmıştır. Öğrenci çalışmanın son birkaç saatinde sesi doğru olarak yazmayı öğrenebilmiştir.

• **B Öğrencisinin Okunaklılık Ölçütüne İlişkin Bulgular**

Bu öğrencinin hataları daha çok *n*, *P*, *z*, *p*, *F* ve *m* harflerini yazmak konusunda idi.

✓ *n*: Öğrenci bu sesin yazımını sık sık “*n*” sesinin yazımına benzetmekteydi. Öğrenci araştırma sürecinde sürekli olarak yapılan hatırlatmalar sonucu bu sesin yazımında daha başarılı bir duruma gelmiştir.

✓ *P*: Öğrenci bu sesin yazımını “*p*” sesinin yazımı ile karıştırmakta ve harfin küçüğünde olduğu gibi, bu sese sonradan gelen ses ile bağlantı yaparak hataya düşmekteydi. Öğrenci çalışmanın sonlarına doğru, bu sesin yazımında başarılı bir duruma gelerek harfi hatasız olarak yazmıştır.

✓ *z*: Çalışmanın ilk saatlerinde öğrenci bu sesin yazımını hatalı olarak yapmaktaydı. 70 saatlik çalışmanın sonucunda öğrenci az da olsa bu sesin yazımında başarı kazanmıştır.

- ✓ ρ : Öğrenci bu sesin yazımında alt kuyruğu gereğinden fazla kısa tutarak harfin yazılışında hata yapmaktaydı. Çalışmanın ortalarında öğrenci bu sesin yazımının nasıl olması gerektiğini doğru olarak yazmayı öğrenmiştir.
- ✓ $\mathcal{F}$: Öğrenci bu sesin yazımında harfin üst uzantısının oranını hatalı yaparak sesin “ $\mathcal{T}$ ” sesine benzemesine neden olmaktaydı. Çalışmanın ortalarına doğru öğrenci bu sesin yazımını öğrenerek hata yapmayı bırakmıştır.
- ✓ m : Öğrenci bu sesin yazımında sesin ortadaki birleşim çizgisinde boşluklar bırakarak hata yapmaktaydı. Çalışma süresince öğrencinin bu hatası düzeltilmeye çalışılmış ve çalışmanın sonunda önceki çalışmalara kıyasla daha başarılı olunmuştur.
- ✓ B öğrencisi ayrıca noktalı harflerin noktalarını koymayı da unutarak bu konuda oldukça fazla hata yapmaktaydı. Çalışmanın sonlarına doğru bu hatasını nispeten azaltsa da çalışmanın sonunda hata tamamen ortadan kalkmamıştır.

4.5 Bağlantı Ölçütüne İlişkin Bulgular

A öğrencisi α , u , f , ρ harflerinden sonra gelen harflerle bağlantı kurmakta zorlanmıştır. Özellikle öğrenci α sesinden sonra bağlantı kurma konusunda büyük zorluk yaşamıştır. Ayrıca bu öğrenci büyük bitişik eğik harflerin yazımında da zaman zaman bu harfleri de birleştirmek isteyerek hata yapmıştır.

B öğrencisi ise f , u , $\mathcal{Z}$ özellikle de n harflerinden sonra gelen harflerle bağlantı kurma konusunda güçlük çekmiştir. Bu öğrenci özellikle iki “ n ” harfinin yan yana geldiği kelimeleri yazma konusunda zorluk yaşamıştır. Ayrıca bu öğrenci araştırma sürecinde “ $\mathcal{P}$, $\mathcal{V}$ ” sesinden sonra gelen harfleri de birleştirmek isteyerek hatalar yapmıştır.

Bu çalışma sürecinde her iki öğrencinin de bu bağlantı hataları düzeltilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın sonunda bağlantı hataları az sayıda görülse de bu çalışma sürecinde öğrencilerin bu hatalarının hızla azaldığını çalışma saatlerindeki performanslarına bakarak görmek mümkündür.

4.6 Boşluk Bırakma Ölçütüne İlişkin Bulgular

Her iki öğrenci de araştırmanın ilk zamanlarında kelimeler arası boşluk bırakma konusunda, kelimeleri birbiri içine girdirerek hata yapmaktaydı. Bu hatanın düzeltilmesi çok zaman almamıştır. Öğrenciler kısa zaman sonra artık bu hatayı yapmamayı öğrenmişlerdir.

Bu iki öğrencinin asıl sorunu, harfler arasındaki bağlantı eğimini hatalı yaparak harfler arasındaki boşluğu uygun oranda bırakamamaktır. A öğrencisi bağlantı eğimini gereğinden az yaparak harflerin birbiri içine girmesine neden olmaktadır. Bu öğrenci hatasını araştırmanın ortasına doğru düzeltmiştir. B öğrencisi ise harfler arasındaki bağlantı eğimini çok fazla yaparak harflerin arasındaki boşluğun olması gerekenden çok daha fazla olmasına neden olmuştur. B öğrencisinin en fazla sorun yaşadığı konu, harfler arası uygun boşluk bırakamamaktır. Öğrencinin bu hatası tam olarak yok olmasa da araştırmanın sonuna doğru azalmıştır.

4.7 Hız Ölçütüne İlişkin Bulgular

Yazma hızı, genellikle verilen zaman dilimi içerisinde yazılan harf sayısına göre belirlenmektedir. Yazma hızının geliştirilmesinde en önemli etken, yazma alıştırmalarının düzenli olarak yapılmasıdır (Akyol; 2010:74).

Araştırmacı bu çalışmada öğrencilerin dakikada kaç harf yazdıklarını ayrıca hesaplamak istememiştir; çünkü araştırmacının asıl amacı öğrencilerin yazım hızını artırmak değil, öğrencilerin yazım hatalarını düzeltmektir.

Araştırmacının asıl amacı yazım hızını arttırmak olmasa da 70 saatlik bu çalışmanın öğrencilerin yazım hızını da arttırdığı gözlemlenmiştir. Araştırmanın ilk saatlerinde bir saatte öğrenciler 15-25 kelimeyi ancak yazabilirken araştırmanın ortalarında ve sonunda öğrencilerin bir saatte yazdıkları kelime sayısı oldukça artmıştır. Ayrıca bu araştırmanın sonunda öğrenciler diğer sınıf arkadaşlarıyla aynı anda dikte çalışmalarına katılıp, onlara yetişebilmektedir. Hâlbuki bu araştırma öncesi böyle bir şey mümkün değildi.

4.8 İmla Ölçütüne İlişkin Bulgular

Araştırmanın ilk saatinde öğrencilere dikte ettirilen “Masanın Rüyası” adlı metinde her iki öğrencinin de hiç noktalama işareti kullanmadığı açıkça görülmektedir. Bu araştırma sürecinde öğrencilere şu imla kuralları öğretilmek istenmiştir:

- Cümle sonunda nokta (.) kullanımı
- Eş görevli kelimeleri ayırmada virgül (,) kullanımı
- Soru bildiren cümlelerin sonunda soru işareti (?) kullanımı
- Satır sonuna sığmayan kelimeleri ayırmada kısa çizgi (-) kullanımı
- Kişi ve yer adlarının aldığı ekleri ayırmada kesme işareti (') kullanımı
- Cümleye büyük harfle başlama
- Kişi ve yer adlarının ilk harfini büyük yazma

Bu araştırmaya başlamadan önce, araştırmacı öğrencilerin sınıf öğretmenini olduğundan bu imla kurallarının tamamını tüm öğrencilerine anlatmıştı; fakat A ve B öğrencileri bu imla kurallarını hiç tanımıyorlardı. Araştırma sürecinde bu imla kuralları öğrencilere hemen hemen her çalışma saatinde tekrar tekrar anlatılmıştır. Her iki öğrenci de imla konusunda oldukça büyük başarı göstermiştir. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin sadece virgül kullanımı konusunda hata yaptıkları gözlenmiştir. Diğer imla kurallarının doğru kullanımı konusunda oldukça iyi bir hale gelmişlerdir.

4.9 Heceleme Ölçütüne İlişkin Bulgular

Heceleme çalışmaları araştırma sürecinde 10 saat olarak gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, öğrencilere hecelemeleri için araştırmanın ilk bölümlerinde kelimeler daha sonraları ise şiirler verilmiştir. Hece çalışmalarında öğrencilerin ilgisini çekebilecek şiirler seçilerek öğrencilerin çalışmaya daha istekli katılmalarını sağlanmıştır. Öğrencilerden, kelimeleri okumaları daha sonra her hece için bir alkış yöntemi ile kelimeyi hecelemeleri ve hece sayısını belirterek sayılara uygun heceleri yazmaları istenmiştir. Araştırmacı, öğrencilerin doğru hecelemeyi öğrenmesinin yazım başarısını artırdığını savunmaktadır.

B öğrencisi heceleme çalışmalarında araştırma öncesinde 30 kelimedenden sadece 8'ini doğru olarak heceleyebilmiştir ve başarı yüzdesi yaklaşık olarak %26'dır. Araştırma sonunda ise öğrenci, verilen kelimelerin hece sayısı da artmış olmasına rağmen, 72 kelimedenden 65'ini doğru heceleyerek başarı yüzdesini yaklaşık olarak %90'a çıkarmıştır.

A öğrencisi ise heceleme çalışmalarında araştırma öncesinde 30 kelimedenden 18'ini doğru olarak heceleyebilmiştir ve başarı yüzdesi yaklaşık olarak %60'tır. Araştırma sonunda ise öğrenci 72 kelimenin 71'ini doğru heceleyerek başarı yüzdesini yaklaşık olarak %98'e çıkarmıştır.

M A S A N I N R Ü Y A S I

Göçmen kuşlar ormandan
ayrılmıştı.

Kuş hızla yaklaşıyordu.

Ormandaki ağaçlar sa-
ğuktan titriyordu. Ama

umutsuz değildi. Çünkü

kara kısıp ardundan rese-
li kaharın geleceğini biliyor-
lardı. Dalları tomurcuk-

lanıp yeşenecek. Kuşlar ge-
ri gelip bu dallarda yuva

kuracaklardı.

kuracaklardı.

Sadece meşe ağacı çok

uzgunda. Ağabeyi olan

kara mese, kesilip götür-

rülmüştü. Bir daha da

ondan haber alamamıştı.

50 deşer 0 yazı

Resim 4.2:B Öğrencisinin 70. Saat Yazım Çalışması

MASA NIN RÜYA SI

Çöçmen kuşlar ormandan ayrılmıştı.

Kış kuzda yaklaşyordu. Ormandaki

ağaçlar soğuktan titriyordu. Ama umutsuz

değillerdi. Çünkü kara kuşun aırdından

neseli baharın geleceğini biliyorlardı. Dallar

temuruklanıp yeşerecek, kuşlar geri

gelip bu dallarda yuva kuracaklardı.

Sadece meşe ağacı çok üzgündü. Ağabeyi

olan kara meşe, kesilip götürülmüştü. Bir

daha da ondan haber alamamıştı. 50 ağacı
0 yanış

Resim 4.4: A Öğrencisinin 70.Saat Çalışması

BÖLÜM V

5 SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1 Sonuçlar

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilen bulgu ve yorumlardan ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlar doğrultusunda oluşturulan önerilere yer verilmiştir.

1. Araştırma öncesinde her iki öğrencinin de genellikle ayağa kalkarak ve kâğıda gereğinden fazla eğilerek yazı yazmak gibi oturuş hataları olmasına rağmen birkaç saat gibi kısa bir çalışma sürecinde öğrencilerin oturuş hataları düzeltilmiştir.
2. Bu araştırma öncesinde A öğrencisi kâğıdı gereğinden fazla eğimli tutmakta, B öğrencisi ise kâğıda çok fazla eğilip boşta kalan elini kâğıt üzerine yerleştirme konusunda hata yapmaktaydı. Öğrenciler bu hatayı alışkanlık haline getirdikleri için, bu durumu düzeltmek de zaman almıştır. Sürekli yapılan hatırlatmalar sonucunda çalışmanın başlamasından bir süre sonra, özellikle de çalışmanın yarısından sonra, öğrencilerin bu hataları artık yapmadıkları gözlenmiştir.
3. Araştırmanın başlangıcında A öğrencisi kalemi uca çok yakın tutmakta, B öğrencisi ise kalemi uca olması gerekenden çok daha uzak tutmaktaydı. Öğrencilere defalarca kalemin doğru tutuluşu gösterilerek ve sürekli hatırlatılarak bir süre sonra öğrencilerin bu hataları düzeltilmiştir.
4. Bu çalışma sürecinde öğrencilerin en çok “ a, e, ε, İ, s, ş, l, n, p, P, z, F, m” seslerinin yazımında hatalar yaptıkları gözlenmiştir. Turan (2010) araştırmasında öğrencilerin en çok “f”, “s”, “n”, “ş”, “k”, “b”, “h” ve “z” seslerinin yazımında zorlandıklarını belirtmiştir. Şahin ve Akbıyık (2010) ise çalışmalarında öğrencilerin en çok hata yaptıkları harfleri “f, s, n, k, F, H, Ç, D ve İ” olarak ifade etmiştir. Bektaş ise öğrencilerin en fazla hata yaptıkları harfleri “b, f, k, n, s, ş, D, H, L, İ ve İ” olarak sıralamıştır. Bu araştırmadaki öğrencilerinin de yazmakta zorlandıkları sesler literatürle benzerlik göstermektedir.

Çalışma sürecinde bu seslerin yazımındaki hatalar düzeltilmeye çalışılmış; ancak çalışmanın sonucunda öğrencilerin "e, İ, l, m" seslerinin yazımında zaman zaman hata yaptıkları gözlenmiştir. Ayrıca B öğrencisinin noktalı harflerin noktalarını koymayı unutması sonucu yaptığı hatanın, araştırmanın sonunda oldukça azalsa da tamamen ortadan kalkmadığı görülmüştür. Bu durum öğrencinin aceleci tavrı ve dikkat eksikliğinden kaynaklanıyor olabilir.

5. A öğrencisi *a, u, f, p* seslerinden sonraki harflerle, B öğrencisi ise "*f, v, z* özellikle de *ñ*" sesinden sonraki harflerle bağlantı kurma konusunda hatalar yapmıştır. Ayrıca B öğrencisi iki tane "*ñ*" sesi yan yana geldiğinde ve "*P, V*" seslerinden sonra gelen harfle de bağlantı kurarak yazım hatası yapmaktaydı. Kasapoğlu (2010) da araştırmasında öğrencilerin "*F, N, P, V, T*" harflerinin kullanımında hata yaptıklarını gözlemlemiştir. A öğrencisi de büyük harfle yazılan kelimeleri ya da metin başlıklarını da birleştirmek isteyerek hata yapmaktaydı. Öğrencilerin bu bağlantı hatalarının düzeltilmesi oldukça zaman almıştır. Araştırmanın son çalışmalarında bağlantı hatalarının çok büyük oranda azaldığını görmek mümkündür.

6. Araştırmaya başlandığında her iki öğrenci de kelimeler arasında boşluk bırakma konusunda, kelimeleri birbiri içine girdirerek hata yapmaktaydı. Çapan (1989) da okuma ve yazma güçlüğü yaşayan iki öğrenci üzerinde yaptığı araştırmasında öğrencilerin kelimeler arasında ayırım yaparak boşluk bırakmada zorlandıklarını gözlemlemiştir. A ve B öğrencilerinin bu sorunu kısa bir zamanda düzeltildi. Ancak bu öğrencilerin asıl sorunu harfler arasında bağlantı eğiminde hata yaparak harfler arasındaki boşluğu uygun olarak ayarlayamamaktı. A öğrencisi harfler arası bağlantı eğimini gereğinden az yaparak harflerin birbirine gereğinden fazla yakın olmasına sebep olmaktaydı. Öğrencinin bu sorunu araştırmanın sonlarına kadar devam etti; ancak araştırmanın sonunda öğrencinin bu hatası tamamen düzeltilmiştir. B öğrencisi ise harfler arası bağlantı eğimini gereğinden fazla yaparak harfler arası boşluğun gereğinden fazla olmasına sebep olmaktaydı. Öğrencinin bu hatasını düzeltmeye çalışmak oldukça zor oldu. Bunun sebebi öğrencinin çok aceleci davranıp, hızlı yazmaya çalışması ya da bu hatayı alışkanlık haline getirmesi olabilir.

Öğrencinin bu hatası araştırmanın son çalışmalarında oldukça azalsa da bu hata tamamen yok olmamıştır.

7. Araştırmanın ilk saatlerinde öğrenciler bir saat sürecinde 15-25 kelimeyi ancak yazabilirken araştırmanın ortalarında ve sonunda öğrencilerin bir saat sürecinde yazdıkları kelime sayısı oldukça artmıştır. Ayrıca ğrenciler daha önceden mümkün değilken, bu araştırma sonucunda diğer sınıf arkadaşlarıyla aynı anda dikte çalışmalarına katılabilmektedir. Bu veriler de 70 saatlik bu çalışmanın öğrencilerin yazım hızının artmasına da yardımcı olduğunu göstermektedir.

8. Araştırmanın ilk saatindeki dikte çalışmasına bakıldığında her iki öğrencinin de hiç noktalama işareti kullanmadığı görülmektedir. 70 saatlik çalışma süresince öğrencilere sürekli imla kuralları tekrar tekrar anlatılmıştır. Araştırmanın sonucunda her iki ğrenci de özel isimlerin yazımı, cümleye büyük harfle başlama konularında hiç hata yapmaz hale gelmişlerdir. Öğrenciler noktalama işaretlerinin kullanımı konusunda da oldukça başarılı bir hale gelmiştir. Sadece virgül kullanımında bazı hataları devam etmiştir.

9. Araştırmacı ğrencilerin doğru hecelemeyi öğrenmesinin yazım başarisını arttırdığını savunmaktadır. Araştırma sürecinde öğrencilerden kelimeleri önce okumaları daha sonra ise her hece için alkış yöntemi ile kelimeyi hecelemeleri ve hece sayısını yazarak sayıya uygun heceyi yazmaları istenmiştir. Araştırma sürecinde B öğrencisinin doğru heceleme başarısı yaklaşık olarak %26'dan %90'a çıkmıştır. A öğrencisinin ise yaklaşık olarak %60'dan %98'e kadar çıkmıştır. Araştırmanın sonunda her iki öğrencinin de doğru yazım başarılarının oldukça artması araştırmacının bu düşüncesini desteklemektedir.

10. Bu çalışmada araştırmacının en önemli amacı öğrencilerin dikte çalışmasında yanlış yazımlarını ortadan kaldırmaktı. Araştırmanın ilk çalışmasında B ğrencisi 50 kelimedenden sadece 4'n doğru olarak yazabilmişti. 70 saatin sonunda öğrencilere aynı metin tekrar dikte ettirilmif ve ğrenci bu çalışmada metnin tamamını doğru olarak yazabilmiştir. A ğrencisi de ilk çalışmada 50 kelimenin 15'ini doğru olarak yazabilmişti. A ğrencisi de araştırmanın son çalışmasında aynı metni tamamen doğru olarak yazabilmiştir. Bu araştırma sürecinde öğrencilerin doğru yazım başarısı her geçen gün daha iyi bir seviyeye ulaşmıştır.

11. Bu araştırma sürecinde özellikle de sınıf arkadaşları tarafından takdir görmek ve alkışlanmak gibi duygusal pekiştiriciler, öğrencilerin başarı güdüsünü artırarak kendilerine olan güvenini olumlu olarak etkilediği ve daha mutlu bireyler olmalarını sağladığı gözlenmiştir.

12. Araştırmada A öğrencisinin hiçbir harfî karıştırmadığı; fakat B öğrencisinin araştırma sürecinde “h-ğ” harflerini karıştırdığı ve bu sesleri ayırt etmekte zorlandığı gözlenmiştir. Bu durum öğrencinin konuşurken de bu sesleri karıştırmamasından kaynaklanıyor olabilir.

13. Yazım hatalarının düzeltilmesi üzerine yapılan bu araştırmanın her iki öğrencinin de okuma hızlarının artmasına yardımcı olduğu gözlenmiştir.

14. Bu araştırma sonucunda başarıma hissini oluşturduğu kendilerine olan güvenin artması sonucu, her iki öğrencinin de diğer derslerde de hem daha aktif hem de daha başarılı oldukları gözlenmiştir.

5.2 Öneriler

Bu araştırmanın sonucunda, sınıf düzeyinden geride kalan çocuklar için, o öğrencilerle yapılan bireysel çalışmalar sonucunda onların da sınıf düzeyine ulaşabileceği görülmüştür. Sınıflarında yaşlılarından geri kalan öğrencileri bulunan öğretmenler, bu öğrencileri başarıya güdüleyerek ve onlara fazladan zaman ayırarak bu öğrencilerin de sınıf düzeyine ulaşmasına yardımcı olabilir. Bu amaçla bu araştırma sınıf öğretmenlerine yol gösterebilir.

Araştırmada bitişik eğik yazı öğretiminde doğru oturuş, kalem doğru tutuş ve kâğıdın konumu konularının öğrencilerin yazı güzelliği ve okunaklılığı için önemli olduğu ortaya çıkmıştır. Bu konuda sınıf öğretmenleri birinci sınıfın ilk döneminde bütün sesleri yetiştirerek tüm öğrencilerin okuma ve yazmayı becermeleri gerektiğini düşünerek doğru oturuş, kalem doğru tutuş, kâğıdın konumu gibi konuların üzerinde yeterince durmamaktadır. Sınıf öğretmenlerinin üzerinde tüm öğrencilerin okuma yazmaya ilk dönemde geçmeleri konusunda aşırı baskı oluşturulmadığı takdirde öğretmenler daha verimli olabilecektir.

Harflerin yazılış yönü ve bağlantıları öğrencilere tekrar tekrar gösterilerek iyice kavratılmalıdır. Bir sesin yazılışı ile hatalar düzeltilmeden sonraki sese geçilmemelidir.

Öğrencilerin ayırt etmekte zorlandıkları harfler üzerinde daha çok çalışılmalıdır. Bu sesleri kavratmak amacıyla bu harflerin içinde geçtiği kelimeler bularak bunları öğrencilere okutmak faydalı olabilir.

Yazma hızının önemli olduğu unutulmamalıdır; fakat yazım hızı artarken yazının güzelliği ve estetikliği göz ardı edilmemelidir.

Her öğrencinin aynı oranda başarı gösteremeyeceği bazı öğrencilerin sınıf seviyesinin gerisinde kalmasının normal olduğu düşünülmelidir. Bu öğrencilerin sınıf ortamında aşağılanmasına kesinlikle müsaade edilmemelidir; çünkü bu şekildeki davranışlar çocukların kendilerine karşı özsaygılarını yitirmesine sebep olacak ve belki de bu durum bu çocukların tüm hayatını olumsuz etkileyecektir. Toplumun tüm kesimi, özellikle de öğretmenler, bu çocuklara gereken çaba ve ilgi gösterildiğinde bu öğrencilerin de mutlaka başarı göstereceğini unutmamalıdır. Bu öğrencileri başkalarıyla kıyaslayıp kendine güven duygularını köreltmek yerine, öğrencinin zaman içindeki başarıları ön plana çıkarılmalı ve bu öğrenciler cesaretlendirilmelidir.

Daha uzun bir zaman sürecinde ve yazma çalışmalarına ek olarak okuma çalışmalarının da içinde olduğu benzer çalışmalar yapılabilir. Bu araştırmalarda görüşme ve doküman analizi yöntemleri daha etkin olarak kullanılabilir.

KAYNAKÇA

1. Ahioğlu, Ő. (2006). *Öğretmen ve Veli Görüşlerine Göre Farklı Sosyoekonomik Düzeydeki Ailelerin İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Yazma Sürecini Etkileme Biçiminin Değerlendirilmesi*. Adana. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi.
2. Akkaya, N. , Susar Kırmızı, F.(2010). *Relationship between attitudes to reading and time allotted to writing in primary education*. Procedia Social and Behavioral Sciences , 2, ss. 4742–4746.
3. Akyol, H., Yıldız ,M.(2010). *Okuma Bozukluğu Olan Bir Öğrencinin Okuma ve Yazma Becerisinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Durum Çalışması*, 9. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, ss. 128-132.
4. Akyol, H.(2010). *Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi*. Pegema Yayıncılık, Ankara.
5. Arslan, D., Dirik, M.Z.(2008). *İlköğretim İkinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Güçlüklerini Gidermede Okumayı Geliştirici Duyuşsal Yaklaşımın Etkisi*. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, C.11, S.1 , ss.1-18.
6. Artut, K.(2006). *İlköğretim (1. Kademe-Birinci Sınıf) Yazı Öğretiminde Temel İlkeler*. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü. s 70.
7. Başaran, M., Karatay, H.(2005). *Eğik El Yazısı Öğretimi*. <http://yayim.meb.gov.tr>
8. Bay, Y.(2010a). *Ses Temelli Cümle Yöntemiyle İlk Okuma Yazma Öğrenen İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Yazma Hızları ve Okuduğunu Anlama Düzeyleri*. Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,11(1), ss. 257-277.
9. Bay, Y.(2010b). *İlk Okuma yazmayı Öğrendiği Yönteme Göre İlköğretim İkinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Yazma Hatalarının Karşılaştırılması*. Milli Eğitim, 187, ss. 23-38.

10. Bayraktar, Ö.(2006). *İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazıda Yaptıkları Hatalar*. Ankara. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi
11. Bektaş, A.(2007). *Ses Temelli Cümle Yöntemiyle Gerçekleştirilen İlk Okuma-Yazma Öğretiminin Değerlendirilmesi*. Adana. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi.
12. Bilir, A.(2005). *İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Özellikleri ve İlk Okuma Yazma Öğretimi*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 38(1) , ss. 87-100.
13. Çalışkan, M., Sünbül, A.(2008). *İlköğretim İkinci Sınıftaki Okuma-Yazma Bilmeyen Öğrencilere Yönelik Bireyselleştirilmiş Öğretim Uygulamasının Öğrenci Erişine Etkisi*. Milli Eğitim, 180, ss.195-203.
14. Çapan, S.(1989). *A linguistic study of reading and writing disorders in Turkish, an aggluative language*. Reading and Writing Disorders in Different Orthographic Systems,191-202.
15. Çaycı, B., Demir, M.(2006). *Okuma ve Anlama Sorunu Olan Öğrenciler Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma*. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 4(4), 437-456.
16. Çelenk, S.(2003). *İlk Okuma-Yazma Öğretiminde Kuluçka Dönemi*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 36(1-2), ss. 75-80.
17. Çelenk, S.(2008). *İlköğretim Okulları Birinci Sınıf Öğrencilerinin İlk Okuma ve Yazma Öğretimine Hazırlık Düzeyleri*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8(1), ss.83-90.
18. Değirmenci, M.(2008). *İlk Okuma Yazma Öğretiminde Ses Temelli Cümle Yönteminin Uygulanmasına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri*. İstanbul. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi
19. Duran, E.(2009). *Bitişik Eğik Yazı Öğretimi Çalışmalarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Ankara. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Doktora Tezi.

20. Gülbaş Çatak, Ç.(2008). *Yeni İlköğretim 1. Sınıf İlk Okuma Yazma Dersi Öğretim Programı Uygulanmasına Yönelik Öğretmen Görüşleri*. Muğla. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi.
21. Karadağ, R.(2005). *İlköğretim Birinci Basamakta Görev Yapan Öğretmenlerin İlk -Okuma Yazma Öğretiminde Çözümleme (cümle) ve Bireşim (harf) Yöntemlerinin Etkililiğine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi*. Eskişehir. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
22. Kasapoğlu, K.(2010). *A qualitative analysis: How is elementary reading and writing curriculum constructed by first graders?*. Procedia Social and Behavioral Sciences ,2 (2010) ,996–1001.
23. MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. (2005). *İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu*. Ankara: MEB Basımevi.
24. Özsoy, U.(2006). *Ses Temelli Cümle Yöntemiyle Okuma Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Güçlükler (Eskişehir İl Örneği)*. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
25. Susar Kırmızı, F.(2009). *The relationship between writing achievement and the use of reading comprehension strategies in the 4th and 5th grades of primary schools*. Procedia Social and Behavioral Sciences,1,230-234.
26. Şahin, A. , Altın Akbıyık, G.(2010). *Bitişik Eğik Yazı Öğretiminde Karşılaşılan Problemler*. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü.
27. Taylan, F(2001). *İlköğretim Yazı Öğretim Programının 1. Kademe Uygulamasının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*. Ankara. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi.
28. Tok, Ş., Tok, T., Mazı, A.(2008). *İlk Okuma Yazma Öğretiminde Çözümleme ve Ses Temelli Cümle Yöntemlerinin Değerlendirilmesi*. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 53, ss.123-144.
29. Tosunoğlu, M., Aköz, Y. ,Katrancı, M.(2009). *Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre İlk Okuma Yazma Öğretiminde Başarıyı Etkileyen Faktörler*. Milli Eğitim, 183 ,ss.68-80.

30. Turan, M.(2010). *Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Ses Temelli Cümle Yöntemi ve Yazı Türlerine İlişkin Görüşleri*. MilliEğitim, 187, ss.8-22.
31. Turan, M., Akpınar, B.(2008). *İlköğretim Türkçe dersi İlk Okuma-Yazma Öğretiminde Kullanılan Ses Temelli Cümle ve Bitişik Eğik Yazı Yöntemlerinin Değerlendirilmesi*. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 18(1), ss.121-138.
32. Turgut, S., Erden, G., Karakaş, S.(2010). *Özgül öğrenme Güçlüğü(ÖÖG) Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB) Birlikteliği ve Kontrol Gruplarının ÖÖG Bataryası ile Belirlenen Profilleri*. Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi, C.17, S.1, ss.13-25.
33. Ünüvar, P.(2002). *Burdur İli İlköğretim Okullarında İlk Okuma ve Yazma Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar*. Isparta. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
34. Yangın, B.(2007). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarındaki Altı Yaş Çocuklarının Yazmayı Öğrenmeye Hazır Bulunuşluk Durumları*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 32, ss.294-305.
35. Yıldırım, A., Şimşek, H.(2011).*Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık. Ankara.
36. Yılmaz, M., Ağırtaş, M.(2009). *İlk Okuma Yazma Öğretiminde Ses Temelli Cümle Yönteminin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi: Hatay İli Örneği*. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(12) ,ss.164-175.
37. Yorgancı, Z.(2006). *Öğrenme Güçlüğü Görülen Çocukların Anksiyete ve Depresyon Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi*. Konya. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

AĐ BAĞ KAYNAKLARI

<http://esincolak.blogcu.com>

<http://www.kekemegitimmerkezi.com>

www.disleksi.net

www.sulesoyer.com

<http://jjmdesigns.com>

<http://www.sadullah34.net>

okulweb.meb.gov.tr

<http://yayim.meb.gov.tr>

EKLER

T.C.
SULTANDAĞI KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.0.03.55.05-900/ 1278
Konu : Öğrt.Naime DEMİRKOL

16/06/2011

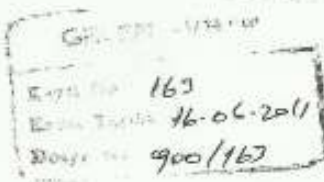
KARAPINAR İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 15/06/2011 tarih ve 64 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda istinaden okulunuz sınıf öğretmeni Naime DEMİRKOL'un tez çalışması yapacağı öğrencilerin, velileri ve okul müdürlüğünün uygun gördüklerine dair yazılı ifadelerine istinaden bahsedilen tez çalışmasının yapılması durumunda Müdürlüğümüzce bir sakıncası yoktur. İlgili öğrenci velilerinin ve okul müdürlüğünün uygun görüş yazılarının Müdürlüğümüze gönderilmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Mustafa OKUR
Müdür a.
Şube Müdürü

T.C.
SULTANDAĞI KAYMAKAMLIĞI
Karapınar İlköğretim Okulu Müdürlüğü

Sayı: B.08.4.MEM.4.03.16.900/81
Konu: Öğrt. Naime Demirkol

29/06/2011

SULTANDAĞI İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi:16.06.2011 tarih ve B.08.4.MEM.4.03.16.900/1278 sayılı yazınıza
Sınıf öğretmeni Naime Demirkol'un yapacağı tez çalışmasına ilişkin öğrenci
velisinden alınan izin belgesi ekte sunulmuştur. Ayrıca yapılan tez çalışması okul
müdürlüğü tarafından uygun görülmüştür.
Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Nurettin KILIÇ
Karapınar İlköğretim Okulu Müdürü

AİLE İLE YAPILAN SÖZLEŞME

Tanıtım

Sayın veli, öncelikle araştırmama gösterdiğiniz ilgi ve bana ayırdığınız zaman için size teşekkür ederim. Ben çocuklarınızın eğitim-öğretimine devam ettiği okulda 2-A sınıfı öğretmeni olarak görev yapmaktayım. Aynı zamanda Selçuk Üniversitesinde yüksek lisans öğrencisiyim. Yüksek lisans eğitimimin tez aşamasındayım.

Amaç

Bu araştırma , çocuklarınızın yazım hatalarının düzeltilmesine yönelik bir çalışma olacaktır.Bu çalışmanın sizlerin de bu konuda bilgilenebilmesine katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Süre

Araştırma mart - haziran-2011 tarihleri arasında gerçekleştirilecektir.

Katılımcı Hakları

Araştırma sonuçları kongre, seminer, ders gibi akademik alanlarda diğer uzmanlarla paylaşılabilir. Ayrıca araştırma sonuçları isterseniz size tarafımdan iletilecektir.

Gizlilik

Çocukların ismi kesinlikle açıkça ifade edilmeyerek A ve B öğrencileri olarak belirtilecektir.

Teşekkür ve İmzalar

Araştırmama gönüllü olarak katıldığınıza ve benim de size verdiğim sözleri tutacağıma ilişkin bu sözleşmeyi imzalamamızı uygun görüyorum. Bu sözleşmenin bir kopyası da size tarafımdan iletilecektir.

ARAŞTIRMACI

Naime Demirkol

NAİME DEMİRKOL

VELİ

mk

R.D